

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

58'inci Birleşim
18 Şubat 2025 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALAR

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası doğrultusunda milletvekillerinin gerekli hassasiyeti göstermelerine ilişkin konuşması

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İstanbul başta olmak üzere ülkenin genelindeki yangın risklerine ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın düşman işgalinden kurtuluşuna ilişkin gündem dışı konuşması

3.- İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in, İstanbul'un deprem riskine ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Çerkezköy'de kurulmak istenen küçük sanayi sitesine ve Çerkezköy'de TÜVTÜRK şubesi açılması talebine ilişkin açıklaması

2.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, yapay gıda ürünlerine ilişkin açıklaması

3.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, İstanbul'da Barbaros Bulvarı üzerinde metruk hâlde bulunan tarihî binalara ilişkin açıklaması

4.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Hatay'ın Samandağ ilçesine gerçekleştirdikleri ziyarete ilişkin açıklaması

5.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'in grup toplantısındaki açıklamalarına ilişkin açıklaması

6.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, yasa dışı bahis ve kumara ilişkin açıklaması

7.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Diyanetin yaptığı açıklamaya ve belirlediği fitre bedeline ilişkin açıklaması

8.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, emeklilere ikinci bir işte çalışma yasağıyla ilgili olarak getirilecek düzenlemeye ilişkin açıklaması

9.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

10.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'in, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

11.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

13.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

15.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın son Asya ziyaretine ilişkin açıklaması

16.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, GÖKSUR Hava Savunma Sistemi'ne ilişkin açıklaması

17.- Adıyaman Milletvekili İshak Şan'ın, Kâhtalı Mıçe'nin vefatına ilişkin açıklaması

- 18.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, "Mutluyum." diyen vatandaşların oranına ilişkin açıklaması
- 19.- İzmir Milletvekili Burçgül Çubuk'un, Halkların Demokratik Kongresine ilişkin açıklaması
- 20.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Turizm Bakanlığının yeni düzenlemesiyle Antalya'da kapanmak zorunda kalan işletmelere ilişkin açıklaması
- 21.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, kuyumculuk sektörüne getirilen finansal takip düzenlemelerine ilişkin açıklaması
- 22.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın birçok ilçesindeki sulama problemlerine ilişkin açıklaması
- 23.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TOKİ'nin Ege Bölgesi'nde satışa çıkardığı arsalar ve Nazilli'de yaptığı konutlara ilişkin açıklaması
- 24.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, şoför esnafının sorunlarına ilişkin açıklaması
- 25.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Akyaka ilçesinin Esenyayla köyüne bir ortaokul yapılması talebine ilişkin açıklaması
- 26.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın köylerine ilişkin açıklaması
- 27.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, iktidarın uygulamalarına ilişkin açıklaması
- 28.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, uygulanan ekonomik politikalara ilişkin açıklaması
- 29.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, serbest bırakılan İsraili asker Alexander Trufanov'un ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, sabah saatlerinde gözaltına alınanlara ilişkin açıklaması
- 31.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Gaziantep Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalarda çalışan işçilere ve BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen'e ilişkin açıklaması
- 32.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, belediye başkanlarına yönelik soruşturmalara ilişkin açıklaması
- 33.- Antalya Milletvekili Hilmi Durgun'un, Antalya'daki domates yetiştiriciliğine ilişkin açıklaması
- 34.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un şehir girişlerine ve Kurna köyü kavşağıyla alakalı soru önergelerine ilişkin açıklaması
- 35.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Sarız ilçesindeki baz istasyonu talebine ilişkin açıklaması
- 36.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki sosyal hizmet işçilerine ilişkin açıklaması
- 37.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türk yargısına, açılan soruşturmalara ve davalara, TÜSİAD'a ve MÜSİAD'a, Lozan Antlaşması'na ve kayyım atamalarına ilişkin açıklaması
- 38.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Ankara Merasim Sokak'ta 17 Şubat 2016'da gerçekleştirilen saldırının yıl dönümüne, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanına açılan soruşturmaya ve HÜDA PAR'ın yaptığı çalışmaya ilişkin açıklaması
- 39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 17 Şubat 2016'da Ankara Merasim Sokak'ta gerçekleştirilen saldırıya ve TÜSİAD yöneticilerinin son açıklamalarına ilişkin açıklaması
- 40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, kayyım atamalarına, Abdullah Zeydan'a dair yargı kararına ve HDK soruşturmasına ilişkin açıklaması
- 41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, iktisadi krize, işsizlik oranına ve erken seçim talebine ilişkin açıklaması
- 42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye, Ankara Merasim Sokak'ta 17 Şubat 2016'da gerçekleştirilen bombalı saldırıya, Orgeneral Eşref Bitlis Paşa'nın ve arkadaşlarının şahadetlerinin 32'nci yıl dönümüne, GÖKSUR füzesine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Asya ziyaretine, yabancı dergilerin manşetlerine ilişkin açıklaması
- 43.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'na sorduğu soruya ilişkin açıklaması
- 44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 45.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 47.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 48.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 49.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 50.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 51.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 52.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesine bağlı Haçova Mahallesi'nde uygulanan kamulaştırmasız el koyma işlemine ilişkin açıklaması

53.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından beton firmalarına yapılan denetimlere ilişkin açıklaması

54.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale'de meslek lisesi ve savunma sanayisi alanındaki fakültelerin kurulması çağrısına ilişkin açıklaması

55.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Kıyıkişlacık'ta yapılmak istenen maden yükleme limanına ilişkin açıklaması

56.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Ankara Büyükşehir Belediyesinin yaptığı bir ihaleye ilişkin açıklaması

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bugün verilen gözaltı kararlarına ve İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesinde bugün devam edilen yargılamaya ilişkin açıklaması

58.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, çizgi filmlere ilişkin açıklaması

59.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Kürt diline ilişkin açıklaması

60.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

61.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

62.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

63.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

64.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

65.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, ÖSYM'nin 2025 yılı sınav ücretlerine getirdiği zamma ilişkin açıklaması

66.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, şehit ailelerine ve gazilere ilişkin açıklaması

67.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

68.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, AK PARTİ Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam'ın açıklamasına ve Covid-19 pandemisinde hayatını kaybeden Profesör Doktor Mehmet Ümit Ergenoğlu'na ilişkin açıklaması

69.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, esnafın elektrik ve doğal gaz faturalarına ilişkin açıklaması

70.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, sulama ücretlerine ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Uşak İl Genel Meclisi Başkan ve üyelerinin Genel Kurula takdim edilmesi

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Balıkesir Bigadiç'ten gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Rusya Federasyonu Federasyon Konseyi Başkanı Valentina Matviyenko'nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmesine ilişkin tezkeresi (3/1058)

C) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden 14/2/2025 tarihinde istifasına ilişkin önerge yazısı (4/93)

2.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'in, (2/1522) esas numaralı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/92)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından borçlanma politikalarının detaylı bir şekilde incelenmesi, yıllar itibarıyla faize ayrılan payların ve borçlanma verilerinin analiz edilmesi, gelecekteki borç yükümlülüklerinin öngörülebilir kılınması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- İYİ Parti Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, akademik kadro ilanlarının belirlenme süreçlerindeki hukuka ve liyakat esasına aykırı uygulamaların tespit edilmesi ve benzeri durumların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 13/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Van Büyükşehir Belediyesine kayyum atanmasının hukuki, siyasi, toplumsal boyutlarının araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- CHP Grubunun, Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, sağlık alanında yaşanan şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Doğal Gaz Alanına İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2845) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 179)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/16) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 61)

3.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192)

IX.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, EÜAŞ'a ait varlıkların özelleştirilmesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar'ın cevabı (7/22479)

2.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerin etkilerinin azaltılması için yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/22715)

3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Türk Bayrağının Artvin Kalesi'ne asılması talebine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/22716)

4.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzılmaz'ın, turizm tesislerinin niteliklerine dair yönetmelikte yapılan değişikliğe ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/22717)

18 Şubat 2025 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

----- 0 -----

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye ilişkin konuşması

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, şair Fazıl Hüsnu Dağlarca "Milletler büyük evlatlarıyla soluk alır." demiştir. Aziz Türk milletinin son yıllarında bu ülke için nefes alan, can suyu olan, umut ışığı olan en kıymetli evlatlarından biri de hiç şüphesiz liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'dir. Liderimizin varlığı ve vizyonu sadece ülkücü hareketle değil, bütün Türkiye'nin dününde ve bugününde silinmeyecek izler bırakmıştır, yarınlarmız da onun ustalıkla ellerinde şekillenmektedir. Türkiye Yüzyılı'nın ufuk çizgisi liderimiz tarafından işaret edilmektedir. Siyasi hayatı baştan sona kadar vatanperverliğin, inanmışlığın, adanmışlığın hikâyesidir. Dürüst politikanın, tavizsiz duruşun, memleket için fedakârlığın ete kemiğe bürünmüş hâlidir. Millet menfaatini siyasi ikbalinin önüne koyarak siyaset üretmenin mümkün olduğunu, politikanın çıkar dehlizlerinde mahkûm edildiği bu çağda ortaya koyabilmiştir Tonyukuk'lardan Nizamülmülk'lere uzanan bir devlet aklının, Gazi Alparslan'dan Gazi Mustafa Kemal'e uzanan bir feda anlayışının günümüzdeki sancaktarı olmuştur.

Liderimizin hayat macerası Çukurova'nın bereketli ve sıcak topraklarında başlayıp Ankara'ya taşınan, buradan memleket sathına yayılan, etkisi Türkistan coğrafyasının her bir karışına uzanan bir Türkmen şahlanışıdır. Asya'nın bozkırlarından Torosların zirvesine gölgesi uzanan bir ulu çınarın mirasçısıdır. Yesevi'den Hacı Bektaş'lara ulaşan bilgelik zincirinin muhafızıdır. Onun ismi, Suriye'de yetim Türkmen çocuklardan yıllar sonra Karabağ'a kavuşan beli bükük ihtiyarlara kadar cümle mazlumların yüreğinde umuttur. Onun ismi, inandıkları için can veren binlerce şehidin yücelttiği sancaktır. Onun ismi, aşılamayan hisar, kurumayan pınar, sarsılmayan duvardır. Kısacası, liderimiz, Milliyetçi Hareket Partisinin ve onun kurumsal kimliğinde Türk milliyetçiliğinin mücessem ve müşahhas hâlidir. Gelecek vizyonu, millî şuur ve şiarı şekillendiren, pusula istikametimizi belirleyen haritadır. Hayır duamız, kutlu davamız ve vatan sevdamızla daima liderimiz Sayın Devlet Bahçeli Bey'in emrinde ve yanında olacağımızı bildirir, hepinize saygılarımı sunarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, İstanbul başta olmak üzere ülkemiz genelinde yangın risklerine ilişkin söz isteyen İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Rızvanoğlu. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İstanbul başta olmak üzere ülkenin genelindeki yangın risklerine ilişkin gündem dışı konuşması

EVİRİM RIZVANOĞLU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz günlerde Bolu Kartalkaya'da meydana gelen otel yangını hepimizi derinden sarstı. Bu facia ülkemizdeki binaların yangın güvenliği konusunda ne kadar savunmasız olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Ben buradan Kartalkaya'da hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, acılı ailelerine ise sabırlar diliyorum. Ne yazık ki seçim bölgem İstanbul'da da benzer risklerle karşı karşıyayız. Sadece Kartalkaya yangınından sonra İstanbul'da yaklaşık 16 tane yangın çıktı. Örneğin, dün Avcılar'da geri dönüşüm tesisinde çıkan yangın veya geçtiğimiz hafta Mısır Çarşısı'na yakın bir restoranda çıkan yangın ticari, tarihî ve turistik bölgelerimizin de bu riskten muaf olmadığını bizlere bir kez daha gösterdi. Bu nedenle, İstanbul'daki binaların yangın güvenliği standartlarının acilen gözden geçirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması elzemdir. Çünkü bu yangınlar insan hayatını doğrudan tehdit eden ve önenebilir felaketlerdir ve maalesef önlem alınmadığında ihmal kaynaklı cinayetlere de dönüşebilirler.

Bakın, daha on ay önce seçim bölgem İstanbul Gayrettepe'de 16 katlı bir binada yangın çıktı, 29 vatandaşımızı kaybettik. O gün herkes "Bu son olsun." dedi, televizyon kanalları, uzmanlar sürekli konuştular, sosyal medyada siyah ekran paylaşımları yapıldı ve "Bir daha lütfen yaşanmasın." diye sloganlar atıldı. Ne oldu? Hiçbir şey değişmedi. Peki, bunca kamuoyu oluşmasına rağmen iktidar ne mevzuatta bir değişiklik yaptı ne de yangın güvenliğini arttıracak somut bir adım attı maalesef hatta İçişleri Bakanı Gayrettepe trajedisine ilişkin verdiğim soru önergesine yanıt bile vermedi. Anayasal olarak on beş gün içerisinde cevap verme mecburiyeti olunan önergemize geçtiğimiz nisan ayından beri cevap bekliyorum. Maalesef aradan daha on ay bile geçmeden bu kez Bolu Kartalkaya'da başka bir felaket yaşandı ama Bolu faciası bize neyi gösterdi biliyor musunuz? Aynı ihmalleri, aynı eksiklikleri ve maalesef çok daha ağır bir tabloyu. Sorumluların kim olduğunu Mecliste kurulacak komisyonda ortaya çıkaracağız hep birlikte, hepimiz yakından takip edeceğiz ama acı olan ne biliyor musunuz? Yarıyı çocuk olan, bir otel dolusu insan artık aramızda değil.

Şimdi, tekrar dönelim 16 milyonun yaşadığı İstanbul'a. Evet, bugün, İstanbul'un deprem riski var ama bu şehrin bir de yangın gerçeği var. İstanbul tarih boyunca defalarca yangınlarla yıkılmış bir şehir. Şehrin yeniden inşasına neden olan büyük İstanbul yangını tarihte unutulmaz bir yer edinmiştir. Geçmişin bu acı tecrübeleri önlem alınmazsa tarihin tekerrür edebileceğini de bizlere hatırlatıyor. Bugün, İstanbul her yangın riskiyle karşı karşıya olan bir metropolüdür. Bu nedenle Hükûmete ben buradan sormak istiyorum: İstanbul için kapsamlı bir yangın planınız var mı? Biliyoruz ki yok. Bakın, bu şehirde sayısız tarihî binalar var, yangın merdiveni olmayan eski binalar var, bu binaların teraslarında kafeler var, restoranlar var ve itfaiyelerin bile yanışamayacağı kadar dar sokaklar var İstanbul'da. Peki, İstanbul'da büyük bir yangın çıkarsa ne olur? Ben size söyleyeyim: Bu şehir koca bir alev topuna döner. Bugün İstanbul'daki yapı stokunun yüzde 73'ü 1999 öncesi yapılmış, bu ne demek biliyor musunuz? Bu binaların yangına karşı hiçbir tedbir alma zorunluluğu yok demek çünkü mevcut yönetmelik 2007'den önce inşa edilen binaları yangın önlemi almaktan muaf tutuyor. Bakın, bu binaların çoğunda yangın merdiveni yok, tahliye planı yok, yangın dedektörü bile yok. İşte, İstanbul bir kıvılcıma teslim olacak kadar savunmasız bir şehir ama bu iktidar en basit önlemi bile almıyor.

Bakın, bu yangın dedektörü ne kadar biliyor musunuz? 200-300 liralık bir şeyden bahsediyorum ve bu dedektör aslında yangın başladığı anda algılıyor, alarm veriyor ve insanların kaçışına da fırsat veriyor ama ne yazık ki bu Hükûmet bunu bile zorunlu hâle getirmiyor.

Ben buradan çok daha önemli bir noktaya değinmek istiyorum: Hükûmet İstanbul Büyükşehir Belediyesine düşman ülke muamelesi yapmaktan vazgeçmeli. İstanbul halkının iyiliğini ve çıkarlarını düşünüyorsak Hükûmet İstanbul Belediyesiyle iş birliği yapmak zo-run-da ama görünen o ki Hükûmet İstanbul Belediyesiyle rekabet ediyor. Bakın, bu yanlış. Hükûmet ve şehir yönetimi arasında asla ve asla rekabet olmamalı, tam tersine merkezî Hükûmet ve İstanbul şehir yönetimi çok sıkı iş birliği içinde olmalı.

Değerli milletvekilleri, yangın bir kader değildir, yangın ihmaldir. Bu ülkede başta Hükûmet olmak üzere yerel yönetimler, ilgili kurumlar, herkes, hepimiz elimizi taşın altına koymak zorundayız. Mevzuattaki eksiklikler giderilmeli, denetimler düzenli ve etkin bir şekilde yapılmalı, yangın güvenliği standardı yükseltilmeli, ihmalin bedelini de artık vatandaşlarımız ödememeli. Türkiye artık vatandaşların yangınlarda can verdiği, ucuz ölümler ülkesi olmaktan çıkmalı. İktidar olarak ihmallerin küllerini seyretmekten de artık vazgeçmelisiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EVİRİM RIZVANOĞLU (Devamla) - Hemen toparlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun toparlayın.

EVİRİM RIZVANOĞLU (Devamla) - Yarın başka bir binada, başka bir şehirde ve başka yangınların ardından yine aynı cümleleri kurmamak dileğiyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Aygün...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Çerkezköy'de kurulmak istenen küçük sanayi sitesine ve Çerkezköy'de TÜVTÜRK şubesi açılması talebine ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın Kurum'a buradan sesleniyorum: 2020 yılında Çerkezköy Belediyemiz ve Tekirdağ Valiliğimizce Çerkezköy'de kurulmak istenen küçük sanayi sitesiyle ilgili "kamu yararı" yazısı hâlâ Sayın Bakan masanızda. Yıl 2025, beş yıl geçmiş, küçük sanayi sitesinin "kamu yararı" yazısını bekletiyorsunuz. Oradaki OSB'ler, STK'ler, Çerkezköy Ticaret Odamız ve tüm esnafımız bu "kamu yararı" yazısını bekliyor. Eğer bir felaket olursa, evlerin altında, o iş yerlerinde bir sıkıntı olursa onun sorumlusu sizsiniz Bakanım.

Yine, Ulaştırma Bakanına sesleniyorum: Çerkezköy, Kapaklı ve Saray'daki vatandaşlarımızın acilen TÜVTÜRK şubesi talepleri var. Bu talebe de buradan ses vermenizi, o vatandaşlarımızın sorununun ortadan kalkması için TÜVTÜRK şubesinin Çerkezköy'de açılmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Kılıç...

2.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, yapay gıda ürünlerine ilişkin açıklaması

ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hızlı tüketim anlayışı, kâr amacı ve denetimsizlik bir araya gelince insan sağlığını tehdit eden faaliyetlere müsait bir zemin oluşuyor. Son zamanlarda sıklıkla karşılaştığımız yapay et, yapay süt ve kimyasal içerikli yapay gıdalar maalesef rafları istila etmiş durumdadır. Vatandaşlarımızın çoğu bu ürünlere maruz kalmakta ve çoğu da bilincinde olmadan bu ürünleri tüketmektedir. Ülkemiz çoğu gıda ürününü organik bir şekilde üretecek potansiyele sahipken ne yazık ki gıda üretimi ve dağıtımında tekelleşme vardır. Vatandaşın sağlığı sermayeyi elinde tutan birkaç ağızda bırakılmaktadır. Hâl böyleyken üreticimiz toprağa küsmekte, tarım ve hayvancılık zayıflamaktadır. İktidarı organik tarımı desteklemeye, patronların değil, çiftçilerimizin iktidarı olmaya davet ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Akburak...

3.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, İstanbul'da Barbaros Bulvarı üzerinde metruk hâlde bulunan tarihî binalara ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Teşekkürler.

İstanbul'un en önemli arterlerinden biri olan Barbaros Bulvarı üzerinde yıllardır kaderine terk edilmiş, metruk hâlde tarihî binalar bulunmakta. Bu binaların restorasyonu için projeler hazırlanmış olmasına rağmen çeşitli engeller nedeniyle bir türlü hayata geçirilemiyor. Bürokratik süreçlerin uzaması, finansman yetersizliği, mülkiyet anlaşmazlıkları ve Koruma Kurulu onay süreçlerindeki gecikmeler bu projelerin başlamasının önündeki en büyük engeller. Bu yapılar, sadece beton ve taş değildir; İstanbul'un hafızasını, kimliğini ve geçmişini yansıtır. İstanbul gibi tarihî mirasa sahip bir şehirde kültürel varlıklarımızın çürümesine seyirci kalamayız. İlgili tüm kurumları tarihî yapıların restorasyonu konusunda hızlı ve etkin çözümler üretmeye davet ediyorum. İstanbul'un kimliği beton yığınlarıyla değil, bu tarihî binalarla yaşatılacaktır.

BAŞKAN - Sayın Bozan...

4.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Hatay'ın Samandağ ilçesine gerçekleştirdikleri ziyarete ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Dün Hatay'ın Samandağ ilçesindeyim. Meclise sesini duyurmak isteyen Mağaracık, Kurtderesi, Hıdırbey ve Vakıflı Mahallelerinde yaşayan yurttaşlarımızla birlikteydik, sorunlarını dinledik. Meclisteki tüm vekillere bir çağrılar vardı, ne dediler? "Yıllarca alınmazın teriyle kazandığımız tapulu arazilerimizin bir sabah tapu kayıtlarından silindiğini gördük. 6 Şubatta deprem felaketini yaşadık, devlet o gün yoktu. Devlet bugün var ama bize 2'nci deprem felaketini yaşatmak için var. Tapulu arazilerimize rızamız olmadan el konulmasını kabul etmiyoruz. Meclis yanımızda olsa da olmasa da biz direneceğiz, topraklarımızı terk etmeyeceğiz." dediler. DEM PARTİ olarak buradan bizler de milletin Meclisinin bu dört mahallemizin sesini duymasını ve yaşadıkları mağduriyetin çözümü için tüm Meclisi ortak hareket etmeye çağırıyoruz.

BAŞKAN - Sayın Demir...

5.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Özgür Özel'in grup toplantısındaki açıklamalarına ilişkin açıklaması

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) - Bismillahirrahmanirrahim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Sayın Özgür Özel grup toplantısında HÜDA PAR'a yine verdi vermişti. Bizim çalıştayda ön plana çıkan 2-3 maddeyi zikretmek istiyorum: "Bugüne kadar edebiyatı çokça yapılan kardeşliğin muhakkak tahakkuk edilmesi ve bu meselenin kardeşlik üzerinde çözülmesi gerekir." demişiz. İkinci bir madde, demişiz ki: "Bugüne kadar yüz binlerce insanın ölümüne yol açan silahın ve şiddetin terk edilmesi gerekir. Kürt meselesi için bir çözüm enstrümanı şiddetle asla yürümez." Diğer bir maddede "Kürt meselesinin çözüm adresinin siyaset kurumu olduğu asla

unutulmamalıdır." demişiz. Sayın Özel bu maddelerin hangisine karşı çıkarak, bunların hangisini makul görmeyerek HÜDA PAR'ın çalıştayını eleştirmiştir. Kamuoyunun bu konuda ciddi anlamda düşünmesi lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

2.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan'ın düşman işgalinden kurtuluşuna ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Ardahan'ın düşman işgalinden kurtuluşu hakkında söz isteyen Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'ya ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ERDEM İNCESU (Ardahan) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'nin kuzeydoğusunda ülkemizin hudut mevzisi konumundaki Ardahan tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Urartular, Persler, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlılar gibi birçok devlet bu bölgede hüküm sürmüştür. Özellikle Osmanlı döneminde stratejik bir öneme sahip olan Ardahan 19'uncu yüzyılın sonlarında halk arasında "93 Harbi" olarak bilinen Osmanlı-Rus Savaş sonrası 1878 yılında Rus işgaline uğramıştır. Durumun önemini en iyi Âşık Zülali'nin şu mısraları ifade eder: "Ardahan can idi gitti/Lisanı Türk idi gitti/Söyleyin Sultan Hamit'e/Anadolu'nun kilidi gitti." Nihayet, 1918'de Brest-Litovsk Antlaşması'yla Osmanlı Devleti'ne geri verilmiştir. Cumhuriyet döneminde uzun yıllar Kars'a bağlı bir ilçe olan Ardahan, 1992 yılında il statüsüne kavuşmuştur. Kırk yıllık Rus hâkimiyetinde kalan Ardahan'da yaşayan çeşitli inanç ve etnik farklılıklara sahip yurttaşlarımız dayanışmayı, birbirine tutunmayı, tek yumruk olarak yaşamayı öğrenmiştir. Uzun yıllar işgal altında kalmasına rağmen bu kardeşlik kültüründen ve geleneğinden ödün vermemiştir. Günümüzde de Kars, Ardahan, Iğdır coğrafyasında birlikte huzur içinde yaşamak ve birbirlerini ayırıştırmamak üzerine yükselen bu kültür devam etmektedir. Bu kültür, bölgemizin olanca dezavantajlarına rağmen gururla yaşattığımız ve her bir ferdimizin de bu duyguyu büyötmek için gayret içinde olduğu bir çabadır.

Değerli arkadaşlar, malumunuz, Ardahan yüksek rakımı nedeniyle soğuk ve karasal bir iklime sahiptir; bunun sonucu olarak da kışlar uzun yaşanmakta, soğuk ve kar yağışı eksik olmamaktadır; yazları da kısa olduğundan kısıtlı ürünler üzerinden de olsa tarım ve onun yanında hayvancılık bölge ekonomisinin temelini oluşturmaktadır. Özellikle büyübaş hayvancılık ve süt ürünleri üretimi bölgenin geçim kaynağı açısından ekonomik hayatın lokomotifidir. Ardahan'ın il olduğu 1992 yılında 200 bine yaklaşan nüfusu günümüzde 90 bine kadar düşmüştür. Ardahan'ın taşı, toprağı fiziki olarak yüz dört yıl önce kurtulmaya kurtuldu ama ekonomik olarak plansızlığın işgali altında kalmaya ve yoksunluklar yaşamaya devam etmektedir. Yıl olmuş 2025, Ardahan'ın hâlihazırda altyapısı eksik, köy yolları eksik, yayla yolları eksik, sağlık hizmetleri aksıyor. Dünyaya açılan tünellerini bitirme sözü var, iradesi yok; vatandaşına eksi 40 derece soğukta nasıl hayatta kaldığını sormak, ona destek olmak yok. Hep söylüyorum ve söylemeye devam edeceğim: Başta Ardahan, Kars, Iğdır olmak üzere mevsim dezavantajları olan şehirlerimize devletimiz yakacak ve doğal gaz desteğı sağlamak zorundadır.

Değerli arkadaşlar, bu toprakları karla buzun, çamurla tozun işgaline bıraktınız. Ardahanlıyı Ardahan'da doğup Kars ve Erzurum yollarında doktora ulaşmaya çalışırken çaresiz bıraktınız. Oysa eşsiz meraları, platoları, ormanları, yaylaları ve gölleriyle modern çağın kirlettiğı dünyamızın âdeti cennettir bu topraklar. Bütün bu özellikleri bir tarafta dururken gençler hayatını idame edecek iş imkânlarını bulamayarak bölgeyi terk edip metropollere gidiyorsa, sizler bu imkânları bölgenin menfaatleri doğrultusunda yönetip yönlendiremiyorsanız bu tamamen sizin eserinizdir. Doğasına ve florasına zarar vermeden insanların oldukları yerde hayatlarını kazanıp idame edecek yatırımları yapmak hem Ardahan'ın hem de ülkemizin yarınlarına faydalı olacaktır. Ardahan'ın ekonomik kurtuluşu için acilen yapılacaklar:

- 1) Yatırım teşvikleri artırılmalıdır.
- 2) Doğı Ekspresi Ardahan'a kadar uzatılmalı ve serbest bölge oluşturulmalıdır.
- 3) Devam eden tüneller tamamlanmalı, Sahara Tüneli Projesi başlatılmalıdır.
- 4) Çıldır ve Aktaş Gölleri gerekli yatırımlar yapılarak turizme açılmalıdır.
- 5) Yalnızçam Kayak Tesislerine gerekli yatırımlar yapıp uluslararası turizme kazandırılmalıdır.
- 6) Tarım ve hayvancılık yapan vatandaşlarımıza faizsiz finans desteğı sağlanmalıdır.
- 7) Sağlık ve eğitim alanındaki eksiklikler acilen tamamlanmalıdır.
- 8) Sınır ticaretinin önündeki engeller kaldırılmalı, bölgenin refahına katkısı sağlanmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ÖZGÜR ERDEM İNCESU (Devamla) - Ardahan'ımızın Rus hâkimiyetinden kurtuluşunun 104'üncü yılı kutlu olsun. Allah bir daha öyle günler yaşatmasın. Atalarımız onca yıllık işgale ruhlarıyla direnip varlıklarını o kutlu güne nasıl taşıdırlarsa bizler de bu yalnızlık, plansızlık ve programsızlığın işgalinden Ardahan'ı elbette kurtaracağız.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Bektaş...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, yasa dışı bahis ve kumara ilişkin açıklaması

BARIŞ BEKTAŞ (Konya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasa dışı bahis ve kumar ülkemizde giderek derinleşen bir toplumsal sorun hâline gelmiştir. Tıpkı uyuşturucu illeti gibi sanal bahis ve kumar, özellikle gençlerimizi pençesine almakta, onları büyük bir çıkmazın içine sürüklemektedir. Sosyal medya ve internet platformlarında pervasızca yapılan reklamlar, ekonomik zorluklarla mücadele eden yurttaşlarımızı, özellikle de gelecek kaygısı taşıyan gençlerimizi bu tehlikeli bataklığa çekmektedir. Çeteler, milyonlarca liralık haksız kazanç sağlarken yurttaşlarımız hem maddi hem manevi büyük zarar görmekte, aileler parçalanmakta, gençler borç batağına sürüklenmektedir. Yasa dışı bahis ve kumarın Türkiye'yi esir altına almasına göz yummamalıyız. Türkiye'nin geleceği olan gençlerimizi ve tüm yurttaşlarımızı bu yıkıcı tehlikeden korumak için kapsamlı, caydırıcı ve etkin bir eylem planının ivedilikle hayata geçirilmesi gerekmektedir.

BAŞKAN - Sayın Aşıla...

7.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Diyanetin yaptığı açıklamaya ve belirlediği fitre bedeline ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Diyanetin son bombası "Bundan böyle fitrenizi emeklilere de asgari ücretlilere de verebilirsiniz." Eskiden emekliler fakir fukaraya yardım ederdi, şimdi emekliler yardıma muhtaç oldu.

Fitre bedeli de 180 lira olarak açıklandı, iki öğün yemek bedeli 180 liraysa üç öğün yemek bedeli 270 lira yapar. 4 kişilik bir ailenin üç öğün karnını doyurması günlük 1.080 lira yapıyor, otuz günden hesap ederseniz 32.500 lira sadece karnını doyurma bedeli. Ama biz asgari ücretliye 22.100, emekliye 14.500 lira para veriyoruz. Çay-simit hesabı yaparak iktidara geldiniz ama maalesef bunu unuttunuz.

Ama henüz geç değil, bir iyileştirme yapalım, milleti sadakaya, yardıma, zekata, fitreye muhtaç etmeyelim diyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Türkoğlu...

8.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, emeklilere ikinci bir işte çalışma yasağıyla ilgili olarak getirilecek düzenlemeye ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKÖĞLU (Bursa) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

16 milyon emekli vatandaşımızı zaten 14.469 TL maaşla ölüme terk etmişsiniz, şimdi de duyduk ki cenaze namazlarını da kaldırmaya karar vermişsiniz. Neymiş? Sürünmekten biraz olsun kurtulmak için çalışmak zorunda kalan emeklilere ikinci bir işte çalışma yasağı getiriliyormuş. Diyecektmişsiniz ki: "2008 sonrası sigortalı olan emekliler bundan böyle ikinci bir işte çalışamayacaklar." Bu, vicdansızlık ve insafsızlıktır. Emekliler keyiften mi çalışıyor? Yoksa canları sıkılıyor da "Hadi biraz da emeklilikte çalışalım?" mı diyorlar? Onlar aslında herkes gibi emekliliklerinin tadını çıkarmak istiyorlar ancak düşük emekli maaşı nedeniyle hayatta kalabilmek için çalışmak zorunda kalıyorlar. Bu işten acilen vazgeçin, uyarıyoruz.

Teşekkür ederim.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in, İstanbul'un deprem riskine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı üçüncü söz, İstanbul'un deprem riski hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'e ait. Buyurun Sayın Çelik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Gazi Meclisimizi saygıyla selamlarken ben de hem Ardahan'ın kurtuluşunu hem de memleketim Erzurum'un 12 Mart düşman işgalinden kurtuluşunu kutlamış olayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizin sanayide, turizmde, ticarete ve pek çok alanda lokomotif olan İstanbul'un deprem riskine dikkatlerinizi çekmek için huzurlarınızdayım. Herkesin malumu olan bu gerçekle mücadelede İBB'nin vaatlerini yerine getirmek için yetersiz, daha vahimi duyarsız kaldığını bir İstanbullu ve bir İstanbul Milletvekili olarak görüyoruz. Hâlbuki, 6 Şubat günü yaşadığımız asrın felaketi, coğrafyamızın bir gerçeği olan depreme ne kadar yakın olduğumuzu hepimize hatırlatmıştır.

O günden itibaren bir an bile aklımızdan çıkarmadığımız deprem bölgesindeki inşa ve ihya çalışmalarını milletvekili arkadaşlarımızla ziyaret ettik. Bu vesileyle bizler de Gaziantep Şahinbey'deydik, yeni yuvalarına kavuşan depremzedelerimizin mutluluklarını paylaştık. Ziyaret ettiğim yerde şahit olduğum tabloyu sizlere de göstermek istiyorum: Bunlar maket ya da proje değil vatandaşlarımıza teslim edilmiş konutların resimleridir.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Edilemeyenlerin resmi yok Başkanım, o yüzden gösteremiyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Onları da siz yapın.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teslim edilen bütün konutlar tamamen yapılmış mıdır? Depremzedeler o konutlarda rahatça oturabiliyor mudur?

YAHYA ÇELİK (Devamla) - Dile kolay, 11 ilimizde 182 bin çalışanla 201 bin bağımsız bölüm inşa edilerek vatandaşlarımıza teslim edildi ve 3.481 şantiyede çalışmalar olanca hızıyla devam ediyor.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Ya, siz de yaptıklarınızı gösterin.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O bilgiye sahip değilsiniz anlaşılan.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yaptığınız varsa gösterin.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Sorumun cevabı konuşmasında yok çünkü depremzedeler rahatça evlerinde oturamıyorlar.

YUSUF AHLATCI (Çorum) - Hanımefendi, dinler misiniz!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Depremzedelerin evleri tamamen yapılmadan teslim edildi.

YUSUF AHLATCI (Çorum) - Dinler misiniz, dinliyoruz da!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Dinleyecek şeyler anlatmıyor.

YAHYA ÇELİK (Devamla) - O gün orada işittiğimiz duaların sorumluluğuyla, Gazi Meclisimizin çatısı altından başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Bakanımıza, Bakanlık çalışanlarımıza, mühendisinden işçisine varıncaya kadar emeği geçenlere şükranlarımızı sunuyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Gerçek bu değil ki!

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Görüyoruz yani hiçbir şey yaptığınız yok.

YAHYA ÇELİK (Devamla) - Asrın felaketinin izleri asrın inşasıyla siliniyor. Milletimizin duası ve desteğiyle oradaki enkazı kaldırıyoruz ama siyaset yapış şekliyle enkaza dönüşen muhalefette bir adım ilerleme göremiyoruz, hâlâ bağıyorlar, sadece bağıyorlar. Oy alamadıkları için kapı dışarı ettikleri depremzedeleri ve acı tecrübelerimizin olduğu deprem gerçeğini günlük siyasetlerine malzeme ediyorlar. Her konuda çıkıp konuşan muhalefet milyonlarca İstanbullunun hayatı söz konusu olunca görmezden gelip üç maymunu oynuyor. İş icraata, deprem dönüşümüne gelince ise tamamen ortadan kayboluyorlar.

Sizlere İstanbul'da yaşadıklarımızdan örnek vereyim: 2019 yılında "İstanbul'un kentsel dönüşümünü beş yılda çözeceğim." diyen bir belediye başkan adayı ortaya çıktı. Halk güvendi, oyunu verdi ama bir baktık ki ortadan kayboldu. Bir müddet sonra defalarca hazırladığı deprem seferberlik planını eline alan belediye başkanı tekrar ortaya çıktı. İstanbul'a yılda 20 bin, beş yılda 100 bin konut dönüşümü sözü veriyordu ancak çok sürmedi, yine ortadan kayboldu. Birkaç hafta önce artık yüzü kalmadığı için billboardlara reklam vermekle yetindi. Bizim yirmi üç yılda yaptığımızı altı yılda yaptığını ifade etti. "Nerelere yaptığını göster, tebrik edelim." dedik, yine ortadan kayboldu. Deprem her türlü siyasetin üstünde bir meseledir. İstanbul'un olası bir depreme hazır hâle getirilmesi için hızlı ve kararlı adımlar atılmak zorundadır çünkü milyonlarca hemşehrimiz 650 bin yüksek riskli konut ve iş yerinde yaşamak zorundadır.

Sayın milletvekilleri, belki rakam büyük görülebilir, içinizden "Nasıl yapacaklar?" diye soruyor olabilirsiniz. Bu, tam anlamıyla öncelikleri belirleme meselesidir. "Siz ne yaptınız?" diye soracak olursanız -İBB Başkanı yirmi üç yılla kıyaslıyor ama sadece 2012'den günümüze İstanbul'da 923 bin bağımsız birim ürettik, 134 bin bağımsız birimin inşasına devam ediyoruz. Madem kendilerine çok güveniyorlar, çıkıp yaptıkları konut sayısını açıklasınlar...

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - KİPTAŞ verileri ortada Başkanım, KİPTAŞ...

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Veriler ortada, Kanal İstanbul'u...

YAHYA ÇELİK (Devamla) - ...ancak yapamazlar çünkü reklam belediyeciliğiyle bir yere kadar geldiler; maskeleri düştü, beceriksizlikleri görüldü.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - 1 tane maske dağıtamadınız ya; maske, maske!

YAHYA ÇELİK (Devamla) - Konser ve benzeri etkinlikleri yapan Kültür Dairesine 1 milyar 500 milyon lira para ayırırken Deprem Risk Yönetimi Dairesine sadece 485 milyon lira ayırdılar.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Biz de burada yaşıyoruz, Sri Lanka'da yaşamıyoruz.

YAHYA ÇELİK (Devamla) - Bu kısıtlı deprem bütçesini bile tam olarak kullanmayarak depremle mücadeledeki eksiklikleri iyice belirgin hâle getirdiler. İstanbullular ihtiyaçları için kapisına dayandığında "Hükümet bizi engelliyor, hedef benim." diyor ancak kendi çıkarları için çalışırken nasılsa hiçbir engelle karşılaşmıyor, boğaza nazır 1,5 milyarlık 3 villa yapıp önündeki yeşil alanı da 156 milyon lira ödeyerek kamulaştırabiliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Vay be! Yazıklar olsun!

BAŞKAN - Buyurun.

YAHYA ÇELİK (Devamla) - Bahane üretmeyi, "Engelleniyoruz." yalanlarını bırakmanızı tavsiye ediyorum.

Çalışınca neler mi oluyor? 11 ilimizde yapılan depremle alakalı konutların fotoğraflarını gösteriyorum: Çalışınca bunlar oluyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Pekâlâ, siz ne yaptınız? İstanbul'da İBB montlarının üzerine "Depreme Yenilme" sloganını ürettiniz, altı yılda tek yapabildiğiniz bu icraat oldu.

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Eline yakıştı Başkanım.

YAHYA ÇELİK (Devamla) - Bu utanç tablosu neticesinde önceliği hiçbir zaman İstanbul olmayan İBB Başkanı daha önce "Beş yılda çözeceğim." dediği kentsel dönüşüm sürecini yüz yılda bitiremeyeceğine karar vermiştir. Bize de Gazi Mustafa Kemal'in şu sözlerini hatırlatmak düşüyor: "Kendiniz için değil, şahsınız için değil, bağlı bulunduğunuz ulus için el birliğiyle çalışınız, çalışmaların en yükseği budur."

Kendi şahsi çalışmalarını milletimizin vicdan mahkemesine şikâyet ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Günaydın.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bildiğimiz söylemleri bir kere daha dinledik. Tabii, veriler ortaya çıkınca, gerçekler ortaya çıkınca çarpıtmalar sessiz kalacak. 650 bin bağımsız konut yıkıldı, "Bir yıl içerisinde teslim edeceğiz." dediniz. Kendi rakamlarınızla, iki yıl sonra teslim edebildiğiniz oran yüzde 30'dur, bu oran Hatay'da yüzde 18'dir. Siz buradan bir başarı öyküsü çıkarmaya çalışıyorsunuz.

YUSUF AHLATCI (Çorum) - 100 bin ne oldu, 100 bin?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Bu, olsa olsa bir utanç konusu olabilir; önce bunu söyleyeyim. (CHP sıralarından alkışlar)

YUSUF AHLATCI (Çorum) - 100 bin ne oldu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ayrıca, ayrıca...

YUSUF AHLATCI (Çorum) - 100 bin ne oldu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Oran veriyorum, oran. Matematik var mı, matematik var mı?

YUSUF AHLATCI (Çorum) - 100 bin ne oldu?

BAŞKAN - Bir dakika, bir dakika; bir dakika sayın milletvekili.

Biraz evvel siz diğer gruptan laf atılmasına itiraz etmişsiniz, laf atmayınız. (CHP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Evet, teşekkür ederim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Söylediğim gibi, depremin haftasında "650 bin konutu bir yılda teslim edeceğim." diyenler iki yıl sonra ancak yüzde 30'unu teslim edebildiler, Hatay'da bu oran yüzde 18'dir.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Siz ne kadar teslim ettiniz?

YUSUF AHLATCI (Çorum) - 100 bin ne oldu?

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Utanmadan buradan bir başarı öyküsü çıkarmaya çalışıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar)

Gelelim İstanbul'a. İnsan biraz düşünmez mi? 1994'ten 2019'a kadar yirmi beş yıl sen yönettin, 2019'dan 2024'e kadar 25 ilçe belediye vardı; yalandan başka bir şey söylemediğin için önce 13 bin fark, sonra 800 bin fark, sonra 1 milyon fark yedin, hâlâ konuşuyorsun be kardeşim! Hâlâ konuşuyorsun! (CHP sıralarından alkışlar)

YUSUF AHLATCI (Çorum) - 100 bin ne oldu?

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Yirmi beş yılda ne yaptınız peki, onu anlatın.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Yirmi beş yılda her şeyi yaptık; anlatamayız, zaman yetmez zaman.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Gördük işte, gördük; görüyoruz.

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

10.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'in, İstanbul Milletvekili Yahya Çelik'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Deprem konusu gerçekten siyasete burada malzeme edilecek bir konu değil. Deprem bölgesine gidip gördüyseniz konteyner bile yok, öyle köyler var; gezseydiniz burada bu kadar rahat konuşamazdınız.

İstanbul'a gelince... İstanbul Vekilinin İstanbul'dan haberi yok. Evet, bir deprem riski var ama bu deprem riskinin merkezi Çağlayan Adliyesindedir. Orada halka hizmet etmek için o Belediye Meclisi üyelerine kent uzlaşısını bahane eden bir zihniyet vardır. Bu hizmetin önünü kesen bu anlayıştır.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Bu konuyu bile buraya bağladınız ya, bravo! Vallahi bravo!

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Dolayısıyla depremi siyasete malzeme etmek yerine aslında bu siyasetinizi görüp düzeltmeniz gerekiyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, ben de sisteme girmiştım.

BAŞKAN - Hemen vereceğim.

Uşak İl Genel Meclisi...

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Kent uzlaşısıyla ne alakası var? Ne alakası var bu konunun bununla?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Çok alakası var.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Nasıl bağlıyorsunuz ya?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - O hizmet eden insanları kent uzlaşısıyla gözaltına alan bir zihniyet var.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Ya, bırakın bu işleri! Nasıl bağlıyorsunuz ya? Nereye nereden bağlıyorsunuz?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Onun merkez üssü Çağlayan'daki savcıdır, siz de bunu çok iyi biliyorsunuz.

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Her konuyu bu şekilde bağlıyorsunuz! Neden? İkili uzlaşınız var çünkü.

BAŞKAN - Ben size söz vereyim kardeşim, gelin, ne konuşacaksınız konuşun. Laf atmak yok. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Biz burada çocuk değiliz, kimi azarlıyorsunuz Başkanım?

BAŞKAN - Şuraya gelin... Niye bağlıyorsunuz siz?

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Çocuk muyuz burada?

BAŞKAN - Nereye bağlıyorsunuz ya?

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Bırak... Neyi, kimi azarlıyorsunuz?

BAŞKAN - Burası sokak mı ya? Gel buraya konuş! (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA OĞUZ (Burdur) - Çocuk muyuz biz?
BAŞKAN - Terbiyeli ol! Terbiyeli ol!

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Çeşitli İşler

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Uşak İl Genel Meclisi Başkan ve üyelerinin Genel Kurula takdim edilmesi

BAŞKAN - Uşak İl Genel Meclisi Başkan ve üyeleri Genel Kurulu ziyaret etmişlerdir. (Alkışlar)

Değerli milletvekilleri, bir huzursuzluk, bir yanlış anlaşılma varsa oradan buraya bağırarak ayıp. Bu bağırarak kim yaparsa yaparsın; bizim gruptan da yaparsa müdahale ediyorum, biraz evvel diğer gruptan bağırarak olmuştu, ona da itiraz ettim. Bağırarak ayıp! Şurada üç metre yürüyün, bir çay için dışarıda, anlaşılmayan bir konuyu çözün. Bağırarak ne yapacaksınız? Biraz daha bağırırsanız orası el kaldıracak, araya 10 kişi girecek, yazık günah... Meclisin çalışmalarını bu tip basit işlerle oyalamak emin olun yakışmıyor.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Başkanım, bağırınlar belli ama.

BAŞKAN - Hatta ben bağırarak milletvekiline bağırarak bakmıyorum; şuraya bakarak, yukarıya, bağırarak diyorum. Ayıp ya! Benim Meclis Başkan Vekili olarak hepinize çok saygım var ama siz de bize karşı saygılı olun. (CHP, MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ile Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi hürmetle selamlıyorum.

Gündem dışı konuşma yapan İstanbul Milletvekilimiz Yahya Bey İstanbul depremine dikkat çekerek, bu konuyla ilgili doğru sayıları vererek ve Sayın Ekrem İmamoğlu'nun seçimlerden önce ve seçimler esnasında vermiş olduğu taahhütleri ortaya koyarak bu taahhütlerini yerine getirmediğini müdellel bir şekilde ortaya koydu ve depreme hazırlanılması gerektiğiyle ilgili çağırısını yaptı.

Sayın Ekrem İmamoğlu her yıl 20 bin konutu, beş yılda toplam 100 bin sosyal konutu depreme hazır hâle getireceğini ifade ettiği hâlde bunun belki yüzde 5'ini ancak beş yıllık zaman dilimi içerisinde yerine getirdiğini ifade edecek...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu yaklaşımları ortaya koydu. Bundan daha tabii ne olabilir? Bu konuda deprem bütçesine ayrılan para ile reklam bütçesine ayrılan paranın mukayesesini yaparak depreme ayrılan paranın ne kadar az olduğunu ifade etti. Bunlar rakamsal... İstatistik bilgileri ifade etti ama buradan alınganlık göstererek, bizim 11 ilde yapmış olduğumuz insanüstü çabaya söz söylemek doğru bir yaklaşım olmasa gerek. Ve şu bilgiyi doğru bir şekilde düzeltmem gerekir ki 650 bin, evet, bağımsız konutla ilgili talep vardı ancak bunun yaklaşık 200 bini, kendisi, orada hak sahibi olan insanlar, vatandaşlarımız "Biz kendimizi bu evlerimizi yapmak istiyoruz." diye devletimize müracaat ettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Toplam hak sahibi 453 bin vatandaşımızın inşallah bütün konutları 2025 yılı bitmeden kendilerine teslim edilecek, huzurlu ve mutlu bir şekilde yuvalarına girecekler inşallah. Bugüne kadar da 201 bin konutu hak sahiplerine teslim etmiş durumdayız; milletimiz bu güzelliği gördüğü için, sözümüzün eri olduğumuz için zaten bizi iktidara getirdi ve biz gündemimize hâkim bir şekilde vatandaşlarımızın taleplerini, onların hizmetini yerine getirerek gündemimize sahip çıkmaya devam edeceğiz.

Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, buyurun.

12.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, konu çok önemli bir konu, siyasi polemiklere kurban edilemeyecek kadar önemli bir konu. Madem bu deprem konusunda bu kadar samimisiniz... Ben bunu Mecliste 3'üncü defa gündeme getiriyorum. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı dar gelirli vatandaşların kentsel dönüşümden bir an önce faydalanması için uygun şartlarda kredi alabilmek adına kamu bankalarına defalarca başvuruda bulunuyor. Ha, vermeseniz bile cevap verin "Vereceğiz." ya da "Vermeyeceğiz." deyin. Madem milyonlarca insanımız risk altında, bu işi siyasi bir mesele hâline getirmenin vebali çok büyüktür.

Bakın, vatandaş kendi hâline bırakamazsınız. 2023 yılında 6 Şubattan sonra İstanbul'da 128 bin vatandaş belediyeye demiş ki: "Gelin, benim evime bakın; depreme dayanıklı mı, dayanıklı değil mi?" 2024'te bu rakam kaçaya düşmüş biliyor musunuz? 4 bine, sadece 4 bin kişi yani vatandaş da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bu konuda el birliğiyle bir şey yapmazsak hep beraber bunun altında kalacağız. Onun için, siyasi polemiklere kurban edilecek bir konu değildir. Kamu bankaları-belediye el ele bu işin altından kalkacak feraseti, dirayeti göstermek zorundadır diyorum.

Teşekkür ederim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

13.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim anlayışınız için Sayın Başkan.

Evet, ben AKP Grup Başkan Vekili arkadaşımızı dinledim. Gerçekten konu son derece önemli, hayati bir konudur; siyasete boğmamak ve verilerle konuşmak lazım.

Ben bir kere daha tekrar ediyorum: 650 bin konuttan 201 binini -kendi rakamlarınıza göre- teslim ettiğinizi söylediniz ve burada Cumhurbaşkanı Yardımcınızın "Oranımız yüzde 30'dur." diyerek söyledi, Hatay'daki bu oran yüzde 18. Şimdi diyorsunuz ki: "200 küsur bin evi vatandaş kendi yapacak." Ne kadar hibe veriyorsunuz? 750 bin TL. Ne kadar kredi veriyorsunuz? O da 750 bin TL. Yani vatandaş 1,5 milyon liraya mı kendi evini yapacak? Böylece, rakamları aşağıya çekeceksiniz ve vatandaş mı kandıracaksınız? Adamlar konteynerde, yazın konteynerde, kışın konteynerde ve burayı dinliyorlar, kimin gerçeğe aykırı laf söylediğini çok iyi biliyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Gelelim İstanbul meselesine. Ya, arkadaşlar, İstanbul'un depreme dirençli bir kent olmadığı çok açık. İstanbul 2019'dan sonra depreme dirençsiz hâle gelmedi, İstanbul tarih boyunca depreme dirençsizdi ve İstanbul'a ihanet edenler onun direncini daha da fazla kırdılar. Şimdi, ben çok açık bir şey söylüyorum: Sen yirmi beş yıl boyunca bu kenti yöneteceksin, daha düne kadar 3 ilçe belediyesinden 2'si sende olacak ve bir öz eleştiri yapma ihtiyacı içerisinde olmayacaksın. Yani bu kafa insanı bazen kendi içinde rahat ettirir ama gerçeklerle bağımızı bu kadar kopartmak siyaseten sizi uygun bir noktaya düşürmez.

Gelelim, AKP'ye vatandaş oy vermişmiş. AKP'ye vatandaşın oy verip vermediğini, belediyelere yönelik söylediğiniz iftiraların arkasına düşüp düşmediğini 31 Mart 2024'te gördünüz. İnsan söylemini denetleme ve değiştirme ihtiyacı duymaz mı? Aynı söylemlere devam ediyorsunuz; daha fazlası arkada, turpun büyüğü heybede. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Buyurun Akbaşıoğlu.

Deprem konusu başlı başına önemli.

14.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Evet, biz İstanbul'da yirmi beş yıl yerel yönetimlerde kaldık ve KİPTAŞ marifetiyle Başakşehir diye bir ilçe inşa ettik burada, yüz binlerce insanımızın burada yerleşkesini hazırladık. Hilal ve başak şehirler şeklinde muazzam imzalar attık.

YÜKSEL MANSUR KILINÇ (İstanbul) - Nurettin Sözen'in projesiyle Nurettin Sözen'in uygulamasıdır.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yeniden Esenler Belediyesinde, bütün belediyelerimizde bütün kentsel dönüşümleri gerçekleştirdik. 1 milyonun üzerinde, bütün İstanbul'da muazzam işlerle, kentsel dönüşümle binaları değiştirerek, tahkim ederek hazır hâle getirdik. Altı yıldır siz yönetiyorsunuz İstanbul'u, ne yaptınız altı yılda? Siz ne yaptınız onu ortaya koymamız lazım.

Sonuç itibarıyla, biz 201 bin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN - Şöyle toparlasak: Eksiklikleri gidereceğiz.

Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hep beraber.

201 bin konutun hafriyatını 11 şehirde kaldırarak, büyük bir şantiye kurarak bütün hak sahiplerine iki yıl dolmadan anahtar teslimini yaptık ve bu yıl dolmadan 453 bin konutu hak sahiplerine teslim edeceğiz. Vatandaşlarımızın talebi üzerine, onların talebi üzerine yaklaşık 200 bin insanımız da kendi konutlarını kendileri yapmak istediler, biz de buna imkân tanıyan bir düzenlemeyi yaptık.

Bizim gerçekleştirdiklerimize sizlerin hayalleri erişemiyor; siz maketini yapamıyorsunuz, biz gerçeğini ortaya koyuyoruz elhamdülillah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Sarıbaş...

15.- Aydın Milletvekili Seda Sarıbaş'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın son Asya ziyaretine ilişkin açıklaması

SEDA SARIBAŞ (Aydın) - Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan yalnızca Türkiye sınırları içinde değil gönül coğrafyamızın her köşesinde adaletin, vicdanın ve kardeşliğin sesi olmaya devam ediyor. Son Asya ziyaretinde gördük ki Türkiye'nin duruşu sadece bizim değil tüm İslam dünyasının umut ışığıdır. Malezya'dan Endonezya'ya, Pakistan'dan diğer dost ve kardeş ülkelere uzanan bu temaslarda, ekonomik ve stratejik iş birliklerimizi güçlendirmekle kalmadık ümmet bilincini pekiştiren, dayanışmamızı kuvvetlendiren sağlam adımlar attık. Biz "Dünya 5'ten büyüktür." derken sadece bir sözü deklare etmiyoruz, adaletsizliğe meydan okuyan bir iradeyi temsil ediyoruz. Biz, Kudüs'ün onurunu korumaya, Gazze'deki yetimin hakkını savunmaya, Somali'den Arakan'a mazlumların elinden tutmaya devam ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Özer...

16.- Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer'in, GÖKSUR Hava Savunma Sistemi'ne ilişkin açıklaması

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, savunma sanayisinde yaptığımız millî teknoloji hamlelerimizle ordumuzu ve ülkemizi güçlendirmeye devam ediyoruz. Vatanimizin bütünlüğünü korumak ve milletimizin güvenliğini sağlamak için yapılan önemli yatırımlardan biri olan GÖKSUR hava savunma sistemimizin deniz ortamındaki ilk atışı başarıyla gerçekleşti. Çelik Kubbe'nin stratejik bir parçası olan katmanlı hava savunma sistemimiz millî gemilerimizin güvenliğini sağlayarak ülkemizin gücüne güç katacak. Dış siyasetteki politikalarımızı gerektiğinde Silahlı Kuvvetleri'yle de destekleyebilen bir Türkiye için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

TÜBİTAK, SAGE ve ASELSAN iş birliğiyle üretilen GÖKSUR hava savunma sistemimiz ordumuza ve milletimize hayırlı olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şan...

17.- Adıyaman Milletvekili İshak Şan'ın, Kahtalı Mıçe'nin vefatına ilişkin açıklaması

İSHAK ŞAN (Adıyaman) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Adıyaman'ımızın yetiştirdiği büyük sanatçı, gönül insanı, sevgili ağabeyim, kıymetli büyüğümüz Mustafa Kahtalı'yı namıdiğer Kahtalı Mıçe'yi kaybetmenin derin üzüntüsünü yaşıyoruz. Kahtalı Mıçe türküleriyle halkımızın sevinçlerine, hüzünlerine, hasretlerine tercüman olmuş, sadece Adıyamanlıların değil tüm Türkiye'nin gönlünde yer edinmiş bir sanatçımızdı. O, türkülerinde sevdamızı, kederimizi, umudumuzu dile getiren bir gönül eri, bir halk ozanıydı. Onun sesi hepimizin çocukluğuna, gençliğine, anılarına kazınmış bin mirastır. Yüreğindeki samimiyet, insan sevgisi ve memleketine olan bağlılığı asla unutulmayacak. O, Adıyaman'ımız için büyük bir değerdi. Bizler onu sadece sesiyle değil, yardımseverliğiyle, dostuyla ve güzel yüreğiyle hatırlayacağız. Ailesine, sevenlerine ve tüm Adıyaman'a başsağlığı diliyorum.

Saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gökçek...

18.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, "Mutluyum." diyen vatandaşların oranına ilişkin açıklaması

ALİ GÖKÇEK (İstanbul) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

TÜİK verilerine göre "Mutluyum." diyen vatandaşların oranı günden güne azalıyor. Ülkenin en önemli sorununa her 3 vatandaştan 1'i "hayat pahalılığı" demiş. Bu mutsuzluk tablosu AKP'nin yirmi iki yıllık tek başına iktidarının özeti. Bir avuç saray azınlığı dışında vatandaşlar mutsuz, umutsuz, ayın sonunu nasıl getireceğini düşünüyor. Milyonlarca asgari ücretli, emekli, işsiz derin bir yoksullukla mücadele ederken AKP, sokağın gerçek gündemi konuşulmasın diye siyasallaştırdığı yargı eliyle muhalif tüm sesleri susturup bir korku iklimi yaratmanın derdine düşmüş. Ancak milyonların AKP'den artık tek bir beklentisi kalmıştır, o da erken seçim değil derhâl seçim! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Çubuk...

19.- İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk'un, Halkların Demokratik Kongresine ilişkin açıklaması

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) - Kuruluşundan bu yana onurla içinde yer aldığım Halkların Demokratik Kongresi gözaltı ve tutuklama saldırısı altında. HDK, Başpınar'da Temel Conta'da direnen işçilerin, katledilen işçilerin, yarın Zonguldak'ta duruşması görülecek katledilen göçmen işçi Vezir Mohammad Nourtani'nin hakkını savunan örgüttür. HDK, katledilen kadınların, çocukların, LGBTİ+'ların, Narin'in, Hande Kader'in, Pınar Gültekin'in, Nevin Yıldırım'ın hakkını savunan örgüttür. Ana dillerinde konuşması yasaklanan halkların, barış mücadelesi veren ve barışa ihtiyaç duyan herkesin örgütüdür. HDK, kayyumlara karşı halkların

örgütüdür. Dün İzmir'de HDK'li oldukları için tutuklanan, bugün birçok ilde HDK'li oldukları için, HDK'yle yan yana durdukları için gözaltına alınan yoldaşlarımı saygıyla selamlıyorum. "..."¹

BAŞKAN - Sayın Kaya...

20.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Turizm Bakanlığının yeni düzenlemesiyle Antalya'da kapanmak zorunda kalan işletmelere ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Antalya'mızın gözde turizm merkezi Kaş, sadece 333 belgeli tesisle 15 bin yatak kapasitesine sahiptir ve bu, turizm için yetersizdir. Yıllardır turizmle iç içe olan vatandaşlarımız atalarından miras kalan tarıma elverişsiz arazilere evler yaparak turizme açmış, geçimlerini sağlamış, vergilerini ödeyerek ve bildirimlerini yaparak da yasal yükümlülüklerini yerine getirmişlerdir ancak süregelen imar sorunları nedeniyle her defasında zor duruma düşen vatandaşlarımız, Turizm Bakanlığının yeni düzenlemesiyle tapularında konut geçmediği gerekçesiyle 1 Ocak 2025 itibarıyla işletmelerini kapatmak zorunda bırakılmıştır. Hafta sonu 5 bine yakın aile işletmesi sahibi bu haksız uygulamaya karşı seslerini duyurmak için bir araya geldi. Kaş ve Fethiye gibi turizm bölgelerinde 10 bin işletmeyi ilgilendiren bu sorunun çözümü için Turizm Bakanlığından acil düzenleme bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Barut.

21.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, kuyumculuk sektörüne getirilen finansal takip düzenlemelerine ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) - Sayın Başkan, ekonomik kriz herkesi derinden sarsarken toplumun tüm kesimleri çare arıyor. Son yıllarda ithalat kotaları ve yüksek maliyetlerle mücadele eden kuyumculuk sektörü şimdi de finansal takip düzenlemeleri nedeniyle zorluk yaşıyor. Sektörde Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK) tarafından belirlenen 185 bin liralık alışveriş sınırı ve kimlik ibrazı zorunluluğu sektörü olumsuz etkiliyor. Kuyumcularımız bu durumun müşterileri tedirgin ettiğini, kimlik paylaşmak istemeyenlerin alışverişten vazgeçtiğini anlatıyor, bu nedenle kayıt dışı işlemlerin arttığını belirtiyorlar. Konulan 185 bin liralık alışveriş sınırı altının hızla yükselen fiyatları karşısında oldukça düşük bir seviyede kalıyor. Bu uygulamanın yeniden gözden geçirilmesi ve limitin en az 500 bin liraya çıkarılması için sektör temsilcileri adım atılmasını bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Yıldırım Kara...

22.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın birçok ilçesindeki sulama problemlerine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Hassa Ardıçlı'da tarımsal arazilerin sulaması büyük bir önem arz ediyor fakat bölge çiftçisi kendi imkânlarıyla ancak dereden su çekerek tarım alanlarını sulayabiliyor yani su kaynakları yetersiz; Tahtaköprü Barajı'ndan faydalanamıyorlar. Yine, Erzin Turunçlu'da ve birçok mahallesinde narenciye bahçelerimiz maalesef sulanamıyor, su kaynakları yetersiz. DSİ'nin Adana Ceyhan Sarımaçı mevkisinden başlayıp Erzin ilçemizi kapsayan bu projenin akıbeti acaba ne oldu? Gerek Erzin'de gerekse ovadaki birçok ilçede, Kumlu'da, Kırıkhan'da, Hassa'da, Reyhanlı'da çiftçilerimiz yer altı kuyularını kullanmak zorunda kalıyor. Biliyorsunuz ki depremde birçok kuyu maalesef harap oldu, yıkıldı. Bu bakımdan, DSİ'den bölgeye yatırımlarını artırmasını, var olanları ve devam edenleri acilen tamamlamasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bülbül...

23.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, TOKİ'nin Ege Bölgesi'nde satışa çıkardığı arsalar ve Nazilli'de yaptığı konutlara ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - TOKİ 48 ilde 558 arsayı satışa çıkardı. 558 arsanın 95'i Ege bölgesinde bulunuyor. Üçüncü derece doğal sit alanında yer alan, zeytinlik statüsünde olan arazi imar planında rekreasyon alanı olarak gösterilerek satışa çıkarılıyor. Zeytinlik düşmanı AKP iktidarı şimdi de arazinin niteliğini gizleyerek para kazanma derdine düşüyor. İPA'nın raporuna göre, ürettiği konutun 9 katı kadar TOKİ mağduru yaratan, binlerce insanın ev sahibi olma hayali üzerinden imtiyazlı şirketleri zenginleştiren TOKİ yine bir rezilliğe imza atacak. Memleketim Nazilli'de Aydoğdu Mahallesi'nde yapılan TOKİ'lerde "Tamamlandı." denmesine rağmen evlerdeki eksikler say say bitmiyor. Hak sahipleri altyapısı yetersiz, doğal gazı ve asansörü çalışmayan konutların bir an önce bitirilmesini bekliyor.

Yurttaşı mağdur eden politikalarınıza karşı Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında barınma sorununu çözeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Çan...

24.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, şoför esnafının sorunlarına ilişkin açıklaması

¹ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hafta sonu Tekkeköy ilçemizde şoför esnafımızla bir araya geldik. Kamyoncusundan minibüsçüsüne, taksicisinden nakliyecisine şoför esnafımız bizzat bu iktidarın yarattığı büyük ekonomik yıkımın faturasını ödemeye mecbur bırakılıyor. Trafik, kasko sigortası primleri; araçların, yedek parçalarının, tamir bakım giderlerinin üzerindeki büyük vergi yükleri; SRC belgesi maliyetleri, hafif kusurlar yüzünden şoför esnafımıza ardi ardına yazılan ceza puanları ve ehliyetlerine el konulması ve daha birçok konuda şoför esnafımız sorun yaşıyor. "Bu yükün bir kısmını sırtımızdan alın, nefes almamızı sağlayın, evimize ekmeğe götürebilelim." dediklerinde konunun muhatapları bu taleplerin hepsini görmezden geliyor, kayıtsız kalıyor. İktidarı, şoför esnafımızın sesini duymaya, yaşadıkları sorunlara çözüm üretmeye davet ediyoruz.

BAŞKAN - Sayın Akgün Alp...

25.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'in, Kars'ın Akyaka ilçesinin Esenyayla köyüne bir ortaokul yapılması talebine ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, ben ekim ayında Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in yanıtlaması istemiyle bir önerge vermiştim ve Kars'ın Akyaka ilçesinin Esenyayla Köyü'nde bir ortaokul yapılması talebinde bulunmuşum. Sayın Bakan bana verdiği cevapta 2025 yılı İl Yapım Programı'nda Yık-Yap Projesi kapsamında bu okulun yapılacağını söylemişti. 2025 yılı programı açıklandı ve Esenyayla Okulu programa alınmadı. Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin yıkılmıştır ama yapmamıştır. Ben Esenyayla halkı adına bu ortaokulun yapılmasını talep ediyorum efendim.

BAŞKAN - Sayın Karaoba...

26.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın köylerine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak'ta uzun yıllar köylerimize birçok söz verildi ve bu sözler tutulmadı. İçme suyunun yetersiz, elektrik trafolarının düşük akımlı ve eski olması, arazi sulama kanallarının ömrünü tamamlaması, yolların oldukça kötü olması; çocuklarımızın eğitime, çiftçilerimizin tarlalara, köy halkının ilçe ve şehir merkezine zor şartlar altında ulaşması, sosyal hizmetlerin eksikliği; okul, düğün salonu, yenilenebilir enerji kaynaklarının, spor tesislerinin yetersizliği, kanalizasyon ve altyapılarının eksikliği, sayılabilecek birçok sorun yirmi yıldır bırakılmıştır. Geçmiş dönemde İl Genel Meclisinin iktidardan olmayan köylere hizmet götürme noktasındaki tutumu ve tavrı Cumhuriyet Halk Partisi döneminde son bulmuş, İl Genel Meclisimiz Başkanı ve tüm üyeleriyle hiçbir ayırım yapmaksızın tüm köylere hizmet götürmektedir. Tüm İl Genel Meclisi üyelerime teşekkür ediyorum. Uşak hakkını alıncaya kadar mücadeleye devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Mullaoğlu...

27.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, iktidarın uygulamalarına ilişkin açıklaması

SERVET MULLAOĞLU (Hatay) - Bugüne kadar çok defa dile getirmemize rağmen iktidar, 31 Temmuz Covid infaz yasası, ikinci kez mükerrirler, KHK mağdurları, koşullu tahliye, ehliyet affı, çek mağdurları, disiplin ve sicil affı, BAĞ-KUR tescil mağdurları, çırak ve staj mağdurları, kademeli emeklilik sorunu gibi sorunları gidermek için hiçbir adım atmamıştır. Bu adaletsizlikler toplumun vicdanını derinden yaralamaya devam etmektedir. İktidar, kendi haksız uygulamalarıyla Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı davranmış ve büyük mağduriyetler yaratmıştır. İktidar, vicdanları yaralayan bu sorunları gidermek için çaba harcayacağına muhalif siyasetçilere, sanatçılara, gazetecilere, işçi ve işveren sendika başkanlarına soruşturma açıyor, gözaltına alıyor, tutukluyor ve ülkemizi nefessiz bırakarak ülkemizi boğmaktadır, kendileri de lüks saraylarının pencerelerinden halkımızın acıyla inleyen sesini duymamakta, onların da nefesini kesmeye çalışmaktadırlar. Bizler halkımızın sesi ve nefesi olmaya devam edeceğiz ve halkımızla birlikte ilk seçimde adaleti devletin temeli hâline getireceğiz.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

A) Çeşitli İşler (Devam)

2.- Başkanlıkça, Genel Kurulu ziyaret eden Balıkesir Bigadiç'ten gelen misafirlere "Hoş geldiniz." denilmesi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Balıkesir Bigadiç'ten misafirlerimiz dinleyici locasında Genel Kurul çalışmalarını izlemektedirler; kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

Sayın Meriç...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, uygulanan ekonomik politikalara ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ederim Başkanım.

AKP iktidarının yarattığı ekonomik çöküş Türkiye'yi daha derin sorunların içine itiyor. Uygulanan politikalar hiçbir işe yaramıyor çünkü "Ne zaman düzelecek?" baskısıyla yürütülen hiçbir ekonomik program başarıya ulaşamaz. Memlekete yabancı sermaye gelmiyor. Tüm yükün vatandaşın sırtına yüklendiği kemer sıkma yöntemleri herkesi canından bezdirdi. İktidar sorun çözeceğine tutuklamalarla gündemi değiştiriyor. İş dünyasından sanatçılara, sivil toplumdaki medyaya kadar "Vatandaşın derdi var." diyen herkes Hükümetin hedefi hâline gelmiştir. Emeğin, emekçinin yanında olan, halkın derdini haykıran insanları rahat bırakın, ekonomik sorunları, enflasyonu, hayat pahalılığını tutun; bunları eleştirenleri değil ve şunu sakın unutmayın: Geçinemeyen milyonlarla dalga geçer gibi "Asgari ücrete yapılan zam ilk anda mutlu eder ancak gelecekte mutsuzluk yaşatır." diyenler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çakır...

29.- Kocaeli Milletvekili Sami Çakır'ın, serbest bırakılan İsraili asker Alexander Trufanov'un ifadelerine ilişkin açıklaması

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) - Sayın Başkan, emperyalizm giyotininde can çekişen dünya arenasında az da olsa tebessüm ettiren insanlığa abıhayat gibi gelecek sahnelere şahit olabiliyoruz. Serbest bırakılan İsraili asker Alexander Trufanov'un ifadeleri dünyayı silkeledi diyebiliriz: "Siz özgür kuşatılmış olanlardınız. Ben tutsaktım ve siz hayatımın koruyucularıydınız, bana şefkatli bir babanın çocuklarına baktığı gibi baktınız. Ne kadar belagatli ve açık sözlü olsam da sizin değerlerinizi yansıtacak, yüce ahlakınız karşısındaki hayretimi ve hayranlığımı ifade edecek kelimeler bulamayacağım. En zor anlarda, yalan sloganlarla değil, yaşadığımız gerçeklerle adaleti ve merhameti gösterdiniz; en karanlık koşullarda bile ilkelerinizden vazgeçmediniz. Hakikati halkınızdan öğrendim ve sizin sadece toprağın değil aynı zamanda ilkenin ve haklı davanın da sahipleri olduğunuzu anladım."

Tam anlamıyla "Seni öldürmeye gelen, sende dirilsin." tezahürü diyor, Genel Kurulu ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın İrmez...

30.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, sabah saatlerinde gözaltına alınanlara ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Ne baskılar ne de yıldırma politikaları halkların birlikteliği, eşitliği, bir arada barış içinde yaşaması için mücadele eden ve toplumsallaşan HDK'nin yükselişine engel olamayacak.

HDK yönetiminden, birleşen partilerimizden, aydın ve sanatçılardan oluşan 60'a yakın kişi sabah saatlerinde ev baskınlarıyla gözaltına alındı. Sizler de çok iyi biliyorsunuz ki darbe niteliğindeki bu siyasi operasyonların esas hedefi kent uzlaşısı, demokrasi talebi ve ezilenlerin ortak mücadelesidir. Ancak bilinsin ki toplumsal muhalefet susturulamaz, yolundan alıkonulamaz. Baskılarınıza boyun eğmeyeceğiz. Hepimiz HDK'liyiz ve sonuna kadar da mücadele edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Bozdağ...

31.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, Gaziantep Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikalarda çalışan işçilere ve BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen'e ilişkin açıklaması

HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Gaziantep Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'nde 20'den fazla fabrikada işçiler sefalet ücretlerine, bu sömürü düzenine karşı mücadele ediyor. Bu iktidara boşuna "zenginin iktidarı, zenginin partisi" demedik. Patronlarla bir olmuş direnişi bastırmaya çalışıyorsunuz; bu sömürü düzeni, bu sermaye tiranlığı devam etsin istiyorsunuz; şirketlerin talepleri doğrultusunda hareket ediyor, grevlerin yasaklanmasını, insanca bir yaşam mücadelesinin son bulmasını istiyorsunuz.

BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen'i 2 kez gözaltına aldınız. Avukatların ifadeye girmesine bile izin verilmedi ve tutuklandı. Yargıyı yine sopa olarak kullanıyor, suç işliyorsunuz. Ne yaparsanız da nafîle. Yasak, baskı, tutuklamalarla hak arama ve insanca bir yaşam mücadelesini, sendikalaşma hakkını, örgütlenme özgürlüğünü bitiremezsiniz. İşçilerin, emekçilerin birlikte mücadelesi bu sömürü çarkını kıracak. Başpınar işçilerinin yanındayız.

BAŞKAN - Sayın Bilici...

32.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, belediye başkanlarına yönelik soruşturmalara ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Evet, bugünlerde yargı mekanizması partimize karşı âdeta bir kılıç gibi kullanılmakta, yaşananları görmezden gelmemiz de mümkün değil. Açıkça görülüyor ki İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu başta olmak üzere, Ahmet Özer ve Rıza Akpolat Başkanlarımız dâhil olsun, seçilmiş tüm belediye başkanlarımıza yönelik soruşturmalarda halkın iradesinin hiçe sayıldığını görüyoruz. Partimizin içini karıştırmaya yönelik algı, kumpas ve gündemi değiştirmeye yönelik hamleleri de kabul etmiyorum. Anlıyor ve görüyorum ki ekonomi, adalet, insan hakları, hayat pahalılığı, enflasyon, işsizlik gibi konular konuşulmasını isteniyor.

BAŞKAN - Sayın Durgun...

33.- Antalya Milletvekili Hilmi Durgun'un, Antalya'daki domates yetiştiriciliğine ilişkin açıklaması

HİLMİ DURGUN (Antalya) - Teşekkür ederim Başkanım.

Antalya, ülkemizin en önemli tarım şehirlerinden biri, örtü altı yetiştiriciliğin de başkentidir. Örtü altı yetiştiriciliğin lokomotif ürünü ise domatestir. Mevsim şartları dolayısıyla verimin düşük olmasına, arz fazlasının oluşmamasına rağmen bugün Antalya Toptancı Halinde domates ortalama 20 TL civarında satılmaktadır. Bu fiyat üreticiye para kazandırmak bir yana, çiftçilerimize zarar ettirmekte ve çiftçilerimiz maalesef emeklerinin karşılığını alamamaktadırlar. İç pazar ve özellikle ihracatla ilgili tedbirlerin ve desteklerin artırılarak üretimin devamlılığının sağlanması sadece Antalya ve ülke ekonomisi için değil, stratejik ve mukayeseli üstünlüğümüz olan tarımın sürdürülebilir kılınması için de büyük önem taşımaktadır.

BAŞKAN - Sayın Akbulut...

34.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, Burdur'un şehir girişlerine ve Kurna köyü kavşağıyla alakalı soru önergelerine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şehrim Burdur bir tarafında Antalya, bir tarafında Muğla, bir tarafında Denizli, bir tarafında Afyon, bir tarafında Isparta bulunmakta, tam ortalarında yer alan, bir boğaz köprüsü vazifesi görebilecek bir şehirdir ama ne yazık ki şehrin girişlerine baktığımız zaman Ulaştırma Bakanlığı tarafından çok eksik görülen şehirlerden bir tanesi olduğu apaçık ortaya çıkacaktır. Bir tane köprülü kavşağı dahi girişlerde bulunmamaktadır. Coğrafi bilgisi olmayan bir kişinin bir şehre mi girdiği, bir ilçeye mi girdiğini anlayamayacağı bir şehrin girişinden bahsediyorum.

Yine, 19 Aralık 2024'te Kurna köyü kavşağıyla alakalı Ulaştırma Bakanlığına bir soru önergesi verdik, daha hâlâ cevaplanmadı ama o köyde sürekli kazalar olmaya devam ediyor; Ulaştırma Bakanlığının dikkatini çekmek istiyorum.

Saygılarımla. Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Genç...

35.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin Sarız ilçesindeki baz istasyonu talebine ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün seçim bölgem Kayseri'nin Sarız ilçesine bağlı Mollahüseynler Mahallesi ve Sarıfakılar'da yaşayan vatandaşlarımızın yıllardır süregelen bir mağduriyetini dile getirmek istiyorum. Bu bölgede cep telefonları çekmiyor, insanlar ambulans çağırarak için, en temel iletişim ihtiyaçlarını karşılamak için yüksek tepelere çıkmak zorunda kalıyorlar. Mahalle halkı defalarca yetkililere başvurdu, dilekçeler gönderdi hatta baz istasyonu kurulumu için bir ekip geldi ama sadece yer belirleyip gitti; o günden sonra ne gelen var ne giden. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ise sessiz. Bu çağda, bu teknolojiyle vatandaşlarımızın iletişim hakkı bu kadar mı önemsiz? Buradan soruyorum: İnsanlar bir sağlık sorununda ambulansa nasıl ulaşacak, bir afet anında nasıl yardım isteyecek? Yetkililerden bu sorunun bir an önce çözülmesini talep ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Karaman...

36.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki sosyal hizmet işçilerine ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesindeki sosyal hizmet işçileri kamu çerçeve protokolünde hak ettikleri zamları alamamış ve en düşük ücretle çalışmaktadırlar. Bu çalışanlarımız çocuklarımıza, yaşlılarımıza, engellilerimize hizmet eden vicdan işçileridir. Personel eksikliği nedeniyle iş yükü artarken tayin ve becaş haklarının olmaması sosyal hizmet işçilerimizin aile bütünlüğünü de bozuyor. Ayrıca, görev tanımları net olmadığı için çalışma huzuru da sağlanamıyor. Sosyal hizmet işçileri başta olmak üzere tüm kamu işçilerinin hak ettikleri ücret, tayin hakkı ve insanca çalışma koşulları sağlanmalıdır çünkü onlar toplumun en hassas kesimlerine hizmet etmektedirler.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Değerli Grup Başkan Vekillerimiz, beş dakikayla sınırlayabilirsek sevinirim.

YENİ YOL Partisi adına Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ.

37.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Türk yargısına, açılan soruşturmalara ve davalara, TÜSİAD'a ve MÜSİAD'a, Lozan Antlaşması'na ve kayyım atamalarına ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarla ülkemiz yargıda altın çağını yaşıyor maşallah! Kendisine ihtiyaç duyulduğu dönemlerde önemli bir siyasetçi olan birinin dediği gibi "Yargı siyasetin ya da iktidarın şeyi midir?"

demisti. Ben bu sözlere söylemeye hicap ediyorum. Ama yargiyi inhisarina almış bazılarının, böyle bir sözü geçtim, yaptıkları için bile en küçük bir utanç duymadıklarını görüyoruz maalesef.

Bakınız, size ülkemizde son birkaç haftada yaşanan yargısal aktiviteler hakkında birkaç not aktarayım. Bu arada "yargısal aktiviteler" tanımı da saray hukukçusu bir zatın kendinden menkul birtakım lakırtılarından ibarettir. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu hakkında 3-5 dava, Zafer Partisi Genel Başkanı Ümit Özdağ tutuklandı, Halk TV Genel Yönetmeni Suat Toktaş tutuklandı; gazeteciler Seda Selek, Kürşad Oğuz, Serhan Asker, Barış Pehlivan, Özlem Gürses gözaltına alındılar, serbest bırakıldılar. Tutuklananlar; BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen, Ayşe Barım -önce tahliye, sonra tutuklama- DEM PARTİ Merkez Yönetim Kurulu üyeleri, Emek Partisi yöneticileri ve gazetecilerin de aralarında bulunduğu onlarca kişi ve haklarında inceleme başlatılanlardan birisi de TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanı Mehmet Ömer Arif Aras ve daha bilmediğimiz inceleme ve soruşturmalar ile kendisine yönelmesi murat edilen diğer belediye başkan ve yöneticileri, dava ve soruşturmalar...

TÜSİAD Yüksek İstişare Başkanına gelince; yargiyi etkileme ve gerçeğe aykırı beyanda bulunma gerekçesiyle soruşturma başlatan malum başsavcılığa, bu ülkede yargiyi etkileme ve gerçeğe aykırı açıklamaların şahımerdanı olan iktidar siyasetçilerine niye güçlerinin yetmediğini sormak istiyorum. Türk yargısı, doğruları söyleyen Türk milletinin gazetecilerine, akademisyenlerine, siyasetçilerine, iş insanlarına soruşturma ve dava açmakta gösterdiği cevvaliği gerçek suçlulara ne zaman gösterecek, merak ediyorum. Ya da bu soruşturma ve davaları iktidarın etkisinde kalmadan ve talimatla yapmadığını bu millete nasıl izah edecek? Adalet Bakanı şöyle söylüyordu, "Bakın, yargiyi etkiliyorsunuz." diyordu ve ardından da hemen soruşturma açıldı. Başka davalarda savcılar, başsavcılar resen soruşturma açarken bu konuda, bu konuşma üzerine resen soruşturma açmamışlardı; hemen Adalet Bakanı konuşmayı yaptı, ihsasireyde bulundu ve hemen soruşturma açılmıştı.

Bir de geçmişin hesabıyla rövanşist duyguları kabaran bir grup var. Ne diyor bunlar? Bu TÜSİAD var ya, bu TÜSİAD; bunların geçmişi kirlili ve şaibeliymiş, bunların cibilliyetleri biliniyormuş, bunlar zamanında seçilmiş iktidarlara sopa gösterenlerin yanında saf tutmuş, had bildirmişler yani demokrasi ve hukuku savunmamışlar, güce ram olmuşlar. Bu yüzden, şimdi başlarına gelen soruşturma ve hukuksuzlukları hak ediyorlarmış. Allah aşkına, iki sene önce bir demeç vermişlerdi, bu demeci verdikten sonra Sayın Erdoğan da çok ağır bir şekilde bu insanlara hakaret etmişti; eleştirmemişti, cibilliyetlerinden bahsetmişti. Hatta Sayın Erdoğan konuşmasında şöyle söylüyordu: "Nas var, nas." diyordu, ekonomiden bahsediyordu, "Faizler düşecek." diyordu. Peki, ekonominin akıbeti ne oldu biliyoruz değil mi? Ekonominin akıbeti yüzde 80 enflasyon oldu resmî rakamlarla; gayiresmî rakamlarla yüzde 105 gibi üç haneli rakamlara doğru evrilmmişti. Peki, madem geçmişteki tavır ve duruşlar -ki bu konular tartışmalı- tüm bu haksızlıklara gerekçe oluyor, o zaman geçmişte benzer bir tavır içinde olduğu bilinen TOBB, TESK gibi şimdi sesi soluğu çıkmayan diğerlerine neden tek laf etmiyorsunuz? Hem TÜSİAD'ın gücün yanında durması zül ise, hakikatleri dile getirmesi takdir edilecek bir şey ise bugün gücün karşısında bazı gerçekleri dile getirmeleri takdir edilecek bir şey değil mi? Ama sizin derdiniz bu değil elbette, siz bu türden tumturaklı lafları işinize geldiği gibi kullanırsınız.

Burada iki çift laf da MÜSİAD'a etmek istiyorum. Sizler zamanında TÜSİAD'ın bu açıklamalarına rahmet okutacak derecede ve üslupla yüksek perdeden açıklamalar yapıyordunuz. O zaman ki 28 Şubat dönemi, kimse kalkıp MÜSİAD için "Hükûmete muhtıra veriyor; askere, yargıya kafa tutuyor." diye soruşturmalar açmıyordu. Kimse, sizleri sadece kendinizi savunuyor ve hükûmetin politikalarını eleştiriyorsunuz diye hain ilan edip ellerinize kelepçe vurup kodese falan da atmıyordu. Akit ve Yeni Şafak gibi gazeteler geçmiş dönemlerde, mesela, gazetelerine baskın yapıldığında kendilerini savunmaktan alıkonulmamışlardı, çatır çatır itiraz edip eleştiri ve meydan okuyuşları manşetlere taşıyorlardı ki bu sebeple de kimse bunları hain ve terörist yaftasıyla kodese atmamıştı. Zamanında öyle yazılar döşendiniz ki aynısını bugün başkaları Adalet ve Kalkınma Partisi ve yargısı için yazacak olsa vallahi gün yüzü görmez, güneş yüzü görmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlayacağım efendim.

Belki de bunu bildikleri için MÜSİAD gibi yapılar zamanında güç sahiplerine karşı sahip oldukları ifade ve itiraz hakkını bugün başkalarına çok görüyor ve sanırım bunun sebebi ya korku ya da menfaat; ben her ikisinin de beraber olduğunu düşünüyorum. Bugünkü rövanşlarına gerekçe üretmek için kalkıp TÜSİAD mensubu firmaların marka değer üretmediğini, ülkeyi sömürdüğünü söylüyorsunuz; madem onlar üretmediler ve ülkeye marka değeri olan bir şey kazandıramadılar ve diyelim ki bu doğru, doğru değil ya, peki, çeyrek asırdır iktidardasınız, sayenizde MÜSİAD ya da benzeri onlarca kurumun üyesi, yoldaşı firmalara zemin yarattınız, hani onların ülke için ürettikleri marka değerleri nerede? İş insanı ve Hükûmetinizin desteklediği birileri İHA'lar dışında bu ülkeye marka değeri kazandıracak tek bir şey yaptı mı Allah aşkına, söyley misiniz? Ve bu "TÜSİAD" dediğiniz, eleştirdiğiniz "Birileri bir şeyler söyledi." diyerek ifadelerini istediğiniz, bunlarla ilgili savcılığın soruşturması istediği yeri de söyleyeyim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Müsaade ederseniz efendim.

Türkiye'deki bugün istihdamın ve ihracatın yüzde 80'ini yapıyorlar bunlar ve aynı zamanda, devlet memurları ve devlet işçileri haricinde çalışanların yüzde 80'ini barındırıyorlar ve bu insanlar eğer olmamış olsaydı bugün Türkiye'de istihdam olur muydu? Allah aşkına, bu soruşturmalarla beraber ne yapmak istiyorsunuz siz? Bu soruşturmalarla insanlar konuşmasını istiyorsunuz, sussunlar mı istiyorsunuz? Evet, konuşmasını istiyorsunuz. Siz konuşun, başkaları dinleyecek ve konuştuğunuzla ilgili olarak da "Hikmet arayın." diyorsunuz, "Tevil edin." diyorsunuz, "Tasdikleyin." diyorsunuz ve insanlar konuşunca da "Bizim iktidarımızda kesinlikle bir yargı tasallutu yoktur, yargı vesayeti yoktur." ifadesini kullanıyorsunuz. Peki, öyleyse Sayın Erdoğan, Yargıtay ile Anayasa Mahkemesi arasında bir problem çıktı biliyorsunuz, Can Atalay konusunda niye orada hakem olmak istedi? Bir Cumhurbaşkanı, bir Genel Başkan hakemlik yapabilir mi? Yürütme yürütmenin başındadır, yargı bağımsızdır ve yürütme, yasama da aynı şekilde bağımsız olmalıdır ama Sayın Erdoğan bunu yapmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Son kez efendim, toparlayayım Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Hepsini geçtim, ya, şu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devletini Azerbaycan'a bile tanıtamadınız, Türk dünyasına bile tanıtamadınız. Sonra şu, adalar meselesi var. Hani şu, Lozan için diyorsunuz ya "Hezimetini bize yıllarca zafer olarak takdim ettiniz." "Hezimetmiş." diyorsunuz, ben bir tarihçi olarak söylüyorum ki döneminin en iyi anlaşmasıdır. O anlaşmadan daha iyi bir anlaşma yapmayı size söylüyorum: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni dünyaya tanıtmaktır ama bir şey daha söylüyorum size: Oradaki adaların Lozan Antlaşması'yla bir kısmı Yunanistan'a, bir kısmı Türkiye'ye verilmişti, bazı yerler ise onlar serbest bıraktı, ne Yunan'a bırakıldı ne Türkiye'ye bırakıldı, Türk'e bırakıldı. Bu adalarla ilgili olarak uzun zamandır Yunanistan buraları işgal ediyor, şimdi de ilhak ediyor ve kalkıyorsunuz, buralarla ilgili hiç ağzınızı bile açmıyorsunuz.

Ve kayımla ilgili de şunu söyleyeyim: Bakın, Türkiye bir ayıp yaşıyor. Bu ayıp Türkiye'nin, bu tutuklamalar bir ayıp, bu, yargının baskıları, tasallutları bir ayıp ve aynı zamanda bu kayımla atamaları da bir ayıp. 5 parti burada kanun teklifi verdik...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - İzin verir misiniz efendim?

BAŞKAN - Dokuzuncu dakikadayız.

Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Çok teşekkür ederim.

Ve bu 5 parti bir kanun teklifi verdik. Biz, insanlar suç işledikleri zaman yargı veyahut da İçişleri Bakanlığı müfettişleri gözlerini kapatsın istemiyoruz ama burada bir kişi görevden alındığı zaman objektif ve bağımsız yargıyla alınsın, objektif ve bağımsız İçişleri Bakanlığı müfettişlerinin tasarrufuyla alınsın istiyoruz ama maalesef hem yürütme hem yasama hem de aynı zamanda yargıda da bu ayıplı işlerin yapıldığını gözlemliyoruz. Yapmayın; bir belediye başkan yardımcısını orada atayın ve ardından da şunu yapın: O belediye meclis üyelerinin içerisinde bir seçim yapın. Ya, bir kişi suç işlediyse belediye meclis üyelerinin hepsi mi aynı suçu işlediler? Hepsini mi hırsız, hepsi mi terörist, hepsi mi burada usulsüzlük yapan, yolsuzluk yapan insanlar? Değil ki. Bu şekilde işlem yapmak suçların şahsiliği prensibine aykırı olmak demektir. O nedenle, ben iktidarı hukuka davet ediyorum ve bu hukuka davet etmek; Anayasa'ya davet etmek, AİHM kararlarına davet etmek ve uluslararası arenada da Türkiye'yi mahcup etmeyecek bir ortamı ve iklimi sağlamaktır diyorum.

Teşekkür ediyorum.

Meclis çalışmalarımız hayırlara vesile olsun efendim.

BAŞKAN - Sayın Kavuncu...

38.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Ankara Merasim Sokak'ta 17 Şubat 2016'da gerçekleştirilen saldırının yıl dönümüne, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu Başkanına açılan soruşturmaya ve HÜDA PAR'ın yaptığı çalışmaya ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli Genel Kurul; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, aziz vatanımız için 17 Şubat 2016 tarihinde Ankara'da Merasim Sokak'ta bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen 29 askerimizi ve sivil vatandaşımızı rahmet, saygı ve minnetle anıyorum. Dün bu menfur saldırının yıl dönümüydü. Bütün şehitlerimizi, gazilerimizi ve ekranları başında Genel Kurulu takip eden bütün şehit ailelerini ve yakınlarını da saygıyla selamlıyor; sizleri unutmamak, unutmayacağız ve unutturmayacağız diyorum.

Zor günlerden geçiyor ülkemiz, âdeta bir karanlık çökmüş durumda. Gazeteciler, tutuklanan siyasetçiler, kayyumlar, muhalif gazeteciler, muhalif siyasetçiler; bunlarla alakalı sanki bütün düğmelere aynı anda basılmış durumda. Adalette, eğitimde, sağlıkta, ekonomide, birçok alanda çok ciddi ve moral bozucu gelişmelerle karşı karşıya kalıyoruz.

Şimdi, TÜSİAD'la alakalı bir tartışma yürüyor. TÜSİAD önemli bir kuruluş Türkiye'de kurumlar vergisinin yüzde 80'ini ödeyen, kamu ve tarımı dışarı çıkarttığınızda istihdamın yüzde 50'sini sağlayan. Dış gelirin de yani ihracattan elde ettiğimiz gelirin de büyük bir kısmını gene TÜSİAD ve TÜSİAD üyeleri üzerinden sağlıyor ülkemiz. Şimdi, TÜSİAD'ın ekonomiyi, iş hayatını ilgilendiren konularla alakalı Türkiye'de var olan problemleri dile getirmesi ne zamandan beri bir soruşturma konusu olmuştur? Tabii, bu baskı yeni değil. Biz TÜSİAD konuştuğunda, bundan yaklaşık üç yıl önce, bu "Faiz sebep, enflasyon sonuçtur." abukluğunu eleştirdiğinde o zaman Sayın Cumhurbaşkanının çıkıp "Cibilliyetsizler." deyip, her türlü hakareti edip gene bir baskı oluşturduğunu ve kendisinin iktisat bilim kurallarına devam eden TÜSİAD'a bundan üç yıl önce de yüklendiğini görüyoruz ama ne oldu? O gün TÜSİAD'ın söylediği her şey bu ülkede gerçekleşti mi? Enflasyon uçtu mu, faiz uçtu mu, işsizlik arttı mı, Türkiye yatırımcı kaybetti mi? Siz TÜSİAD'a o gün bunları söylediği için ağza alınmayacak sözleri söylediniz. Sadece TÜSİAD değil, Ege İşadamları Derneği de bugün onu söylemişti; onlarla ilgili de "TÜSİAD'ın yavruları." demişti Sayın Cumhurbaşkanı ama maalesef, bugün geldiğimiz noktada bütün bu söylenenlerin doğru olduğunu gördük.

Şimdi, burada trajikomik başka bir hadise var: TÜSİAD bu eleştirileri gündeme getirdi diye "vesayet" kelimesini gündeme getiriyor. Ya, bugün bu ülkede vesayetten en son bahsedecek iktidardır. Canının sıkıldığını Silivri'ye atan, canının sıkıldığınıyla ilgili soruşturma başlatan; işte, TMSF'yi, Devlet Denetleme Kurulunu kullanarak her türlü vesayeti uygulayan bugünkü iktidarın artık Türkiye'de kendisi dışında bir vesayetten bahsetmesi akıl alır gibi değildir, trajikomik bir hadisedir. Şimdi, şöyle bir fotoğraf hayal edin: Ya, Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşu, İş Adamları ve Sanayiciler Derneği, yurt dışında bir fotoğraf, hakkında soruşturma başlatılmış. Ya, bu ülkeye insanlar nasıl yatırıma gelir ya? Bu ülkenin kurumlar vergisinin yüzde 80'ini, istihdamın büyük kısmını sağlayan iş adamları örgütünün Yüksek İstişare Kurulu üyesi soruşturmaya tabi tutuluyor. Düşünün, bir ülkeye gideceksiniz, o ülkenin en büyük iş adamları derneği başkanı muhalif veya eleştirel bir görüş beyan ettiği için o ülkenin iktidarı onunla ilgili soruşturma yapıyor. Bu ülkeye gider yatırım yapar mısınız, rahat rahat gider yatırım yapar mısınız? Bu ülkeye yapılabilecek, verilebilecek en büyük zarardır bu. Türk devletinin ayarlarıyla oynuyorsunuz, hukuku ayaklar altına alıyorsunuz, kral çıplak diyen herkese eziyet ediyor, hapisle bunlara tehditlerde bulunuyorsunuz.

Tabii, bütün bunlar oluyor ama mesela cumhuriyet aleyhinde konuşanlarla ilgili biz tek bir kelam da maalesef duymuyoruz. Bakın, bir çalıştay yapıldı; çalıştayı kim yaptı biliyor musunuz? Hani o Malazgirt'te beraber el ele tutuştunuz, seçim gecesi otobüs üzerine çıkıp omuz omuza verdiğiniz, ortaklaşa Cumhurbaşkanlığı adayı desteklediğiniz HÜDA PAR geçtiğimiz günlerde bir çalıştay yaptı ve bu çalıştayda bu ülkenin kurucu değerlerine, yüz yıldır bu ülkede huzur içinde yaşamamıza vesile olan cumhuriyete olmayacak laflar, olmayacak sözler söylendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Teğmenlerle ilgili soruşturmalar başlatıldığında, TÜSİAD mevcut durumla ilgili bir iki cümle kurduğunda esip gürleyenler bu çalıştayla ilgili tek bir kelime edemediler. Bakın, biz "konuşan Türkiye" diyoruz; elbette herkes konuşacak, çalıştay yapacak, fikrini söyleyecek, zikrini söyleyecek; bununla ilgili bir problemimiz yok. Bizim problemimiz nerede biliyor musunuz? Bizim problemimiz şurada: Biz, hepimiz, Türkiye Büyük Millet Meclisine gelmeden önce, bu Meclise geldiğimizde bir yemin edeceğimizi biliyorduk. Bu yemini edeceğimizi, bu Meclise gelip o yemini edeceğimizi de biliyorduk ve diyecektik ki o yemini ederken "Hukukun üstünlüğüne, demokratik ve laik cumhuriyeti koruyacağımıza yemin ettik." Yemin edeceğimizi biliyorduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağımıza yemin edeceğimizi biliyorduk; Anayasa'dan ayrılmayacağımıza büyük Türk milleti önünde namusumuz ve şerefimiz üzerine yemin edeceğimizi biliyorduk ve buradaki her milletvekili yemin etti ve bu yemini edeceksiniz, ondan sonra da aksi beyanlarda bulunacaksınız; bu bir namus ve şeref meselesidir. "Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalacağım." diyeceksiniz, sonra da Atatürk'e "Deccal" diyenlerin fotoğrafları altında çalıştay yapacaksınız. Hem büyük Türk milleti önünde yemin edeceksiniz hem de "Anayasa'dan, vatandaşlık tanımından 'Türk' kelimesini çıkarın, biz bundan rahatsız oluyoruz." diyeceksiniz. Bakın, bunun adı -herkes konuşacak diyoruz- fikir özgürlüğü falan değildir, bunun adı "konuşan Türkiye" de değildir; bunun adı takiyedir, bunun adı nankörlüktür; kendisine imkân veren cumhuriyete, özgürce yaşamamıza, yüz yıldır bu topraklarda barış içinde yaşamamıza zemin olan bu sisteme bu bir ihanettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Milleti aldatmak, milletle oyun oynamak, millete karşı saygısızlık etmektir bu yemine sadık kalmamak.

Türkiye bambaşka bir sürece sokulmuş, iktidarı eleştirenler aforoz edilirken cumhuriyete kastedenler de âdeta el üstünde tutuluyor. Bu yol, bu gidilen yol doğru bir yol değildir. Bu, bizi karanlığa sürüklemektir; Türkiye'yi maalesef bu girdabın içine sokmaktır. Ama biz milletimize güveniyoruz. Milletimiz ferasetiyle, dirayetiyle bütün bu oyunları görecektir ve en kısa zamanda da bu oyunu bozacaktır diyorum.

Saygılar sunarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun.

39.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 17 Şubat 2016'da Ankara Merasim Sokak'ta gerçekleştirilen saldırıya ve TÜSİAD yöneticilerinin son açıklamalarına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

17 Şubat 2016'da, Ankara Merasim Sokak'ta, terör örgütü PKK'nın saldırısıyla 29 vatandaşımız şehit olmuş ve 75 vatandaşımız yaralanmıştı. Bütün şehitlerimize Allah'tan rahmet, yaralılarımıza şifalar ve sağlıklar diliyoruz ve inşallah "terörsüz Türkiye" hedefine de ulaşacağımıza yürekte inanıyoruz.

Sayın Başkan, ülkemizde çok partili demokratik siyasi hayat da hukuk da kendi kurum ve kurallarıyla kendi mecrasında işlemektedir. Bu işleyiş millî iradenin tecellisiyle inşa olur. Her sivil toplum kuruluşunun ve her vatandaşın düşünce ve görüş açıklama hakkı vardır ancak millî irade dışında hiçbir unsurun demokratik işleyiş ile hukuk düzenini dizayn etmeye çalışması, tüm demokrasiye inananların karşı çıkması gereken bir durum ve tutumdur. Ne yazık ki TÜSİAD yöneticilerinin son açıklamalarına geçmiş müktesebatları doğrultusunda bir yenisi daha eklenmiştir. 1970'li yıllarda gazetelere ilanlar vererek meşru hükümeti devirmeye çalışmaları hafızalarımızda hâlen tazeliğini korumaktadır. Yapılan açıklamalarda Türkiye'nin hukuk sistemi ve siyaset kurumuna yönelik eleştirilerin ötesine geçerek siyaseti ve yargıyı baskı altına alma çabasına girişilmiştir. TÜSİAD sivil toplum kuruluşu olmaktan ziyade âdeta komitacılık yapmaktadır. Demokrasi bir kurallar rejimidir ve en temel şiarı da şudur: Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir; millî iradenin üzerinde hiçbir kurum, kuruluş veya çıkar grubunun baskısı veya vesayeti kabul edilemez. Bu yöneticiler, millî egemenliğe ve millî iradeye saygı duymayı bir kenara bırakın, darbeci zihniyetin yapımcılığını üstlendiği bir senaryo yazmaya teşebbüs etmişlerdir. Bu vesayetçi eğilimler yeni değildir. 1971 yılında kurulduğundan bu yana siyaseti yönlendirme gayretleri, millet iradesini sorgulamaya ve zedelemeye yönelik bir strateji izleyen TÜSİAD'ın hükümetlere doğrudan meydan okuduğu ve gazete ilanlarıyla ve gazete manşetleriyle kamuoyunu etkilemeye çalıştığı ve dahi darbe şakşakçılığı yaptığı karanlık dönemler hâlen hafızalarımızdadır. 1979'un Mayıs ve Haziran aylarında mevcut hükümete yönelik yayımladığı gazete ilanlarıyla hükümetin yıkılmasına ve 12 Eylül 1980 darbesine giden sürecin taşlarını döşediler. İzleyen yıllarda, hükümetleri ekonomik operasyonlarla etki altına almaya çalıştılar. 1990'ların başından itibaren bu baskı yalnızca ekonomik eleştirilerle değil aynı zamanda siyasi gayretlerle de sürdü. İktidarlar sermaye gruplarının siyasi telkin ve tehditlerine göre pozisyon almaya zorlandı. 28 Şubat 1997 darbesinin zeminini hazırlayanlar da yine bunun etkisi altında kalan kişi ve gruplardı.

Türkiye ekonomisinde yabancı dayatmaların da yılmaz savunucusu oldular. Güçlü ve bağımsız bir ekonomi için milletin gücüne değil, IMF reçetelerine inandılar.

Hukuk sistemi üzerinden yapılan eleştiriler, adaletin güçlenmesi adına yapıcı bir katkı sunmaktan ziyade Türkiye'nin uluslararası alandaki itibarını zedelemeye yönelik bir algı operasyonudur. Millî iradeyle şekillenmiş bir hukuk sistemi dışarıdan ya da içeriden gelen hiçbir vesayet girişimine boyun eğmeyecektir.

Türkiye'nin demokratik siyasetini şekillendirme çabası kabul edilemez bir tutumdur. Siyaset, siyaset kurumlarıyla ve millet iradesiyle yapılır ve bu irade hiçbir sermaye grubunun ya da çıkar çevresinin tahakkümüne boyun eğmez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Dış tazyiklerle ve dış telkinlerle değil milletin gerçekleriyle ve millî irademizle millî güvenliğimizin hassasiyetlerine de saygı duyulmalıdır. Bu durum paradan daha önemli olan bir haysiyet meselesidir. Suriye için, Gazze için, Filistin için tek bir cümle kurmazlar, "terörsüz Türkiye" hedefi için tek bir cümleleri yoktur. Tavsiyemiz, milletimizin iradesine saygı duymayı öğrenmeleri ve asli görev alanı olan ekonomi ve iş dünyasıyla ilgili meselelerde yapıcı çözüm üretmeleri ve bununla öne çıkmalarıdır.

Millî irade her türlü vesayeti reddedecek kadar güçlüdür. Türkiye çok partili demokrasiye sahip bir hukuk ülkesidir, herkese siyaset yolu açıktır. Kendilerine güveniyorlarsa bir TUSİAD partisi kurup milletin huzuruna da çıkabilirler.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Ben teşekkür ederim.

Sayın Temelli, buyurun.

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, kayyum atamalarına, Abdullah Zeydan'a dair yargı kararına ve HDK soruşturmasına ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; defalarca burada dile getirdik, dedik ki: "Kayyum darbedir." Siz darbeci misiniz? 12 Eylül'e, 28 Şubat'a, 15 Temmuz'a bakın; darbeciler ne yapmış? Darbecilerin ilk yaptığı şey meclislere saldırmaktır. Tıpkı 28 Şubat'ta tankları dolaştırdıkları gibi, 15 Temmuz'da Meclisi bombaladıkları gibi, dün de siz Van'da Belediye Meclisine saldırdınız. Televizyonlardan bunu seyretseydiniz, bir başka ülkenin vatandaşı olsaydınız derdiniz ki: "Türkiye'de darbe olmuş." Aynı darbecilerin yöntemleriyle Van Belediyesine saldırdınız. Neyi bahane ettiniz? Her zaman elinizde olan kılıfı kullandınız; nasıl ki minareyi çalan kılıfını hazırlar, sizin de elinizde bir kılıf var, terör kılıfı, her şeyi bunun altına süpürerek, bunu bahane ederek belediyelere çökmeye, o darbeci vesayetçi anlayışınızla kayyum atamaya devam ediyorsunuz ama halk buna karşı direnmiyor; demokratik, meşru mücadelesiyle Van sokaklarında direnmiyor, tıpkı Batman'da direndiği gibi, Siirt'te direndiği gibi. Kayyum atadığınız her yerde darbecilere karşı Kürt halkı iradesini savunmaya devam edecek. Sadece Kürt halkı mı? Hayır, Türk halkı da savunuyor iradesini. İstanbul'daki bu gözaltılara, bu darbeci anlayışa karşı da Esenyurt'ta da Beşiktaş'ta da bu mücadeleyi veriyor. Darbelere geçit vermiyoruz. Sizin elinizde kalmış yegâne şey, işte bu kılıf.

Bakın, sevgili Abdullah Zeydan'a dair yargı kararı üç yıl dokuz ay; 220/7'ye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin bu konuda "kanuniliğe aykırı" diye kararı var. 220/6'da... Gerçi Anayasa Mahkemesinde iptal edildi, ikinci kez Meclise geliyor. Kayyumlara dair de burada teklif hazırladık, bunlar önümüzde duruyor; bunlarla ilgili adımlar atıp demokrasinin önünü açmak yerine, bu vesayetçi anlayıştan kurtulmak yerine siz bu darbe anlayışına dair kanunları kullanarak kayyum atamaya devam ediyorsunuz.

Peki, sevgili Zeydan'a verilmiş bu cezanın aslı astarı var mı? Hayır, uydurma, tümüyle uydurma. Üç yıl dokuz ay, bakıyorsunuz, neden verilmiş? Teşebbüsten. Teşebbüste bulunduğu yere uzaklığı 13 kilometre; bilimsel olarak kanıtlanmış, bilirkişi raporuyla mahkeme kayıtlarına girmiş ama oradaki hâkimler... Ben çok merak ediyorum, ne mezunu bu hâkimler? Ne mezunu olduklarını biliyorum; bunlar saray mezunu oldukları için, hukuka dair aslında hiçbir hassasiyetleri ve değer yargıları olmadığı için işte bu kararı verebiliyorlar. Abdullah Zeydan söyledikleri mekâna 13 kilometre uzakta. Sadece bilirkişi raporu mu?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizzat söyledikleri alanda görevli olan kamu görevlilerinin, oradaki askerlerin ifadesi var ama yine de bu karar veriliyor. Neden? Van Belediyesine çökmek için. Kim geliyor Van Belediyesine çökünce kayyum olarak? Ozan Balcı. Kimdir bu Ozan Balcı? Valiniz, daha önce kayyum. Van Belediyesinde 8 milyarlık yolsuzluk var, soruşturma açmamışsınız; bunu kayyum olarak tekrar atıyorsunuz. Gelir gelmez ne yapıyor? Kebap partisi veriyor, kutlama yapıyor yani doymamış, hâlâ yiyor, yemeğe devam edecek, Van halkının hakkını yiyecek, bu hakkı yedirmeyiz. Haram yiyenin haram kursağında kalsın, buna göz yumanların da kursağında kalsın. Biz, bunların hesabını sizden soracağız. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ama sadece bununla da yetmiyor hukuksuzluk, kanunsuzluk; her yerde aynı anlayışı görüyoruz. "Şafak vakti operasyonları" sizi böyle anacaklar. Yine bir şafak vakti bir sürü arkadaşımız gözaltına alındı. "HDK soruşturması"ymiş. HDK'nin ne olduğunu on beş yıldır bu ülkede öğrenemediniz mi? Açın bakın; HDK bu ülkede demokrasi, barış mücadelesi veren birçok yapının bir araya geldiği bir meclistir; demokratik, meşru bir meclistir ve bugüne kadar da çalışmalarını sürdürdü, sürdürüyor. Şimdi mi aklınız başınıza geldi? Hayır, niyet o değil. Niyet aslında başka. Tıpkı İstanbul belediyelerinde görev yapan 10 arkadaşımıza uydurduğunuz bahane gibi bu sabahki soruşturma ile de dönem Eş Sözcümüz Esengül Demir, MYK üyelerimiz Semiha Şahin, Mehmet Saltoğlu başta olmak üzere birçok arkadaşımızı gözaltına alıyorsunuz bizi susturmak için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Başkan.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Susturamazsınız! Bu savaş sofrasından beslenenlere sesleniyoruz: Barış mücadelemiz devam edecek. Bu sofrayı kurutacağız; kurutacağız ki bu ülkede emekçiler, bu ülkede yaşayan halklar yoksulluğa mahkûm olmasın;

kurutacağız ki bu ülkede bir arada yaşamak isteyen Türkler ve Kürtler, bu ülkede bir arada yaşamak isteyen Türkiye halkları barış içinde, huzur içinde yaşayabilsin. Bu sofradan beslenenler, vergi rekortmeni olanlar, bu sofradan yiyip haniştihâ gibi doymayanlar şunu bilsin ki bunun sonu geldi, artık bu yolda yürüme şansınız yok ve biz ekmek, adalet, barış mücadelesine devam edeceğiz.

Bir kez daha buradan sesleniyoruz: Bakın, bu ülkede yan yana gelmezler bu ülkenin geleceği adına yan yana geldi.
(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Buradan hâlâ ders çıkartmayıp ülkeyi uçuruma sürükleyenler, bu ülkeyi çöküşe sürükleyenler ya akıllarını başlarına alacak ya da bunun hesabını mutlaka Türkiye halklarına verecekler, eninde sonunda verecekler. Bundan kaçamazsınız, Türkiye halkları bunun hesabını sizden sorar. Ya ülkenin çıkarları için, ülkenin geleceği için siyaset yapacaksınız ya da siyaset sahnesinden silineceksiniz.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Günaydın, buyurun.

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, iktisadi krize, işsizlik oranına ve erken seçim talebine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve sizleri saygıyla selamlıyorum.

Türkiye çok ciddi bir iktisadi krizin tam ortasında bulunuyor ve yurttaş artık yarınını öngöremez durumda. "Türkiye'de bu yılın sonunda enflasyon yüzde 24 olacak." deniliyor ama asgari beslenme için gerekli olan bir ramazan sepetinin geçen seneye göre yüzde 70 oranında zamlandığını biz hep beraber biliyoruz. Demek ki TÜİK'in ortaya koyduğu kuyruklu istatistikler memleketin gerçeğini gizlemeye yetmiyor. Enflasyon yüzde 70'lerde, biz bunu reel olarak biliyoruz ama siz asgari ücrete yüzde 30 zam yaptınız, insanlar 22 bin lira alacaklar yıl boyunca. Siz en düşük emekli aylığına yüzde 15 zam yaptınız, 14.464 lira alacak insanlar altı ay boyunca. Dolayısıyla, memleket fakruzaruret içerisindedir. Peki, bu memleket gerçekten üretemeyen bir memleket mi? Ülke gayrisafi millî hasıla üretimi açısından kıyaslandığında dünyanın 20'nci ya da 21'inci büyük ekonomisi. Peki, nasıl oluyor da dünyanın 20'nci ya da 21'inci büyük ekonomisinde 30 milyon insan açlık sınırının altında yaşıyor? Çünkü siz bir grup adamı zenginleştirirken milyonlarca insan bir çorba kaynatmaya hasret kalmış durumda.

Bakın, işsizlikle ilgili söylediklerinizi biliyoruz, mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 8,6'yken geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 28,2 yani 11 milyon vatandaşın, bırakın asgari ücreti, evine para girmiyor, işsiz. İŞKUR'un verilerine göre, 2024 yılında 1 milyon 661 bin kişi işten çıkarıldığı için İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işsizlik ödeneği alabilmek amacıyla İŞKUR'a başvurdu. Ne gam, siz "İşsizlik düşüyor." deyin, "Yoksulluk yok." deyin; bunu muhalefetin söylemi olarak tanımlayın. 27 Aralık-3 Ocak günleri arasındaki haftada, vatandaşın bankalar ve finans kuruluşlarına olan bireysel kredi ve kredi kartları borçları yalnızca bir haftada 59,7 milyar lira daha artarak 3 trilyon 998 milyar liraya yükseldi. Takibe alınan kişi sayısı geçen yıl ocak-kasım dönemine göre yüzde 39 oranında artarak 1 milyon 663 bin kişiye çıktı.

Şimdi, bunlar yönetilemeyen bir ülkenin gerçeğidir ve vatandaş ne yaşadığını bildiği için, beyaz camdan anlatılan hikâyeleri yok saydığı ve kendi gerçekliğine döndüğü için yüzde 70 oranında erken seçim istiyor. "Getirin sandığı, yönetemiyorsunuz, artık başka bir yere dönelim." diyor. Peki, siz ne yapıyorsunuz? Siz, işçinin hakkını savunan BİRTEK-SEN Genel Başkanını tutukluyorsunuz. Siz, madende emekçinin alın teriyle para kazandığı madeni yandaşlarınıza peşkeş çekmek için Çayırhan'ı yeni bir özelleştirme sürecine sokuyorsunuz; madenci yollarda. Siz, gazetecilere on beş yıla varan hapis cezalarıyla özgür basını susturmaya çalışıyorsunuz. Siz, bütün bu çerçeve içerisinde bir baskı ortamı yaratarak, bir terörize ortam yaratarak muhalefeti ve halkı bastırabileceğinizi sanıyorsunuz.

Arkadaşlar, ifade edelim: Her siyasal parti, yasal siyasal partilerle her türlü anlaşmayı yapabilir. Siz İmralı'dan DEM'e hat kuruyorsunuz ama aynı zamanda kent uzlaşısını bir terör suçu olarak görüyorsunuz. Arkadaşlarım ifade ettiler, "HDK" denilen bir kuruluş yıllardır bu memlekette varlığını sürdürüyor ama siz şimdi onu terör örgütü olarak tanımlayıp üzerinden işlem tesis etmeye çalışıyorsunuz. Ben ifade edeyim: Bu memleketin en az yüzde 50'si her türlü rıza ve zor mekanizmanıza rağmen size ikna olmadı, size biat da etmedi. O sokaklar, meydanlar anayasal haklarını kullanan insanlarla dolacak, o sandıklar "Yeter artık!" diyen vatandaşın oylarıyla dolacak ve tıpkı 31 Mart 2024'te olduğu gibi yaptıklarınızla yüzleşeceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kum saati çalışmaya başlıyor ve bu tarihin size kıldığı kaderden kaçamayacaksınız. Bizim tek endişemiz vardır; memleket daha fazla zarar görmesin, vatandaş daha fazla mutfağının derdine, demokrasinin derdine düşmesin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.41

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.54

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.
Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Muhammet Emin Akbaşoğlu.
Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

42.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye, Ankara Merasim Sokak'ta 17 Şubat 2016'da gerçekleştirilen bombalı saldırıya, Orgeneral Eşref Bitlis Paşa'nın ve arkadaşlarının şehadetlerinin 32'nci yıl dönümüne, GÖKSUR füzesine, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Asya ziyaretine, yabancı dergilerin manşetlerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepinizi hürmetle ve muhabbetle selamlıyorum.

Sözlerimin hemen başında, hakikaten önemli bir operasyon geçirecek sağlığına tam manasıyla kavuşmak suretiyle, inşaallah milletimize kaldığı yerden hizmete devam edecek olan Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'ye Grubumuz adına geçmiş olsun dileklerimi ifade ediyor, kendilerinin sağlık, afiyet, uzun, hayırlı, muammer bir ömürle nice güzel hizmetlere vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, bugün bir yâd etmede bulunmak istiyorum: Ankara'da, Merasim Sokak'ta 17 Şubatta PKK terör örgütünün bombalı saldırısı sonucu kaybettiğimiz 29 şehidimize Allah'tan rahmet ve mağfret, 61 yaralımıza da Cenab-ı Hak'tan şifalarla beraber geçmiş olsun dileklerimi ifade ediyorum.

Aynı zamanda, 17 Şubat, 32'nci Jandarma Genel Komutanımız merhum Orgeneral Eşref Bitlis Paşa'mızın ve kahraman silah arkadaşlarının da şehadetlerinin 32'nci yıl dönümü. Bu münasebetle kendilerini de rahmetle ve minnetle yâd ediyor, aziz hatıralarının milletimizin gönlünde ebediyen yaşayacağını belirtmek istiyorum.

Hükümetimiz, devletimiz, uğruna can verilen bu aziz vatani ilelebet yaşatmaya, hainlere, bölücülere ve terör odaklarına karşı mücadele etmeye, terörsüz Türkiye'yi gerçekleştirmek için kararlılıkla yoluna devam etmeye her daim hazır ve nazırdır. Bu vesileyle, tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnetle yâd ediyorum ve mekânlarının cennet olmasını Rabb'imden niyaz ediyorum.

Tabii, terörsüz Türkiye yolunda ilerlerken savunma sanayimizde göğsümüzü kabartan ve bizleri gururlandıran birçok adıma imza attık. Daha yeni, TÜBİTAK SAGE ve ASELSAN iş birliğiyle geliştirilen GÖKSUR füzemiz, TCG BEYKOZ gemisinden gerçekleştirilen ilk atış testini başarıyla tamamladı. Ülkemizi savunma sanayisinde bir adım daha öne taşıyacak bu kritik proje, tam bağımsız savunma sanayisi hedefimizin yeni bir nişanesidir. Her alanda olduğu gibi savunma teknolojilerinde de kendi göbeğimizi kendimiz kesiyor, yerli ve millî sistemlerimizle caydırıcılığımızı artırıyoruz. Bu başarıda emeği geçen tüm mühendislerimizi, teknisyenlerimizi, teknikerlerimizi, işçilerimizi, komutanlarımızı, savunma sanayisi çalışanlarımızı samimiyetle tebrik ediyorum. Türkiye durmuyor, durdurulamıyor, yoluna emin adımlarla devam ediyor. Milletimize, kahraman ordumuza hayırlı ve uğurlu olsun diyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarih yazıyor, tarihe şahitlik ediyoruz. Büyük ve güçlü Türkiye'nin lideri, mazlumların umudu, insanlığın hür ve gür sesi Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Asya'nın kadim topraklarında büyük bir coşkuyla, bir devlet adamından çok öte, bir dünya lideri olarak karşılandı. Dünyanın dört bir yanında emperyalistlerin oyunlarına karşı dimdik duran, mazlumların hakkını savunan, adaleti ve merhameti ilkeli, proaktif siyasetinin merkezine koyan Sayın Cumhurbaşkanımız, Asya'nın yükselen güçleriyle bir araya gelerek sadece Türkiye için değil tüm insanlık için tarihî anlaşmalara imza attı; Malezya, Endonezya ve Pakistan'la toplamda 48 anlaşma; 25 milyar dolarlık ticaret hacmini içeren anlaşmalardan söz ediyoruz ve yaklaşık 570 milyon insanın muhataplığı söz konusu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bu üç ülkede enerjiden savunma sanayisine, ticaretten teknolojiye kadar her alanda Türkiye'yi Türkiye Yüzyılı'na taşıyan bu mutabakatlar, küresel güçlerin hegemonyasına karşı bağımsız ve dik duran bir Türkiye'nin imzasıdır, mührüdür. AK PARTİ ve Cumhur İttifakı olarak bugün Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yeni bir dünyanın inşasına hep birlikte şahitlik ediyoruz. Artık, masada kendisine dikte edilen bir Türkiye değil şartları belirleyen ve kardeşleriyle birlikte hep birlikte güçlenen bir lider ülke Türkiye var. Asya'nın güçlü devletleri Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı aynı zamanda İslam dünyasının bir lideri olarak selamlıyorlar.

Öncelikle şunun altını çizmek gerekir: Türkiye, sadece coğrafi sınırlarından ibaret bir ülke değildir; Türkiye, gönül coğrafyası geniş, dostluğu kıymetli, dayanışması köklü bir milletin evidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ecdadımız, çağlar boyunca bu topraklardan Balkanlara, Orta Asya'dan Afrika'ya, Orta Doğu'ya kadar uzanan geniş bir medeniyetin taşıyıcısı olmuştur. Bugün de Sayın Cumhurbaşkanımızın attığı her adım, sadece resmî ziyaretler değil bu köklü geleneğin atıye, geleceğe bir yansıması olarak görülmelidir. Şairin ifadesiyle "Kökü mazide olan bir atiyim." mısralarında kendini bulan bu köklü medeniyetin temsilciliği ve ziyaret edilen ülkelerde yaklaşık 600 milyon insanın Cumhurbaşkanımıza gösterdiği sıcak ilgi, samimi duygularıyla muhataplığı küresel ölçekteki Türkiye'nin gücünün bir göstergesi olarak karşımıza çıkıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Bundan dolayı da iktidarıyla muhalefetiyle bütün Türkiye'nin, 86 milyon insanımızın tamamının bundan gurur duyması, bundan memnuniyetini ifade etmesi, Türkiye'ye karşı bu teveccühten son derece memnuniyetini ortaya koyması gerektiği düşüncemi sizlerle paylaşmak isterim.

Tabii, bununla beraber, Türkiye'nin yükselişini görmek istemeyenler, milletimizin sevgisini kıskananlar her fırsatta eleştiri oklarını yöneltecek bir bahane de bulunabilirler ama ne yaparlarsa yapsınlar, Türkiye'nin dostluk elini uzatmaktan, mazlumun yanında olmaktan ve samimiyetle ve ilkeleriyle dünyaya örnek olmaktan vazgeçmeyeceğimizi bütün dünyanın bilmesini isterim.

Sözlerimi şöyle tamamlamak istiyorum: Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; evet, Batı'nın kirlî oyunlarına karşılık... (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Batı'nın kirlî oyunlarına, karanlık odaların operasyonlarına dün nasıl boyun eğmediyse bugün de eğmeyeceğiz. The Economist ve benzeri küresel tetikçiliği yapan yayın organlarının algı operasyonlarının Türkiye'yi ve milletimizin iradesini hedef almaya çalıştığına hep beraber şahitlik ediyoruz. Şunu herkes bilsin ki Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'na hedef almak, Türkiye'yi, Türk milletini hedef almaktır. Bu millet, emperyalistlerin yazdığı senaryolara göre hareket etmez, yabancı dergilerin manşetlerine göre yön belirlemez. Bizi yolumuza millî iradeyle, büyük ve güçlü Türkiye hedefleriyle yönelten aziz ve asil milletimizdir; bu noktada kararlı bir şekilde yol yürümeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Son olarak...

BAŞKAN - Evet, toparlayalım, son.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Ne yaparsanız yapın, hangi algı oyunlarını devreye sokarsanız sokun, küresel güçlerin ve onların oyununa gelenlerin bu milletin iradesine zincir vuramayacaklarını buradan, Türkiye Büyük Millet Meclisinden bütün dünyaya haykırmak istiyorum: Türkiye'ye asla diz çöktüremeyeceksiniz, yolundan asla döndüremeyeceksiniz. Türkiye emin adımlarla Türkiye Yüzyılı hedeflerini bir bir gerçekleştirecektir; buna inancımız tamdır.

Bu duygularla, Genel Kurulu saygıyla selamlıyor, her birinize hayırlı bir yasama haftası diliyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

43.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'na sorduğu soruya ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, biz kendilerine bir soru sorduk, Sayın Akbaşıoğlu yanıtlamadı. Bir kez daha hatırlatıyorum: Siz darbeci misiniz?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Kars) - "Evet." ya da "Hayır." demesi yeter Başkan.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - "Evet." ya da "Hayır." diyemiyorsunuz Sayın Akbaşıoğlu.

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, bir kelimeyle...

44.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Biz darbelerin tamamını yerle yeksan edenleriz! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bir kelimeyle cevap özgüven ifadesidir Sayın Akbaşıoğlu.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, bu yerle yeksan...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

45.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Şimdi, bu hamaseti bir kenara koyalım. Darbe hukukundan beslenmeye, darbe mekaniğinin içinde debelenmeye devam ediyorsunuz ve buna karşı bir şey yapmıyorsunuz, cevap olarak da her zamanki gibi hamaset ve bağırmayla bu suçun üstünü örtmeye çalışıyorsunuz; bu da tutanaklara geçsin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, suçlamalar olduğu için...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Ne suçlaması?

BAŞKAN - Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

46.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Şunu ifade etmek isterim çok açık ve seçik bir şekilde: Biz, milletin demokrasisine, demokrasimize ve hâkimiyetin, egemenliğin kayıtsız şartsız milletin olduğu gerçeğine karşı her türlü vesayet

odağına, içeriden, dışarıdan darbe yapmaya kalkanlara her zaman dik durduk ve onlara gerekli cevabı verdik. Biz terör örgütlerinin bu milletin siyasetine yön vermesine asla müsaade etmedik ve etmeyiz. Şunu ifade edeyim kayyumlarla ilgiliyse mesele: Biz Kandil'in kayyumlarına karşı çıkılmasının gerektiği; Anayasa'nın 127'nci, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 45, 46 ve 47'nci maddeleri çerçevesinde yasal olarak geçici tedbir olarak ortaya konan yasal düzenlemelere değil de Kandil'in kayyumlarına karşı herkesin bir ve beraber tepki vermesi gerektiği kanaatindeyiz.

Teşekkür ederim.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O zaman, başkanlarımız beraat ettiğinde neden görevlerine iade edilmiyor?

BAŞKAN - Sayın Temelli, son bir şey, gündeme geçeceğim.

Buyurun.

47.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, Sayın Akbaşoğlu işte bir kez daha o kılıfı kullanarak -yok Kandil'dir, yok- kayyum atamasının gerekçelerini ifade etmek için aynı girdapta dolaşmaya devam ediyor. Bu konuda yargının vermiş olduğu bir karar yok bugüne kadar; 2016'dan 2025'e kadar bütün kararları inceleyebilirler, bütün müfettiş raporlarını inceleyebilirler. "Biz vesayete karşıyız, biz darbeyi anlayışa karşıyız." diyor ama darbeden gelen o maddenin arkasına sığınarak kayyum atamaya devam ediyorlar. Ya siz bu kayyumun ne olduğunun farkında değilsiniz ya da sizin zaten demokrasiyle olan hukukunuz demokrasiyi bir araç olarak görme zihniyetinizden geliyor ki bence ikincisi daha gerçek.

BAŞKAN - Bu konuyla ilgili son sözü veriyorum.

Buyurun Sayın Akbaşoğlu.

48.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Anayasa'nın 127'nci maddesi dördüncü fıkra diyor ki: "Görevleri ile ilgili bir suç sebebi ile hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir." En son, Van Büyükşehir Belediye Başkanı Abdullah Zeydan, Diyarbakır 5. Ağır Ceza Mahkemesinin 2023/77 esas sayılı...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya bunları biliyoruz, biliyoruz. Hangi suçu işlemişler? Belediye meclis üyelerinden ne diye seçemiyorsunuz? Hangi yasaya dayanıyorsunuz?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...dosyası kapsamında 11/2/2025 tarihinde görülen duruşmasında silahlı terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım etme suçundan üç yıl dokuz ay hapis cezası alması nedeniyle Anayasa'nın 127'nci maddesi ile 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 47'nci maddesi gereğince geçici bir tedbir olarak İçişleri Bakanlığınca görevden uzaklaştırılmıştır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kendi okuduğunuz metin bin tane çelişkiyle dolu.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sonuç itibarıyla kimse suç işleme özgürlüğüne sahip değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Hepimizi Anayasa bağlamaktadır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ne suçu ya! "Savaş bitsin, barış istiyorum." demiş. Bunun neresi suç?

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Bir isim vermeden...

Buyurun Sayın Temelli.

49.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, insan her şeyden önce okuduğunu anlamalı. "Görevleri nedeniyle" cümle böyle başlıyor; gerisini toplumun, kamuoyunun takdirine bırakıyoruz.

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Rusya Federasyonu Federasyon Konseyi Başkanı Valentina Matviyenko'nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmesine ilişkin tezkeresi (3/1058)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Rusya Federasyonu Federasyon Konseyi Başkanı Sayın Valentina Matviyenko'nun beraberinde bir Parlamento heyetiyle birlikte ülkemizi ziyaret etmesi Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 3 Kasım 2025 tarih ve 54 sayılı Kararıyla uygun bulunmuştur.

Söz konusu karar, 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 7'nci maddesi gereğince Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Celal Adan
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı Vekili

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.
Sayın Demir, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ŞAHZADE DEMİR (Gaziantep) - Bismillahirrahmanirrahim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce İYİ Parti Grup Başkan Vekili aynı şekilde partimize hakaretler ederek ağır eleştirilerde bulunmuştur. Öncelikle, siyasetimizde bu tür kirliliğin olması hepimizi üzüyor. Kullandığı dili öncelikli kendisine iade ediyorum; bu bir.

İkincisi: Diyarbakır'da çalıştayımızda verilen mesaj, bugüne kadar Türkiye'de barış, kardeşlik, terörsüz Türkiye ve sorunların çözümünün adresinin Meclis olduğu yönünde verilen en güçlü mesajdır. Ben, Grup Başkan Vekiline çalıştayın sonuç bildirgesini göndereceğim.

Şimdi, farklılıklara tahammülümüz bu kadar mıdır? Orada 100'den fazla sunum yapıldı. Oradaki sonuç bildirgesi, oradaki bütün insanların düşünceleridir. Orada HÜDA PAR'lısı da vardı, AK PARTİ'lisi de vardı; Türk'ü, Kürt'ü...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Kavuncu, buyurun.

51.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET SATUK BUĞRA KAVUNCU (İstanbul) - Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Şimdi, biz sabırla sizin söylediklerinizi, çalıştayınızın sonuçlarını da dinledik. Benim konuşma metnim burada, ben de size bu metni yollarım. Bir tek hakaret kelimesi bulun, ben de gereğini yaparım. O kadar konuşmamın içerisinde sizin bütün o söylediklerinize rağmen, Mecliste ettiğiniz yeminin aksinde hareket etmenize rağmen "Kullandığınız dil kötüdür, kirlidir, şöyledir." diye bir tabirim yok; manipüle etmeyin. Bu ülkede yaşıyorsunuz, Türkiye Cumhuriyeti'nin nimetlerinden faydalanıyorsunuz. Biz sizin bütün söylediklerinize eleştirilerimizi getirdik, sabırla dinleyeceksiniz.

Teşekkür ederim.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler

1.- Başkanlıkça, Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden 14/2/2025 tarihinde istifasına ilişkin önerge yazısı (4/93)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Bartın Milletvekili Sayın Aysu Bankoğlu'nun Kadınların Her Türlü Şiddet ve Ayrımcılığa Maruz Kalmalarının Önlenerek Bu Alandaki Mevcut Düzenlemelerin Gözden Geçirilmesi ve Alınması Gereken Ek Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 14 Şubat 2025 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilen bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından borçlanma politikalarının detaylı bir şekilde incelenmesi, yıllar itibarıyla faize ayrılan payların ve borçlanma verilerinin analiz edilmesi, gelecekteki borç yükümlülüklerinin öngörülebilir kılınması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

18/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/2/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Selçuk Özdağ

Muğla

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkanı Bülent Kaya tarafından, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından borçlanma politikalarının detaylı bir şekilde incelenmesi, yıllar itibarıyla faize ayrılan payların ve borçlanma verilerinin analiz edilmesi, gelecekteki borç yükümlülüklerimizin öngörülebilir kılınması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/2/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, YENİ YOL Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya. Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada grup önergemiz olarak ülkemizin ekonomik gerçekleri karşısında gözümüzü kapatamayacağımız tarihî bir konuyu, borçlanma politikalarını konuşmak üzere bir araya gelmiş bulunmaktayız.

İktidarın yıllardır uyguladığı yanlış ekonomi politikalarının ağır sonuçlarını maalesef yoksulluk, borçlanma ve faiz ödemeleriyle hep beraber yaşıyoruz. Ekonomimiz borca bağımlı hâle gelmiş, bütçeden faize ayrılan pay her geçen gün büyümüş ve ülkemizin mali bağımsızlığı ciddi şekilde tehlikeye atılmıştır. Bu borç yükü sadece bugünü değil gelecek nesillerimizi ve yarınlarımızı da ağır bir borç yükü altına sokmaktadır. Öyle bir ağır ekonomik tabloyla karşı karşıyayız ki okyanus ötesinden bir aptal çıkıp hadsizce ekonomimiz üzerinden Cumhurbaşkanımızı tehdit edebilmekte ve aklınca zayıf Türkiye ekonomisini göz önüne alarak politika dayatmaya bile çalışmaktadır.

Değerli AK PARTİ'li arkadaşlarım, sizden önceki iktidarların borçlanma politikalarını beraber eleştiriyorduk ve temel bir düsturumuz vardı: Borç alan emir alır. Nerede kaldı bu uyarılarımız? Bu uyarıları hep camdan bakarak başkalarına mı yapacaksınız? Hiç mi aynanın karşısına geçip "Borç alan emir alır." sözünün hangi manaya geldiğini düşünmeyeceğiz hep beraber? Dolayısıyla bugün geçmişte başkalarına yaptığımız bu eleştirileri oturup şapkayı önümüze koyarak Türkiye'miz için hep beraber yapma zorunluluğumuz var.

Borçlanma ülkemizi çıkmaz bir sokağa götürüyor. Bütçe devletin gelir ve giderlerini dengelemek için kullanılan en temel araçtır ancak iktidarınızın her yıl giderek artan bütçe açıkları ve buna bağlı olarak sürekli yanlış borçlanma politikaları bu dengeyi tamamen bozmuş, 2003'ten 2024'e kadar olan dönemde faize ayırdığınız para tam 3,5 trilyon lirayı aşmıştır. 3,5 trilyon ne anlama geliyor değerli AK PARTİ'li arkadaşlar? 2022 yılındaki Türkiye bütçesinden daha fazla bir tutara denk geliyor.

2025 yılı bütçesinden ise 1 trilyon 950 milyar faize ayırdınız, sadece o yıla ait bir fark. Bakın, elimde yıllara göre Hazine ve Maliye Bakanlığının tablosunda sadece 2029'un sonrasını da toplam olarak veren bir tablo var. Ne acıdır ki artık anapara ödemelerimizi geçen bir faiz ödemesiyle karşı karşıyayız. Örneğin, 2025'te 743 milyar anapara ödemesi yaparken Türkiye, 1 trilyon 313 milyar maalesef faiz ödemesi yapacağız. 743 milyar anapara, 1 trilyon 313 milyar... Bu, 2020'de 596 milyar anapara 1 trilyon 55 milyara çıkıyor, 2028 sonrası için de 2.586 milyarlık bir anapara borcumuz varken, tam 3 trilyon 288... Bu, faiz oranlarına sizin o yıllara kadar yeniden bütçedeki açığı ve bu borçları ödemek için yeni kullanacağınız faizlerin borçları dâhil edilmemiş hâli yani bugün dükkânı kapatsanız "Bu ülkenin ekonomik borçlarını tasfiye etmek istiyoruz." dediğinizde ödeyeceğiniz bir rakam. Oysa, 2 trilyon bütçe açığı verilen bir ülke, bu 2 trilyonluk bütçe açığını mutlaka yeniden borçlanarak ödemek durumunda kalacak. Dolayısıyla borç batağındaki bir Türkiye'nin temel sebeplerinden bir tanesi sizin yanlış ekonomi politikalarınızdır.

Bakın, burada, 2001 yılından 2024 yılına kadar TÜİK'in ve İstanbul Ticaret Odasının enflasyon rakamlarını karşılaştıran bir tablo var. Dikkat ederseniz, 2022'ye kadar mavi ve kırmızı çizgiler belirgin olmayan bir şekilde örtüşüyor. Niye? Çünkü TÜİK'in açıkladığı rakamları, çok küçük kusurlarla birlikte birlikte hemen hemen aynı rakamları İstanbul Ticaret Odası da açıklıyor. 2022'den sonra TÜİK yukarıya doğru çıkarken makas gitgide açılmaya başlıyor. Yani şunu artık kabul edin: 2022'den sonra siz yanlış enflasyon rakamları açıklayarak bu milletin cebindeki paraların çalınmasına sebep oluyorsunuz, farkındasınız veya değilsinizdir. Memurun daha az maaş almasına, emeklinin daha az maaş almasına, tarımdaki çiftçinin, köylünün daha az destekleme primi almasına, işte sizin bu sahte enflasyon raporlarınız sebep oluyor. Bunlar yetmezmiş gibi, enflasyonun çok yüksek olduğu dönemlerde bir nas politikası diye bir şey uydurdunuz -nasın kendisi hakikat de sizin uyguladığınız uygulamalar açısından söylüyorum- yüzde 8,5'la yandaş birçok şirkete sermaye transferi yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - O dönemlerde yüzde 8,5'la hangi yandaş şirketlere borç, kredi vererek onların da aldıkları bu paralarla servetlerine servet katkılarını, emin olun, bugün yarın ortaya çıkmaya bile siz iktidardan gittiğiniz gün mutlaka ortaya çıkacak ama gelin, bunu hep beraber birlikte ortadan kaldıralım diyorum. Dolayısıyla gelmiş olduğumuz noktada yüksek faiz ödemeleri artık bu halkı her geçen gün daha da yoksullaştırıyor. Yüksek faiz Türkiye'nin dış borç bağımlılığını her geçen gün artırıyor. Kamu ve özel sektör borç stokumuz her yıl artıyor ve siz fakir fukaraya sosyal yardım olarak verilmesi gereken paraları; emekliye, memura, işçiye verilmesi gereken sabit ücretleri artırma yerine maalesef bir avuç faizciye ve rantiyeciye bu paraları aktarıyorsunuz. "Nassın olduğu yerde sana bana laf düşer mi?" diyen devriktidarınızda bunları yapıyorsunuz. Bunlar size masal gibi gelebilir ama emin olun, bunların hakikat olduğunu en kısa zamanda bu millet yüzünüze çarpacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Erhan Usta.

Buyurun Sayın Usta. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ERHAN USTA (Samsun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin önemli bir araştırma önergesi var. Bu önerge üzerinde İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konumuz bütçenin faiz yükü. Değerli arkadaşlar, biraz geçmişe gidelim. AK PARTİ hükümetleri gelmeden önce, 99'da Türkiye bir program uygulamaya başladı ve programın temel amacı, bütçenin açıklarını ve faiz yükünü düşürmekti. 2002'ye doğru işler düzeliyordu ama 2002 sonrasında AK PARTİ hükümetleri de bu programı devam ettirdi ve Türkiye, bu konuda cidden mesafe aldı yani bütçenin faiz yükünün düşürülmesi konusunda mesafe aldı; birazdan rakamlarını vereceğim. Ama öyle bir şey oldu ki bir süre sonra bu, o kadar hızlı bozuldu ki bugün 2002'yi arar hâle geldik. Onu izah edeceğim size. Şimdi, aslında bu çok özel bir çalışma yani böyle Hazinesin sayfasına girip de bulamayacağınız bazı şeyleri burada söyleyeceğim. Ben bunları kısmen Mehmet Şimşek'e anlattım, çalışma için "Güzel bir çalışma." dedi ama bir argüman geliştiremedi karşılığında.

Şimdi, bizde hep söylenilen, AK PARTİ'nin söylediği şey şu, diyor ki: "2002 yılında biz geldiğimizde vergilerin yüzde 87'si faize gidiyordu; biz bunları yüzde 10'a, 15'e düşürdük." Doğru mu? Doğru. Ama bir şey daha oldu arkadaşlar, AK PARTİ bir anlamda -bir esnaf açısından düşünelim- borcu yapılandırdı. Yani şöyle: Bir KOBİ'yi düşünün, ciddi faiz yükü altında ve ciddi borç ödemesi var ama bankayla anlaşılıyor, borcunu yapılandırıyor ve diyor ki "Bu yıl hiç faiz ödeme, işte, iki yıl sonra faizleri ödemeye başla." Şimdi, bu KOBİ çıkıp "Ben faiz yükümü sıfırladım." diyebilir mi? Faiz yükünü ileriye attı, yapılan işlem buydu esas itibarıyla.

Değerli arkadaşlar, şimdi, şu yuvarlak 2002 yılı. Neyi gösteriyor bize? Bütçenin ödediği iç, artı, dış faiz ile ileride ödeyeceği iç faiz toplamını gösteriyor. Şimdi, AK PARTİ'nin bize söylediği, şu yuvarlağın, şu kırmızı kısmı. Bu yuvarlağın toplamı kaç? Yüzde 126. Yani faiz yükümlülüğünün vergi gelirlerine oranı 2002 yılında yüzde 126'yımış, bunun yüzde 86'sını -şu kırmızı kısım- cari yılda ödüyörüz, yüzde 40'lık kısmı da gelecek yıllarda ödenecek ama bir faiz, yükümlülük... Bugün dükkânı kapatıyorum deseniz, o yüzde 40'ı da sizden isteyecek. Yani 2002'de vergi gelirlerimiz, esas itibarıyla, baktığımızda faiz yükümlülüğümüzü karşılamaya yetmiyormuş. Program uygulandı, bu yük aşağı doğru çekildi. Bakın, 2013 yılında yüzde 69'a düştü yüzde 126 olan. Bunun içi yani cari yılda ödenecek olan yüzde 86'dan yüzde 54'e düştü, gelecek yıllarda ödenecek olan da yüzde 40'tan yüzde 15'e düştü. Sonradan işler bozulmaya başladı ve bu, büyümeye başladı değerli arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Erhan Bey, buyurun.

ERHAN USTA (Devamla) - Bakın, 2022 yılı, şu yuvarlak; 2022 yılında faiz yükümlülüğünün vergi gelirlerine oranı yüzde 122 oldu değerli arkadaşlar, 2002'yle aynı rakama geldi ama bir şey oldu, bize hep gösterdikleri, hep "Kırmızıya bak, kırmızıya bak." diyorlar. Kırmızı yüzde 13, evet yani bu yıl ödediğimiz yüzde 13 ama borç yapılandırıldığı için önümüzde müthiş, dağ gibi bir borç ve faiz yükü var. Bunu göstermiyorlar bize, bir anlamda bir illüzyon var. Bakın, 2022 sonu itibarıyla yüzde 109 olmuş önümüzdeki dönemde ödeyeceğimiz iç borç faizi, anlatabiliyor muyum? Ve en son yılda bir miktar toparlanma var, yüzde 106. Yani özetle şunu söylüyorum: AK PARTİ, ilk geldiği döneme geri döndü faiz yükü açısından. Bu, Türkiye açısından çok kötüdür yani bugünü iyi gösterir bir illüzyon var. Şimdi, burada, tabii, bunu herkesin bilmesini beklemiyorum ama Mehmet Şimşek bir teknisyendir. Mehmet Şimşek bunu görüyor, bunu gördüğü hâlde dürüst davranıp bunu kamuoyuyla bu şekilde paylaşmıyor, onu söyleyeceğim. Türkiye'nin geleceği açısından ciddi bir risk vardır. Geleceğimiz faiz açısından ipotek altındadır. Sadece dış faiz açısından şunu söyleyebiliriz: Bu yıl 21,5 milyar dolar dış faiz ödedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) - Bu, on yıl önce sadece 9-10 milyar dolardı değerli arkadaşlar.

Dolayısıyla hem içeride hem dışarıda Türkiye'nin faiz yükü artıyor. Buna göre politikalar uygulamak durumundayız. Bu anlamda, araştırma önergesini de çok önemli buluyoruz ve İYİ Parti Grubu olarak araştırma önergesine "olumlu" oy kullanacağımızı ifade etmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Çiçek Otlu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Sayın milletvekilleri, bugün, burada, gerçekte sayfalar dolusu tez konusu olabilecek bir mali politika hakkında kısa değerlendirmeler yapmak durumunda kalıyoruz. Oysa, bu mevcut iktidarın izlediği mali ekonomik politika söz konusu olduğunda, bu alanda teorik üretimde bulunmuş burjuva iktisatçılar bile işin içinden çıkamaz hâlde kalırlardı. Bunlar arasında, özellikle Hitler Almanyasından kaçarak Türkiye'ye gelip uzun yıllar kamu maliyesi alanında akademik faaliyetlerde bulunmuş Fritz Neumark'ın başta geleceğini söyleyebilirim. Eğer yaşasaydı, Erdoğan'ın Türkiyesinden de kaçarak hangi ülkeye giderdi bilemiyoruz. Sorunun özü basitçe şudur: Toplumsal ihtiyaçlar için gelirlerin bulunması ve bunun iş bölümü, mesele bu. Peki, bütçe, borçlanma ve kamu maliyesi söz konusu olduğunda iktidarın ekonomik davranışı nasıldır? Bunun yanıtı çok basit: Saray iktidarı, kamu maliyesi, devlet harcamaları ve halkın ihtiyaçları söz konusu olduğunda "Geçenden 5 akçe, geçmeyenden 10 akçe." hesabı güden Deli Dumrul politikası uygulamaktadır. İktidar, tersine Robin Hood'dur; yoksuldan alıp zengine vermek iktidarın amentüsüdür.

Sayın milletvekilleri, bir ülkede sömürünün düzeyi ne kadar büyükse orada ceberut, zorba bir iktidar var demektir. Hukuk, teorik olarak modern demokrasilerde devlet, siyasi iktidar ve toplumsal ihtiyaç arasında dengeyi sağlar, ne var ki Türkiye'de demokrasi kâğıt üzerinde kalmakta, hukuk da siyasi iktidarın keyfi uygulaması şekline gelmektedir, toplumsal ihtiyaçları karşılaması ise imkansızdır. Ortada devlet, sermaye sınıfı ve iktidar yararına tam toplumsal bir soygun vardır. Soygunun boyutları ise muazzamdır, soygunun büyüklüğü rejimin gaddar karakterini ele verir. Soygunun devasa boyutunu ve toplumsal karakterini anlamak için toplanan vergilerin oranı ile bunun karşılığında yapıldığı iddia edilen kamusal hizmetlerin düzeyine bakmak yeterlidir. Saray iktidarı ne zaman kamu yararına bir hizmet yaptığını söylemişse orada milyonlarca işçi ve emekçinin sırtına yıkılmış müthiş bir borç yükü vardır. Geçmediğimiz köprüden, kullanmadığımız havaalanından, gitmediğimiz yoldan, almadığımız hizmetten büyük vergiler alınmakta.

Sayın milletvekilleri, bütçe mali bir olaydır ve bunun tek bir içeriği vardır, o da toplumsal ihtiyaçların devlet ve kamu tüzel kişileri tarafından karşılanmasıdır. Peki, Türkiye'de bütçenin rolü bu mudur? Elbette hayır. Türkiye'de ister halktan toplanan vergilerle olsun ister dış borçlanma yoluyla olsun, oluşturulan bütçe yalnızca dar bir kesimin talebini gözetir. Bu dar kesim şu üçlüden ibarettir: Devletin harcamaları, saray iktidarının harcamaları, AKP iktidarından nemalanan sermaye sınıfının yani patronların harcamaları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın, buyurun.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) - İşçiler, köylüler, küçük esnaf, emekçi memurlar, işsizler, kadınlar, gençler, emekliler, bu gelir gider dengesinde, kamu maliyesi içinde ancak son kuruşuna kadar soyulması gereken -egemenler için- bir gelir unsurudur. Bu düzende emekçi halkın gideri yoktur. Buna biz "vahşi kapitalizm" diyoruz. İktidar ortakları gerçek bir ekonomik mali vahşet politikası güdüyor. Bakınız, bunun son örneği, özellikle maaş alamadıkları, kölelik koşullarında çalıştıkları, haklarını ararken haksız yere kapı önüne konuldukları için direnen işçilerdir. Ortada sermaye sınıfının iktidar desteğiyle sürdürdüğü büyük soygun nedeniyle bu işçiler direniyor; Aliağa Temel Conta işçileri, Antep Başpınar işçileri, Gebze Kaynak Tekniği işçileri. İşçi sınıfının yanındayız ve halkın çıkarları için bu önergeyi kabul ediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

YENİ YOL Grubu önerisi üzerinde borçlanma politikalarının detay incelenmesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Tabii, 2025 yılı bütçesi 14,7 trilyonluk bir harcama öngörüyor; 12,8 trilyonluk da bir kamu geliri öngörüyor. Daha başlangıçtan 1 trilyon 931 milyarlık bir bütçe açığı var. Bütçe açığı da nasıl kapatılacak? Net borçlanma hasılatıyla yani kamunun borçlanmasıyla. Şimdi, 3'üncü maddedeki net borçlanma hasılatı yetkisi kullanılacak olsa 2 trilyon 128 milyarlık bir borçlanma yetkisi var, Hazine ve Maliye Bakanlığına ve Cumhurbaşkanına verilen yetkilerle. Bunun verimli bir şekilde kullanılması çok çok önemli çünkü faiz giderleri 1 trilyon 950 milyar, yıllar itibarıyla da artarak devam ediyor, geçtiğimiz yıla göre de yüzde 53'ün üzerinde bir artış olmuş. Kullanılan borçların, kredilerin; istihdamı artırıcı, üretimi artırıcı ve ihracatı geliştirici şekliyle kullanılması ve faiz giderlerinin ve anapara giderlerinin aşağı çekilmesi lazım. Maalesef öyle değil, rakamlarla, 2021 yılında 2,7 trilyon olan kamunun toplam borç stoku 2024 Ocak itibarıyla 6,7 trilyona çıkmış, 2024 yıl sonu itibarıyla da yani on iki aylık bir süre içerisinde 2,5 trilyonluk artışla 9,3 trilyona ulaşmıştır; bu, kronik bir problemdir. Burada bir problem daha var: Kur farkı giderleri. Kur farkı giderleri, döviz kuru baskılandığı için şu anda sıkıntı yaratmamaktadır ama önümüzdeki dönemde bir gelişmeden kur farkında kurlarda artış olduğunda çok ciddi bir yükü karşı karşıya kalacağız. 2024 başında 1 trilyon 722 milyarlık bir kur farkı gideri var, toplam borç stokunun da yüzde 25'ine tekabül ediyor, bu oran da artarak devam ediyor. 2024 yılının dokuz aylık döneminde anapara ve faiz gideri, 7 milyon asgari ücretlinin ücretini aşmıştır; bu, kronik bir problemdir. Görev zararları almış başını gitmiş, görev zararları artarak devam ediyor. Halkımız borcu borçla öderken kamu kurum ve kuruluşları da artık borcu borçla ödüyorlar. Türkiye Varlık Fonunun alt fonu var, PİD fonu örneğin; kamu bankalarına sermaye desteği sağlaması gerekirken borç kullanıyor Hazine ve Maliye Bakanlığında ama bu borcu vadesi geldiğinde ödemiyor, yine kamu bankalarından kredi alarak geri ödüyor. 3,6 milyar euroluk bir borç kullanımı var bu şekliyle.

Şimdi, borçla ilgili, borç vade yapısının düzeltilmesi gerekiyor, faiz oranlarının aşağı çekilmesi gerekiyor. Dünyanın en yüksek 2'nci faiz oranını ödüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEVDET AKAY (Devamla) - Borç vade yapısına baktığımızda, borcumuzun yüzde 56'sı döviz borcu ve vade yapısı da kısa vadeli değil, orta ve uzun vadeli; bu yapının da aşağı çekilmesi gerekiyor.

İki kamu bankasının, Ziraat Bankası ve Halkbankın 2024 görev zararı 125 milyar. Bu yıl sadece ocak ayında -elde ettiği yani- görev zararı 13,7 milyar. Görev zararlarını aşağı çekip kamuda israfı önlememiz ve verimli bir şekliyle kullanmamız lazım.

Borç üstlenim taahhütleriyle ilgili de ayrıca sıkıntılar var, 17 milyar dolarlık bir kullanım var. Bunlar KÖİ projesi yapılan firmalara kullanılıyor. Bunların hangi şartlarda, nasıl kullanıldığının, hazine garantilerinin geri dönüşünün nasıl olduğunun, bu projelerin maliyetleri ve ihale bedelleri arasındaki farkların neler olduğunun da tespit edilmesi ve ciddi bir kamu ihale mekanizmasının kurulması, Avrupa standartlarında olması gerekiyor. Bu problemler çözülmeden de kamu borcuyla ilgili sorunun çözülmesi mümkün değil.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Hüseyin Altınsoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce ekranları başında bizi izleyen aziz vatandaşlarımızı ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ olarak yirmi iki yılda eğitimden sağlığa, ulaşımdan enerjiye, sanayiden tarıma, spordan sosyal desteklere kadar her alanda hizmetler üreterek, hizmet kalitemizi artırarak çalıştık. Ülkemizi geliştirmek, büyütmek, güçlendirmek, vatandaşlarımızın refahını artırmak ve aynı zamanda güvenliğini sağlamak için çalışmaya da devam ediyoruz. 2025 yılı merkezî yönetim bütçemiz, yatırımı, istihdamı, üretimi ve ihracatı destekleyen, sosyal refahı artıran bir yaklaşıma sahiptir. Bu bütçeyle, büyümenin sağladığı imkânların toplumun bütün kesimleriyle paylaşılması da esas alınmıştır. 2025 yılı merkezî yönetim bütçesi, mali disiplinin korunması, ekonomik istikrarın sağlanması ve sürdürülebilir büyümenin desteklenmesi politikalarımızla uyumlu olacak şekilde uygulanmaktadır. Yakın coğrafyamız başta olmak üzere dünyanın farklı bölgelerinde güven ve istikrarı tehdit eden pek çok gelişme yaşanmıştır.

Değerli milletvekilleri, 2022 yılında küresel ekonomide salgın sonrası uygulanan olağanüstü teşvik politikalarının geri çekilmesiyle büyüme yavaşlamıştır. Bu yıl aynı zamanda Rusya-Ukrayna savaşı başta olmak üzere jeopolitik gelişmeler emtia fiyatlarının yükselmesine sebep olmuştur. Bu süreçte oluşan enflasyonist dalga, başta gelişmiş ekonomiler olmak üzere dünya geneline yayılan bir finansal sıkılaşmayı beraberinde getirmiş, iktisadi faaliyette yavaşlama beklentilerini de artırmıştır. Ortalama yıllık büyüme açısından değerlendirildiğinde, dünya ekonomisi bu süreçte yüzde 2,6 oranında büyürken Türkiye ekonomisi yüzde 5,9 oranında büyümeyle dünya ortalamasının 2 katından daha fazla bir büyüme gerçekleştirmiştir. Hükümetlerimiz döneminde bir taraftan mali disipline kararlılıkla devam edilirken diğer taraftan da bütçeyi faiz bütçesi olmaktan çıkararak hizmet bütçesi hâline getirdik. 2002 yılında millî gelire oranla yüzde 14,3 olan faiz giderlerini... 2025 yılı sonunda bütçe açığının gayrisafi yurt içi hasılaya oranının ise yüzde 3,1 olacağı öngörülmektedir. Deprem nedeniyle yaşanan bütçe açığındaki artışın, sonrasında, hükümetlerimiz dönemindeki ortalama seviyesine yeniden düşeceği de görülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Değerli milletvekilleri, 2025 yılında bütçemizden tarıma ayrılan kaynak 705 milyar liraya çıkarılmakta, bu kapsamda tarımsal destek programları için 135 milyar lira, tarım sektörü yatırım ödenekleri için bir önceki yıla göre yüzde 64 oranında artışla 166 milyar lira, tarımsal kredi sübvansiyonu, müdahale alımları, tarımsal KİT ve ihracat destekleri için toplamda 204 milyar lira kaynak ayrılmakta, tarımsal sulama ve yatırım ödeneği 2025 yılında bir önceki yıla göre yüzde 79,3 artışla 108 milyar liraya çıkarılmaktadır.

Yüce Meclisimizin verdiği bütçe yetkisi çerçevesinde Türkiye Yüzyılı'nda toplumumuzun refahını artırma anlamında güçlenen, kalkınan, itibarı artan ve refahı yükselen Türkiye için çalışmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) - Bu nedenlerle, teklif edilen araştırma önergesinin aleyhinde oy kullanacağımızı ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Önergemizin oylamasından önce karar yeter sayısı istiyoruz efendim.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir...

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkanım, karar yeter sayısı var mı salonda?

BAŞKAN - Peki, tamam.

Divanda ihtilaf var.

Elektronik cihazla oylama yapacağım.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Mahmut Atilla KAYA (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın Milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

YENİ YOL Partisi Grubu önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Kâtip üyeler arasında anlaşmazlık var, elektronik sistemle oylama yapacağım.

Oylama için üç dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN - Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Sayın Aydeniz...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesine bağlı Haçova Mahallesi'nde uygulanan kamulaştırmamız el koyma işlemine ilişkin açıklaması

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Malatya'nın Yeşilyurt ilçesine bağlı Haçova Mahallesi'nde yurttaşların tapulu evlerine ve tarım arazilerine resen kamulaştırmasız el koyma işlemi uygulanmıştır. Büyük çoğunluğu Alevi olan 211 haneyi kapsayan bu hukuksuz uygulama bir mesaja duyurulmuş, yurttaşların rızası dahi alınmamıştır. Burada bir kamulaştırma değil, açıkça bir çökme politikası uygulanmaktadır. Depremde hasar görmeyen evler dahi keyfi olarak yıkılmak istenirken geçim kaynağı olan tarım arazileri gasbedilmektedir. Öte yandan Haçova'nın çevresinde 26 bin konutluk bir inşaat projesi olduğu gerçeği bu gaspın rant uğruna yapıldığını açıkça göstermektedir. Bu durum yalnızca mülkiyet hakkının ihlali değil, Alevi yurttaşlara yönelik sistematik bir ayrımcılığın parçasıdır. Yıllardır kamusal hizmetlerden mahrum bırakılan bu mahalle, şimdi de yerinden edilmek istenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Yontar...

53.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından beton firmalarına yapılan denetimlere ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, Tekirdağ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından yapılan denetimlerde teknik standartlara uymayan beton üreten 6 firma tespit edilmiştir. Kamuoyuna duyurulan listede Çorlu'daki TOKİ konutlarına beton veren AK PARTİ Tekirdağ eski milletvekilinin sahibi olduğu Akgün Beton firması da bulunmaktadır. Standartlara uygun olmayan betonların kamu projelerinde kullanılması güvenlik endişesine yol açarken denetim raporlarında yer alan firmaların ürettiği betonların daha önce hangi projelerde kullanıldığı konusunda henüz net bir açıklama yapılmamıştır. Standart dışı beton kullanımı nedeniyle binaların taşıyıcı sistemlerinde sıkıntılar olabileceğini hepimiz biliyoruz. Birinci derece deprem bölgesi olan şehrimde yaşanan bu beton skandalı neticesinde herkesin aklında tek bir soru var: TOKİ binaları sağlam mı?

BAŞKAN - Sayın Öztürk...

54.- Kırıkkale Milletvekili Halil Öztürk'ün, Kırıkkale'de meslek lisesi ve savunma sanayisi alanındaki fakültelerin kurulması çağrısına ilişkin açıklaması

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Teşekkür ederim Değerli Başkanım.

Gelişen ve büyüyen Türkiye'nin savunma sanayisinde öncü şehir olan Kırıkkale'nin bu alandaki birikimini geleceğe taşımak ve bölgenin savunma sanayi üssü olma potansiyelini güçlendirmek gerektiği kanaatindeyim. Sektörün ihtiyaç duyduğu nitelikli, alanında uzmanlaşmış teknisyen, tekniker ve mühendisler yetiştirmek için savunma sanayisi lisesi, savunma sanayisi meslek yüksekokulu ile ilgili fakültelerin kurulması Kırıkkale'mizi yalnızca üretimde değil, eğitim ve AR-GE alanında da Türkiye'nin lokomotifini yapacaktır. Savunma sanayisine yönelik oluşturulacak bu eğitim silsilesiyle yerli ve millî teknolojiye destek, genç nüfus istihdamında artış, sanayi-eğitim iş birliğinin güçlendirilmesi sağlanacaktır. Konuyla ilgili Millî Eğitim ve Millî Savunma Bakanlığımızın bir araya gelerek... Kırıkkale'de meslek lisesi ve savunma sanayisi alanındaki fakültelerin eğitim hayatına geçmesi hususunda Türkiye Büyük Millet Meclisinde çağrıda bulunuyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, akademik kadro ilanlarının belirlenme süreçlerindeki hukuka ve liyakat esasına aykırı uygulamaların tespit edilmesi ve benzeri durumların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 13/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

18/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/2/2025 Salı günü (bugün) toplanmadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, akademik kadro ilanlarının belirlenme süreçlerindeki hukuka ve liyakat esasına aykırı uygulamaların tespit edilmesi ve benzeri durumların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 13/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 18/2/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, İYİ Parti Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Hakan Şeref Olgun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) - Sayın milletvekilleri, öncelikle, aziz vatanımız için 18 Şubat 2019 tarihinde Suriye'nin kuzeyinde bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Onbaşı Umut Öznütepe'yi rahmet, saygı ve hürmetle anıyor; bütün şehitlerimizi, gazilerimizi ve ekranları başında Genel Kurulu takip eden bütün şehit ailelerini ve yakınlarını saygılarımla selamlıyorum. Sizleri unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada Türkiye'de üniversitelerin nasıl birer siyasi arpalığa dönüştürüldüğünü, siyasi kadrolaşmanın arka bahçesini, bilim insanlarının nasıl harcılandığını anlatacağım. Türkiye'de artık akademik kariyer yapmanın 3 yolu var. Ya bir siyasi partiye sırtınızı dayayacaksınız ya da bir tarikat ya da cemaat desteğiyle yol olacaksınız. Liyakat mi? O, artık tarihe gömülmüş bir kelime. Genç akademisyenler çareyi yurt dışında arıyor. Bilime ömrünü adanmış insanlar burada kadro bulamayıp bavulunu toplayıp gidiyor. Biz yetiştiriyoruz, onlar kullanıyor. Türkiye'nin en parlak beyinleri yabancı ülkelerin laboratuvarlarında bilim üretiyor. Bilim konuşmamız gereken üniversitelerde skandallar manşet oluyor, akademik yayınların yerini torpil listeleri alıyor. Yeni bir bilimsel buluş yerine hangi dekan kimin yeğenini kadroya aldı haberlerini okuyoruz.

Değerli arkadaşlar, öyle bir noktaya geldik ki akademik kadrolar artık rekabete dayalı, adrese teslim ilanlarla belirli isimlere resmen peşkeş çekilmektedir. Bakın, bir üniversitede ilan edilen bir doçentlik kadrosu için verilen şart şu: "Otoinflamatuar hastalıklar, terapötik plazma değişimi, ekstrakorporal membran oksijenizasyonu ve hemoperfüzyon alanlarında bilimsel çalışmaları olmak." Bu kadar özel şartlarla yazılmış bir ilan olabilir mi? İlanın dili resmî ama mesajı çok net: Dikkat bu kadro sadece Ahmet Bey'e veya Ayşe Hanım'a özeldir, başkaları hiç zahmet etmesin!

Bakın, ben burada boş konuşmuyorum. Mahkeme kararları ortada. Danıştay bile "Bu kadar da olmaz." diyor. Bir değil, iki değil, onlarca üniversitede aynı senaryo. İşte Danıştay 8. Dairesinin son kararları ortada. Bilimsel yeterliliği daha yüksek adaylar düşük puanlı isimler lehine saf dışı bırakılmış. Ne diyor mahkeme? "Bir üniversitede akademik kadro ilanı açılmış ancak ilan edilen şartlar tek bir kişiye uyacak şekilde düzenlenmiş. Başvuran adaylar arasında daha yüksek akademik puana sahip olanların elenmesi için özel şartlar eklenmiş." Ve mahkeme açıkça söylüyor: "Bu ilanlar objektif ve bilimsel kriterlere dayanmıyor."

Haberdar olduğum diğer bir akademisyenin puanı 960 ama atanmıyor çünkü 660 puanı olan, siyasi bağlantısı güçlü biri için özel ilan açılıyor. On beş ay içinde tam 6 kez kadro açılıyor. Ana bilim dalı sadece 2 kadro istemişken 6 kadro dayatılıyor. Yetmiyor, itiraz eden akademisyene mobbing yapılıyor. Yetmiyor, itirazını geri çekmezse diğer akademisyenlerin atamalarını donduracaklarını söylüyorlar. Yetmiyor, sınav jürileri bile torpilliyi kazandıracak şekilde ayarlanıyor ve tüm bunlar Türkiye'nin en köklü tıp fakültelerinin birinde yaşanıyor; burası İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi. Yüzyıllardır bilimin ve akademinin kalesi olan bir kurum torpilin, kayırmacılığın merkezi hâline getiriliyor.

Sayın milletvekilleri, bu düzen böyle devam etmez, edemez. Türkiye Cumhuriyeti'nin üniversiteleri yandaşların çiftliği değildir. Anayasa'nın 10'uncu maddesi der ki: "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir." Anayasa'nın 42'nci maddesi der ki: "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz." Anayasa'yı bir kenara koyduk diyelim, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 3'üncü maddesi ne der: "Üniversiteler bilimsel özerkliğe sahiptir, kamu yararı gözeterek faaliyet gösterir."

Üniversitemizdeki liyakatsizlik öyle bir noktaya ulaştı ki artık fıkra gibi atamalar yapılıyor. Bir üniversitemizde güzel sanatlar fakültesinin dekanlığına ilahiyat alanında uzman bir akademisyen atanıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Şeref Bey.

HAKAN ŞEREF OLGUN (Devamla) - Daha da ilginç, bir üniversitemizde iktisadi ve idari bilimler fakültesine dekan olarak atanan kişi veterinerlik alanında uzman. Bir başka üniversitede dekan olan ismin akademik yayın sayısı 2, bilimsel çalışması yok ama siyasi bağlantısı çok; bir sabah uyanıyor, kadrolu profesör oluyor. Eğer biz bugün bu adaletsizliğe, torpile ve kayırmacılığa "Dur!" demezsek yarın bilim için yas tutan bir ülkeye dönüşeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özcan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Kıyıkışlacık'ta yapılmak istenen maden yükleme limanına ilişkin açıklaması

GLZEM ÖZCAN (Muğla) - Milas'ın tarihine ve doğasına ihanet ediliyor. Kıyıkışlacık'ta yapılmak istenen maden yükleme limanı sadece denizde değil, beş bin yıllık İlasos Antik Kenti'ni ve tüm ekosistemi yok oluşa sürüklüyor. 2021'de halkın tepkisiyle "ÇED gerekli değildir" kararı kaldırılmıştı, ÇED süreci yargı kararlarına rağmen hukuksuzca ilerletildi, Haziran 2022'de "ÇED olumlu" kararı verildi, bugün Anayasa Mahkemesi süreci devam ederken bile dip tarama çalışmaları başladı, masmavi sular çamura bulandı. Bölge halkı, yerel yönetimlerimiz, çevreciler ve bilim insanları bu projenin hem tarihî hem de doğal mirasa büyük zarar vereceği konusunda hemfikir. Elimizden geleni yapacağız ve Milas'ın denizini, tarihini, doğasını ranta teslim etmeyeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Başkan...

56.- Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın, Ankara Büyükşehir Belediyesinin yaptığı bir ihaleyle ilişkin açıklaması

MEHMET BAYKAN (Konya) - Sayın Başkanım, Nasrettin Hoca'nın borcu bini aşmış, alacaklılar kapıya dayanmış, mevsim kiş. Hoca der ki: "Biraz sabır, bahar gelecek. Koyunlar, kuzular yayılmaya giderken bizim evin önünden geçecekler, çallara sürünecekler, yünleri takılacak, ben onları toplayıp satacağım, borçlarımı ödeyeceğim." Alacaklılar gülmeye başlayınca Hoca der ki: "Peşin parayı buldunuz, nasıl gülersiniz köftehorlar." Ankara Büyükşehir Belediyesinin 69 milyon TL'ye, üstelik tek kişinin katıldığı ihaleyle çalı, evet çalı alımı yaptığı haberini görünce bu fıkra aklıma geldi, ben de başladım gülmeye. Herhâlde borç bini aştı, merhum

Hoca'nın hikâyesi akıllarına geldi. Konser paralarını ödemekten borçları ödemeye fırsat olmuyor. "Çalılara koyunlar takılsın, yünler biriksin, satalım borçları ödeyelim." dediler. Nasrettin Hoca'dan son söz: "Parayı veren düdüğü çalar." (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu...

57.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bugün verilen gözaltı kararlarına ve İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesinde bugün devam edilen yargılamaya ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Her gün zorbalık, her gün gözaltı, her gün tutuklama. Bugün, yine, onlarca kişi gözaltına alındı ve mağdur edildi. Türkiye'de son zamanlarda ağır hak ihlalleri yoğunlaştı. Onlarca gözaltına alınan kişi arasında birisi de Filistin'e Özgürlük Platformu'nun sözcüsü Şenol Karakaş. İktidar "Filistin" deyince mangalda kül bırakmıyor ama Filistin halkının özgürlüğünü isteyen Şenol Karakaş'ı gözaltına alıyor. Bitmiyor, kız çocukları bile yargılanıyor bu ülkede. Bugün, İstanbul 24. Ağır Ceza Mahkemesinde hâkim Şenol Kartal bir yılı bulan yargılamasına, öğrencileri mağdur ettiği yargılamalarına, hasta insanları mağdur ettiği yargılamalarına devam etti. Kız çocukları davası, hukuki prosedürlerin ihlal edildiği, adil yargılanma hakkının göz ardı edildiği ve insan haklarına aykırı muamelelerin açıkça görüldüğü bir yargı süreci...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Ali Yüksel...

58.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, çizgi filmlere ilişkin açıklaması

ALİ YÜKSEL (Konya) - Teşekkür ederim Başkan.

Türk toplumuna ait kültürel değerlerin tanıtılması ve kuşaktan kuşağa aktarılmasında televizyonun büyük bir payı vardır. Bu payın önemli bir kısmını kanallarda yayınlanan çizgi filmler oluşturmaktadır. Çocukların hayal dünyasını, dil becerilerini ve birçok yeteneklerini geliştirirken yanında cinsiyet rollerini ve buna bağlı olarak toplumsal gelişimlerini de etkilemektedir. Bu bakımdan, çizgi filmlerin yeri geldiğinde çocuklara sosyal değerleri öğretmede aile ve okuldan bile daha etkili olabildiği ve çizgi filmlerde yer alan kahramanların çocuklara model oluşturabildiği görülmektedir. Maalesef ülkemizde bu sorunu yaşamaktayız, çocuklarımıza özellikle LGBT özendirilmektedir. Bu sorunun derhâl çözülmesi hususunda acil önlemlerin alınması gerekmektedir. Partim ve şahsım adına ilgili kuruluşları göreve davet ediyoruz.

Saygılarımla.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun ve 19 milletvekili tarafından, akademik kadro ilanlarının belirlenme süreçlerindeki hukuka ve liyakat esasına aykırı uygulamaların tespit edilmesi ve benzeri durumların önlenmesi için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 13/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan konuşacak. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin önemli kanayan yaralarından biri YÖK; darbe ürünü, çok kullanışlı, böyle olduğu için de her dönem varlığını sürdürüyor. Değerli milletvekilleri, akademi bir ülkenin geleceğidir; gençliği yetişir, geleceğe emanet edilir. Ülkemizde KHK'yle binlerce akademisyen ihraç edildi, mahkemenin beraat vermesine rağmen keyfî bir tutumla görevlerine iadelerine izin verilmedi. Her şeyden önce şunu ifade etmeliyiz ki akademinin temeli özgürlüktür ama ülkemizde akademinin en önemli sorunu esaret altında olmasıdır. Kadrodan bahsediliyor, oysa bir insan, herhangi bir akademik unvanı aldığı zaman yeni bir kadro beklemeksizin direkt kadro ile unvanı eşitlenmelidir. Burada savunulamayan taraf şu: Hiçbir kamu kurumunda çalışan elemanın maruz kalmadığı bir duruma akademisyenler maruz kalıyor. Bir akademisyen, yirmi yıl süreyle geçici sözleşmeli işçi statüsünde çalışıyor. Her bir yıl sonunda görevi, sözleşmesi bitti, yeniden form dolduruyor, iş başvurusunda bulunuyor, ilgili merciler onayladıktan sonra göreve başlıyor. Böyle olduğu için de doğal olarak bazı kadrolara özel şart getiriliyor ki yirmi yıldır bir unvanla çalışan üniversite personeli ile başkasının arasındaki ayırım gözetilsin diye.

Burada esasen sorulması gereken hususlardan biri akademisyenlerin özlük hakları. Bir araştırma görevlisi ortalama 60 bin lira maaş alıyor. Bu maaşla doktora öğrenciliğini mi yapsın, sempozyuma mı gitsin, yurt dışına mı gitsin, kendisine bilgisayar mı alsın yoksa ay sonunda ev kirasını mı ödesin? Bugün, akademisyenlik istenmeyen meslek hâline geldi. Üniversiteyi dereceyle bitirmiş öğrenci ya özel sektörü tercih ediyor veya fırsat bulursa yurt dışına gidiyor. Bu açıdan, biz, geleceğimizi tehlikeye atmış oluyoruz.

Değerli milletvekilleri, üniversitelerdeki kadro meselesi ülkemizin en önemli sorunlarından biri. Bir taraftan, bir fakültede 100 öğretim üyesi var, öğretim elemanı var, belki 10 öğrencisi yok, hepsi masabaşı, yatmak zorunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Bir taraftan da ne zorluklarla karşılaşıldığını görüyoruz. İdare ülkece sahipsiz bırakıldığı için ne öğrencisi olmayan akademisyenler iktidarın umurunda ne de kadro peşinde koşan, on beş yıl-yirmi yıl çalıştığı üniversitede bir yıl daha devamı için zorlanan kimseler. İşte, bu süreç sonucunda -üzülerek ifade etmeliyiz ki- kurunun yanında yaş da yanıyor. Aslında, bir zorunluluk olarak kadrolara özel şart eklenirken bütün akademisyenler bir şekilde töhmet altında bırakılıyor. Defalarca YÖK'le ilgili sorun söylendiği hâlde hiçbir şekilde maalesef ki gündeme gelmiyor, bunun sonucunda beyin göçü gerçekleşiyor. Norm kadro rektörlerin elinde bir sopa gibi duruyor. Yirmi yıldır, yirmi beş yıldır sözleşmeli işçi olarak çalışan, her yıl yeniden kadro talebinde bulunan insanların nasıl bir ruh hâliyle karşı karşıya olacağını tahmin etmek de zor değil.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Değerli halkımızı saygıyla selamlıyorum.

Cumhur zulüm ittifakının haksızlıkları, kötülükleri mi konuşuluyor? O hâlde size şu anda Van halkının iradesinin çiğnenmesiyle ilgili en önemli haksızlığı söylüyorum. "..."² Kayyım değil, demokrasi istiyoruz. Ya, üniversitelerde haksızlık yapan bir de belediyelerde halkın iradesini gasbediyor.

Şimdi, aynı zamanda bir başka haksızlığa da vurgu yaparak önemli bir güne vurgu yapacağım. 21 Şubat Dünya Anadili Günü değerli arkadaşlar. Bugünü ben Kürt halkının ana dili olan Kürtçeye saygımdan dolayı Kürtçe karşılayacağım. "..."³ (DEM PARTİ sıralarından alkışlar) Ana dil haklır...

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Gergerlioğlu, resmî dilimiz Türkçedir.

Buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Resmî dilimiz Türkçe olabilir ama bu ülkede milyonlarca insanın ana dili Kürtçedir Sayın Başkan. Siz de Ağrı Milletvekilisiniz, bölgenizde yüz binlerce Kürt halkı var, onların diline saygı göstermeniz gerekir.

Bu ülkede milyonların dili yasaklı bir dil olarak kabul ediliyor; kabul etmiyoruz. Üniversitelerde yaptığınız bu zorbalıktan daha öncesinde, bir insanın en temel hakkı olan ana dilini yasaklamak, onun hakkını gasbetmek kabul edilecek bir davranış değildir.

Değerli arkadaşlar, çok vahim bir hadiseyle karşı karşıyayız. Şimdi, apaçık ortada işte, benden önceki iki konuşmacı da söyledi; haksız, hukuksuz bir şekilde önceden belirlenmiş insanları üniversitelere alıyorsunuz. Öncesinde ne yaptınız? Binlerce bilim insanını KHK'lerle ihraç ettiniz, bir gece yarısı yargısız, sorgusuz, sualsiz onları terörist ilan ettiniz, bilim dünyasını mahvettiniz; o insanlar takipsizlik, beraat aldığı hâlde de iade etmediniz. Yerine ne yaptınız? Kendi adamlarınızı doldurmaya başladınız, kendi kadrolarınızı doldurmaya başladınız.

Ben size burada açıkça söyleyeyim: Hak yiyorsunuz, haram yiyorsunuz! Hak yiyorsunuz, haram yiyorsunuz! Hak yiyorsunuz, haram yiyorsunuz! Vicdanınız buna cevap veremez. Akşam yastığa başınızı koyduğunuzda şu dediklerime bir cevap bulamazsınız ey AK PARTİ'li ve MHP'li vekiller; mümkün değil, bulamazsınız.

Bu ülkede, akademik kadroyu bırakın, insanlar KPSS'de de çok iyi puanlar alıyor, 84 puanla, 90 puanla, mülakatta eleniyor. Bu nasıl bir haksızlık?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) - Kabul edilecek bir durum değil arkadaşlar, biz bu haksızlığı kabul etmeyeceğiz. Üniversiteleri çiftliğimize çevirdiniz; hak yiyorsunuz, haram yiyorsunuz, bunu hiçbir şekilde anlatamazsınız.

Munzur Üniversitesinde inşaat mühendisliğine jeoloji bilimiyle ilgili uzmanlık gerektiren... Bir istekle kadro oluşturuluyor, olacak iş mi? Yine, Munzur Üniversitesinde sekreterliğe alınacak bir kişi için önceden teknik kadroda çalışma şartı getiriliyor. Bunun gibi binlerce örnek var. Allah'tan korkmuyor musunuz ya? Bu nasıl bir haksızlıktır, haramdır, soygundur, gasptir; buna bir cevap verebilir misiniz? Çıksın AK PARTİ'li vekil cevap versin. On binlerce böyle örnek var. İnsanların hakkını hukukunu gasbetmekle meşgulsünüz. Nasıl vicdanınıza anlatacaksınız bunu, mümkün mü?

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Yüksel Taşkın.

Buyurun Sayın Taşkın. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; şimdi, olağan bir gündem varmış gibi konuşmama başlamak istemiyorum. Türkiye'de olağan dışı, baskıcı bir döneme girmiş durumdayız, baskı yöntemleri bir seviye daha artırılmış durumda. Burada hiçbir şey olmamış gibi konuşmak bana çok ağır geliyor. Dolayısıyla, başlamadan önce şunu söylemek istiyorum: Yargı mekanizmasının ardına gizlenerek siyaseti dizayn etmeye çalışanların bu çabaları beyhudedir. Memleketi açık hava hapishanesine çevirdiniz. Bu ülkeyi ultra vesayetçi yöntemlerle, atanmışları seçilmişlerin üzerine koyarak asla yönetemezsiniz. Bakın, Van Büyükşehir Belediyesine 3'üncü defa kayyum atanması beni utandırıyor. Ya, hiçbir şey olmamış gibi, hiç rahatsızlık duymadan nasıl devam edebiliyoruz hayatımıza? Buradaki her milletvekili yasa yapıcıdır, faildir herkesin aklını başına devşirmesini diliyorum. Bu toplum kendisine zulmedenlerden er ya da geç kurtulmasını bilir, bunu da yaşayacaktır.

Tabii ki ülkemizdeki tek adam sisteminin üniversiteleri de arka bahçesi hâline getirdiğini görüyoruz, ondan farklı değil. Bugün hepimiz biliyoruz ki üniversitede rektör demek "tanrı kral" demektir; diğer kurulların, seçilmiş, seçilmemiş kurulların hiçbir işlevi yoktur onlar kâğıt üstündedir, kâğıt üstünde olmak zorundadır. Neden? Çünkü çok basit, rektörle zıtlarsanız kadro ve kaynak tahsisinde cezalandırılırsınız, rektörle bozuşanın en temel haklarını bile elde etmesi mümkün değil; ben bunu defalarca yaşadım. Bakın, Marmara Üniversitesinde hocalık yapıyordum o devrin en güçlü insanları kimse hep torpil isterlerdi bizden, baskı oluşturlardı

² Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

³ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

hatta defalarca meslekten atılma tehdidiyle karşı karşıya geldik. Yaptığımız da kahramanlık değil, sadece kurallara uymaktı yani böyle bir ortamdır üniversite. Torpil mekanizmasının bu kadar olağanlaştığı ve siyasal baskının aracı hâline getirildiği, siyasal baskıyla torpilin dayatıldığı bir ülkede ne akademik liyakat olur ne üretim olur ne de özgürlük olur.

Bakin, Türkiye'de şu gerçeği bence çok net bir şekilde görmemiz gerekiyor: Bugün rektörler Türkiye'de bir siyasi partinin Genel Başkanı tarafından atandığına göre daha baştan partizanlık kaçınılmaz hâle gelir. Sistemik bir mesele var burada. Bir örnek verelim Boğaziçi Üniversitesinden; yeni fakülteler açılıyor, ihtiyaç var mı, bunlarla ilgili bir tespit var mı, çalışma var mı? Yok. Alenen ve açıkça biliyoruz ki amaç burada kadrolaşmak. İlgili bölümlerin, fakültelerin onayı alınmadan, sınav mekanizmaları işletilmeden bölümlere paraşütle keyfî ve niteliksiz atamalar yapılıyor. Bu atanmaların bir kısmı eğitim dili İngilizce olan üniversitede İngilizce ders vermekte dahi zorlanıyor. İşte, üniversiteyi getirdiğiniz durum bu.

Yine kişiye özel ilanlar... Bu konuda defalarca biz soru önergesi verdik, çok sayıda örnek verebiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) - Örneğin, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi 30 Kasım 2024 tarihindeki ilanında kamu yönetimi bölümüne alınacak öğretim üyesi için özel şart koyuyor. Bu şart, aynı üniversitede Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanının eşinin doktora tezinin başlığı, kelimesi kelimesine aynı. Bunun gibi onlarca örnek, sayısız örnek var ama vakit dar.

Başka can yakıcı bir konu da akademik yükseltme. Bakın, bir üniversitede profesör olma hakkını kazanıyorsunuz, ilgili sınavı geçiyorsunuz ama rektör sizinle uzlaşmıyorsa, siyaseten mesafesi varsa sizi atamıyor. Bu atamalar doğrudan olmalıdır ve akademik atamalar da rekabete açık olmalıdır yani kişiye özel ilanlarla belirli kişiler işaret edilmemeli ve kim daha nitelikli ise o kişi alınmalı hatta alınacak kişi öğrencilere sunum dahi yapmalı; sadece akademik kurullara değil, öğrencilerin dersine girip sunum da yapmalıdır. Bunlar olmadan...

Bir de son bir şey söyleyeyim: Bu Meclisin tarihî bir görevi var, ıskalıyor. Bu Meclis, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği rektör seçimleriyle ilgili düzenleme yapmak zorunda bir yıl içerisinde; sekiz ay geçti, kılınız dahi kıpırdamadı. Bu Meclisi görevini yerine getirmeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Burdur Milletvekili Sayın Adem Korkmaz.

Buyurun Sayın Korkmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM KORKMAZ (Burdur) - Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; akademik atamalar konusunda İYİ Partinin vermiş olduğu önerge üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım.

Üniversiteler, bildiğiniz gibi, bütün dünyada evrensel bilimin gelişmesi, yeni bilgi ve teknolojilerin yeni kuşaklara aktarılması ve toplumun da bu bilimle buluşması misyonlarıyla çalışmalarını sürdürür. Türkiye'de de Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul sürekli olarak akademik yükselme yönetmelikleriyle standartları belirler ve son yıllarda da sürekli bu standartların yükseldiğini söyleyebiliriz.

Tabii, burada dile getirilen konular çok karmaşık konular, birden fazla konu bir arada dile getiriliyor; akademiyanın kendi içerisinde meseleleri de var, bunlar da dillendiriliyor. Az önce Necmettin üstadın da ifade ettiği konu esasında Türkiye'de akademiye bir meseledir. O önergeyi veren arkadaşların okumaya çalıştığı özel tanımlı ilan meselesi yani yirmi yıl, yirmi beş yıl o üniversitede görev yapmış bir akademisyenin kadrosunun verilmesi meselesidir. Esasında, Türkiye'de akademik unvanlar ile akademik kadrolar arasında bir ayrışma olduğu için bir kişi bağımsız kurum ve kuruluşlarla doktora tezini yani on yıl araştırma görevini yaptıktan sonra doktora tezini tamamlıyor, "doktor" ünvanını alıyor; onun öğretim üyesi nasbedilmesi ya da bir üniversitede yirmi sene çalışıyor, doçent oluyor, doçentlik ünvanını alıyor; kişinin doçentlik haklarından faydalanabilmesi için kendisinin ayrıca idari bir kadro tahsisıyla doçent olarak nasbedilmesi gerekiyor. Bu gerekirken de bu ilgili kişi, genellikle -sekiz sene rektörlük yapmış birisi olarak söylüyorum- akademinin yüzde 99'unun talebi, emek vermiş olduğu üniversitede, doçent olduğu kadroda kendisine bir kadro açılması -ki kavram budur genellikle; kadrom verildi, verilmiyor, kadrom açılmadı- yani bu, akademiye yukarıya doğru, üniversiteye, YÖK'e doğru yönelen çok ciddi bir yapısal taleptir. Yani siz bir üniversite rektörü olarak o ünvanı, o ana bilim dalında on beş sene, yirmi sene, tıp alanında, laboratuvarlarda zamanını geçirmiş bir hocanın akademik kadrosunu YÖK'ten -profesörlük ya da doçentlik- aldıktan sonra ilana çıkarken akademinin talebi şudur: "Ya, benim ilan kadrom mümkün olduğunca dar verilsin." Ben rektörlük yaparken bir danışmanımın sadece görevi şuydu... YÖK bu konuda çok hassas, üniversitelere yazı yazıyor, 2021 tarihinde çıkan yönetmelikle "İlana başvuru koşulu olarak adayların lisansüstü tez veya uzmanlık tezi adlarının bir kısmının veya tamamının yazılamayacağı" gibi ilanda kişiyi işaret eden bir şartın konulamayacağını hükme bağlıyor. Şimdi, bunun karşısında üniversite rektörleri... Hepimiz, akademisyen vekiller bilecektir bunu, üniversite rektörlerinden en büyük beklenti de "Bu benim kadromu verin."dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

ADEM KORKMAZ (Devamla) - Çok haklı bir taleptir. Burada yapılacak iş belki, ciddi bir düzenleme yaparak -bunun formülü nasıl bulunur bilmem- akademik olarak doçent ünvanını almış bir kişinin, bağımsız kurullar tarafından verilir ya da doktorasını bitiren, belli bir süre de akademiye çalışmış olan bir kişinin kadrosunun verilmesi konusundaki sürecin birleştirilmesidir; bunun nasıl yapılacağı teknik bir konudur.

Bunun dışında, araştırma görevlisi alımı konusunda; ALES'e gireceksiniz, yabancı dil sınavına gireceksiniz, not ortalamanız belli bir yükseklikte olacak. Yüzlerce alanda araştırma görevlisi alımında şahsa özel ilan asla çıkarılamaz, sadece ilgili alandan mezun olmuş olmak ve bu alanda yüksek lisans ve doktora yapıyor olmak şartınız vardır. İstisnai olarak, öğretim görevlisi alımında o mesleğin icabına ve ihtiyacına uygun daraltılmış ilanlar çıkarılabilir; bu da ihtiyacın niteliği gereğidir.

Bu kapsamda, hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, kısa bir söz istiyorum.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

59.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Kürt diline ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Tam konu bağlamında ufak bir değinide bulunacağım. Yine, Kürtçe bir selamlamada mikrofon kapandı; bu tahammülsüzlüğü biliyoruz "Resmî dil değildir." diye... Bizim resmî dile bir itirazımız zaten yok, buradaki çalışma dilimiz Türkçe, biliyoruz ama selamlamalar en azından bu ülkedeki milyonlarca Kürt halkına olan bir saygının gereği, mutlaka tahammüle mazhar olmalı ama tam da üniversite konuşurken kesilmesi üniversite akılla olan çelişkimizi de ortaya koyuyor ama bu konuda da Meclisten çok daha vahim bir durum var: Muş Alparslan Üniversitesi Rektörü Kürt Dili ve Edebiyatı Bölümündeki 2 doçent arkadaşımızın bu dersleri vermesini engelledi, Kürt Dili ve Edebiyatı dersleri verilemiyor. Neden?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun Sayın Temelli.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Bu dersleri engelleme nedeni okuma listesindeki kitaplarımı. Peki, bu kitaplar nerede yer alıyor? Muş Alparslan Üniversitesi Kütüphanesinde. Şimdi, bu anlayışla ne bilim olur ne siyaset olur. Kürt dili bu ülkenin diğer dilleri gibi bu ülkede yaşayan Kürt halkının dilidir, hakkıdır, onun yaşam gerekçelerinden biridir dolayısıyla bu dile herkesin saygın yaklaşımını bekliyoruz.

BAŞKAN - Sayın Özdağ, buyurun.

60.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Burdur Milletvekili Adem Korkmaz'ın İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi adına konuşan milletvekili, öyle tahmin ediyorum ki geçmişte rektörlük de yapmıştı kendisi; arkadaşlarıyla konuşuyor, eğer beni dinlerse memnun olurum. Dinlerseniz size hitap ediyorum Sayın Milletvekili, konuştuğunuz için.

Şimdi, üniversitelerde ben de hocalık yaptım hem de yirmi sene; Karadeniz Teknik Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi olmak üzere. Üniversitelere öğretim elemanları alınırken çok ciddi şekilde torpil var, şayia var, şaibe var ve aynı zamanda kayırmacılık var hatta muvazaalı işler var; bunu hepimiz biliyoruz. Bakın, size bir şey söyleyeyim: ÖYP diye bir program vardı. Benim kızım da ÖYP'yle girdi, kendisi üniversitede hoca olmak istiyordu, bana söylemişti, sonra ben milletvekili oldum, girmiyor sınavlara. "Neden girmiyorsun?" dedim. Araştırma görevlisi alırken 1 kişi alıyorsa 4 kişiyi mülakata çağırıyorlar, 2 kişi alınacaksa 8, 3 kişi alınacaksa 12...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - "Baba, sen milletvekili oldun, ben girerim kazanırsam eğer ki kazanırım, puanlarım çok yüksek ama derler ki 'Babası milletvekili olduğu için girdi.' ÖYP diye bir program var, onunla gireceğim." dedi, bana anlattı. Müthiş bir program. Gelin ÖYP'ye yeniden dönün ve deyin ki: "Burada torpil hiç yok, kuralar çekiliyor, gidiyorlar aynen doktor gibi, çok rahat." Üniversitede kaliteyi artıralım. Bakın, arka bahçeniz yapmayın, ne olur yapmayın; bilgiye, ilme önem verin ve burada kaliteyi getirin. Kaliteyi getirirken de "Şu benim adamım, bu rektörün adamı, bu rektörün karısı..." Onlarca örnek veririm; rektörlerin, rektör yardımcılarının hanımları, çocukları, akrabaları... İsterseniz bir soru önergesi verelim. Bırakın soru önergesini, vermezler cevabı da bir araştırma önergesi verelim; bu üniversitelerde kaç kişinin, bu rektörlerin, bu rektör yardımcılarının birinci derece akrabaları çalışıyor veyahut da çeşitli kişilerin çok rahat bir şekilde ortaya çıkaralım. Bu üniversiteleri kimse arka bahçesi yapmasın, beyin göçünü durdurmanın bir tane yolu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Öğretmen olamayanlar niye öğretim görevlisi ve araştırma görevlisi olsun diyerek bunu düşünelim, ona göre hareket edelim.

Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekilleri Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Sezai Temelli tarafından, Van Büyükşehir Belediyesine kayyum atanmasının hukuki, siyasi, toplumsal boyutlarının araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İçtüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

18/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/2/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Öneri:

18 Şubat 2025 tarihinde Kars Milletvekili Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit ve Muş Milletvekili Grup Başkan Vekili Sezai Temelli tarafından, Van Büyükşehir Belediyesine kayyum atanmasının hukuki, siyasi, toplumsal boyutlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan (10536) grup numaralı Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/2/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Hakkâri Milletvekili Sayın Vezir Coşkun Parlak. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA VEZİR COŞKUN PARLAK (Hakkâri) - Sayın Başkan, değerli halklarımız; bugün, burada, bir kez daha kayyum hukuksuzluğunu konuşuyoruz. 15 Şubatta Van Büyükşehir Belediyesi korsanvari bir şekilde gasbedildi, işgal edildi; Belediye Eş Başkanlarımız hukuksuz bir şekilde görevden alındılar. Van Belediyesine kayyum ataması Sayın Öcalan'a yönelik uluslararası komplonun yıl dönümü olan 15 Şubata dank getirildi. Sayın Öcalan'ın barış için yapacağı tarih çağrısına kayyumlarla değil Kürt meselesini çatışma zemininden hukuk ve siyaset zeminine taşıma iradesine destek vererek cevap verin. Birer şiddet aygıtına dönüştürdüğünüz devlet memuru görünömlü işkencecilerle halkımıza boyun eğdiremezsiniz. Şahsi hesaplar uğruna uyguladığınız şiddet yöntemlerinin halkların arasındaki ilişkiyi ne kadar tahrip ettiğini görüyor musunuz? Siyasi iktidarı bir an önce bu yanlıştan vazgeçmeye davet ediyoruz.

Şimdi sizlere sandıktan hakkıyla seçilen onurlu Van Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanlarımız Neslihan Şedal ve Abdullah Zeydan'ın Genel Kurula hitaben yazdığı mektubu okuyacağım:

"Değerli Genel Kurul üyeleri, Türkiye halkları olarak zor bir zamandan geçiyoruz. Bir taraftan ülkeyi onurlu bir barışa taşıma çabaları devam ederken bir yandan da halkın barış ve özgürlük umudunu zayıflatmaya yönelik girişimler sürüyor. Halkın iradesini yok sayan kayyum politikaları ile barış talepleri görmezden geliniyor. Kentimiz Van, 31 Mart 2024 seçimlerinde muazzam bir irade beyanında bulunarak başta Büyükşehir Belediyesi olmak üzere, tüm ilçe belediyelerini partimize emanet etmiştir. Seçimden sonra yaşanan mazbata krizini yine bu halkın feraseti ve direngenliği çözdü. İradesine sahip çıkan Van halkı tüm ülkenin yüz akı olmuştur. Geldiğimiz aşamada halkın iradesini yok sayan girişimler devam ediyor. Daha önce iradesine sahip çıkarak kentini kirli ellere teslim etmeyen Van halkının göz bebeği gibi koruduğu Belediyesini tekrardan gasbettiler. Van halkı günlerce siyasi iradesine ve belediyesine sahip çıktı ancak benzeri az görülmüş bir saldırganlıkla ve polis marifetiyle belediye binamız basıldı, onlarca arkadaşımız işkenceyle gözaltına alındılar. Van halkının büyük çoğunluğunun desteğiyle seçilen biz Belediye Eş Başkanlarımızın yerine kayyum atandı ve Belediyemize el konuldu. Kayyuma giden süreci aslında tüm kamuoyu yakından takip etmiştir. Eş Başkan Abdullah Zeydan kumpas olduğu açık bir davayla yargılandı, üç yıl dokuz ay cezaya çarptırıldı ve Belediyemize kayyum atandı. Van birçok sorunla boğuşmaktadır. Bu sorunların temel kaynağı da geride bıraktığımız sekiz yılda kenti iliklerine kadar sömüren kayyum rejimidir. Halkın seçtikleri yerine devletin bir memurunu atayarak kentin tüm kaynaklarını bir avuç rantçıya peşkeş çeken bir düzen kurdular. Bu düzen kentlerimizin gün geçtikçe daha da kötü bir hâle gelmesine neden oldu. 31 Martta Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanlığına seçilen bizler görevimizi layıkıyla yerine getirme çabası içerisinde olduk. Belediyenin yeni yönetimi olarak on ay gibi kısa bir sürede kayyumun yıllarca biriktirdiği ve dağ gibi büyüyen sorunlarına neşter vurarak halkçı bir belediyecilik örneği sergiledik. Altyapıdan üst yapıya, yol yapımından su ve kanalizasyon hizmetlerine, kültürel ve sosyal alanda yapılan çalışmalardan kadın, çocuk ve öğrencilere, dezavantajlı gruplardan Van Gölü'nün temizliğine kadar yapılan hizmetler halkın da takdirini kazanmıştır. Merkezî Hükümet elimizi kolumuzu bağlamaya çalıştıkça daha çok hizmet ürettik, bunu Belediyemizin öz kaynaklarıyla yaptık. Çalıp çırpma olmadığında, kaynaklar halk için harcandığında ne kadar güzel hizmetler yapılabileceğini kanıtladık ancak şimdi bu iyi gidişatı bozmaya dönük çabaların da tanığıyız. Belediyemize kayyum atanarak yeniden geçmişteki hırsızlık, yolsuzluk ve usulsüzlük üzerine kurulu düzen kentimize dayatılmaktadır ancak bizler buna izin vermeyeceğiz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

VEZİR COŞKUN PARLAK (Devamla) - "Bunun için daha güçlü bir şekilde 'Kayyum talandır, kayyum gasptir, kayyum halkın iradesini yok saymaktır.' diye haykırarak ve bu kumpası bozacağız. Buradan bir kez daha halkımızın görkemli direnişini selamlıyoruz.

Bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyoruz.

Neslihan Şedal, Abdullah Zeydan; Van Büyükşehir Belediyesi Eş Başkanları." (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin Ekmen. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Van'a kayyum atanması vesilesiyle gündemimize bir kere daha giren kayyum atamalarının Türk demokrasi tarihinin en olumsuz, en kara lekelerinden biri olarak kayda geçtiği açıktır. Kayyum atamalarıyla ilgili olarak bugüne kadar yapılan işlemlere baktığımızda, her ne kadar biz kayyum atamasıyla birlikte yurttaşlık hakkının en temel unsuru olan seçme ve seçilme hakkının zedelendiğini özellikle vurgulasak da aslında kayyum ataması bir şehrin topluca cezalandırılması sonucunu üretmektedir. Burada iline kayyum atan AK PARTİ'li milletvekili arkadaşlarımız da var, onlar da kendi illeri açısından bu diyeceklerimi bir gözden geçirebilirler. Kayyum atandığında -ki biz bunun mazbataların iptali yoluyla daha vahim versiyonunu da 2019 yılında, hatırlarsanız, görmüştük- meclis de devre dışı bırakılıyor ve meclis devre dışı bırakıldığında sadece DEM PARTİ'nin değil, AK PARTİ'nin ve varsa başka partilerin meclis üyeleri de devre dışı bırakılıyor. Gelen kayyumlar sanki o şehirde -Batman'da ya da Mardin'de- o şehri yönetmeye layık tek bir vatan

evladı yokmuş gibi bütün atamalarını il dışından yapıyorlar ve bu çoğunlukla güvenlik bürokrasisinden oluyor ve o şehirde aslında AK PARTİ'yle ve o şehrin kendisiyle bir şekilde ilişkili olan insanlar dahi tercih edilemeyerek güvenlikçi bakış açısının âdeta zirvesi yaşıyor. Sonra ne oluyor? Bu kayyımlar nedense yaptıkları işlerin neredeyse tamamına yakını davetiye yoluyla o şehrin dışındaki müteahhitlere yaptırıyorlar ve bunlar üzerinde inanılmaz bir gri tablo var, inanılmaz bir sis bulutu var. Bunların hiçbirinin bir idari ya da adli soruşturmaya konu olduğunu göremezsiniz. Sadece Mardin'de, her nasıl olduysa tencerenin kapağı, Pandora'nın kutusu bir açıldı, 200 soruşturma dosyasında bugünkü parayla milyarlarca lira, o günkü parayla milyonlarca dolar karşılığında yolsuzluk yapıldığı adli olarak kayda geçti. Zaten Belediye Başkan Vekili dışarıdan gelmişti; yetmedi, belediye başkan yardımcılarını ve birim amirlerini dışarıdan getirdiler; yetmedi, müteahhidi dışarıdan getirdiler; yetmedi, çivi ile demir lazım olsa onu da il dışından satın alıyorlar. Yani kayyım atanmış ilde esnafın belediyeye bir şey satması âdeta -bir şansa kalıyor demeyelim- bir politikayla dışlanıyor. Bugün parti grubumuzu Batman Belediyesinde kayyım atandıktan sonra işlerine son verilen işçiler ziyaret ettiler, 122 işçinin -yanlış hatırlamıyorsam- hiçbir gerekçe gösterilmeden işlerine son verilmiş durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MEHMET EMİN EKEMEN (Devamla) - Dolayısıyla gerekçesiz bir şekilde işe son verme örneğinin de gösterdiği gibi, kayyımlık eşittir keyfîlik, kayyımlık eşittir kayıt dışılık olarak faaliyet göstermektedir ve aslında eğer maksadınız vatandaşları sandıktan uzaklaştırmak ise bunda da başarılı olduğunuzu söyleyebiliriz. Kayyım atanmış Mardin, Batman, Van gibi illerimizde son yerel seçimde sandığa katılım yüzde 67 seviyesinde kalmıştır yani vatandaş demokrasisiye ve en temel hakkı olan seçme hakkına âdeta küstürülmüştür.

Son olarak, dağdaki eli silahlıların gelip siyaset yapmasının ve Meclis zemininde konuşmasının teşvik edildiği bir dönemde siyaset yapmayı tercih edenlerin kriminalize ve terörize edilmesinin hangi akla ve mantığa uygun olduğunu da AK PARTİ'li seçmenimizin, vatandaşımızın vicdanının takdirine bırakıyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, son dönemde siyasi literatürde sıkça karşımıza çıkan ve hukukla siyaset arasında âdeta bir köprüye dönmüş kayyum uygulamaları hakkında İYİ Parti Grubumuz adına düşüncelerimi ifade etmek üzere söz almış bulunuyorum.

Bir belediye başkanının seçimle ve halkın iradesiyle o makama gelmesinin ardından yargı süreci tamamlanmadan ve herhangi bir kesin hüküm olmadan görevden alınması ve yerine atanmış bir kayyumun getirilmesi demokrasinin ruhuna aykırıdır.

Hepimiz çok iyi biliyoruz ki demokrasinin temel taşı halkın iradesidir. Eğer iktidar halkın verdiği yetkiyi hiçe sayarak kayyımları bir yönetim aracı hâline getirirse burada artık hukukun üstünlüğünden değil, siyasetin hukuk karşısında dizayn edilmesinden bahsedebiliriz. Kayyım artık bir tedbir değil, siyasi mühendislik aracına dönüştürülmüştür.

İYİ Parti olarak biz kayyum politikalarının demokrasiye zedeleyen bir uygulama olduğuna inanıyoruz. Genel Başkanımız Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun da defalarca vurguladığı gibi, kayyum, halkın iradesinin gasbıdır, hukukun çevresinden dolanmaktır ve siyaseti yeniden tasarlama girişimidir.

Şimdi, soruyorum: Eğer bir belediye başkanı hakkında ciddi bir suçlama varsa bu neden seçim öncesinde gündeme getirilmez? Eğer bir aday gerçekten bir terör örgütüyle ilişkilendirilmişse bu kişi neden seçime girmeden önce hukuki sürece tabi tutulmaz? Seçime girmesi sakıncalı görülmeyen biri halkın teveccühüyle göreve geldikten sonra nasıl olur da bir anda sakıncalı hâle gelir? Değerli arkadaşlar, bunun halkın gözünde nasıl bir meşruiyet sorunu yarattığını fark etmiyorsunuz herhâlde. Dahası, bir belediye başkanı görevden alındığında o belediyeyi yönetecek yeni kişi nasıl belirlenmelidir? Demokratik teamüller gereği, seçilmiş belediye meclisi içinden bir üyenin görevi devralması en doğru ve en doğal yöntemdir fakat burada belediye meclisinin iradesi hiçe sayılıyor, halkın seçtiği isimler devre dışı bırakılıyor ve atanmış kişiler yönetici koltuğuna oturuyorlar. Halkın iradesini yok sayarak demokrasiyi yaşatamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Hukuku keyfî uygulamalarla eğiþ bükerek adaleti tesis edemezsiniz.

Buradan bütün yetkililere sesleniyorum: Kayyum uygulamalarıyla siyaseti kutuplaştırmaktan, toplumu kamplaştırmaktan artık vazgeçin; Türkiye'nin gerçek sorunlarına eğilin. Halkımızın gerçek gündemi ekonomik sıkıntılar, işsizlik, liyakatsiz atamalar, bozulmuş adalet sistemidir. Eğer gerçekten bu ülkenin insanına hizmet etmek istiyorsanız kayyımları değil, halkın iradesini güçlendirin diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Dün, Cumhuriyet Halk Partisi heyeti olarak bir grup milletvekili arkadaşımızla birlikte Van'a gittik. Grup Başkan Vekilimiz Ali Mahir Başarır, Hatay Milletvekilimiz Nermin Yıldırım Kara, Urfa Milletvekilimiz Mahmut Tanal, Diyarbakır Milletvekilimiz Sezgin Tanrikulu ve bendeniz Cumhuriyet Halk Partisi heyeti olarak Van'da ziyaretler yaptık. En başta tabii, DEM PARTİ'den Belediye Eş Başkanı seçilen Belediye Başkanlarını ve DEM PARTİ'yi ziyaret ettik, Van Barosunu ziyaret ettik, Van Ticaret ve Sanayi Odasını ziyaret ettik ve tabii sokakta saatlerce yürüdük vatandaşlarımızın içerisinde, onlarla sohbet ettik.

Değerli arkadaşlarım, sayın milletvekilleri; çok büyük bir yanlış yapıyorsunuz, Türkiye'ye çok büyük bir zarar veriyorsunuz. Bakın, sizlerden istihdam ediyorum, lütfen o bölgeye gidiniz, bu kayyum atamaları yapılan şehirlerde vatandaşlarımız ne hissediyorlar, bunun ne büyük bir adaletsizlik olduğunu nasıl düşünüyorlar, sizlere de ifade edeceklerdir. Aranızda Van Milletvekilleri de var. Ya, bir seçim yapılıyor Van'da, sizin partinizin 2 katından fazla oyla insanlar seçiliyorlar arkadaşlar. 13 ilçe var, 1 büyükşehir

belediyesi var, 14 belediye var Van'da. 14'ünü de DEM PARTİ'li adaylar kazanıyorlar. Yani şimdi arkadaşlar, biz sandıktan çıktık, buraya geldik, Sayın Cumhurbaşkanı sandıktan çıktı, Beştepe'de oturuyor, o DEM PARTİ'den seçilen belediye başkanları, Allah aşkına, onları leylek mi getirdi ya, onlar da sandıktan çıktı; onları bu şekilde, 1 değil, 2 değil, 3 değil, 5 değil, bütün belediye başkanlarını bu şekilde, aşama aşama görevden alarak Türkiye'de demokrasi namına elimizde her ne kaldıysa bunu katlediyorsunuz, Türkiye'ye çok büyük zararlar veriyorsunuz. Yarın, öbür gün, emin olunuz, Türkiye uluslararası planda çok büyük zorluklarla karşı karşıya kalacak. Bakın, Türkiye'ye birçok seçimde Türkiye Cumhuriyeti devletinin talebiyle gözlemciler geliyor. Kimi eleştiriler ortaya koyuyorlar ama şu tespiti de yapıyorlar: "Türkiye'de seçimlerde gerçekten bir rekabet yaşanıyor ve vatandaşların önüne gerçek tercihler konuluyor." Bunu söylüyorlar ama siz bu yaptıklarınızla seçimleri dejenere ediyorsunuz, seçimleri soysuzlaştırıyorsunuz, seçimleri anlamsızlaştırıyorsunuz, vatandaşın seçme yetkisini elinden alıyorsunuz, Türkiye'ye çok büyük bir zarar veriyorsunuz ve bunu özellikle Türkiye'nin bir bölgesinde bir partiye yönelik olarak bir partiye politika yaptırmamak için yapıyorsunuz. Son dönemde bu yaklaşım tarzınızı daha da büyüttünüz. İstanbul'da bizim Belediye Başkanımız Ahmet Özer'i de görevden uzaklaştırıp cezaevine koydunuz ve oraya da kayyum ataması yaptınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) - Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

YUNUS EMRE (Devamla) - Değerli milletvekilleri, şimdi, Anayasa'da açık şekilde yazıyor ki bu belediyeler mahallî müşterek ihtiyaçları karşılamak üzere kuruluyorlar, Anayasa'ya göre kuruluyorlar. Ya, bu atadığınız kayyumların o mahalle ne işi var, ne ilişkisi var? O mahalle, o mahaldeki ihtiyaçlarla ne alakası var? Binalarından çıkamıyorlar, halkın içine karışmıyorlar. Ben utandım, bakın, utandım; bir vatandaş olarak oraya gittiğimde, sokaklarda yüzlerce Emniyet mensubunu gördüğümde, orada vilayetin, belediyenin yüzlerce polisle çevrildiğini gördüğümde utandım. Orası Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir toprağı, bir vilayetimiz orası. Bu karşılaştığımız manzaradan hiç utanmıyor musunuz? Van milletvekili arkadaşlara seslenmek istiyorum: Aranızda o seçimlerde çalışan insanlar var. Halk size o desteği vermedi kardeşim, vermedi. Bunu bu şekilde, zorla, Anayasa'ya aykırı şekilde, uluslararası evrensel standartlara aykırı şekilde, bu şekilde gasbetime utanmıyor musunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

Başkanım, selamlamak istiyorum.

BAŞKAN - Vermiyoruz, vermedik yani.

YUNUS EMRE (Devamla) - Peki.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Çorum Milletvekili Sayın Oğuzhan Kaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OĞUZHAN KAYA (Çorum) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, HDP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Yüce milletimizi ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - DEM PARTİ...

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Pardon, DEM PARTİ grup önerisi üzerine söz almış bulunuyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ama ezberiniz bu çünkü sizin.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - AK PARTİ iktidarları döneminde Hükümetimiz hukuk devleti ilkesinin yerleşmesi, demokrasinin güçlenmesi adına birçok kanunda ve Anayasa'mızda değişiklikler yapmış ve bunu uygulamaya koymuş ve takipçisi olmuştur.

Öncelikle belirtmem gerekir ki gerek hukuk devleti ilkesi gereği gerekse demokrasinin güçlenmesi gereği demokratik normlara hem devlet kurumlarının, uygulayıcıların hem de bireylerin uyması gerekir ve demokratik normların da hem uluslararası sözleşmelere, uluslararası hukuka uyması hem de toplumun genelini kapsayıcı, kuşatıcı olması gerekmektedir. Hükümetimizin attığı adımların tamamı hukuk devletinin güçlendirilmesine yöneliktir.

Dünyada her demokratik toplumda olduğu gibi ülkemizde de teröre ve şiddete ilişkin düzenlemeler yapılmıştır.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Hangisi terör?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Kaynağını Anayasa'nın 127'nci maddesinden alan 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 45'inci maddesinde, belediye başkanlarının yerine ya da belediye meclisinin organlarının yerine hangi durumlarda belediye başkanı seçileceği, hangi durumlarda belediye başkan vekili seçileceği ve hangi durumlarda kayyum atanacağı açıkça düzenlenmiştir. Kanunun birinci fıkrasında, belediye başkanlığının boşalması ya da belediye başkanının seçim dönemi boyunca siyasi yasaklı duruma gelmesi durumlarda belediye meclisi tarafından yeni bir belediye başkanı seçilmektedir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Halk seçmiş onları, halk, halk!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Belediye meclisi içerisinde seçilmektedir bu durumda.

Yine, eğer belediye başkanına geçici bir yasak gelmişse ya da belediye başkanı tutukluysa, daimî bir boşalma yoksa, bu durumlarda da...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Davayı kazanan belediye eş başkanlarına ne oldu?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Yine bu tür durumlarda da belediye meclisi bir başkan vekili seçmektedir.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Atadığınız kayyumlar hırsızlık yaptı oralarda, talan ettiler...

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Bu da başkan vekilinin atama durumudur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Beraat eden başkanlarımıza kayyumlardan görev alınıp geri verilmedi! Beraat eden başkanlarımız neden görevlerine dönemediler?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Eğer belediye başkanı ya da belediye meclisi organlarının, terör örgütü üyesi olmak, terör örgütüne yardım suçlarından haklarında soruşturma ya da kovuşturma varsa bu durumlarda belediye meclisinin ya da başkaca bir organın yeniden belediye başkanı ya da belediye başkan vekili seçme yetkisi yoktur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kararların kesinleşmesini bile neden bekleyemiyorsunuz?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Bu yetki, kanunun 46'ncı maddesine göre İçişleri Bakanına ya da valiye aittir.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Kayyum hadi Van sokaklarında dolaşsın, yapabilir mi koruma ordusu olmadan? Bizim belediye başkanlarımız dolaşıyor o sokaklarda korumasız!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Bu durumlarda da kayyum atanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Korumasız dolaşabilir misiniz?

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Yani sadece AKP'liler seçilsin istiyorsunuz!

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Yani Van Belediye Başkanı da Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinden üç yıl dokuz ay teröre bilerek yardım etme suçundan dolayı ceza almıştır.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Ya, barış istemek ne zaman suç olmuş böyle?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Bu sebepten dolayı da kanunun 45'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre görevinden uzaklaştırılmış, yerine de kayyum atanmıştır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - O konuşma metnini yazana söyleyin, daha güncel yazsın.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Seçilmiş olmak kimseye terör örgütüne, terör örgütlerine yardım etme hakkı vermez ve bu durum kimseye bir ayrıcalık sağlamaz.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Van halkına terör uygulanıyor, çocuklara işkence yapıldı.

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Kim olursa olsun, teröre, terör örgütlerine yardım edenler hakkında soruşturma yapılır, bağımsız yargı organları kararlarını verir ve Anayasa'nın 127'nci maddesini dayanak alan Belediye Kanunu'na göre de bu işlemler tesis edilir diyorum.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Bu bağımsız yargı hep bize mi bağımsız?

OĞUZHAN KAYA (Devamla) - Önergenin aleyhinde olduğumuzu belirtiyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Halkın da aleyhindediniz, halkın!

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Temelli, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

61.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çorum Milletvekili Oğuzhan Kaya'nın DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, kayıtlara geçsin diye söylüyorum; hatip, hukuktan, hukuk devletinden, Anayasa'dan bahsetti. Anayasa burada, 127'nci madde burada. Sayın Akbaşıoğlu okuduğu hâlde anlamamıştı, sanırım hatip de anlamamış; tekrar tekrar okumalarını tavsiye ediyorum. Anayasa'ya aykırı bir işlem yapmaya devam ediyorlar. Kayyum bir hukuksuzluktur, kayyum bir darbedir. Zaten bir darbe döneminin ürününe referans veriyorlar ki o kanun maddesi de Anayasa'ya aykırıdır. Kaldı ki Sayın Zeydan'ı, Belediye Eş Başkanımızı suçladıkları meselenin bu anlatıklarıyla da alakası yoktur. Hem bilimsel olarak hem bilirkişi raporlarında da çok açık ortaya çıkmıştır ki yargılandığı ve üç yıl dokuz ay ceza aldığı mesele tam bir kumpastır, orada değildir. Teşebbüs suçu da -220/7- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir. Hâlâ hukuksuzlukta ısrar ediyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Böyle bu türden yaklaşımlarla kayyumu savunarak Türkiye'deki bu krizi, siyasi krizi çözmek mümkün değildir.

Bakin, bütün muhalefet partileri farklı görüşlerde olsalar da demokrasiye sahip çıkıyorlar, seçme seçilme hakkına sahip çıkıyorlar; siz bunu nasıl görmezden gelirsiniz! Siz de seçildiniz, siz de sandık sonucu buraya geldiniz; kendinizi nasıl inkâr edersiniz?

HASAN ARSLAN (Afyonkarahisar) - Terörü savunmuyorlar ama o hukuk ilkeleri, terörü savunan yok!

SEZAI TEMELLİ (Muş) - En azından size oy verenlere saygı gösterin.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akbaşıoğlu, buyurun.

62.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, çok teşekkür ederim.

Şahsıma da bir atıf yapıldığı için... Hem Anayasa'nın 127'nci maddesi hem de 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 45'inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünü tekrar okumalarını tavsiye ediyorum.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Biz okuduk, çok okuduk; siz okuduğunuzu anlayın önce.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İkinci fıkrada 45'inci maddede Belediye Kanunu'nda "Belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesinin terör veya terör örgütlerine yardım ve yataklık suçları sebebiyle...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Yok böyle bir dava, dava yok bu söylediğinle ilgili; hâlâ yanılıyorsunuz!

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Kumpas, kumpas!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...görevden uzaklaştırılması veya tutuklanması ya da kamu hizmetinden yasaklanması veya başkanlık sıfatı veya meclis üyeliğinin sona ermesi hâllerinde...

YUNUS EMRE (İstanbul) - Sayın Akbaşıoğlu, Ahmet Özer 12 Eylül döneminde bile cezaevine girmedii.

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Ya, böyle bir dava yok, dava!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...46 ncı maddedeki makamlarca belediye başkanı veya başkan vekili ya da meclis üyesi görevlendirilir. Görevlendirilecek kişinin seçilme yeterliğine sahip olması şarttır." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (İstanbul) - 12 Eylülde bile darbecilerin aklına gelmedi Ahmet Özer'i cezaevine koymak, siz de şahit olun.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Akbaşıoğlu, burada böyle ifade ettiğinizde dava dosyası değişiyor mu; bakın, bu bir sorudur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sözlerimi tamamlayacağım.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok açık ve seçik bir şekilde...

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Ya, Sayın Başkan, dava dosyasını okumadan konuşuyor.

YUNUS EMRE (İstanbul) - Açık açık söylesene, kayyumları savunuyorum desene, seçimde kazanamadığımızı idari işlemle almayı savunuyoruz desene; niye kıvranıyorsun, doğruları söyle!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...Van'da Abdullah Zeydan terör suçuyla ilgili, görevinden uzaklaştırılması münasebetiyle geçici bir tedbir olarak görevden uzaklaştırıldığı için...

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Size göre herkes terörist bu ülkede ya!

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Görevden uzaklaştırma da darbedir.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...tıpkı 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda bütün kamu görevlileri, memurlar için açığa alma işlemi gibi...

YUNUS EMRE (İstanbul) - Türkiye'nin en büyük ilçesine, Esenyurt'a kayyum atadınız uydurma gerekçelerle, bomboş bir dosyayla. Bir de bunu savunuyorsunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...Anayasa ve Belediye Kanunu'ndan kaynaklı bu yetkiyi İçişleri Bakanı hukuka uygun bir şekilde kullanmış, yerine de kamu görevlisini atamıştır. Yapılan işlem hukuka uygundur.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - İçişleri Bakanı gidip önce Sağlık Bakanına, Turizm Bakanına da bir dava açsın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Uyduruk yargılamalar onlar, uyduruk.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Burada tutanağa geçti diye gerçek olmuyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Burada hepimizin karşı çıkması gereken şey, hukuka uygun bir şekilde geçici görevlendirme değil kalıcı bir şekilde Kandil'in kayyum atamasına hep beraber karşı çıkmamızdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sözlerimi tamamlayacağım son olarak.

BAŞKAN - Buyurun.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Burada bütün siyasi partilerin, demokrasiden yana olan bütün siyasi partilerin...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Siz hariç yani.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - ...Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin vermiş olduğu Batasuna kararında da belirttiği gibi, terörü lanetlemek, terörle irtibatı, iltisakı, yardım ve yataklığa geçit vermeyecek bir dil kullanmaktır.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - AİHM'i şimdi mi ciddiye aldınız? Demirtaş kararı ne oldu AİHM'in? Demirtaş kararını okudunuz mu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin? Yüksekdağ kararını okudunuz mu?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Siyaseti de Türkiye'yi de terörden kurtarmamız gerekiyor. Yapılması gereken budur.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) - Seçimin rövanşı kayyım, işin özeti bu, seçimin rövanşı kayyım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Terörsüz Türkiye'ye hep beraber ulaşmaktır, siyasetin üzerindeki terör sultasını, vesayetini ortadan kaldırmaktır.

Dolayısıyla hep beraber hepimizin vurgulaması gereken demokratik yükümlülük tam da buna dairdir.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Tek parti dönemidir, kayyum-vali-il başkanınız!

BAŞKAN - Sayın Temelli, buyurun.

63.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAI TEMELLİ (Muş) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmayı baştan sona dinlediniz. Tutanakları da alın okuyun, anlayacaksınız. Sayın Akbaşıoğlu'nun ne denli acze düştüğu zaten konuşmasında belli. Anayasa'dan girdi, 657'den çıktı. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ilgili maddeyle ilgili konuştuk, o başka yerlere çekti. Neden? Çaresizler çünkü, savunamazlar. Savunmakta ısrar etmeyin. Bakın, Sayın Zeydan'a ceza veren mahkemenin dava tutanağı elinizde. Açın okuyun bakalım, sizin söylediğiniz bir şey mi yoksa uydurulmuş kumpas bir dava mı? En azından dürüst olun ve o davanın ne gerekçeyle açıldığını, ne zaman açıldığını siz de çok iyi biliyorsunuz. Dolayısıyla şimdi alıp da bu konuyu başka yerlere götürmeyin. Burada ayrıca bir meşruiyet sorunu var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Zaten bir meşruiyet sorunu olmasa siz Van'da bu denli gözü dönmüş bir şiddeti uygular mısınız? Bakın, Kenan İldeniz; gözaltına alındı, gözaltında kolu ve ayağı kırıldı, kolu ve ayağı kırık olarak nezarete götürüldü, bunun gibi onlarca insan. Doktorlar geldi "Nezarethanede kalmaz." dedi, savcı hâlâ orada tutuyor. Siz eğer meşru bir hak olsa Van'da sokak sokak bu denli işkence yapar mısınız? Görüntüleri İçişleri Bakanlığına yolladık. O işkenceyi yapan kamu görevlileriyle ilgili soruşturma açacak mı açmayacak mı bekliyoruz ama İçişleri Bakanı bu kayyum atamalarıyla aslında AKP'ye karşı da MHP'ye karşı da bir tavır ortaya koyuyor. O tavra karşı ses çıkarın. Bizim söylediklerimizi yalanlamakla vakit kaybetmeyin. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sataşmaya meydan vermeden gündemimize geçelim.

Buyurun Sayın Akbaşıoğlu.

64.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu'nun, Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Çok teşekkür ediyorum, çok sağ olun Sayın Başkanım.

Şunu söyleyeyim: Yani anlattıklarımız tabii ki Anayasa olacak, Belediye Kanunu olacak, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin kararlarına atıf olacak.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Anayasa'yı anlat sen, bırak şimdi; kanun kanun gezme.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Dolayısıyla mevzuatı anlatıyoruz, "Onları bırakın." diyor.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - "İşkenceye hayır" diyordunuz o Anayasa'da.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Yani Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuk devleti. Biz mevzuata atıf yapmayacağız da konusu suç teşkil eden filleri, eylemleri, söylemleri ortaya koyanlarla ilgili bağımsız ve tarafsız yargının vermiş olduğu kararları uygulamayacağız da ne yapacağız, görmezden mi geleceğiz?

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) - Hangi bağımsız yargı!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Suç işleme özgürlüğü tanımaz seçilmiş olmak.

SEZÂİ TEMELLİ (Muş) - Ne suçu ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Atanmışlar da seçilmişler de mevzuata uygun hareket etmek durumundadırlar. Suç işleme özgürlüğü hiç kimsenin yoktur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Ya, trafikteki katiller sokakta dolaşiyor; siyasiler, belediye eş başkanları tutuklanıyor, görevinden alınıyor.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Söylediğimiz de tabii ki mevzuata uygun davranılması gerektiğidir. Bu kadar açık ve bedihi, herkesin kabul etmesi gereken bir şeyin inkâr edilmesini anlamak mümkün değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- CHP Grubunun, Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, sağlık alanında yaşanan şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 18 Şubat 2025 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

18/2/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 18/2/2025 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Samsun Milletvekili Murat Çan ve arkadaşları tarafından, sağlık alanında yaşanan şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla 18/2/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan 1052 sıra no.lu Meclis Araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 18/2/2025 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Murat Çan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT ÇAN (Samsun) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuzun sağlık alanında yaşanan şiddet olaylarının sebeplerinin tüm yönleriyle araştırılması amacıyla vermiş olduğu önerge üzerine söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Hafta sonu iktidar partisine mensup bir milletvekili yaptığı konuşmada öyle talihsiz ifadeler kullandı ki o sözlerin yarattığı infial, kaygı, endişe dilediği özürle giderilemeyecek hâldeydi. Kullanılan o ifadeler, sağlık çalışanlarına karşı halkı kin ve düşmanlığa sevk eder mahiyettedir. Bu, Ceza Kanunu'nda açıkça suç olarak tanımlanmıştır ve biz de Cumhuriyet Halk Partisi olarak yarın bu konuyu yargıya taşıyacağız, suç duyurusunda bulunacağız. Muhalefet yöneticilerine, milletvekillerine, belediye başkanlarına daha kürsüde konuşması bitmeden fezleke düzenleyenlerin bu konudaki reflekslerini, hukuka bağlılıklarını da görmüş olacağız.

Değerli milletvekilleri, siyasetçi her şeyden önce topluma karşı sorumlu olduğuna bilecek, bilmiyorsa bu koltukları işgal etmeyecek, meşgul etmeyecek. (CHP sıralarından alkışlar) Partiyi devlet, devleti parti görerek vatandaşa ve sağlık çalışanlarına ahkâm kesmeyecek. "Biz yapılması gereken ne varsa yaptık. Daha da sorun yaşarsanız gidin, muhatapların gırtlığını sıkın!" demek aymazlıktır, utanmazlıktır. Ama bu kürsüde bir Meclis Başkan Vekili yıllar önce sizlerin utanmazlığınızın alındığını sizlerin yüzünüze söylemişti. Bir kişiden başka hiçbir şeyden korkmuyorsunuz. "Biz, her şeyi yaptık." diyor vekil. Hayır kardeşim, yapılması gereken hiçbir şeyi yapmadınız. Koruyucu sağlık hizmetleri çöpe atıldı. Vatandaş hasta olsun, tedavi edelim, para kazanalım, para kazandıralım sistemi inşa edildi. Sermaye sahipleri, özel sağlık kuruluşu işletmecileri Bakan yapıldı, servetlerine servet, hastanelerine hastane katıldı. Sonuç, sevk zinciri, randevu sistemi çöktü. Şehir hastaneleri vatandaştan önce beton lobilerine şifa oldu. Tıbbi cihazda, ilaç endüstrisinde ithalata bağlılık yüzde 80'lerin üzerinde. Başta hekimler olmak üzere bütün sağlık emekçileri fiziksel, sözlü, psikolojik, ekonomik şiddetin hedefi durumunda artık. Çeteler yeni doğan bebeklerimizi canice katlediyor. Ne bugünkü Bakan ne de dünkü Bakan çıkıp sorumluluklarıyla ilgili hiçbir şey söylemiyor Komisyonunda. Gelinek noktada sıkacak gırtlak arayanlar, önce gitsin yeni doğan bebeklerimiz katledilirken o tarihte il sağlık müdürlüğü koltuğunda, şimdi Bakan koltuğunda oturan kişinin yakasına yapışsın, gırtlığına yapışsın. Sıkacak gırtlak arayanlar, cinayet şebekesine hastanesinin kapılarını açan eski Bakanın yakasına yapışsın. Sıkacak gırtlak arayanlar, 78 vatandaşımızın ölümünü engelleyemeyen Turizm Bakanının, yanına şirketinden getirdiği Genel Müdürün gırtlığına yapışsın. O 78 kişinin içinde ölenlerden bir tanesi tıp fakültesi öğrencisi; kurtulduktan sonra da can kurtarmak için tekrar o alevlerin içine daldı -bir üniversite öğrencisi- arkadaşıyla birlikte ve hayatını kaybetti. Hiçbir şeyden utanmıyorsanız bundan utanacaksınız. (CHP sıralarından alkışlar)

İnsan canına değer vermeyen bir sistemin mimarlarından sağlığının canını korumasını beklemiyoruz, bunun bilincindeyiz. O yüzden de sağlığıyı hedef gösteren, ona yönelecek şiddeti meşrulaştıran, teşvik eden, tahrik eden beyanlara asla şaşırıyoruz. Bu vekilin sarf ettiği o sözlerin sokaktaki yansıması nedir biliyor musunuz? "Şu an doktorları beğenmiyorsak dövebiliyoruz. AK PARTİ bize bunu sağladı." diyen insanlar var 2023 seçimlerinde. İktidara duyduğu minneti bu sözlerle dile getiriyor. Vekil çıkıp kürsüden bunu söylerse, vatandaşı şiddete teşvik ederse vatandaş da gider, doktor dövebilmeyi marifet sayar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

MURAT ÇAN (Devamla) - Kışkırtılmış şiddet yüzünden sadece ben, seçim bölgem Samsun'da iki arkadaşımı -hem de altı ay içinde- on yıl önce toprağa verdim. Onlarca hekim ve sağlık çalışmamız sağlıkta şiddet yüzünden canından oldu, sağlığından oldu; hiçbiri görev şehidi dahi sayılmadı, hiçbir hakları verilmedi. Yüzlercesi, binlercesi mesleğinden, hatta ülkelerinden uzaklaşmak zorunda bırakıldı. Pandemide ve depremde ilk müracaat edilenler sağlıkçılar oldu; bunu unutmayın, bundan da utanın.

Artan şiddet vakaları ve şiddeti teşvik eden beyan ve davranışların devam etmesi şunu da ortaya koymaktadır: Sağlık alanındaki şiddeti önleyeceği iddiasıyla yıllar içinde yapılan yasal düzenlemeler ve idari alanda atılan adımlar hiçbir çözüm üretmemiştir. Çözüm, bu zihniyetin değişmesi; çözüm, iktidarın değişmesi. Hekimin, sağlık emekçisinin can güvenliği için, vatandaşımızın gasbedilen sağlık haklarını yeniden iade etmek için "Hemen seçim, derhâl seçim." diyoruz.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Kani Torun.

Buyurun Sayın Torun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine YENİ YOL Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Parlamentomuzda hem bu dönem hem de önceki dönemlerde çok sayıda hekim arkadaşımız görev yaptı ve yapıyor. Ancak üzülecek söylemem gerekiyor ki sağlık alanında buradaki hekim ağırlığının etkisini göremiyoruz. Hekimlerimizin dertlerini dinleyerek hem onları rahatlatacak hem de vatandaşlarımızı daha verimli bir sağlık hizmeti sunumuna ulaştıracak düzenlemeler yapamıyoruz. Hangi ellerden çıktığını anlamadığımız, doktorlarımızın var olan sorunlarına çare olmamakla birlikte yeni sorunlar ortaya çıkaran düzenlemeler yapılıyor. Doktorlar eylem yapıyor, kimse duymuyor; doktorlar iş bırakıyor, kimse duymuyor; doktorlar yetkili kurullarıyla, topluluklarıyla seslerini duyurmaya çalışıyor ancak maalesef, ne duyan var ne gören. Tüm bunlar yetmiyor gibi iktidar partisinin bir milletvekili hem de bir hukukçu milletvekili geçtiğimiz günlerde hekimlerimiz ile vatandaşlarımız arasındaki çatışmaların esas kaynağını ağızdan kaçırarak çok çirkin sözler sarf etti. Önergenin gerekçesinde var, o yüzden ben tekrar bu cümleleri zikretmek istemiyorum. Bu arkadaşına benim tavsiyem, bir gece herhangi bir hastanenin acil servisine gitsin ve sabaha kadar orada çalışan hekim ve hemşireleri izlesin, onların ne kadar fedakârca çalıştıklarını görsün ve belki sözlerinden utanır. Vekilin konuşmasındaki kibri söylemeye gerek yok; kendini devlet olarak gören, çalışanlara maraba muamelesi yapan zihniyet bu. Benzer şekilde, geçtiğimiz günlerde, Ziraat Bankasının Genel Müdürü de "Ben çok bonkörüm, en çok yardımı ben yaptım." diyordu sanki cebinden veriyormuş gibi.

Değerli arkadaşlar, doktor ve hemşirelerin ve diğer sağlık çalışanlarının huzur ve refah içinde işlerini yapmalarını sağlamak, vatandaşlarımızın en kaliteli hizmeti en uygun şekilde almasını sağlamak hepimizin görevi değil mi? Büyük büyük binalar

yapmanın, sağlık kampüsleri kurmanın sorunları çözmediğini artık anlamak zorundayız. İlk kademe sağlık hizmetlerindeki bilinçsizlik, personel sayılarındaki yetersizlik, uzun çalışma saatleri, ücret dengesizlikleri, randevu sistemindeki sıkışıklık, hasta, hasta yakını ve sağlık personeli arasındaki iletişim kopukluğu şiddeti doğuran sebeplerden ilk akla gelenlerdir. En büyük sorun da maalesef, iktidarın çatıştırmaya politikasıdır. Milletvekilinin söylediği sözler de bunun itirafı niteliğindedir. Eğer bu sorunları çözmek istiyorsanız bizler hazırız; dernekler hazır, meslek kuruluşları hazır. Vatandaşımız dört gözle daha kaliteli hizmet alabileceği günleri bekliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Sayın milletvekilleri, insan sağlığı, üzerinde siyasi hesaplar yapılacak bir konu değildir. Sağlıkta şiddet her geçen gün büyüyen bir kanser gibi sağlık sistemimizi sarmıştır. Artık buna bir neşter vurmali, hem hekimleri hem de vatandaşlarımızı rahatlatmalıyız. Unutmayın ki son on iki yılda 15 bin doktor yurt dışına gitti. Bir doktorun yetişme maliyeti yaklaşık 400 bin eurodur yani son on iki yılda ülkemiz 6 milyar euro kayba uğramıştır. Buradan iktidar grubuna sesleniyorum: Lütfen, yangına benzin dökmeyin, sorumlu davranın; çözümün tarafı olun, çatışmanın değil.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; 31 Mart yerel seçimleri öncesinde Bursa'da, Bursa Büyükşehir Belediyesinde milyonları aşan, milyonlarca liralık usulsüz harcamalar, yolsuzluklar, tabiri caizse hırsızlıklarla alakalı pek çok belgeyi bu kürsüden açıklayacağım zamanla, her gün. Ancak bugün ilginç olan bir tanesiyle başlıyorum. Elimde bir fatura var, bu fatura diyor ki: Bir yemek bedeli var, toplu yemek bedeli, işte, 140 küsur bin liralık bir bedel. Fakat bu faturanın ve bedelin içine ne sıkıştırılmış diye bakıyorum, bir de ne göreyim? "Madde 1: HÜDA PAR'ın kongre masrafları." Bursa HÜDA PAR'ın kongre masraflarının Bursa Büyükşehir Belediyesince, bağlı bir iştirak üzerinden ödendiğinin belgesidir bu. Sadece o değil.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Öyle mi yazıyor?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Evet, öyle yazıyor.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Yanlış yazmışlar.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - İsteyenlere, sizlere bütün belgeleri de ulaştıracam.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Yanlış o!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Sadece o da değil, AK PARTİ'nin "protokol giderleri" diye... HÜDA PAR'ınki 44 bin liranın üzerinde, AK PARTİ'ninki daha yüksek.

YAHYA ÇELİK (İstanbul) - Faturada aslında öyle mi yazıyor ya?

YAVUZ AYDIN (Trabzon) - Gerçekse ne olacak?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Şimdi, çok güzel hareketler bunlar. Ben şimdi, buradan -burada mı HÜDA PAR'lı milletvekilleri- sormak istiyorum: Bursa'da yapılan bu kongre yemeğinin masraflarını Bursa Büyükşehir Belediyesi üzerinden Bursalılara ödetmek helal mi, haram mı? Kamunun parasıyla AK PARTİ'nin seçim masraflarını karşılamak -bunları belgeleyeceğim- helal mi, haram mı? Sait Hoca burada mı bilmiyorum, buradaysa ona da hususen sorun bakalım; helal mi, haram mı? Tabii, çıkıp buna cevap vereceksiniz eğer bir itirazınız varsa -buradan ben savcılar da göreve davet ediyorum- isteyen bizden belgeleri temin edebilir, biz de bunları veririz.

Ama bugün bir başka konuya değineceğim: İşte, bu HÜDA PAR yani burada her söze başlarken "bismillah" diye başlayan ve ondan sonra bu hırsızlığın altına imza atanlar, bakın, Diyarbakır'da ne yaptı? İhanet çalıştıyı yaptı. O çalıştıyda AK PARTİ'li milletvekilleri ve AK PARTİ'li yöneticiler de vardı. İlk açılım sürecinden anlaşılan kimse ders almamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Hendeklerde akıttığımız şehit kanları yetmedi, umursamadınız mı ki işte, bakın, ikinci açılım denemenize daha en başında yeni bir ihanet senaryosu Diyarbakır'da düzenlenen bu çalıştıydır. Öyle bir sonuç bildirgesi yayınlamışlar ki tek tek okumayayım, sonucu şu, "Türkiye Cumhuriyeti'nin kapısına da bir kilit vurulsun." demedikleri kalmış. Pekî, bu çalıştıydan çıka çıka bu sonuç çıkarken katılımcı konuşmacıların terör örgütünün amaçlarını meşrulaştırma çalışmaları Türk milletine ve şehitlerimize karşı bir büyük ihanet değil mi? Türkiye Cumhuriyeti, Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde kurulmuş, millî üniter bir devlettir; biz yıktırtmayacağız!

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Heval Bozdağ. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun.

DEM PARTİ GRUBU ADINA HEVAL BOZDAĞ (Ağrı) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Doktor Ekrem Karakaya, Doktor Göksel Kalaycı, Doktor Ali Menekşe, Doktor Ersin Arslan, Doktor Kamil Furtun, Doktor Aynur Dağdemir, Doktor Fikret Haciosman, güvenlik görevlisi Tuğrul Okudan ve onlarcamız; tüm bu sağlık emekçileri, hekimler sağlıkta şiddetin, AKP sağlık politikalarının kurbanı oldular. TTB'nin 2023 yılında hekimlerle yaptığı bir anketi var. Ankette hekimlerin onda 9'u çalışma hayatları boyunca en az bir defa hasta ve hasta yakınları tarafından şiddete uğruyorlar, bu 10 hekimin 6'sı ise son bir yıl içinde şiddete uğramış durumda, şiddete uğrayanların üçte 2'si ise beyaz kod vermemiş. Bildirilen beyaz kod verilerinin Sağlık Bakanlığı tarafından açıklanmadığını da söylemek isterim.

Piyasacı sağlık ve kıskırtılmış sağlık talebiyle bu yıl 1 milyar hasta başvurusu oldu ve hastalar randevu kuyruklarında hekime ulaşamadılar. Şimdi, bunun sorumlusu kim? Daha yeni SGK Sağlık Uygulama Tebliği'nde değişiklik yaptınız. İkinci basamakta 6 lira olan muayene katılım payını 20 liraya, üçüncü basamakta 7 lira olan muayene katılım payını ise 45 liraya çıkardınız. Bu ücretleri ödeyemeyecek, açlık sınırının altında çalışan milyonlarca işçi ve emekçi var. Yine, 14.469 lirayla geçinmek zorunda

olan milyonlarca emekli ve ailesi var. Toplum, sağlık hizmetlerinden memnun değil, öfkeli ve buna itiraz ediyor. Bu öfke size; hekime, sağlık emekçisine değil. Neden toplumun bu öfkesini fedakârca toplumun sağlık hakkını korumaya çalışan sağlık emekçilerine yönlendiriyorsunuz? Bugüne kadar tüm politikalarınızda bunu yaptınız; toplumun, halkların arasına, hasta ile hekim arasına ikilik koydunuz. Soruyoruz size: Bu sefalet ücretlerinin yaratıcısı, sorumluları kim? "Sağlıkta dönüşüm" adı altında "Paran varsa sağlık var." politikalarının mimarı kim? Toplumun özel hastanelere, özel laboratuvarlara, görüntüleme merkezlerine mecbur kılan, hastane patronlarının ve çetelerin eline terk eden bu sağlık sisteminin sorumlusu kim? Kırklareli'nde bir ASM'nin daha temelini atarken sanki çürümüş, çökmüş sağlık sisteminin çözümünü üretmiş, üzerinize düşeni yapmışsınız da görevini yapmayanları arıyorsunuz. Peki, kullandığınız şiddet dili, algı siyasetiniz? Neden sağlık emekçilerini hedef gösteriyorsunuz? Neden hekimleri itibarsızlaştırıyorsunuz? "İstanbul'da bir depremde aile sağlık merkezlerinin yüzde 10'u ancak ayakta kalacak." deniliyor. Aile hekimleri yersiz yurtsuz, kirada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

HEVAL BOZDAĞ (Devamla) - Bu ülkeye binlerce aile sağlığı merkezi lazım ve sizin hasta garantili kira bedelini bize ödettiğiniz 1 şehir hastanesiyle 2.500 aile sağlığı merkezi yapılabilirdi. Birinci basamak koruyucu sağlık hizmetlerine önem vermediğiniz için 2023 yılında kızamık vakaları 5.088'e fırladı. 5 yaş altı ölüm oranları 1.000 canlı doğumda 14'e çıktı. Ezcümle, sağlık politikalarınız çöktü; artık hekimler bu ülkede çalışmak istemiyorlar. 2023 yılında 3.025 hekim, 2024 yılında 2.692 hekim yurt dışında çalışmak üzere TTB'den iyi hâl belgesi almış. Liyakatsiz yöneticileriniz, mobbing, hedef gösteren siyasetiniz ve siyasetçileriniz, antidemokratik politikalarınız ve her alandan doğru şiddetiniz, hukuksuzluklarınız; bütün toplumu daralttınız. Biz milyonlarız ve buradayız, gitmesi gerekenler sizlersiniz ve karanlık zihniyetiniz.

Önergeyi destekleyeceğimizi belirtmek istiyorum, saygılarımla. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Bayburt Milletvekili Sayın Orhan Ateş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ORHAN ATEŞ (Bayburt) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye, son yirmi üç yılda sağlık alanında büyük dönüşümler gerçekleştirmiştir; sağlıkta memnuniyet oranları, altyapı yatırımları ve sağlık hizmetlerine erişim konusunda çok önemli ilerlemeler kaydetmiştir. Sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmak sadece altyapı yatırımlarıyla sınırlı değildir. Sağlık sisteminin en önemli unsuru, büyük bir özveriyle çalışan sağlık çalışanlarımızdır. Onlar, toplumun sağlığı için gece gündüz demeden, fedakârca görev yapmakta, insan hayatını koruma sorumluluğunu büyük bir titizlikle yerine getirmektedirler. Pandemi sürecinde, deprem felaketlerinde ve ülkemizin karşı karşıya kaldığı birçok zorlukta, sağlık çalışanlarımız vatanseverliğin tanımını âdeta yeniden yapmışlardır, üstün bir fedakârlık örneği göstermişlerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; AK PARTİ hükümetlerimiz olarak sağlıkta şiddetin önlenmesine yönelik olarak her türlü tedbirler alınmış ve alınmaya da devam etmektedir. Bu kapsamda, bir taraftan mevzuatta gereken düzenlemeler yapılmaktayken diğer taraftan sağlık çalışanlarına koruyucu idari tedbirler alınmaya devam edilmektedir. Sağlık çalışanlarına karşı şiddet olaylarını önleme konusunda 2012-23 sayılı Çalışan Güvenliğinin Sağlanması Genelgesi ve Sağlık Bakanlığı Personeline Karşı İşlenen Suçlar Nedeniyle Yapılacak Hukuki Yardımın Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik bizim dönemimizde yayımlanmıştır. Yapılan bu kanuni düzenlemelerle sağlık meslek mensuplarının şiddete karşı korunması amacıyla sağlık personeli ile yardımcı sağlık personeline karşı görevleri sebebiyle işlenen kasten yaralama, tehdit ve görevi yaptırmamak için direnme suçlarının cezaları artırılmış ve hapis cezasının ertelenmeyeceği hükme bağlanarak saydığımız düzenlemeler yapılmıştır. Sağlık çalışanlarına karşı görevi sırasında ve görevi nedeniyle işlenen kasten yaralama suçu, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 100'üncü maddesinde tutuklama katalog suçları arasına alınmış ve böylece kasten yaralama suçunun varlığı tutuklamanın tek başına karinesini teşkil eder hâle getirilmiştir. Bu cezalar yüzde 50 oranında artırılarak "Bu suçlar için hiçbir erteleme hükmü uygulanamaz ve iyi hâl indirimi nedeni sayılamaz." hükmü getirilmiştir.

Yine, Bakanlığımızca yapılan 5 hedef, 17 strateji, 45 eylem ve 144 faaliyet içeren, 2024-2026 yıllarını kapsayan Sağlıkta Şiddeti Önleme Eylem Planı'yla "sağlıkta güven ve saygı" kavramını ön plana çıkararak şiddetin nedenlerini en aza indirmek ve olası şiddet vakalarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ORHAN ATEŞ (Devamla) - Son günlerde, bir milletvekili arkadaşımız, yanlış anlaşılmaya sebebiyet veren ve sağlık çalışanlarımızı hedef gösterdiği şeklinde yorumlanan ifadeleriyle gündeme gelmiştir. Kendisi de bu söylemlerinin maksadını aştığını ve yanlış anlaşıldığını dile getirmiş olup sağlık çalışanlarımızın emeğine olan saygısını yinelemiştir. Bu vesileyle, bir kez daha, 1 milyon 413 bin sağlık çalışanımıza yapmış olduğu hizmetlerden dolayı tüm milletimiz adına şükranlarımızı sunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Sümer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

65.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, ÖSYM'nin 2025 yılı sınav ücretlerine getirdiği zamma ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ÖSYM'nin 2025 yılı sınav ücretlerine getirdiği zam öğrencilerin ve adayların bütçesini ciddi şekilde zorluyor. Tek oturum ücretinin yüzde 52 artışla 295 TL'den 450 TL'ye çıkması tüm oturumlara katılacak adaylar için toplamda 1.300 TL gibi yüksek bir maliyet anlamına geliyor. Bu artış öğrencilerin aldığı burslara yansımada gibi eğitimde fırsat eşitliğini de baltalıyor. Özellikle dar gelirli ailelerin çocukları için bu ücretler sınavlara hazırlanmasının önünde büyük bir engel teşkil ediyor. Eğitim temel bir hak olurken sınav ücretlerindeki bu orantısız artış öğrencileri ekonomik açıdan daha zor duruma düşürüyor. İktidar, eğitimde eşitliği sağlamak

yerine sınav sistemini âdeta bir gelir kapısına dönüştürdü. Bu durum gençlerimizin gelecek umutlarını karartırken eğitimdeki adaletsizliği de derinleştiriyor. Maliyeti 100 lira olmayan sınavdan 450 lira almak eğitim değil sadece ticarettir.

BAŞKAN - Sayın Tahtasız, buyurun.

66.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, şehit ailelerine ve gazilere ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, bugün, Genel Başkan Yardımcımız Yankı Bağcıoğlu'yla birlikte Çorum'da şehit ailelerini ve gazi derneklerimizi, şehitliğimizi ziyaret ettik. Toplumun diğer kesimleri gibi, bu ülke için evlatlarını toprağa veren aileler, uzuvlarını, sağlıklarını kaybeden gazilerimiz de mutsuz ve umutsuz.

18 Mart Şehitleri Anma Günü ve 19 Eylül Gaziler Günü'nde şehit aileleri ve gazilerimize birer maaş ikramiye verilmeli, şehit ve gazilerimizin çocuklarına yapılan eğitim yardımı günümüz koşullarına göre yükseltilmeli, şehit ve gazi çocuklarının kamu kurumlarında istihdamı için verilen haklar genişletilmeli, istihdam hakkı malul ve muharip gazilerimizin çocukları için de tanımlanmalıdır.

Memurlara verilen seyyanen zam, emsal maaşı olmayan şehit aileleri ve gazilerimiz için de verilmelidir. Muharip gazilerimizin vefatından sonra eşlerine intikal eden maaşları eşinin de vefat etmesi durumunda engelli ya da dul çocuklarına verilmeye devam edilmeli, evli olan şehitlerimizin anne ve babaları ile muharip gazilerimize de TOKİ faizsiz konut kredisi imkânı verilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) Önergeler (Devam)

2.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, (2/1522) esas numaralı Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/92)

BAŞKAN - İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1522) esas numaralı Kanun Teklifi'min İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını saygılarımla arz ederim.

Semra Çağlar Gökalp

Bitlis

BAŞKAN - Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Bitlis Milletvekili Sayın Semra Çağlar Gökalp konuşacak.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Bitlis) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Askeri Yasak Bölgeler ve Güvenlik Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'm üzerine söz aldım.

Bu kanun teklifiyle, valilere tanınan on beş güne kadar özel güvenlik bölgesi ilan etme yetkisinin kaldırılmasını ve yasaklı bölgelerde yurttaşların uğradığı zararların karşılanmasını amaçlıyoruz. Yurttaşların sosyal ve ekonomik yaşamını zorlaştıran bu yetki, özünde cumhuriyet tarihi boyunca Kürtlere ve Kürt coğrafyasına uygulanan ikili hukuk ve idari yönetim anlayışının devamıdır. Şark Islahat Planı, Takrir-i Sükûn Kanunu, istiklal mahkemeleri, umumi müfettişler, OHAL gibi uygulamalarla süregelen bu anlayış bugün güvenlik bahanesiyle ilan edilen yasaklarla devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, arama ve kontrol noktalarıyla girişi de çıkışı da eziyete dönüştürülen Bitlis, Hakkâri, Van, Bingöl, Şırnak gibi illerde valilerce iki haftada bir "geçici" denilen ancak sürekli hâle getirilen yasaklar ilan edilmektedir. Seçim bölgem Bitlis'te bu yasaklar halkın günlük yaşamını oldukça zorlaştırmakta, tarım, hayvancılık gibi kırsalın temel geçim kaynağı olan faaliyetleri bitirme noktasına getirmektedir. Bitlis'te 90'lı yıllarda boşaltılan köylerine geri dönen yurttaşların tüm temel ihtiyaçları, OHAL uygulamalarını aratmayan sokağa çıkma yasakları, yayla yasakları, askerî yasak ve özel güvenlik bölgesi ilanlarıyla kısıtlanmaktadır. Giriş çıkışlar, kimlik kontrolleri, araç aramaları, üst aramaları ve kontrol noktalarında gerçekleşen sorgular eziyete dönüştürülmüştür. Bitlis merkez, Tatvan ve Hizan'da yoğun olarak uygulanan bu yasaklar göç ettirme ve insansızlaştırma amacına hizmet etmektedir. Bitlis'e bağlı Ölek köyü ve çevre köyler de bu uygulamalardan nasibini almış bölgelerden. Bu bölgeye sınır kapılarını andıran kontrol noktalarından geçerek gidilebilmektedir. Aynı bölgede bulunan kaplıca için dahi dışarıdan gelenlere izin verilmemektedir. Köylerin ormanları güvenlik gerekçesiyle yıllardır kesilmekte olup dağları tamamıyla tıraşlanmış vaziyettedir. Tatvan'ın Kesan Deresi vadisinde bulunan 10'a yakın köyün ulaşımının sağlandığı yol geçişleri Bitlis'teki bir başka sınır kapısı gibi. Bitlis'in Şıncıman bölgesinde bulunan köylerde de özel güvenlik bölgesi ve sokağa çıkma yasakları ilanları bölgenin rutini hâline gelmiştir. Hizan'ın Xulepir ve çevre köyleri, Tatvan'ın Peyindas, Oranıs ve çevre küme köylerinde yasak ilanları sıradan bir uygulama hâlini almıştır.

Öte yandan, otuz yıldır boşaltılan köyler düzenli olarak ilan edilen yasaklarla kimsesizleştirilmekte ve arka planında da her açıdan talan edilmektedir. Bu yasaklarla yerlerinden edilmiş insanların köylerine dönmeleri engellenmekte, yurttaşların tarihiyle,

doğasıyla iç içe yaşamayı, geçimini sağlayacak ekonomik faaliyette bulunması, hatta ölümlerinin mezarlarını ziyaret etmesi, yas tutması bile yasaklanmıştır. Benim doğduğum köy, 93'te yakılan Lerd köyü hâlâ fiilen yasaklı olan bölgelerdendir.

Sayın milletvekilleri, on iki bin yıllık Hasankeyf'in elli yıllık bir baraja feda edildiği hâlâ hafızalardayken Şırnak'ta ikinci bir örneği yaşanmak üzeredir. Şırnak'ta 90'lardan beri yasak ilan edilen, tarihî ve doğal güzellikleriyle göz kamaştırıcı köyler bir HES projesiyle sular altında bırakılmak isteniyor. Otuz yıldır sessizliğe mahkûm edilen, daha geçen yaz birinci derece arkeolojik sit alanı ilan edilen, doğal güzellikleri, binlerce yıllık tarihî ve kültürel dokusuyla kitaplara konu olmuş Cizre'nin Şah köyü ile "Çöl Kraliçesi" olarak bilinen İngiliz casus Gertrude Bell'in "Amurath to Amurath" kitabında doğanın mucizevi bir armoni sunduğu bir yer olarak bahsettiği Hebler köyü sulara gömülecek. 90'larda yakılarak, yıkılarak insansızlaştırılan topraklar, on binlerce yıllık tarih şimdi de rant uğruna karanlık sularda boğulmak istenmektedir.

Sayın milletvekilleri, askerî yasak ve güvenlik bölgesi ilanlarının uygulandığı yerlerde doğa, aynı zamanda şirketler veya korucular eliyle talan edilmektedir. Köylüye yasak olan, ağaç kesen korucuya, maden açan sermayeye serbest. Halkın dışında herkese açık olan bu alanları zaman zaman mülki amirleri açık hava müzesi olarak tanımlıyor. Oysa bu uygulamalarla dışarıdan gelenlere kapalı, içeride olanlara yasaklanan coğrafyamız, muhteşem doğası, köklü tarihi ve kültürel değerlerine rağmen aslında bir açık hava cezaevi konumundadır.

Biz, DEM PARTİ olarak, demokratik bir hukuk devletinin tesis edilmesi için bu yasakçı zihniyetin terk edilmesinin ilk adımı olarak, askerî yasak ve güvenlik bölgesi ilan etme yetkisinin valilerden alınması için kanun teklifimizin yasalaşmasını, Genel Kurulun gündemine alınmasını talep ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP (Devamla) - Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.45

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Mustafa BİLİCİ (İzmir)

----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor, gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan 179 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Doğal Gaz Alanına İlişkin İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2845) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 179)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

2'nci sırada yer alan 61 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/16) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 61)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192)⁴

⁴ 192 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 192 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince, teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi 2 konuşmacı tarafından kullanılacaktır.

Teklifin tümü üzerinde YENİ YOL Partisi Grubu adına ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Sayın Bülent Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BÜLENT KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra, 2018 yılında yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin -aradan geçen beş yıldan sonra- 2023 yılında iptal edilmesinden sonra... Çünkü çok kapsamlı bir Cumhurbaşkanlığı kararnamesiydi. Dolayısıyla 28'inci Dönemde yani 14 Mayıs'tan bu yana neredeyse mesaimizin dörtte 1'ini bu iptal edilen kararnamedeki düzenlemeleri yasalastırma ile geçirmek durumunda kalıyoruz.

Burada, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği birçok madde noktasına virgüline dokunulmadan ya da esaslı değişiklikler yapılmadan tekrar tekrar buraya getirildiği için bunlar da Anayasa Mahkemesine götürülüyor. Yani bu demektir ki 28'inci Dönemde biz iptal edilen bu kararnamelerin ve iptal edilen kanunların yanında bir de AK PARTİ'nin Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile mükerren buraya getirdiği kanunları yeniden -Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildikten sonra- görüşüp mesaimizin önemli bir kısmını burada harcamaya devam ediyoruz.

Anayasa, kanunların Anayasa'ya aykırı olmayacağını düzenliyor. Aynı Anayasa, Anayasa Mahkemesi kararlarının yasama organı dâhil herkesi bağlayacağını söylüyor ama her ne hikmetse Adalet ve Kalkınma Partisindeki arkadaşlarımız sanki Anayasa Mahkemesi kendilerini bağlamıyormuş gibi Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının hiçbir tanesini esastan karşılamadan tekrar tekrar önümüze getiriyorlar, itiraz edince de maalesef bir sonuç alamadığımız bir süreçle karşı karşıyız.

Bir diğer önemli husus şu: Bu düzenlemelerin çoğunu da torba yasayla yapıyorlar. Torba yasa bir istisnai düzenleme iken, maalesef, özellikle Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden sonra Adalet ve Kalkınma Partisinin genel bir uygulaması hâline geldi. Bakın, 2002'den 2007'ye kadar Adalet ve Kalkınma Partisi 360 küsur milletvekiliyle bu Mecliste Anayasa'yı referanduma götürecektir şekilde değiştirebilecek bir çoğunluğa sahipti. 2002'den 2007'ye kadar olan beş yıllık süreç içerisinde 150 civarı uluslararası sözleşme olmak üzere, 160 civarında kanun çıktı bu Meclisten. Kaç tane torba kanun vardı bunların içerisinde? 160 civarındaki yasanın sadece 2 tanesi torba kanundu. Yani düşünün, bu kadar güçlü bir Meclis grubunuz var, istediğiniz çoğunluğunuz var ve karşınızda da sadece 1 tane muhalefet partisi var ama sadece 2 kez torba yasa uygulamasına müracaat etmişsiniz. 2007 ile 2011'de kaç kanun torba yasa olarak bu Mecliste yasalaştı? Sadece 11 tane. 2011'den 2015'e kadar olan süreçte 21 tane, 2015 ile 2017 arasındaki sadece iki yılda ise 23 tane. 28'inci Yasama Döneminde herhâlde 40'a yakın yasa çıktı, tamamı torba yasa.

Ya, arkadaşlar, siz güçlü olduğunuz dönemlerde bile muhalefetle uzlaşmayı, beraber Meclisi yönetmeyi düşünen bir zihniyete sahiptiniz. Bugün, bu çoğulcu anlayışınızı tamamen terk edip "Biz çoğunluğuz kardeşim, bu yasayı çıkarırız, gerekirse gece beşe kadar otururuz; el kaldırır, el indirir ama bu yasayı kabul ettiririz." diyorsanız, o zaman sonuçlarını yerine getirmeniz lazım.

Bakın, şu saatte Adalet ve Kalkınma Partisi sıralarında sadece 1 değerli milletvekili arkadaşımız var. O zaman "Ben çoğulcu değil dayatmacı bir şekilde, çoğunlukla bu Meclisi yönetirim." diyorsanız, gereğini yerine getireceksiniz. Buradan yoklama ya da karar yeter sayısı talebi geldiği zaman, o zaman bunu bir oyunbozanlık olarak görmeyeceksiniz. Ya "Çoğunlukla ben bu Meclisi yönetirim arkadaş, dayatırım, gerekirse sabah beşe kadar bu Mecliste çalışırım." diyorsanız, her yasayı bu şekilde çıkarmanız gerektiğini bilerek hareket edin.

TÜBİTAK'la ilgili bir yasayı, belki çok önemli maddelerinde hep beraber oturup uzlaşabileceğimiz bir teklifi konuşuyoruz. Getir, müzakere et, muhalefetin katkılarını al, ondan sonra, hep beraber bunu yeterli bir konuşma süresiyle bu Meclisten geçirelim ama "Yok, ben Anayasa'ya da aykırı olsa, hep gece beşe kadar çalıştırması pahasına da olsa Adalet ve Kalkınma Partisi ve destek veren Milliyetçi Hareket Partisinin oylarıyla bu Meclisten geçiririm, kimseye de ihtiyacım yok." diyorsanız bundan sonra bu Meclisi bu şekilde yönetmenin şartlarını yerine getirmeniz lazım. Hem çoğunlukçu olacaksınız, çoğulcu olmayacaksınız hem de çoğulcu olmanın hoşgörüsünü bekleyeceksiniz. Ne kadar ekmek o kadar köfte, kusura bakmayın.

Dolayısıyla bu örnekler ortada. Siz artık torba yasa uygulamasını İç Tüzük'e aykırı bir şekilde genel bir uygulama hâline getiriyorsunuz, sonra da bizden anlayış bekliyorsunuz. Peki, siz niye o anlayışı bize göstermiyorsunuz; İç Tüzük'e, Anayasa'ya aykırı torba yasaları buraya niçin dayatarak gece geç saatlere kadar da olsa bu Meclisi çalıştırma pahasına getiriyorsunuz? "Demokrasi" dediğiniz şey müzakere, "demokrasi" dediğiniz şey uzlaşmadır, "demokrasi" dediğiniz şey size oy vermeyen insanların da ne düşündüğünü, süreçlere katkılarını alma rejimidir. Ama maalesef, siz getirdiğiniz torba yasalarla tek bir şey güveniyorsunuz: Sayısal çoğunluğunuza. Böyle demokrasi olmaz, böyle uzlaşma olmaz, böyle müzakere kültürü olmaz. Dolayısıyla biz özellikle YENİ YOL Grubunda bulunan 3 siyasi partiye mensup milletvekili arkadaşlar olarak sizin bu dayatmacı, çoğunlukçu yaklaşımımıza asla "Eyvallah." demeyeceğiz. Ya çoğunlukçu olarak bu Meclisi yönetmenin şartlarını yerine getirirsiniz -ki şu an o şartlar yok burada- ya da "Çoğulcu olarak demokrasi kültürü içerisinde uzlaşarak bu Meclisi hep beraber yönetmeye varız." diyecekseniz, ona da varız. Dolayısıyla buradaki zihniyet sizin zihniyetiniz, tercih sizin tercihiniz; çoğunlukçu davranacaksanız onun gereğini sizden isteriz, çoğulcu davranacaksanız onun gereğini biz sizden isteriz. Karar sizin, dilediğiniz şekilde karar verme noktasında keyif size ait diye bir konuşmayı da buradan yapmış olalım.

Gelelim kanun üzerindeki değişikliklere. 1 yürürlük maddesi ve 1 yürütme maddesiyle beraber toplam 11 maddeden oluşuyor ama maalesef 4 ayrı kanunla ilgili düzenlemeleri bu paketin içerisinde getiriyorsunuz. Hukuktaki en önemli şey, belirlilik ve kanunilik ilkesidir. Getirdiğiniz birçok kanuni düzenlemede muğlak kavramlara yer veriyorsunuz, idarecilerinize çok geniş yetkiler tanıyorsunuz. Hele hele talimatla hareket eden, eski o devlet adamlığı vasfının da tamamen kaybolduğu, neredeyse partinin emir

eri gibi çalışan yöneticilerin, bürokrasinin bulunduğu bir yerde bunlardan siyasi olmayan, objektif değerlendirmeler bekliyorsunuz. Dolayısıyla getirdiğiniz bu yasayı hukuki belirsizlik içerdiği için, kanunilik ilkesine aykırı olduğu için zaten Anayasa Mahkemesi iptal etmişti, aynıısını tekrar getiriyorsunuz.

Yine, Anayasa Mahkemesi TÜBİTAK'ın öğrencilere burs verme yetkisini düzenleyen düzenlemeyi iptal etmişti. Neye göre burs vereceksiniz, kaç kişiye vereceksiniz, şartları nedir? Belli değil. TÜBİTAK'ın Yönetim Kuruluna o yetkiyi veriyorsunuz. O Yönetim Kurulu da daha önceki örneklerinde olduğu gibi, kişilerin maalesef partiye üye olup olmamasına, yakınlığına göre bursları ve kamu imkânlarını dağıtıyor.

Yine, TÜBİTAK ve KOSGEB üzerindeki kamu kaynaklarının dağılımı; burada da maalesef durum açık ve net bir şekilde böyle. Siz TÜBİTAK ve KOSGEB'e yetkiler veriyorsunuz, kamu kaynaklarını onlarla beraber kullanma hakkı getiriyorsunuz ama bunların ne şekilde dağıtılacağına dair objektif kriter getirmediğiniz için eş dost, ahbab ilişkileriyle, il ilçe teşkilatlarınızla, genel merkezden giden telefonlarla TÜBİTAK ve KOSGEB'in tamamen objektif bir şekilde sanayiye geliştirmesi için gerekli olan kaynakları maalesef yandaş şirketlerinize aktarıyorsunuz.

Yine, bir başka maddede KOSGEB'in görevleriyle ilgili düzenlemeler kapsamında işletmeler ve girişimcilere ait bilgi ve verilerin toplanmasını ve paylaşılmasını kanunen mümkün hâle getiriyorsunuz. Anayasa Mahkemesi daha önce iptal etti "Bu, kişisel verilerin korunması ilkelerine aykırı." dedi. Siz ne yapıyorsunuz? "Acelemez var, hukuk arkadan gelsin; biz bu yasayı çıkaralım, daha sonra muhalefet Anayasa Mahkemesine taşır, Anayasa Mahkemesi iptal eder, sonra tekrar çıkarırız." Böyle hukuk olmaz arkadaşlar. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisiyle alay etmektir. Onun için biz, muhalefet partileri olarak dalga geçilen buradaki tiyatrunun bir parçası olmamak için bu direniş haklarımızı kullanacağız. Yoksa sizin yemekhaneden, oradan buradan koşturmanız için bu İç Tüzük'teki haklarımızı kullanmıyoruz. Adalet ve Kalkınma Partili, şu an Genel Kurul salonunda olmasa da odalarından izleyen arkadaşlara hitap ediyorum: Sizin grubunuz dayatma kültürüyle hareket ettiği için biz de dayatıyoruz, sizin grubunuz müzakere ve uzlaşmaya yanaşmadığı için biz de uzlaşma ve müzakereye yanaşmıyoruz. Dolayısıyla eğer eleştireceğiniz biri varsa kendi grup yönetiminizi eleştirin, "Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile bu yasaları niçin Meclise götürüyorsunuz?" deyin. "Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile, İç Tüzük'e aykırı olduğunu bile bile niçin torba yasayı hâlâ götürüyorsunuz muhalefetin itirazlarına... Biz koskoca AK PARTİ olarak, beş yılda, 2002'den 2007'ye kadar sadece 2 kez torba yasa uygulamasına müracaat etmişken 2024'ten sonra 28'nci Yasama Döneminde niçin her kanunumuzu torba yasa olarak getiriyoruz?" diye grubunuzu eleştirin yani demek ki bu bir zihniyet meselesi. 2002'den 2007'ye kadar çoğulcu bir anlayışla yönetmesini beceren bir parti eğer bugün bunu yapmıyorsa, yapamadığı için değil tercih ettiği için bu uygulamaya bakıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, buyurun.

BÜLENT KAYA (Devamla) - Toparlıyorum.

İdari para cezalarının artırılması... Kanunilik ilkesinin en belirgin özelliklerinden bir tanesi uygulayıcılara geniş takdir yetkisi vermemesi. Para cezası getiriyorsunuz 5 bin liradan 50 bin liraya; ya, arada 10 kat var. O zaman ne yapacak? Adamını bulana 5 bin lira, adamını bulamayana 50 bin lira mı uygulayacaksınız? Ya da birilerini susturmak için "Bak, yoksa 50 bin lira ceza keserim, kes sesini." uygulaması olarak mı bunları yapacaksınız? Dolayısıyla, geldiğimiz bu noktada karar Adalet ve Kalkınma Partisi grubunuzdur. Bu Meclisi müzakereyle, uzlaşmayla yönetmek istiyorlarsa eyvallah, biz buradayız. "Hayır, kardeşim, bizim çoğunluğumuz var, biz dayatarak da olsa bu Meclisi sabah beşlere kadar çalıştırırız." diyorlarsa ben de kendi grubum adına diyorum ki: Pilavdan dönenin kaşığı kırılısın.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Adana Milletvekili Sayın Sadullah Kısacık. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SADULLAH KISACIK (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Grubu ve DEVA Partisi adına Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Anayasa'mız "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez." der. Bugün görüştüğümüz kanun teklifi toplam 11 maddeden oluşuyor; bunun 2'si yürütme ve yürürlük maddesidir, geriye kalan 9 maddenin 8'i Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarını karşılamak için bugün Genel Kurula getirilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin ardından maalesef Türkiye Büyük Millet Meclisinin fonksiyonelliği ve itibarı azalmıştır. Bu kanun teklifi, Cumhurbaşkanlığının yetki sınırlarını aşarak, Türkiye Büyük Millet Meclisini hiçe sayarak kanun hükmünde kararnameyle yayınlanan, Anayasa Mahkemesinin iptali sonucunda görüştüğümüz bir kanun teklifidir. Bu kanun teklifi "Kanun hükmünde kararnameyle olmadı, o zaman hadi bunu Meclise gönderelim, Meclisten geçirelim, hukuki hâle getirelim." diye bugün buraya gönderilen bir kanun teklifidir ve değerli arkadaşlar, maalesef bu, Gazi Meclisimiz için utanç vericidir. Kanunla Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yapılması gereken düzenlemeler Meclis pasifize edilerek kanun hükmünde kararname ve Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılmaya çalışılmış, bu yanlış Anayasa Mahkemesinden dönmüştür. Biz bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinin komisyonlarında tasarlanarak gelen bir kanun teklifinin görüşmelerini gerçekleştiriyoruz. Biz bugün burada Cumhurbaşkanlığı kararıyla sarayda hazırlanmış, Meclise gönderilmiş ve komisyonlarda tek bir madde eklenmeden, tek bir maddesi değişmeden buraya gelen, Genel Kurula gelen bir kanun teklifini görüşüyoruz ve bu, Gazi Meclisimiz için maalesef utanç vericidir.

Bugün iki önemli kurumumuz olan KOSGEB ve TÜBİTAK'a ait düzenlemeleri içeren kanun teklifi maddelerini, bir torba yasayı görüşüyoruz, aslında bir tadilat yasası görüşüyoruz. Değerli arkadaşlar, şunu net bir şekilde söyleyeyim: KOSGEB ve TÜBİTAK düzenlemelerini içeren kanunlara kökünden bakmamız, kökünden bir yenileme yapmamız gerekiyor. Maalesef kanunlarımız torba yasa düzenlemeleriyle âdeta bir yamalı bohçaya dönmüş durumda. Oysaki çoğu yasalarımız gibi KOSGEB ve TÜBİTAK yasalarının da yeniden ele alınıp geniş reformları içerecek şekilde düzenlemelerin yapılması şarttır. Şunu net bir şekilde söyleyeyim: Çoğunluğu aile işletmelerinden oluşan KOBİ'lerimiz bizim göz bebeğimizdir. KOBİ'lerimizi destekleyecek yeni bir model oluşturmamız elzemdir. KOSGEB, Genel Başkanımız Sayın Ali Babacan'ın ekonominin başında olduğu dönemde büyük bir dönüşüm geçirmiştir. Daha önceleri sadece test ve ölçüm yapan bir kurumken KOBİ'leri destekleyen kurum hâline gelmiştir. Fakat

KOSGEB günümüzde KOBİ'lerimizin ihtiyaçlarını karşılamaktan maalesef çok uzaktır. KOSGEB, bugün KOBİ'leri destekleyecek bir kurum yerine sanki Halk Bankası gibi kredi veren bir kurum hâline gelmiştir. Şimdi, istediğimiz KOSGEB şubesine bir gidelim, bakalım; oradaki memurların masasında sadece ödeme yapılacak firmaları belirleyen dosyaların olduğunu görürsünüz. Ya, bunu zaten Halk Bankası da yapar, bunu kurulacak bir KOBİ bankası da yapar ama KOSGEB'in misyonu KOBİ'lere kredi vermek değil ki; bankayla yapacağımız bir işi biz bugün KOSGEB gibi bir kurumu meşgul ederek yapıyoruz. Oysaki KOSGEB'in görevi, Anadolu'daki cevherleri, aile işletmelerini bulup geliştirip onlardan bir başarı hikâyesi yazmak, yıldız işletmelere dönüştürmek. Küresel pazarlarda marka hâline getirecek bir kurum olması lazım KOSGEB'in ama KOSGEB bugün köhne, eski, sadece kredi işlemleri yapan bir kurum hâline gelmiş.

Değerli milletvekilleri, aile işletmelerimizin ve KOBİ'lerimizin en önemli sorunu yönetim sorunudur. İşletme sahipleri, yaptığı işleri çok iyi bilmesine rağmen, işlerinin ustası olmasına rağmen modern yönetim tekniklerini bilmemektedir. Aile işletmelerimizin çoğunluğu ikinci kuşakta aile üyeleri arasında çatışmaya giriyor, üçüncü kuşakta aile işletmeleri yok olup gidiyor. KOSGEB gibi kurumların yapacağı en önemli şey, aile işletmelerimize ve KOBİ'lerimize rehberlik yapmak, onları geleceğe hazırlayacak çalışmalarını yürütmek olmalıdır. Peki, KOSGEB ne yapıyor?

Bakın, değerli milletvekilleri, bu elimde gördüğünüz KOSGEB "web" sayfasından alınmış İstihdamı Koruma Destek Programı, daha yeni açıklandı. Şimdi bu program neyi içeriyor? Diyor ki: "Programla, imalat sanayisinin emek yoğun sektörlerinde iş gücünün korunmasına katkı sağlamak amaçlanmaktadır." Peki, hangi sektörler bunlar? Tekstil ürünlerinin imalatı, giyim eşyalarının imalatı, deriyle ilgili ürünlerin imalatı. Peki, şunu sorayım: Ne destek veriyor burada KOSGEB? Diyor ki: "Eğer işletme 2024 yılının ilk üç ayına ait ortalama prim gün sayısını 2025 yılında korumuş ise ona geri ödemesiz olarak performans desteği vereceğim." Eskiden KOSGEB ne yapıyordu? "Sen 2024 yılında personelini korudun, artı, ekstra alacağın, istihdamı artıracacağın elemana ben destek veririm." derken bugün geldiğimiz noktada KOSGEB ne diyor? Diyor ki: "Sadece istihdamı koru, bana yeter. Sadece elemanı tut, bana yeter."

Arkadaşlar, bakın, yanlış politikalar sonucunda ülkemizin geldiği noktayı en güzel bu destek paketi gösteriyor. Ben uzun yıllardır sadece korumaya destek verildiğini görmedim, hep büyümeye destek verilmiştir ama artık sadece korumaya destek veriliyor. Hangi sektöre veriliyor? Tekstil sektörüne. Ya, arkadaşlar, siz sanayiciyle dalga mı geçiyorsunuz? Ülkede tekstil sektörü mü kaldı? (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Şu anda ülkede tekstil sektörü mü bıraktınız? Hepsini Mısır'a peşkeş çektiniz. Tüm tekstil işletmecilerinin hepsi şu anda Mısır'da. Bilerek gönderdiniz, hainlik yaptınız, bilerek gönderdiniz! (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Bizim tüm büyük işletmelerimiz, teker teker, hepsi Mısır'a gitti. Ben Adanalıyım. BOSSA'nın aslan gibi müdürleri, tekstilin tarihini yazmış adamlar şimdi Mısır'da çalışıyor, Bahreyn'de çalışıyor, Cezayir'de çalışıyor; ya, bu hainliktir! Sermayeyi yurt dışına gönderdiniz, beyni yurt dışına gönderdiniz. (YENİ YOL sıralarından alkışlar) Şimdi KOSGEB'e diyorsunuz ki: "Aman, elemanı tut, 2024 yılındaki kadar istihdamı sağla. Ben sana işçi başına 2.500 lira para vereceğim, 250 kişilik işletmeye 7 milyon 470 bin lira vereceğim." Yahu, yazıktır ya! 7 milyon 470 bini, bu milletin parasını, tekstili zaten göndermişsiniz, onu tutmak için veriyorsunuz. Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Bakın, KOSGEB'in geldiği hâl bu; bırakın KOBİ'lerimizin önünü açmayı, sadece mevcut durumu koruyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sadullah Vekilim, hep bize dönüyorsunuz, suçlu biz miyiz? Öbür tarafa bakın.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Arkadaşlar, tekstili size söyleyeyim: Tekstildeki yanlış politikalar sonucunda iki yılda 300 bin kişi işsiz kaldı tekstilde. 2022 yılında 1 milyon 250 bin kişiye istihdam sağlıyordu tekstil; 2024 yılının sonunda, 950 bin kişinin altına düşmüş durumda şu anda. Türkiye'nin lokomotif sektörüydü tekstil, Türkiye'nin lokomotif sektörünü yerle bir ettiniz; Mısır'a, Bahreyn'e, Cezayir'e peşkeş çektiniz. Aslında onun da kök sebebine bakın: Aslında İsrail'e peşkeş çektiniz çünkü Mısır'a giden her işletme ham maddesini İsrail'den almak zorunda. İsrail'e peşkeş çektiniz bu ülkenin tekstil sektörünü. Yazıklar olsun! (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Şimdi, gelmiş, KOSGEB, tekstil sektörüne veriyor desteği. Peki, KOSGEB'in neyi konuşması lazım, TÜBİTAK'ın neyi konuşması lazım?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, bugün Yapay Zekâ Araştırma Komisyonunun toplantısına katıldım. Gümbür gümbür bir yapay zekâ geliyor, yıkıcı bir yenilik geliyor. Yapay zekâ, çoğu sektörleri bitirecek, çoğu sektörleri dönüştürecek, yeni sektörler oluşturacak. Birleşik Arap Emirlikleri 2017 yılında Yapay Zekâ Bakanlığı kurmuş, 2019 yılında yapay zekâ odaklı üniversite kurmuş. Fransa 2019 yılında Yapay Zekâ Bakanlığı kurmuş ve hedefi, yapay zekâda küresel lider olmak. Peki, biz ne yapıyoruz? Mecliste araştırma komisyonu kurmuşuz, daha yeni "Acaba bu yapay zekâ nedir?" diye düşünüyoruz. Arkadaşlar, çok büyük bir geleceği, çok büyük bir fırsatı kaçırma durumundayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Yapay enflasyon rakamı üretiyoruz, olmaz mı?

SADULLAH KISACIK (Devamla) - Buna bir an önce önlem almamız lazım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - Sayın Başkanım, -tutanağa geçmesi açısından söylüyorum- bu ortaya konulan bütün iddiaları reddettiğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

SADULLAH KISACIK (Adana) - Başkanım, ben verili konuştum ama yani iddiayla değil veriyiyle konuştum; bu da tutanağa geçsin.

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Çanakkale Milletvekili Sayın Rıdvan Uz.

Buyurun Sayın Uz. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA RIDVAN UZ (Çanakkale) - Evet, bu kadar kalabalık bir iktidar topluluğuna hitap etmek gerçekten mutluluk verici. (İYİ Parti, YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEK (Mersin) - Sayar mısın Sayın Vekilim, kaç kişi var gerçekten? 1, 2, 3, 4; başka var mı?

RIDVAN UZ (Devamla) - 4 de 1'i bizden gitti; 3 diyelim biz, 3 diyelim. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Karar yeter sayısı istesem "Ayıp." diyeceksiniz.

RIDVAN UZ (Devamla) - Sayın bürokratlara da teşekkür ediyorum, tam tekmil buradalar.

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Saygısızlıktır, başka bir şey değil.

RIDVAN UZ (Devamla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti grubu adına söz almış bulunuyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum ama öncelikle aziz vatanımız için 18 Şubat 2016 yılında Diyarbakır'da bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Jandarma Astsubay Başçavuş Halit Zilani'yi, Er Mustafa Nergis'i, Er Fatih Yeniay'ı, Er Kadir Görgülü'yü, Er Recep Bodur'u ve Er Mustafa Bilgin'i rahmet ve hürmetle anıyorum. Bütün şehitlerimizi, gazilerimizi ve ekran başında Genel Kurulu takip eden bütün şehit aileleri ve yakınlarını saygılarımla selamlıyorum; sizleri unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Saygıdeğer milletvekilleri, yine bir torba kanun teklifiyle karşı karşıyayız, alakalı alakasız birçok konu bir torbanın içerisinde konularak Gazi Meclisimizin gündemine yine getirilmiş durumda. "Bu usulden vazgeçin." diye defaatle uyarımıza rağmen maalesef bildiğinizi okumaya devam ediyorsunuz. "Benim oğlum bina okur, döner döner yine okur." deyişi tam da sizin bu durumumuzu tarif etmek için söylenmiştir. İşte tam da burada siz kendinize saygı göstermelisiniz, eğer siz kendinize saygı göstermiyorsanız şu anda olduğu gibi Meclise de millete de hukuka da saygınız yok demektir. Teklifte yer alan maddelerin neredeyse tamamı Anayasa Mahkemesinin iptal kararları uyarınca hazırlanan maddelerdir. Hakikaten bu bir ayıptır, bu bir suçtur, bu bir utançtır. Göz göre göre Anayasa'nın hükümlerini çiğniyorsunuz, adalete güveni yok ediyorsunuz. Devlet, devlet diyorsunuz, devletin köküne en büyük dinamiti siz koyuyorsunuz. Adaletin mülkün temeli olduğunu çoktan unuttunuz. Tek derdiniz, kaosu ve krizi kalıcı hâle getirmek, zorba ve zalim bir düzende hukuku ve ahlaki bitirmektir.

Kıymetli milletvekilleri, Meclisin asıl sorumluluklarından en önemlisi kuşkusuz yasa yapma yetkisidir. Anayasa'nın 7'nci maddesi uyarınca yasama yetkisi Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir. Yasama organlarının bu yetkisi başka herhangi bir organa devredilememektedir. Yasama yetkisinin devredilemezliği ilkesi Türkiye Cumhuriyeti'nin anayasal düzeninin temel taşlarından biridir. Bu ilke sadece teknik bir hukuk kuralı değil, millet iradesinin Meclis aracılığıyla tecellisini garanti altına alan bir ilkedir. Meclisin yetkisini devre dışı bırakan bir sistemde millî egemenliğin gerçek anlamda varlığından söz edilemez. Yargı kararlarının hiçe sayıldığı, anayasal ilkelerin ihlal edildiği ve demokratik mekanizmaların zayıflatıldığı bir ortamda hukuk devleti tehlikeye girer. Bugün de karşı karşıya olduğumuz en temel sorun hukuk devletinin ağır bir yara almasıdır. Türkiye'de hukuk devleti maalesef tehlike altındadır. Bal, bal demekle ağız tatlanmaz, sürekli benzer açıklamaları yapmakla Türkiye'de hukuk devleti olunmaz. Ağızdan çıkanlara siz bile inanmıyorsunuz. Birilerine bakılırsa, Türkiye Cumhuriyeti; Suriye'ye, Irak'a, Libya'ya, Somali'yi, Pakistan'a, Endonezya'ya, Malezya'ya yön çiziyor, bu ülkelerin kaderini tayin ediyor ve hatta ülkelere hükmediyor ama dönüp bakıyorsunuz, bu kadar büyük bir coğrafyaya hâkim olan bu iktidarda adalet yaşayacak bir yer bulamıyor, yoksul sığınacak bir liman bulamıyor, garip yaslanacak bir dağ bulamıyor, mazlum gölgesinde dinlenecek bir çınar bulamıyor. Gökyüzüne hükmeden, yedi düvele diz çöktüren bir iktidarımız var ama milleti adalete aç, hakkaniyette susamış, doğruluğa muhtaç bırakmış durumda. Böyle bir iktidarda şanlı, şerefli, görkemli bir taraf maalesef göremiyorum. Çıplak hakikatler gün gibi ortada duruyor. Bir siyasi partinin genel başkanından bir televizyon kanalının genel yayın yönetmenine kadar toplumun geniş yelpazesindeki kişiler, bugün sizin çarpık hukuk düzeninizin esirleri hâline gelmiştir. Falcısından iş insanına kadar hiç kimse hissinizden kurtulamıyor. Bu nedenle, Meclisin asli yasama yetkisini koruması ve her türlü Anayasa ihlaline karşı durması bir zorunluluktur.

Kıymetli milletvekilleri, sandık tek başına bir ülkeyi demokratik bir rejim yapmaz; sandığa giden yolların tıkalı, hak aramanın suç, fikir ifade etmenin ajanlık, eleştirmenin darbecilik, konuşmanın ise bedeli olduğu bir rejim otoriterdir, baskıcıdır, despottur. Bu rejim demokratik cumhuriyet değil, olsa olsa Stalin rejimidir, Mao rejimidir. Bugün, Türkiye'nin adı bu rejimlerle birlikte kıyaslanmaktadır; korkuyla, baskıyla, yargıya müdahaleyle anılmaktadır. Tüm bunlara rağmen, İYİ Parti Grubu adına ülkemizde mağdur ve mazlum etmeye çalıştığınız tüm insanlarımızın yanında olacağız. Türkiye konuşacak, Türkiye susmayacak, Türkiye medeniyet yolundan dönmeyecek ve Türkiye iyi bir gelecek için ayağa kalkacak. Konuşmaktan korkmayan, fikirlere korkmayan, özgür bir Türkiye mücadelemiz sürece; yasağcı zihniyet gidecek, yaksız Türkiye gelecek, bu eğri düzen değişecek. İYİ Parti, konuşan bir Türkiye için meydanlarda, gören bir Türkiye için sokaklarda, duyan bir Türkiye için kürsülerde, üreten bir Türkiye için tarlalarda olacak. İYİ Parti; milletimizi meşveretle, hürriyetle, itiraz hakkıyla buluşturacak, herkesi dinleyen, duyan, konuşan Türkiye inşa edecek.

Saygıdeğer milletvekilleri, teklifin ilk 6 maddesi ve 8'inci madde, KHK'yle düzenlenmesi Anayasa'ya aykırı olan ve Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen maddelerin, gerekiyorsa tutarlarının güncellenerek kanunla getirilmesini içermektedir. 9'uncu madde ise Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenmesi uygun olmayan ve iptal edilen maddedir. 7'nci madde ise Ölçüler ve Ayar Kanunu'nda düzenleme yapılarak idari yaptırımı öngörmektedir. Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan kanun hükmündeki kararnamelerle birlikte yasama yetkisi fiilen yürütme organı tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Anayasa Mahkemesinin defalarca kez "yasama yetkisi devredilemez" ilkesine vurgu yaparak bu tür düzenlemeleri iptal etmesine rağmen yürütme organı bu kararları hiçe saymaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin yargı kararlarına uygunluk görünümüyle sunulan ancak esasta demokratik meşruiyetini zedeleyen düzenlemelere karşı durarak millet iradesinin tecelli etmesini sağlamakla yükümlü olduğu unutulmamalıdır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi sessiz milyonların dilidir, kulağıdır, gözüdür, elidir, ayağıdır; Türkiye Büyük Millet Meclisi hakların ve özgürlüklerin açıkça herkesin gözünün önünde korunduğu ve geliştirildiği yerdir; Türkiye Büyük Millet Meclisi üstün millet iradesinin üstün kurumudur; Türkiye Büyük Millet Meclisi milletin ana karargâhıdır; Türkiye Büyük Millet Meclisi devletin ana beşiğidir; bu yüzden, Türkiye Büyük Millet Meclisi kenara itilmez, itilmemelidir, iktidar milletvekilleri de Meclise katılarak bunu göstermelidir. Ne Türkiye Büyük Millet Meclisi ne özgür basın ne özgür üniversiteler ne serbest tartışmalar iktidarın ayak bağı değildir. İktidarlar her rejimde vardır, rejimi demokratik yapan hür muhalefettir, hür basındır, hür üniversitelerdir ve hür meclistir.

Kıymetli milletvekilleri, maddeleri tek tek ele aldığımızda en göze çarpan düzenlemeler ülkemizin göz bebeği konumundaki kurumlarından TÜBİTAK'la ilgili olanlardır. Teklifin 1'inci maddesinde "1705 sayılı Ticarete Taahhüsün Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Bu Kanun uyarınca Resmî Gazete'de yayımlanan; hizmet, muayene, bakım, takip ve kontrol faaliyetlerine ilişkin düzenleyici işlemlere veya ürün dışı zorunlu standartlara aykırı hareket eden gerçek veya tüzel kişilere onikibinyirmi Türk Lirasından dörtyüzseksenikibinikiyüzdört Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır." diyor ve dahi "Bu eksikler giderilinceye kadar sanayi ve ticari faaliyetlerin durdurulmasına karar verilebilir." diyor. Yani faaliyete son veriyoruz ama faaliyete son verme nedeni yangına uygunluğu değil, iş güvenliği değil, insan hayatı değil; nasıl bir döneme denk geldik, bunu hak edecek ne yaptık, onu da çok merak ediyorum.

Teklif maddesi, Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen eksiklikleri gidermeye yönelik bir adım olarak değerlendirilebilir ancak idareye tanınan yetkilerin sınırlarının hâlâ yeterince açık ve belirli şekilde çizilmemiş olması teklifin Anayasa hükümlerine tam uyumlu olmadığı anlamına da gelmektedir. Özellikle yaptırıma bağlanacak fiillerin kapsamı ve bu fiillere ilişkin objektif ölçütlerin netleştirilmemiş olması ileride hukuki belirsizliklere ve keyfi uygulamalara da neden olabilir. Bu nedenle teklif maddesi Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen gerekçeler ışığında daha somut ve belirgin ifadelerle yeniden ele alınmalıdır.

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 2'nci maddesiyle, TÜBİTAK tarafından yükseköğrenim öğrencilerine burs verilmesine ilişkin usul ve esasları belirleyen düzenleme, mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın mülga 91'inci maddesi uyarınca KHK'yle düzenlenemeyecek yasak alanda kalmaktadır. AYM iptal kararında kanunla düzenlenmesi gerektiğine hükmetmiştir. Madde AYM kararına uygun olarak kanun teklifi hazırlanması yoluyla yeniden düzenlenerek teklif edilmiştir.

Yine, teklifin 6'ncı maddesinde TÜBİTAK personeline ve kurumda görevlendirilecek kişilere ödenecek ücretlerin belirlenmesinde Yönetim Kuruluna yetki tanınmaktadır. Düzenleme toplu iş sözleşmesi kapsamındaki personele ödenen ücretlerin 2 katına kadar ödeme yapma ve hakem, panelist gibi görevlilere ödeme tutarlarını belirleme yetkisini Yönetim Kuruluna bırakmaktadır.

Diğer taraftan, düzenlemede Yönetim Kuruluna bu madde uyarınca yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasları belirleme, ücretin bir kısmını performansa bağlama yetkisi de verilmektedir ancak bu yetkinin sınırları açıkça belirlenmediği için keyfi uygulamaların önü de açılmaktadır. Yönetim Kurulunun bu denli geniş takdir yetkisiyle donatılması, liyakat esaslı olmayan ödemeler yapılmasına, kamu kaynaklarının etkin kullanılmamasına yol açabilir. Bu nedenle, düzenlemenin daha net sınırlar çizilerek ödemelerin açık ve denetlenebilir kriterlere dayandırılması gerekmektedir. Aksi hâlde, bu düzenleme kamu yararına değil, belirli kişilerin çıkarlarına hizmet eden bir yapıya dönüşecektir.

Ayrıca, teklif maddesi, Anayasa'nın 2'nci maddesinde yer alan adalet anlayışı ilkesine, 10'uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine ve 55'inci maddesinde yer alan ücrette adalet ilkesine aykırıdır. Yani Anayasa'ya uymuyorsunuz, sürekli yeni bir Anayasa yapmaktan da bahsediyorsunuz. Önce gelin, şu mevcut Anayasa'ya bir uyun. Önce gelin, şu düşman ceza hukukundan vazgeçin. Önce gelin, insanların temel hak ve hürriyetlerini gasbetmekten uzak durun.

Sayın milletvekilleri, biz bir cihan imparatorluğunu beşeriyet âlemindeki ilmî gelişmelere ayak uydurmadığımız için kaybettik. Biz evladıfatihanın binbir emekle, kanıyla zapturapt altına aldığımız beldeleri gerekli idari ve içtimai değişimleri sağlayamamaktan dolayı da kaybettik. Bu hayatta en hakiki mürşidin ilim olduğu şiarına yeteri kadar sarılmadığımız için arzu ettiğimiz refah seviyesine ulaşamadık.

TÜBİTAK'la ilgili kanuni düzenleme gelmiş iken Türkiye'de yükseköğretimin durumunu da konuşmamız boynumuzun borcudur. Türkiye'de 24 Ocak 2024 itibarıyla 208 yükseköğretim kurumuyla dünyada üniversiteler sayısı bakımından 25'inci sıradayız. Ne kadar çok üniversite açtığınızla övünüyor olsanız da rakamsal olarak bile dünyada 25'inci sıradayız. Bir yanda bol bol tabela üniversiteleri, diğer yanda ilimde, teknolojiye, sanatta doludizgin giden uluslararası toplum. Biz bu şartlarla bu dünyayla nasıl yarışacağız? Dünya genelinde Türkiye'den ilk bine giren üniversite sayısı toplam üniversite sayısının sadece yüzde 3,8'ine tekabül ediyor. Bu oranla Türkiye Suudi Arabistan, Güney Kore ve Mısır gibi ülkelerin de gerisinde kalıyor. Nüfus dikkate alındığında üniversite kalitesi açısından Türkiye'nin birçok benzer ülkeden de geri kaldığını görüyoruz. Elinizi vicdanınıza koyun, Mısır'ın, Suudi Arabistan'ın bile gerisinde olmayı nasıl başardınız? Türkiye'nin özellikle devlet üniversiteleri 2015'ten bu yana sıralamalarda irtifa kaybediyor. Eğitim bütçesinin aldığı pay son on yılda dolar bazında yüzde 13'ten yüzde 8'e düştü. Sosyal bilimler alanında uluslararası itibar gören çalışma sayısı neredeyse yok. TÜİK verilerine göre üniversite mezunlarının yüzde 25'i işsiz, başka bir ifadeyle her 4 mezundan 1'i işsiz ve gelecekte umutsuz bir şekilde evde oturuyor, iş bulabilenlerin hâli ise ayrı bir fecaat. Dünyanın eğitilmiş kargo motorlu kurye çalışanları maalesef bizim ülkemizde. Sizler her ne kadar üzülmeseniz de bizler İYİ Parti Grubu adına en eğitilmiş kargo kuryesine sahip olmanın üzüntüsünü yaşıyoruz. Göz bebeği üniversitelerden mezun gençlerimiz vize kuyruklarında yurt dışına gitmenin yollarını arıyor. Bütün bu çarpık tablonun müsebbibi sizlersiniz. Sizin keyfi ve adaletsiz yönetim anlayışınız bu. Geleceğimizin teminatı olan bu gençleri bile bizden, sizden diye ayrıştırıyorsunuz. Seçim döneminde söz verdiğiniz hâlde mülakat zulmünü kaldırmadınız. Ekonomi bir türlü düzelmüyor çünkü ortada hukuk yok, ortada yatırımcıya güven verecek bir siyasi iklim yok. İki yıldır uyguladığınız para politikası -her türlü- sonuç üretmiyor. Merkez Bankası her açıklamasında feryat figan ediyor, duymazdan geliyorsunuz. Sıkı bir mali disiplin uygulanmadıkça, tasarruf yapmadıkça, kaynakları doğru ve düzgün projelere aktarmadıkça enflasyonu yenemezsiniz.

Son söz olarak yüce Türk milletine buradan seslenmek istiyorum: Şu gerçeğin artık farkına varmalıyız; Erdoğan varsa ekonomimiz düzalmaz, Erdoğan varsa gençler mutlu olamaz, Erdoğan varsa hukuk devleti olmaz, Erdoğan varsa haksız yere tutuklamaların sonu gelmez, Erdoğan varsa sosyal ve siyasal krizler hiç bitmez. Huzur içinde, istikrar için, mutlu ve bir iyi bir gelecek için hep birlikte yeniden Türkiye'yi inşa etme zorunluluğumuz vardır.

Bu duygu ve düşüncelerle yüce Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Timisi Ersever...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

67.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Konya Milletvekili Mehmet Baykan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Teşekkür ediyorum.

AK PARTİ Konya Milletvekili bugünkü konuşmasında Nasrettin Hoca fıkrası üzerinden Ankara Büyükşehir Belediyemizi hedef aldı. Hoca'nın göle çaldığı maya belki tutar ama sizin Ankara Büyükşehir Belediyemize çalmaya çalıştığınız leke tutmaz. Sayın milletvekiline birileri yanlış bilgi vermiş, ANFA tarafından 6 Mayıs 2024 tarihinde yapılan çalı alımının tamamı piyasa rayiç bedellerinden ve üretici olan firmadan alınmıştır. Alınan bitkiler Ankara'nın peyzaj düzenlemesinde kullanılmıştır. Artık Ankara'da halkçı ve sosyal belediyecilik var. Ankara'da artık ne ithal ağaç var ne dinazor var ne de yalan talan. Keşke vekilimiz geçmişte alınan bu çalı alımı fiyatlarına bir baksaydı, aradaki farkı görseydi.

Teşekkür ederim.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

3.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Abdurrahman Başkan.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) - Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız, Kıymetli Bakan Yardımcımız ve değerli bürokratlarımız; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada ülkemizin bilim, teknoloji, sanayi politikalarının güçlendirilmesi, sanayi üretiminin teşvik edilmesi, AR-GE faaliyetlerinin daha etkin hâle getirilmesi ve KOBİ'lerin finansman sürdürülebilirliğinin artırılması amacıyla hazırlanan yasa değişiklikleri üzerine görüşlerimizi paylaşmak üzere bulunuyoruz. Bu yasa değişiklikleri, Türkiye'nin küresel rekabet gücünü artırmayı, sanayide yerleşmeyi sağlamayı, inovasyona dayalı üretimi desteklemeyi ve ekonomik büyümeyi hızlandırmayı hedeflemektedir; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kurumları olan TÜBİTAK, KOSGEB ve diğer düzenleyici mekanizmalar üzerinden sağlanacak teşviklerin hukuki altyapısının güçlendirilmesi, ülkemizin teknolojik bağımsızlığını sağlaması açısından büyük bir adımdır. Özellikle sanayi üretiminde yerleşme, bilim insanlarının desteklenmesi, AR-GE yatırımlarının artırılması, KOBİ'lerin rekabet gücünün yükseltilmesi ve dijitalleşme süreçlerinin hızlandırılması gibi kritik konular bu yasa değişikliğiyle yeniden düzenlenmektedir.

Bu yasa değişikliğiyle şu hedefler öne çıkmaktadır: Sanayi ve teknoloji alanında yerli ve millî üretimi teşvik etmek, AR-GE yatırımlarıyla inovasyonu desteklemek, KOBİ'leri finansal olarak güçlendirmek, yeşil sanayi dönüşümünü hızlandırmak, sanayide ölçü ve kalite standartlarını yükseltmek, ticaret ve sanayi alanlarındaki hukuki çerçeveyi sağlamlaştırmaktır. Bu kapsamda TÜBİTAK'ın yetkilerinin genişletilmesi, KOSGEB'in destek alanlarının artırılması, sanayi teşviklerinin genişletilmesi, ölçü ve kalite standartlarının yükseltilmesi gibi önemli düzenlemeler bulunmaktadır. Bu değişiklikler sayesinde sanayi kuruluşlarımız, girişimcilerimiz ve araştırmacılarımız daha güçlü bir ekosistemde faaliyet gösterebileceklerdir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilim ve teknoloji, çağımızın en büyük ekonomik, stratejik güç unsurlarından biridir. TÜBİTAK ülkemizde bilimsel araştırmaların desteklenmesi ve AR-GE faaliyetlerinin yaygınlaştırılması açısından kritik bir rol oynamaktadır. Bu yasa değişikliği kapsamında TÜBİTAK'ın başarılı öğrencilere ve araştırmacılara sağladığı bursların kapsamı genişletilmektedir. Bu değişiklikle birlikte TÜBİTAK bursları artık 5102 sayılı Kanun kapsamı dışında tutulmuş ve daha fazla öğrenciye ulaşacak şekilde düzenlenmiştir. Bu değişikliğin en önemli etkileri şunlardır: Üstün yetenekli öğrencilerin desteklenmesi sağlanacak, beyin göçünün önüne geçilecektir. Genç araştırmacıların teşvik edilmesiyle bilimsel projelerin sayısı artacaktır. Üniversiteler ve araştırma merkezleri daha fazla fon kaynağına sahip olacaklardır. Sanayi ile akademi arasındaki iş birlikleri artırılarak bilgi transferleri hızlandırılacaktır. Uluslararası araştırma fonlarıyla küresel iş birlikleri de artırılacaktır. Bununla birlikte sanayi ile akademi arasındaki iş birlikleri artırılmalı ve özel sektörün AR-GE yatırımları desteklenmelidir.

Önerilerimiz şunlardır: Sanayiye yönelik AR-GE destekleri artırılmalı ve özel sektör projeleri teşvik edilmelidir. TÜBİTAK'ın sağladığı fon mekanizmaları, girişimcilik ekosistemine daha fazla entegre edilmelidir. Araştırma merkezleri, üniversiteler ve sanayi iş birlikleri teşvik edilerek inovasyon sistemi güçlendirilmelidir. Teknoloji transfer ofisleri desteklenmeli, patent başvuruları teşvik edilmelidir. Genç bilim insanları için yurt dışı araştırma fonları artırılmalıdır. Uluslararası iş birlikleri artırılarak ülkemizin bilim ve teknoloji ekosistemine katkı sağlanmalıdır. Yüksek teknoloji üretiminde akademik araştırmalar sanayiye entegre edilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bu düzenlemelerin sürekli ve hızlı bir şekilde yapılmasına taraftar olduğumuzu da buradan belirtiyorum.

KOBİ'ler Türkiye ekonomisinin en dinamik aktörlerinden biridir. Ülkemizde faaliyet gösteren işletmelerin büyük çoğunluğunu oluşturan KOBİ'ler, sanayi üretimi, ihracat ve istihdam açısından büyük bir öneme sahiptir. Bu yasa değişikliği kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinden KOSGEB'e daha fazla kaynak ayrılacaktır. Bankaların yıllık kârlarının belli bir yüzdesi KOSGEB desteklerine yönlendirilecektir. KOSGEB, dış kaynaklardan sağlanan kredileri daha etkin şekilde kullanabilecektir. KOBİ'lerin dijitalleşme süreçlerine yönelik yeni teşvikler getirilecektir. KOBİ'lerin rekabet gücünü artıracak eğitim, danışmanlık destekleri de sunulacaktır. KOBİ'lerin ihracat kapasiteleri artırılacaktır. Bu değişiklik, KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştıracak ve işletmelerin sürdürülebilir büyümesini de destekleyecektir.

Ayrıca, dijitalleşme ve yeşil dönüşüm süreçlerinde KOBİ'lerin desteklenmesi büyük bir önem taşımaktadır. Sanayi 4.0, yapay zekâ ve büyük veri gibi alanlarda KOBİ'lere yönelik teşviklerin artırılması elzemdir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak önerilerimiz şunlardır: Dijital dönüşüm süreçlerini hızlandıracak teşvikler sağlanmalıdır. KOBİ'lerin ihracat yapmasını kolaylaştıracak finansman destekleri artırılmalıdır. Yeşil sanayi dönüşümüne yönelik özel teşvikler oluşturulmalıdır. KOBİ'lerin AR-GE ve inovasyon faaliyetlerine katılımını artıracak hibe programları geliştirilmelidir. Küresel pazarlara açılmaları için uluslararası iş birlikleri artırılmalıdır. KOBİ'ler için teknoloji tabanlı yönetime destek programları genişletilmelidir. Yeni nesil girişimler desteklenmeli ve özel inkubator programları da oluşturulmalıdır. Sanayi ve teknoloji politikalarının uzun vadeli bir stratejiyle yönlendirilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin sanayi ve teknoloji alanında küresel bir güç hâline gelmesi için bu yasa değişiklikleri kritik bir adımdır ancak bu değişikliklerin tam anlamıyla başarıya ulaşabilmesi için sanayi ve teknoloji politikalarının uzun vadeli bir stratejiyle yönlendirilmeleri gerekmektedir, kısa vadeli çözümler hiçbir zaman fayda sağlamamıştır. Bu strateji millî kalkınma hedeflerimizle uyumlu olmalı, sektörlerin ihtiyaçlarını dikkate almalı ve küresel eğilimleri göz önünde bulundurulmalıdır. Bu kapsamda aşağıdaki adımların atılmasını da önemli bulduğumuzu belirtmek istiyorum: Millî Teknoloji Hamlesi, Türkiye'nin teknolojik bağımsızlığını kazanması, yüksek katma değerli ürünler üretmesi için kritik bir öneme sahiptir. Bu hamlenin daha da güçlendirilmesi, AR-GE yatırımlarının artırılması, teknoloji transferlerinin hızlandırılması ve yerli üretim kapasitelerinin yükseltilmesi de gereklidir. Her sektörün kendine özgü dinamikleri ve ihtiyaçları bulunmaktadır. Bu nedenle sektörlere özel stratejiler belirlenmeli ve bu stratejiler doğrultusunda destek mekanizmaları da geliştirilmelidir. Özellikle yüksek teknolojiye sahip sektörlerin desteklenmesi Türkiye'nin küresel rekabet gücünü de artıracaktır. Sanayi ve teknolojideki gelişmeler nitelikli insan kaynağına olan ihtiyacı artırmaktadır. Bu nedenle, eğitim sisteminin sanayinin ihtiyaçlarına göre yeniden yapılandırılması, mesleki eğitimin güçlendirilmesi ve gençlerin bilim ve teknoloji alanlarına yönlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Sanayi ve teknolojinin gelişmesi için güçlü bir altyapı ve ekosistemin gerekli olduğunu da burada ifade etmek istiyorum. Bu kapsamda ulaşım, enerji, iletişim gibi altyapıların güçlendirilmesi, AR-GE merkezlerinin ve teknoparkların sayısının artırılması, girişimcilik ekosisteminin desteklenmesi çok çok önemlidir. KOBİ desteklerinin daha kapsayıcı hâle getirilmesi gerekmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KOBİ'ler Türkiye ekonomisinin temel taşlarından biridir ancak KOBİ'lerin finansmana erişim, rekabet gücü ve dijitalleşme gibi alanlarda yaşadığı sorunlar büyüme potansiyellerini de kısıtlamaktadır. Bu nedenle KOBİ desteklerinin daha kapsayıcı hâle getirilmesi ve KOBİ'lerin ihtiyaçlarına yönelik çözümler sunulması da elzemdir. Bu kapsamda aşağıdaki adımların atılmasını da önermekteyiz. KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak için kredi garanti fonlarının güçlendirilmesi, bankaların KOBİ'lere daha fazla kredi vermesinin teşvik edilmesi ve alternatif finansman kaynaklarının -örneğin, melek yatırımcılar, girişim sermayesi gibi- geliştirilmesinin gerekli olduğunu düşünüyoruz. KOBİ'lerin rekabet gücünü artırmak için eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması, teknoloji transferinin desteklenmesi, ihracat desteklerinin artırılması ve KOBİ'lerin iş birliği yapmasının teşvik edilmesi de önemlidir. KOBİ'lerin dijitalleşmesini hızlandırmak için dijital altyapının güçlendirilmesi, KOBİ'lere yönelik dijital dönüşüm desteklerinin sunulması, e-ticaret platformlarının kullanımının yaygınlaştırılması ve siber güvenlik konusunda bilinçlendirme çalışması yapılması da gereklidir. KOBİ'lerin yeşil dönüşümünü desteklemek için enerji verimliliği projelerinin teşvik edilmesi, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının artırılması, atık yönetimi konusunda danışmanlık hizmetleri sunulması ve çevre dostu teknolojilerin kullanımının yaygınlaştırılmasının sağlanması gerekir. Denetim mekanizmasının güçlendirilmesi ve şeffaflık sağlanması, sanayi ve teknoloji alanındaki desteklerin etkin bir şekilde kullanılması ve kamu kaynaklarının doğru yerlere harcanması için denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, şeffaflığın sağlanması önem taşımaktadır. Bu şeffaflık herkese aynı zamanda güven verecektir. Bu kapsamda aşağıdaki adımların da atılması önemlidir. Sanayi ve teknoloji alanındaki desteklerin kullanımını destekleyecek bağımsız denetim kuruluşlarının oluşturulması ve bu kuruluşların yetkilerinin güçlendirilmesinin önemli olduğunu düşünüyoruz. Destek programlarının ve projelerinin seçiminde şeffaflık ilkelerinin uygulanması, kamuoyunun bilgilendirilmesi ve hesap verebilirliğin sağlanması da önemlidir. Yolsuzlukla mücadele konusunda etkin mekanizmaların oluşturulması ve yolsuzluğa karışanların cezalandırılması güven tazeleyecektir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin sanayi ve teknoloji alanında küresel bir güç hâline gelmesi için bu yasa değişiklikleri kritik bir adımdır ancak bu değişikliklerin tam anlamıyla başarıya ulaşabilmesi için sanayi ve teknoloji politikalarının uzun vadeli bir stratejiyle yönlendirilmesi, KOBİ desteklerinin daha kapsayıcı hâle getirilmesi ve denetim mekanizmalarının güçlendirilerek şeffaflığın sağlanması gerekmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki önerilerimizi Milliyetçi Hareket Partisi olarak sizlere teklif ediyoruz: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde sanayi ve teknoloji politikalarının uzun vadeli stratejisini belirleyecek ve uygulayacak bir kurul oluşturulmalıdır. KOBİ desteklerinin daha kapsayıcı hâle getirilmesi için KOBİ'lerin ihtiyaçlarını belirleyecek ve bu ihtiyaçlara yönelik çözümler sunacak bir mekanizma kurulmalıdır. Denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi ve şeffaflığın sağlanması için bağımsız denetim kuruluşlarının yetkileri artırılmalı ve kamuoyunun bilgilendirilmesi konusunda daha etkin bir iletişim stratejisi de izlenmelidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Antalya ilimizin ekonomik gelişimi, KOBİ'lerimizin durumu ve KOSGEB'in sağladığı desteklerin etkisi üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapmak üzere huzurlarınızdayım. Antalya sadece turizmiyle değil aynı zamanda tarım, ticaret ve sanayi alanlarındaki potansiyeliyle ülkemizin en önemli şehirlerinden biridir. Sahip olduğu geniş ekonomik çeşitlilik sürdürülebilir kalkınma hedeflerimize ulaşmamız açısından büyük bir fırsat sunmaktadır ancak bu potansiyelin tam anlamıyla değerlendirilmesi için KOBİ'lerimizin desteklenmesi ve yerel işletmelerin güçlendirilmesi gerekmektedir. İşte bu noktada KOSGEB'in sunduğu finansal destek ve teşvikler, Antalya'da faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmeler için hayati bir öneme sahiptir. 2024 yılı itibarıyla ülke genelinde toplam 29.623 işletmeye yaklaşık 5 milyar 999 milyon 816 bin 188 TL destek sağlanmıştır, yaklaşık 6 milyar liradır. Antalya'daki işletmeler, bu desteğin önemli bir bölümünü kullanarak üretim kapasitelerini artırmış, istihdam oluşturmuş ve ihracatlarını geliştirmiştir. Bu desteklerin en dikkat çeken yönlerinden biri de girişimci kadınlarımıza ve gençlerimize sunulan finansal imkânlardır. Örneğin, Elmalı ilçemizde daha önce çalıştığı tekstil atölyesinin kapanmasıyla işsiz kalan Hayriye Top isimli girişimcimiz, KOSGEB'ten aldığı destekle kendi işini kurmuş ve bugün 60 kişiye istihdam sağlamaktadır. Bu işletme, ürettiği ürünleri 12 farklı ülkeye ihraç etmektedir ve en önemlisi, çalışanlarının büyük bir kısmını da kadınlar oluşturmaktadır.

Sayın Bakan Yardımcımız, Antalya için pozitif ayrımcılık istiyoruz. Bu tür başarı hikayeleri KOSGEB'in Antalya'da ne denli önemli bir rol oynadığını bizlere net bir şekilde göstermektedir. Sayın Bakanımız bizi duymadı ama biz yine konuşmamıza devam edelim.

Değerli milletvekilleri, Antalya'daki KOBİ'lerimizin büyüme ve gelişme yolunda çeşitli zorluklarla karşılaştığını göz ardı etmemeliyiz. Antalya gibi turizm merkezlerinden biri olan bir şehirde, işletmelerin bir kısmı sezonluk faaliyet göstermektedir ve bu durum finansal sürdürülebilirlik açısından bir risk oluşturmaktadır. Özellikle küçük işletmeler yılın belirli aylarında büyük gelir elde ederken diğer zamanlarda ciddi ekonomik sıkıntılarla karşı karşıya kalmaktadır. Bu yüzden Antalya'daki KOBİ'lerin desteklenmesi sadece yatırım teşvikleriyle değil, bütüncül bir ekonomik stratejiyle ele alınmalıdır. Bunun yanı sıra, dijital dönüşüm ve teknolojiye erişim noktasında Antalya'daki işletmelerin eksiklikleri bulunmaktadır. E-ticaret, dijital pazarlama ve on-line satış kanalları gibi yenilikçi yöntemleri benimseyen işletmeler büyük başarılar elde ederken bu dönüşüme ayak uyduramayanlar giderek rekabet gücünü kaybetmektedir. KOSGEB'in dijitalleşme odaklı destek programlarını artırması Antalya'daki işletmelerin ulusal ve uluslararası pazarda daha etkin bir konuma gelmesini de sağlayacaktır.

Antalya'nın ekonomik yapısı turizm, tarım ve sanayi olmak üzere üç temel sektöre dayanmaktadır. Bu sektörlerin ihtiyaçlarına uygun özel destek programlarının geliştirilmesi gerekmektedir. Turizm sektörüne yönelik işletmelerin düşük sezonları yönetilebilmesi için finansal destekler, tarım sektöründe faaliyet gösteren işletmelerin teknolojik altyapısını güçlendirecek teşvikler ve sanayi alanındaki işletmelerin yenilikçi üretim süreçlerine uyum sağlamasını kolaylaştıracak hibeler sunulmalıdır. Antalya'da birçok işletme üretim kapasiteleri artırarak ihracat yapmaya başlamıştır ancak uluslararası pazarlarda rekabet edebilmek için KOBİ'lerimizin dış ticaret eğitimi, uluslararası pazarlama stratejileri ve lojistik destek konularında desteklenmesi gereklidir. KOSGEB'in sunduğu ihracat teşvikleri artırılmalı ve Antalya'ya özgü bir dış ticaret stratejisi belirlenmelidir. Antalya gibi büyük bir şehirde işletmelerin ihtiyaçlarına hızlı ve etkin çözümler sunulabilmesi için yerel KOSGEB temsilciliklerin güçlendirilmesi gerekmektedir. Manavgat, Alanya ve Kumluca gibi diğer ilçelerimizle birlikte daha fazla destek noktası oluşturulmalı ve işletmelerin danışmanlık hizmetlerine erişimi sağlanmalıdır.

Kadın girişimcilerin, genç işletmecilerin ekonomik hayata katılımı Antalya'nın sürdürülebilir kalkınması için kritik bir öneme sahiptir. Antalya'daki işletmelerin rekabet gücünü artırmak için dijital dönüşüm destekleri genişletilmelidir. E-ticaret, yapay zekâ, otomasyon ve bulut bilişim gibi yeni nesil teknolojilere yatırım yapan işletmelere daha fazla teşvik sağlanmalı, KOSGEB'in sunduğu Dijital Dönüşüm Destek Programı Antalya'daki işletmeler için daha erişilebilir hâle getirilmelidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Antalya'mızın ve ülkemizin her köşesindeki KOBİ'lerimizin yanında olmaya, onların sorunlarını dile getirmeye ve çözüm önerileri sunmaya devam edeceğiz. Antalya'nın ekonomik kalkınmasını hızlandırmak için KOSGEB desteklerinin artırılmasını, dijital dönüşüm ve ihracata yönelik teşviklerin güçlendirilmesini ve yerel işletmelerin rekabet gücünü artıracak stratejilerin hayata geçirilmesini talep ediyorum.

Sözlerime, Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanımız, bilge liderimiz Devlet Bahçeli Beyefendi'nin şu sözleriyle son vermek istiyorum: "Evvelimde ne yapılması gerekiyorsa onu yapacağız. Kaldı ki gayretle, faziletle, samimiyetle ve bihakkın bu kararlılığtayız. Akabinde, mümkün olanı gerçekleştirmek için emek verip önümüze sıra dikilmiş bariyerleri etap etap açacağız. Bunun için sabır, sebat, inanç, ısrar ve stratejik akılla çalışacağız. Ardından da başkaları için imkânsız görünen ne varsa başarmak için öne atılacağız, öncülük yapacağız, örnek olacağız. Nihayetinde gecenin dar koridorlarından şafağın aydınlık mihrabına hep birlikte ulaşacağız."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ABDURRAHMAN BAŞKAN (Devamla) - "Hep birlikte Türk ve Türkiye Yüzyılı için çalışmaya devam edeceğiz."

Genel Kurulu sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kanko...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

68.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, AK PARTİ Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam'ın açıklamasına ve Covid-19 pandemisinde hayatını kaybeden Profesör Doktor Mehmet Ümit Ergenoğlu'na ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Teşekkür ediyorum Başkanım.

AK PARTİ Milletvekili Gökhan Sarıçam'ın "Memnuniyetsizlik varsa gidin sağlık personelinin gırtlığına yapışın." şeklindeki skandal açıklaması aslında iktidarın sağlıkçılarımıza bakış açısının net bir göstergesidir.

Vatandaşlarımız sağlık hizmetlerinden memnuniyetsizse bunun sebebi yıllardır uygulanan yanlış sağlık politikalarıdır. Bunun sorumlusu sağlık çalışanları değil, sağlık sistemini çökerten, hastaneleri ticarileştiren bu iktidardır. Ancak görüyoruz ki AK PARTİ kendi başarısızlığını örtbas etmek için yine en kolay yolu seçmiş, halkı sağlık çalışanlarıyla karşı karşıya getirme çabasına girmiştir. Bunu kabul etmiyoruz.

Buradan Sağlık Bakanına sesleniyorum: Hem meslektaşım hem branşdaşım Profesör Doktor Mehmet Ümit Ergenoğlu Covid-19 pandemisinde hayatını kaybetmiş ve geride 12 ve 16 yaşında iki çocuk bırakmıştır. Bu çocuklara bağlanan maaşlar kesilmiş, kesilmekle kalmamış, faiziyle geri tahsil edilmektedir. Lütfen bu durumu düzeltin.

BAŞKAN - Sayın Meriç...

69.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, esnafın elektrik ve doğal gaz faturalarına ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Vatandaşın gündemi geçim sıkıntısı. Neredeyse aldığımız nefese bile vergi üzerine vergi ödüyoruz. Bu durum herkesi olduğu gibi esnafımızı da derinden etkiliyor. Özellikle enerji tarifesindeki fiyat artışları enflasyonu körüklüyor, zamlara gerekece oluyor. Girdi maliyetleri artarken sürekli vergi koymanın, enerjiye zam yapmanın hikmeti nedir?

Vatandaş dolduramadığı buzdolabını ve lambasını kapatarak bir şekilde zamlarla başa çıkmaya çalışıyor ancak esnafımız ürünlerini tuttuğu dolaplarının, mağazalarının ışıklarını kapatabilir mi? Artık her şey elektrik ve doğal gaz enerjisine bağlı ve ne acı ki Türkiye enerjisinin yüzde 75'ini dışarıdan ithal ediyoruz. Bu noktada Hükümete çağrıda bulunmak istiyorum: Ekonominin belkemiği olan esnafın elektrik ve doğal gaz faturalarına ayrı bir düzenleme yapın. Böylece belini büktüğünüz esnafı bir nebze de olsa rahatlatın, her gün yeni dükkanların kapanmasının önüne geçin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Coşar...

70.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, sulama ücretlerine ilişkin açıklaması

ALİYE COŞAR (Antalya) - Antalya ilimiz birçok tarım ürünlerinde ülkemizin toplam üretim içindeki payıyla 1'incidir. Sulama birliklerinin 2025 yılında sulama ücretlerini peşin almak istemesi ve sulama ücretlerinin tarifeleriyle ilgili çiftçilerimizden ve ziraat odalarımızdan birçok şikâyet gelmektedir. Hâlihazırda artan girdi maliyetleri altında ezilen çiftçilerimiz daha önceki su paralarını bile ödeyememişken üreticilerimizin hasadı çıkmadan ve de satmadan önden bir bedel belirleyip peşin almaktaki amacınız nedir? Yüzde 50 sulama desteği sağlayacağınıza çiftçilerimizi daha da zorda bırakacak uygulamalar yapmaya çalışıyorsunuz. Bankalar bile hasat sonrasında paralarını tahsil ederken sulama birliklerinin sulama ücretlerini çiftçilerimizden peşin istemesi asla kabul edilemez.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

3.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Diyarbakır Milletvekili Sayın Sevîlay Çelenk. Buyurun Sayın Çelenk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA SEVİLAY ÇELENK (Diyarbakır) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili yurttaşlar; her pazartesi güne bu hafta torbada ne var diye başlıyoruz, gerçekten de aklımızda olan soru bu; karşımıza gelen ve çok önemli olduğu söylenen bu kanun teklifleri bizim için böyle torbaya tıkıştırılmış, birbiriyle ilişkisiz birçok konudan başka bir şey ifade etmiyor çünkü burada gördüğümüz, sadece bu 28'inci Yasama Dönemine baktığımız zaman gördüğümüz pratik bu; torbadan sürprizler çıkıyor. Bu, Genel Kurul için sürpriz de komisyonlar için değil mi? Bakıyorsunuz, aynı şey orada da geçerli; ilgili komisyona kanun teklifi cuma akşamı geliyor, dört beş günlük bir vakit kalıyor Genel Kurula -daha doğrusu onu görüşmeye- ve de her şey bir alelacele, bir yangından mal kaçırır mantığıyla sürdürülüyor.

Ben de burada aslında bir önceki konuşmacı MHP'nin Değerli Milletvekilinin konuşması gibi daha umutlu bir konuşma yapmak isterdim açıkçası. Her ne kadar umutlu diyorsam da anlaşılın kendileri de söylediklerine çok inanmıyor ki o umuda denk gelen bir heyecan olmuyor sözlerinde. Bizler de umutlu olmak istiyoruz. Ben geçen hafta burada son konuşmamı yaptığımda gayet umutlu bir konuşma yapmaya çalışmışım. Hatta Meclis Başkan Vekili Sayın Celal Adan burada değildi, gıyabında onun hakkında da konuşmuştum; bir Kürt sanatçının sergisini gezmiş olmasının sembolik önemine vurgu yapmışım. O gün öyle umutlu bir konuşmadı ama bugün karşımıza bilim alanını da içeren bir torbaya tıkıştırılmış düzenlemeler geldiğinde aynı umudu koruyamıyoruz. Oysa biz de tutarlı olmak isteriz yani yeni bir süreç başlıyor, yeni adımlar atılıyor, kardeşlikten söz ediliyor vesaire diyerek o bizim de bir ucundan destek olmaya çalıştığımız süreci ve o umudu her konuşmamızda sürdürmek isteriz ama böyle bir tutarlılık yok. Böyle bir tutarlılık zaten önümüze getirilen süreçle ilişkili olarak da yok. Bir yandan torba yasalar, öte yandan, sabah kalkıyoruz, sabahın erken saatinde, bir önceki hafta kent uzlaşısı çerçevesinde başlatılan bir operasyon; bugün kalkıyoruz, Halkların Demokratik Kongresine yönelik operasyon, 60 yakalama kararı, 52 gözaltı; bir bakıyoruz, kadın özgürlük hareketine, Kürt Kadın Hareketine yönelik operasyonlar; bunlar içinde bir tutarlılık olmadığı için biz de tutarlı bir umudu sürdürmüyoruz. Tabii ki durum bundan ibaret de değil.

Burada bugün görüştüğümüz kanun teklifi içinde bir yandan da bir bilim alanına ilişkin önemli bir düzenleme var, TÜBİTAK'la ilişkili bir düzenleme var. TÜBİTAK, KOSGEB, kişisel verilerin korunması, ölçüler ve ayarlar hepsi bir arada ama ben biraz daha fazla bu bilim alanıyla ilişkili düzenleme üzerinde durmak istiyorum. Bilim alanında nitelik yükseltebilmek için özgürlük gerekir. Özgürlük alanı bu kadar saldırı altındayken bilim alanında nitelikli bir şey üretmek imkânı yoktur. Aslında bu istenmez de; özgürlüklere saldıran, ifade özgürlüğüne, medya özgürlüklerine, bilimsel özgürlüğe, akademik özgürlüklere sistematik olarak saldıran bir iktidarın bilimde nitelik aradığına niçin inanalım? Çünkü bilim özgürlüklerle, diğer birçok alandan, her şeyden çok daha ilişkilidir. Dolayısıyla bu konuda önümüze gelen teklife hiçbir yönüyle bir umut bağlayamıyoruz çünkü genel bir resim içine yerleştirdiğimizde TÜBİTAK'la ilgili yapılan düzenlemelerde "Acaba yine nasıl bir liyakatsizlik kurumda kökleştirilmeye çalışılıyor? Nasıl bir kayırmacılığın önü açılmaya çalışılıyor? Öğrencilerin hangi kazanımları, öğretim elemanlarının hangi kazanımları ellerinden alınmaya çalışılıyor?" biz ancak bunu görebiliyoruz çünkü iktidarın yirmi iki yıldır -yirmi üçüncü yılındaki bir iktidarın- yaptıklarını biz de bu anlamda yapacaklarının teminatı olarak görüyoruz. Dolayısıyla da hiç de bizi bu kanun teklifiyle, bu alandaki bir boşluğun,

bilim alanında faaliyet gösteren öğretim üyesi, öğrenci ya da diğer bileşenler bakımından bir şey vadedeceğini bu anlamda düşünmüyoruz.

Şimdi, baktığımız zaman, bilim alanına yatırımı AKP hangi veçhesiyle daha çok överek önümüze getiriyor? Bugün mesela, Yapay Zekâ Araştırma Komisyonunun bir toplantısı vardı. Biliyorsunuz, bu komisyon, bu araştırma komisyonu yakın zamanda kuruldu ve böyle çok adanmış bir biçimde her hafta toplanıyor yani ilkesel olarak öyle görünüyor. Fakat orada da görüyorsunuz, ziyaret ettiğimiz kurumlarda da görüyorsunuz ki bu kapsamda geçtiğimiz günlerde TÜBİTAK'a da bir ziyaret yapmıştık. Görüyorsunuz ki, aslında yapay zekâ teknolojileri gibi bir alanda bile esas olarak övücümüz hep böyle bir kapasite, teknik kapasite, işte, bu teknik kapasiteyle biz nerede duruyoruz? Oysaki yapay zekâ teknik kapasiteye indirgenemez. Evet, TÜBİTAK, bu kadar büyük ölçüde tahribat görmüş bir kurum olarak, işte, o 96'larda, Ulusal Enformasyon Altyapısı Ana Planı'nı kurup onu takip eden bir kurum olarak hâlâ bütün bu tahribata rağmen belirli bir yetkinliği teknoloji alanında koruyor olabilir. Ama yapay zekâ, en nihayetinde, arkasında evrensel, özgürlükçü ve çağcıl değerleri sahiplenilen zekâlarca yönetildiği zaman insanlığın yararına bir şey olabilir; yurttaşlığın, demokratik yurttaşlığın yararına bir şey olabilir. Aksi takdirde bunun yıkıcı bir kapasite, bir Frankenstein olmasının önüne geçilemez ve bu da hiçbir zaman yurttaşlığın, yurttaşların, demokrasinin ve özgürlüklerin yanında olamaz fakat bilimle ilişkili konuşmak için buraya kim çıksa -bu, üniversiteler olabilir, YÖK olabilir, TÜBİTAK olabilir- hepsinde sıralamalardan, sayılardan söz ediliyor; bilim sayılardan ibaret bir şey değildir. Bu bilim anlayışının kendisi gerçekten de bilim alanını kökten bir biçimde tahrip etmiştir. Bugün, işte, KHK'lerle, Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle yapılan düzenlemeler, AYM tarafından iptal edilen düzenlemeler yeniden kanun teklifi olarak önümüze geldiğinde de gördüğümüz şey budur.

Bir yandan TÜBİTAK'ın uhdesindeki bursların YÖK'le ilişkili olmasından dolayı onun denetiminden çıkarılması ve üstün zekâlı olan öğrencilerin desteklenmesi gibi vaatler getiriyor. Oysaki bu üstün başarının -yapay zekâdan söz ettiğim için- kriteri nedir? Bunun üstün başarı olduğuna kim karar verecek? Kurumda buna karar verecek bir kapasite, bir liyakat var mıdır? Bütün bu çerçevelerden baktığımız zaman elbette ki hiçbirine olumlu bir yanıt üretemiyoruz.

Yine, bunun gibi, ilgili düzenlemede bilim kurulunun yerine yönetim kurulunun getirilmeye çalışıldığını görüyoruz TÜBİTAK'ta. Bu iptal edilmişti biliyorsunuz ve iptal edilen bu şeyler başka görünümde altında karşımıza geliyor yine de. Aslında, son bir yıl içinde karşımıza gelen birçok düzenlemede böyle bilim kurullarının yerine ya paralel akademilerin ya da yönetim kurullarının getirilmesi gibi bir çabayı görüyoruz. Bu, basit bir terminolojik değişiklik değil aslında; bilimin o alanda söz sahibi olmasına son vermek, orayı bir şirket gibi görmek, içini boşaltmak ve ticarileştirmek; bilim alanına yapılan budur. Bilim alanı hiçbir zaman diğer faaliyet alanlarından farklı bir alan olarak görülmemiştir. Aynı şeyi, aynı zaafı KOSGEB'le ilgili olarak da görüyoruz ama sanırım partimizin diğer konuşmacısı o konuya daha çok yer ayıracaktır. Biz TÜBİTAK'ın sadece 2003'ten yani AKP'nin iktidara gelmesinden bugüne kadar olan kronolojisine baktığımız zaman nasıl ağır bir tahribatla daha ilk yıldan karşı karşıya olduğunu görebiliriz. Daha 2003 yılında kurumun özerkliğine son verebilmek için Başbakan Erdoğan tarafından tek seferlik yapılmış bir düzenlemeyle başkan ataması yapılmıştı. Bu tabii ki iptal edilmişti ama beş yıl boyunca biz onun kavgasının sürdürüldüğünü görmüştük. Bu beş yıl içinde ataması durdurulan isim vekâleten getirilmiş, en sonunda beş yıl sonra asaleten atanmış, bu arada eşi de yine TÜBİTAK'ın önemli kurumlarından birinin başına getirilmişti. Sadece TÜBİTAK'ta değildi bu yolsuzluklar, liyakatsizlikler, kurum personelinin fişlenmesi meselesi, böyle bir skandal bile yaşamıştık. Bilimsel değerler yerine faaliyet alanlarında ideolojik ve dinsel referansları güçlendirmek, TÜBİTAK'ın en önemli icraatlarından biri olan dergisine yönelik sansür, bütün bunlar hatırladığımız şeylerdir ve bu alanlarda yapılanlar da yapılacakların teminatıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

SEVİLAY ÇELENK (Devamla) - Dolayısıyla bu şekilde bir yasama faaliyetini elbette kabul etmiyoruz. Yine, KOSGEB'le ilgili düzenlemede de karşımıza gelen aynı şeydir. Küçük ve orta ölçekli işletmelerin güçlendirilmesi meselesi hiçbir zaman kayırmacılığın ötesinde gerçek bir güçlendirme faaliyeti olmamış, bu alanda destek almak isteyen küçük ölçekli işletmeler bürokrasinin o güçlükleriyle başa çıkamamış, taşradakiler merkeze göre dezavantajlı olmuş. Aslında her zaman büyük sermayeyi kollama derdinde olan AKP iktidarları bu alanda da hiçbir zaman küçük işletmelerin yanında ve onların yararına bir faaliyet içinde olmamıştır. Bu kanun teklifiyle ilişkili olarak söyleyeceklerim bunlardır. Bu tür bir yasama faaliyetini kabul etmiyoruz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ikinci konuşmacı Mersin Milletvekili Sayın Ali Bozan.

Buyurun Sayın Bozan. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ALİ BOZAN (Mersin) - Değerli milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Her zamanki gibi bir AKP klasiğiyle karşı karşıyayız. Elimizdeki kanun teklifi 11 madde; 11 Maddenin 2'si yürürlük maddesi, geriye kalıyor 9 madde, 9 maddenin de 8'i Anayasa Mahkemesinin verdiği iptal kararları nedeniyle şu anda Meclis gündeminde. Anayasa'ya aykırı olduğunu bile bile kanun çıkarmak ya da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi düzenlemek iktidarın "Ben yaptım oldu, ben yaparım olur." siyasetinin bir sonucu.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'a yanıtılaması istemiyle soru önergesi vermiştim. Soru önergemde demiştim ki: Bugüne kadar kaç Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarıldı, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinden kaç Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi ve Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararları üzerine yeniden kaç Meclis gündemine getirildi? Cevdet Yılmaz bir ay boyunca düşünmüş, düşünmüş, düşünmüş, sorduğum sorulara herhangi bir şekilde cevap vermemiş; bana internet sitelerini ve Resmî Gazete'yi işaret etmiş. Aslında bu sorulara cevap verilmemesinin sebebi belli; eğer bu sorulara cevap verilmiş olsaydı Meclisin iradesinin kaç kez yok sayıldığı ortaya çıkacaktı. Bu nedenle biz iktidarı bu yanlış yasa yapma tekniğinden vazgeçmeye çağırıyoruz.

Değerli arkadaşlar, Türkiye, iktidarın girdiği çıkmazdan kaynaklı bugün öyle görünüyor ki yanlış politikalarının bir tekrarını yaşıyor ve yanlış politikalarını hayata geçirirken de tüm tuşlara yeniden basmaya başladı. İktidar o kadar çaresiz durumda ki 2011

yılında kurulan ve 13'üncü Genel Kurulunu geçtiğimiz yıl içerisinde yapan HDK'yi illegalize etmeye çalışıyor. Buradan iktidara "..."⁵ diyoruz, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına "..."⁶ diyoruz. Tam on dört yıldır HDK var ve çalışmalarının tamamının kamuya açık yapıyor. On dört yıldır kamuya açık çalışmalarını yürüten HDK illegal değildi de bugün mü illegal oldu? Biz, iktidarın HDK'ye neden saldırdığını biliyoruz çünkü halkların zengin birlikteliği olan HDK, AKP iktidarını sarsıyor. AKP başka hangi tuşa basıyor? Ve 31 Mart yerel seçimlerinde kendisine büyük kaybettiren kent uzlaşısına saldırıyor çünkü kent uzlaşısı formülü AKP'ye çok büyük kaybettirdi. AKP kent uzlaşısıyla yenilginin tadına baktı, iktidar koltuğu sarsıldı, bu nedenle kent uzlaşısına saldırıyor, bunun dışında belediyelerimize kayyum atıyor. Sebebi nedir? Çünkü 31 Mart yerel seçimlerini hatırlayalım, partimize yönelik tüm baskılara rağmen seçmen usulsüzlüklerine rağmen 2019 yılında 65 olan belediye sayımızı biz 78'e çıkardık ve tüm bu baskılara rağmen, belediye sayımızı 65'ten 78'e çıkarmamız AKP iktidarının içine dert oldu. Meclis kürsüsünden bir kez daha ifade edelim, mücadelemizle içinize dert olmaya devam edeceğiz.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarına sorduk, dedik ki: "Darbeci misiniz, değil misiniz?" Bu soruya nasıl cevap verilir? Ya denir ki "Darbeciyiz." ya denir ki "Darbeci değiliz." AKP sözcüsü ne yaptı? Elimdeki Anayasa kitapçığını aldı, 127'nci maddeyi okudu ve o maddeye dayanarak dedi ki: "Darbelerin hepsini yerle yeksan ederiz." Şimdi, hatırlatmak gerekiyor, önce elinize aldığınız Anayasa darbe ürünü bir Anayasa. Darbe ürünü bir Anayasa'yı kullanarak, gerekçe göstererek belediyelerimize kayyum atıyorsunuz. Yine, bir diğer gerekçe, unuttukları bir şey var: Bu Anayasa'yı gerekçe göstererek belediyelerimize kayyum atamıyorsunuz, 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında olağanüstü hâl koşullarında çıkardığınız 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yi gerekçe göstererek siz belediyelerimize kayyum atıyorsunuz. Yani aslında AKP sözcüsü dolaylı olarak da olsa darbeci olduklarını kabul etti. Açık şekilde dedi ki: "Biz darbe ürünü Anayasa'nın 127'nci maddesi ve Belediye Kanunu'nun 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'siyle değiştirilen hükümlerini gerekçe göstererek belediyelere kayyum atıyoruz." Yani diyor ki: "Biz darbeciyiz aslında."

Değerli arkadaşlar, bugün kürdistanda kayyuma karşı Kürtler direniyor. Kürdistanda kayyuma karşı direnen Kürtler ne diyor biliyor musunuz? Diyorlar ki: "Biz, Şeyh Sait'in, Seyit Rıza'nın, Ape Osman Sebri'nin, Saidi Kürdi'nin torunlarıyız. Bugüne kadar baş eğmedik, baş eğmeyeceğiz, direneceğiz çünkü bizim direnişimiz sizin zulmünüzden büyüktür." Bugün bu sözün sahipleri Rojava'da, Bakur'da Başur'da, Rojhilat'ta ve dünyanın birçok yerinde dirençlerini yükseltiyorlar. Peki, bu mücadeleden korkanlar ne yapıyor? Bugün bu ülkede Kürtlerin kazanımlarına saldırılar düzenliyorlar, 10 yaşındaki çocuklardan yaşlılarımıza kadar düşmanlığın ötesinde saldırılar yapıyorlar, işkence ediyorlar. İktidarda bugün 10 yaşındaki Kürt çocuğunun zerreyimiskal cesareti yok, eğer 10 yaşındaki Kürt çocuğunun zerreyimiskal cesareti olsaydı bugün Van'da TOMA'yla, copla, plastik mermilerle 10 yaşındaki çocuklara, kadınlara saldırmazdınız. Daha önce de birçok belediyemize kayyum atadınız. Peki, ne oldu? Örnek verelim: Van Büyükşehir Belediyesine daha önce iki defa kayyum atadınız ama Van halkı her defasında daha güçlü bir iradeyle kayyumlarınızı defetti. İçinize dert oldu, üçüncü kez Van Büyükşehir Belediyesine kayyum atadınız ama yine söyleyelim, merak etmeyin, Van halkı kayyumlarınızı yeniden gönderecek ve sadece Van değil, Mardin, Batman, Siirt, Akdeniz, Dersim'de de tüm kayyumlarınızı orada yaşayan halk defedecek. Halk kayyumları gönderecek; peki, ya, AKP içerisinde siyaset yapan Kürt milletvekilleri, siz kendi milletinize yapılan bu zulme sessiz kalmaya devam edecek misiniz? Buradan AKP Mardin milletvekillerine sesleniyorum: Ahmet Türk ömrünü demokrasi ve barış mücadelesine adanmış; 3 kez Mardin Büyükşehir Belediye Başkanı seçildi, 3 kez de yerine kayyum atandı. AKP'nin Mardin milletvekilleri, Mardin Büyükşehir Belediyesine 3 defa kayyum atanmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz? Çıkin, milletin kürsüsünden açıklayın. Yine, AKP Van milletvekillerine sesleniyorum: 1 milyon 200 bin Vanlının iradesi 3 kez gasbedildi. Ne düşünüyorsunuz bu konuda? Çıkin, milletin kürsüsünde bunu açıklayın. Buna diyecek tek bir sözünüz gerçekten yok mu? Çünkü Van'a gittiğinizde, Mardin'e gittiğinizde halk size soracak, diyecek ki: "İrademize AKP eliyle, iktidar eliyle el konuldu. Siz ne yaptınız? Siz neden itiraz etmediniz?" Baktım, bugüne kadar ne Mardin milletvekillerinin ne Van milletvekillerinin ne Siirt'in ne Batman'ın ne de Urfa milletvekillerinin kayyuma dair tek bir sözü yok. Biz de buralarda yaşayan halk adına sesleniyoruz: Gelin, kayyumla ilgili ne düşünüyorsunuz, halkın kürsüsünde açıklayın. Aynı soruları Siirt, Batman, Urfa vekillerine soruyoruz ve diyoruz ki: İllerinize atanan kayyumlarla ilgili ne düşünüyorsunuz?

Değerli arkadaşlar, buradan AKP'li tüm Kürt milletvekillerine tekrardan seslenmek istiyorum: Kürt olmak farklı şey, farklı ideolojiye sahip olmak farklı şey; ikisi bambaşka şeyler ve ben sizi kimliğinize ve Kürtlüğünüze sahip çıkmaya davet ediyorum.

Ve son olarak şunu ifade etmek istiyorum: İktidarın bugün derdi yalnızca belediyelerimize kayyum atamak değil, iktidarın derdi Kürt halkına boyun eğdirmeye çalışmaktır. Biz de diyoruz ki: Vallahi de billahi de işkencenize de zorunuza da bugüne kadar boyun eğmedik, bundan sonra da boyun eğmeyeceğiz; bu da sizin içinize dert olsun. Allah'ın izniyle bizler, bugün kayyum darbesiyle gasbettiğiniz belediyelerimizi tekrar kazanacağız inşallah ve inşallah o gün geldiğinde belediyelerimize davul zurna ile gireceğiz.

Halkın olan belediyeleri yine halka teslim edeceğiz diyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARINI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın, İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası doğrultusunda milletvekillerinin gerekli hassasiyeti göstermelerine ilişkin konuşması

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İç Tüzük'ün 161'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasında Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğü esasında Anayasa'da düzenlenen idari yapısına aykırı tanımlamalar yapmak yasaklanmıştır.

İç Tüzük'ün amir hükmü doğrultusunda sayın milletvekillerinden bu hususta gerekli hassasiyeti göstermelerini rica ediyorum.

⁵ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

⁶ Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

3.- Niğde Milletvekili Cevahir Uzkurt ve Kars Milletvekili Adem Çalkın ile 131 Milletvekilinin Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2859) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 192) (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Nail Çiler. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NAIL ÇİLER (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

İktidar karşımıza yine bir torba kanun teklifiyle geldi. Bu kanun teklifleri Anayasa'nın ruhuna uygun teklifler değildir. Torba kanun sevdasından artık vazgeçmelisiniz.

Kanun teklifinin özüne baktığımızda kurumlarımız ve vatandaşlarımız için herhangi bir yenilik yok, kural değiştirmeyen bir teklif olduğunu görüyoruz. Altı yıl önce Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle çıkarılan bazı kanunların Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi sebebiyle bu yasama çalışmasını yapıyoruz. Altı yıl önce yürürlüğe giren 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin iptal edilen bu maddelerini neden bir kez daha görüşmek zorunda kalıyoruz?

Değerli milletvekilleri, Anayasa "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez." der. Anayasa Mahkemesi bu kanun maddelerini iptal ederken verdiği kararda diyor ki: "Bazı konularda kanun hükmünde kararnameyle düzenleme yapmak yasaktır. Bu konularda Türkiye Büyük Millet Meclisi kanun yapabilir." Nedir bunlar? Kanunla yapılması gereken bütçe konuları, maaş ve özlük düzenlemesi, bilgi ve veri toplama, paylaşma işleri kanun hükmünde kararname ve Cumhurbaşkanlığı kararıyla yapılamaz ancak siz yapmaya devam ediyorsunuz. Yani "yeni sistem" dediğiniz bu sistemde bürokrasi azalacak, hızlı karar alınacak diye Anayasa'ya aykırı hareket edildi. Sonuç olarak, altı yıl önce Anayasa'ya aykırı çıkarılan kanun hükmündeki kararname sebebiyle bugün kanun maddelerini görüşmek için Genel Kurulda bir kez daha mesai harcıyoruz. Meclisimiz, üretim alanında birikmiş sorunların çözümüne zaman ayırabileceksen bu sistemin, Anayasa'ya aykırı altı yıllık düzenlemelerini Anayasa Mahkemesi iptal ettiği için çalışıyor. Meclisimiz, Anayasa Mahkemesinin gecikmeli kararlarını karşılamak için getirilen yasa teklifleriyle ilgileniyor. Bu açıdan, yaptığımız çalışmanın sorun çözen bir noktada olmadığını, verimli bir çalışma sistemi olmadığını belirtiyorum. Bizim ülkemizin gelişmesi için çağın yeniliklerine uygun daha acil, daha verimli kanunlar yapmamız gerekmiyor mu? Bizim adaleti, liyakati tesis etmemiz gerekirken her gün liyakatin ne kadar önemli olduğu gerçeğiyle yüz yüze geliyoruz. Bugün, liyakatsiz kadrolara teslim edilen kamu kurumlarımız çalışamaz hâle gelmiştir. Bu gerçeği sesli dile getirenlere, eleştirenlere ise tahammül edilemiyor.

Geçtiğimiz günlerde, ülkemizde ifade özgürlüğünün ne kadar dar bir alana sıkıştırıldığını gösteren bir olayla karşı karşıya kaldık. TÜSİAD Yüksek İstişare Konseyi Başkanı yaptığı bir konuşmada ekonomik belirsizlikten, denetimsizlikten ve liyakatsizlikten bahsettiği için hakkında soruşturma başlatıldı. Eleştirilerinde ülkemizin daha şeffaf, hesap verebilir ve güven veren bir yönetime ihtiyacı olduğunu vurguladı ancak bu sözleri bir değerlendirme konusu olmak yerine bir soruşturmanın gerekçesi hâline getirildi. Oysa demokrasilerde eleştiri yönetimin daha iyi işlemesi için bir fırsattır. İş dünyasının, sivil toplumun ve akademinin görüş bildirmesi sağlıklı bir toplumun temel taşıdır. Bu sesleri susturmak sadece bireyleri değil, ülkenin ortak aklını susturmak anlamına gelir çünkü özgür düşünce olmadan gelişim olmaz, özgür düşünce olmadan adalet olmaz, özgür düşünce olmadan güven ortamı tesis edilemez. (CHP sıralarından alkışlar) Eğer, eleştiren herkes yargılanma tehdidiyle karşı karşıya kalırsa toplumdaki güven duygusu nasıl yeniden inşa edilebilir? Oysa bu ülkenin ihtiyacı olan şey hukukun üstünlüğüne dayalı bir yönetim anlayışıyla vatandaşlarına güven veren bir sistem olmalıdır. Bizler eleştirenin bir suç değil, demokrasinin bir gereği olduğunu savunuyoruz. Özgürce konuşmayan bir toplum sağlıklı karar alamaz. Bugün burada bir kez daha vurgulamak isterim ki adaletin, hukukun ve ifade özgürlüğünün herkes için güvence altında olduğu bir Türkiye inşa etmeden sorunlarımızı çözemeyiz. Güven duygusu ve huzur ortamının olmadığı yere yatırımcı gitmez, katma değer üretemeyiz, istihdam sağlayamayız.

Değerli milletvekilleri, esnaf, tacir, tüccar şu anda çok zor durumda, bir can suyu bekliyor. Katma değerli üretim azalıyor, işsizlik her geçen gün artıyor. İŞKUR'un verilerine göre 2024 yılında 1 milyon 661 bin 329 kişi işinden çıkarıldığı için İşsizlik Sigortası Fonu'ndan işsizlik ödeneği alabilme umuduyla İŞKUR'a başvurmuştur; bu veriler sizin verileriniz. Bizim bu ve buna benzer sorunlara çözüm üretmemiz gerekirken sistemin yanlışlıkları yüzünden sadece bürokratik bir düzenleme yapmakla uğraşıyoruz. Bu kanun teklifi hangi derde çare oluyor; hangi kuralı, hangi düzeni değiştiriyor? Hiçbir şeyi değiştirmiyor maalesef.

Değerli vekiller, TÜBİTAK bizim göz bebeğimiz; çok önemli, bilimsel çalışmalar yapan, tabiri caizse, kurumlar üzeri bir Kurum fakat TÜBİTAK'ta sorunlar var arkadaşlar. Ben de o bölgede yaşayan biri olarak çok yakından izliyorum. 1963 yılından beri bilimsel çalışmalar yapan, oturmuş düzeni olan bu Kurum her geçen gün kendi benliğinden kopartılıyor.

Teklifin maddelerine baktığımızda 6'ncı maddede bir performans kriteri getiriliyor, TÜBİTAK Yönetim Kuruluna veriliyor. Sözleşmeli personelin ve dışarıdan görevlendirilenlerin ücretlerinin bir kısmının performans ölçütlerine göre farklı miktarlarda yapılabileceği yetkisinin verilmesi teklif ediliyor. Açıkçası merak ediyorum, hangi performans göre? Bunun şeffaf bir şekilde belirtilmesi lazım. Tabii ki performans kriteri, personel için bir prim ya da bir motivasyon aracı gibi görülse de aynı zamanda idarenin elinde bir mobbing aracı da olabilir. Uyarılarımızı dikkate alın, sorunların üzerini lütfen kapatmayın.

TÜBİTAK'a ilişkin birkaç konudan bahsedeceğim. TÜBİTAK'ı yakından takip eden biriyim çünkü o yerleşkenin yanında oturmaktayım. Geçmişten beri çok önem verdiğim kurumlardan biridir. TÜBİTAK'ın yerleşkesi de Gebze'dedir, aynı zamanda MAM, TÜSSİDE, BİLGEM'de 5 binden fazla personel çalışmaktadır. Gebze büyük kuruluşlara ev sahipliği yaptığı gibi bunlara da ev sahipliği yapmaktadır. Tabii ki bilimin ışığında ne yaparsa biz onlara destek olmaya çalışacağız. Yalnız, son zamanlarda TÜBİTAK'ta çok sıkıntılar var arkadaşlar; sorunlarını söyleyeceğiz ve hep birlikte bir arada çözmeye çalışacağız.

Ülkemizin savunma sanayisi alanında kritik bir mihenk taşı olan TÜBİTAK BİLGEM çürüyor. Değerli arkadaşlar, BİLGEM sayesinde KAAAN ve millî gemi, yerli çip projeleri başarıyla yürütüldü, yürütülmeye de devam ediyor ancak bugün liyakat yerine sadakatin, uzmanlık yerine kişisel ilişkilerin, bilimsellik yerine ideolojik hesapların ön plana çıkması sebebiyle Kurum bilimsellikten uzaklaşmaktadır. BİLGEM gibi geçmişinde muazzam çalışmaları olan bir kurum, alanında dünya çapında uzman araştırmacılar tarafından yönetilmesi gerekirken 2020 yılından bu yana vekaleten, keyfi kararlarla yönetilen bir yapı hâline gelmiştir. Biliyoruz ki geçmişte BİLGEM yönetimine akademik olarak çok nitelikli arkadaşlarımız vardı ama bugün, liyakat yerini yeniden sadakate bıraktı. "Liyakat yerine sadakat." dediğiniz günler bizi 15 Temmuz'a götürmedi mi? Şimdi, aynı hataları tekrar yapıyorsunuz. Devletin en kritik noktalarına ehliyetten uzak, sadece sadakate iş başına getirilmiş kişilerin nasıl bir güvenlik açığı oluşturduğunu acı tecrübelerle yaşadık, hep birlikte gördük ancak siz ders almadınız, almıyorsunuz.

BİLGEM, son beş yılda yanlış insan kaynakları politikaları nedeniyle en değerli varlığı olan yetişmiş beyin gücünü kaybetmektedir. "2024 yılı sonu itibarıyla -burası çok önemli, dikkatinizi çekmek istiyorum- birçok deneyimli personelin -daha bir, iki ay önce- emekliliğe zorlandığı konuşulmakta." diyor. Sadece emeklilik değil, kurumdaki sözleşmeli personelin de sistematik olarak işten çıkarıldığı bilinmektedir ancak bu süreç öyle kurnazca yürütülmüştür ki rakamlar aylara yayılmış, toplu işten çıkarma gibi gözükmemesi sağlanmıştır ancak sonuç değişmemiştir. Kurum, her geçen gün daha fazla yetkin insan gücünü kaybetmekte ve yerlerine yeterli donanıma sahip olmayan kişiler getirilmektedir.

Değerli milletvekilleri, liyakatin olmadığı yerde verimlilik olur mu? Tabii ki verimlilik de olmaz. Patent olur mu, bilimsel üretim, bilimsel makale olur mu, inovasyon olur mu? Size savunma sanayisinin köşe taşlarından biri olan bir kurumdan bahsediyorum. Uzun yıllar boyunca çok büyük gelişmeler kaydettiğimiz bir kurumu yok ediyorsunuz maalesef. BİLGEM, artık bilim insanlarının özgürce çalışabildiği bir kurum olmaktan çıkmış, insanların iş kaybetme korkusuyla susturulduğu bir yapıya dönüşmüştür. BİLGEM yeniden liyakat temelli bir yapıya kavuşmazsa savunma sanayimizdeki kritik projeler sekteye uğrayacak, ülkemizin teknolojik bağımsızlığı zedelenecektir. Bilim insanlarını kaybetmeye devam eden bir ülke kendi ayakları üzerinde duramaz. Şimdi, bu anlattıklarım ışığında performans kriteri bir prim, teşvik aracı mı olacak, acaba bir mobbing aracı mı olacak? Size BİLGEM'de yaşanan sorunları tek tek sıraladım. Eğer samimiyseniz ben bu kürsüden inmeden siz telefonlarınıza sarılıp BİLGEM'de ne oluyor, TÜBİTAK'ta ne oluyor diye bürokratlarınızı arar mısınız? Yaşanan haksızlıklara vakit kaybetmeksizin müdahale etmeniz gerekir. Bu konuda derhâl sizden adım atmanızı bekliyoruz.

Gebze demişken, 22 Ekimde Gebze Mevlana Mahallesi'nde, 28 Aralık günü de Darıca Bayramoğlu Mahallesi'nde doğal gaz patlamaları olmuş, bu patlamalarda 3 vatandaşımız yaşamını yitirmiş, 21 vatandaşımız yaralanmış ve vatandaşlarımızın çoğu konutlarını terk etmek zorunda kalmışlardır. O zamandan bugüne vatandaşlarımızın mağduriyeti maalesef giderilememiştir. Yetkililerden bugüne kadar sağlıklı bir açıklama yapılamamıştır. Bunu da bir kez daha buradan belirtmek istiyorum. Vatandaşlarımızın mağduriyeti giderilmelidir. Palgaz ve yetkililer üzerine düşen sorumluluktan kaçmak yerine bu görevlerini derhâl yerine getirmelidirler.

Değerli arkadaşlar, kanun teklifine dönecek olursak bir diğer konu da 9'uncu madde, KOSGEB'in veri paylaşımı konusu. Komisyon görüşmelerinde bürokrat arkadaşlar güvenli bir dataya sahip olduklarını anlattılar, biz de onları dinledik. Bu ülkede milyonlarca vatandaşın e-devlet bilgileri çalındı; 10 Eylül 2024 tarihinde Ulaştırma ve Altyapı Bakanı pandemi döneminde vatandaşlarımızın verilerinin sızdırıldığını kendisi kabul etti ve ilan etti. Şimdi biz nasıl güvenelim? Bu datayı kim saklayacak, kimlerle paylaşılacak? Bunların bilinmesi gerekli, paylaşılmasa dahi korunmasına ilişkin hangi önlemler alınıyor ya da alınmaktadır? E-devletle ilgili sorunun ardından çalınan verilerin imhasına ilişkin bir yol izlendi mi diye sormaktayım. Hiç zannetmiyorum. Şirketlerin cirosu, personeli gibi bilgiler var elinizde yani şirketlerin mahrem bilgilerini siz depolayacaksınız. Bu bilgilerin paylaşılması doğru değil. Paylaşılmasa bile güvenliği çok önemli. Bununla birlikte, bu madde geriye doğru yürütülüyor. Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer, siz süreyi tutturamadık diye geriye yürütüyorsunuz. Bu madde 9 Ağustos 2024 tarihinden itibaren geçerli olacak eğer sizler "evet" dersiniz. Yedi aydır hukuksuz olan bir uygulamayı hukuka uygun bir hâle getirmeye çalışıyorsunuz. Bu maddeyle, KOSGEB KOBİ'lere ne gibi faydalar temin edecek? 2025'te 52 bin KOBİ'ye destek vereceğimizi açıkladınız. 2024'te hedefiniz 54 bin KOBİ'ye destek vermektir, 51 bin KOBİ'ye destek verdiniz. Bu hedeflerin tutmaması sorun değil mi? KOSGEB'in bütçesine önceden daha çok pay ayrılıyordu, bütçeyi daha verimli kullanıyordunuz. Finansla erişimin iyice zorlaştığı bugünlerde bizim burada tacire, tüccara nasıl can suyu kredisi veririz, onu tartışmamız gerekiyordu ama tadilat düzenlemeleri yapıyorsunuz. Aralık ayı itibarıyla KOBİ'lerin bankalara olan borçlarını söylüyorum arkadaşlar: 4 trilyon 372 milyar 181 milyon TL oldu. 273.773 KOBİ bankalara borçlu. Bizim bunu dert edinmemiz gerekmiyor mu? Bu ülkede iş yapan tacir, tüccar, sanayici artık mirasçılarına borç bırakıyor; bırakacak başka bir şeyi yok. Elinizi vicdanınıza koyun, düşünün; biz burada sorun çözen bir görevi mi üstlendik, yoksa tadilat kanunları yapan birer memur muyuz? Ekonominin daha güçlü ve sürdürülebilir olması için KOBİ'lerimize gerekli destekler her zamankinden daha çok verilmelidir. Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan emek yoğun sektör daha çok desteklenmeli ki üretim merkezleri yurt dışına kaçmasın. Bunları yapmıyorsunuz. Şirketlerin katma değer vergisi yani KDV alacağı 20 milyar doların üzerinde. Hiç olmazsa KDV alacaklarını şirketlere ödeyin, bir nefes alsın bunlar.

Değerli arkadaşlar, Ulusal Taşıt Tanıma Sistemi diye bir şey çıkardınız. Bu konuda birçok kez açıklama yapıp sakıncalarını anlattık, verimli olmayan bir konu dedik ama siz ısrar ediyorsunuz; neden? Şu anda bile çoğu arabaların tanımı yapılmamış durumda. Darphane tarafından maliyeti 650 TL olarak açıklanan cihazın her bir araç için 2025'te 2.326,21 TL artı KDV bir bedelle araçlara takılmasını istiyorsunuz; daha dün kadar, 2024 yılında 1.810 TL artı KDV'ydü. Peki, bunları yaparken, düşünürken biz "Emeklilerin maaşını artıralım, emekliler geçinmiyor, memurlar geçinmiyor." derken neden ona parmak kaldırmadınız arkadaşlar, size soruyorum, neden? (CHP sıralarından alkışlar) Tabii, sizin tuzunuz kuru, oturuyorsunuz, biz de burada geliyoruz, Allah'a şükür -İYİ PARTİ'den arkadaşların dediği gibi- dolu dolu koltuklara hitap ediyorsunuz; tabii, bunu da anlamış değilim, herhâlde buna da bir çözüm buluruz kendi aramızda, buna da oylama yaparız diye düşünüyoruz.

"Akaryakıtta kayıp kaçak oranı nedir?" diye sorduğumuzda kimseden bir yanıt yok. Kayıp kaçak tutarı ne kadardır, bu cihazla elde edilen gelir ne kadardır, kaç araç akaryakıt istasyonu aracılığıyla kendi taşıt tanıma sistemini kullanmaktadır; bunların analizi yapıldı mı? Acaba araçlara takılacak bu taşıt tanımadada o yazılımı yapan firmanın adını açıklar mısınız? İnsanların endişesi

var arkadaşlar. Bakın, teknoloji o kadar gelişti ki yapay zekâyı konuşuyoruz bugün, oturduğunuz yerden kilometrelerce uzaktaki kişiyi bir cep telefonundan imha edebiliyorsunuz. Bunun güvencesini kim verecek? Soruyorum, tarihe geçmesi lazım bunların. Bir gün gelecek hepimiz ama hepimiz sorumlu olacağız, buna hesap vereceğiz. Hesap sormasını bilmeyen hesap veremez. Biz bugün Cumhuriyet Halk Partisi olarak hesap soruyoruz, siz de gelin hesap verin. (CHP sıralarından alkışlar)

Kamu kurumlarına ait araçlar neden bu araç tanıma sisteminden muaf tutuluyor, bunu da anlamış değiliz. Tasarruf tedbirleri uygulanıyor ama maalesef saldım çayıra Mevla'm kayıra diyorsunuz. Bunlar yanlış şeyler arkadaşlar, bunların muhakkak cevaplanması gerekir diyorum.

Yasama çalışmalarının vatandaşlarımızın refahını artırmak için yapılması gerektiğini hatırlatıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Çok teşekkür ederiz.

Teklifin tümü üzerindeki siyasi parti grupları adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına ilk konuşmacı Manisa Milletvekili Sayın Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu.

Buyurun Sayın Bakırlıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Saygıdeğer Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde sanayi üretim endeksi açıklandı. Buna göre 2024 yılının Aralık ayında yüzde 5 artmış, 2024 yılındaki artış ise sanayi üretim endeksinde yüzde 7. İmalat sanayisi endeksi ise Aralık 2024'te bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,7 artmış. Her ne kadar aralık ayında genellikle sanayi üretim endeksi rakamları iyi geliyor olmasına rağmen bu rakamlar aylarca süren düşük rakamlardan, negatif rakamlardan sonra bilhassa iktidar temsilcilerinin yüzünü güldürdü ancak ocak ayının kapasite kullanım oranları açıklandığında bu baharın yalancı bir bahar olduğu ortaya çıktı, iyimser hava birazcık dağıldı. Ocak ayında kapasite kullanım oranı aralık ayına göre 1,2 puan azalarak yüzde 74,6'ya düştü. Bu düşüş aralık ayındaki endeksteeki artışın stoktan kaynaklandığı sorusunu da beraberinde getirdi.

Değerli milletvekilleri, büyük resme baktığımız zaman başka bir hakikatle karşı karşıya kalıyoruz. TÜİK 2021 yılı yüz bazlı sanayi üretim serisini 2005 yılına kadar geri götürerek açıklıyor. 2005'ten 2024'e, 2005'i başlangıç alırsak on dokuz yıllık bir dönemden bahsetmekteyiz ve bu on dokuz yıllık süreç içerisinde sanayi üretim endeksi yüzde 148 artmış. İlk bakışta yüksek bir oran gibi görünmekte ancak yıllık bazda değerlendirdiğimizde yıllık ortalama büyüme sadece 1,86. Esasında, baktığımız zaman, ciddi bir patinajdan söz etmekteyiz çünkü yüzde 1,86'lık büyüme esasında bakılırsa büyüme bile değil. İmalat sanayisinin gayrisafi yurt içi hasıladan aldığı paya baktığımız zaman sorunu daha iyi anlayabilmekteyiz. Değerli milletvekilleri, imalat sanayimizin gayrisafi yurt içi hasıladan aldığı pay her geçen yıl azalmakta. 2021 yılında imalat sanayisinin millî gelirden aldığı pay yüzde 22,2'ymiş. 2023 yılında bu oran yüzde 19,5'e düşmüş. 2024 yılına gelindiğinde ikinci çeyrek verilerine göre baktığımız zaman oran sadece yüzde 17,9. 1995 yılında bu oranın yüzde 23 olduğunu da sizlere hatırlatmak isterim. Bu rakamları gördükten sonra "Ülke batıyor." diyen Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanını daha iyi anlamak mümkün. Gerçi sonradan "Ülke batmıyor, şirketler batıyor demek istemişim." demişti ama ortada bir gerçek var, hakikat var, yüzde 50 faizle yatırım yapmak, üretim yapmak, ihracat yapmak neredeyse imkânsız. Baskılanan talep, baskılanan döviz kuru, yüksek enflasyon, yüksek ticari faiz oranları, daralan dış talep; tüm bunlar sanayi sektörünü işin içinden çıkılmaz bir hâle getirmiş durumda. Tüm bu verileri alt alta koyduğumuzda, sorunun sanayisizleşme olduğunu ve bu eğilimin uzun zamandan beri sürdüğünü görmekteyiz. Dünyada da benzer bir eğilim var esasında ancak biz dünyadan ayrıştığımız. Sanayisizleşme genellikle gelişmiş ekonomilerde karşımıza çıkmakta. Orta-yüksek, yüksek teknoloji üretimin artması, emek yoğun imalat sektörlerinin bizim gibi gelişmekte olan ülkelere kaydırılması, imalat sanayisinin de istihdam içerisindeki payının azalmasına neden olmakta. Bizdeki süreç biraz daha farklı işlemekte; gelişmiş ülkelerle aramızda önemli bir fark var. Biz esasına bakılırsa erken sanayisizleşmekteyiz yani henüz gelişmiş bir ekonomi olmadığımız hâlde sanayisizleşmeye başladık. Bizim yüksek teknoloji üretimimiz, bu ürünlerin ihracat içindeki payı yerinde sayıyor, hatta geriliyor. Yüksek teknoloji ürünlerin ihracattaki payı 2002'de, bakın, 2002'de yüzde 6,2'ymiş; bugün 2024 Ocak-Aralık rakamlarına baktığımız zaman bu oran yüzde 3,6. 2053 hedeflerimiz neydi peki? Yüzde 17. Biz daha yüzde 4'lük bir barajı geçemedik, sanki üzerimizde bir cam tavan var ve biz ne yazık ki bu cam tavanı kıramıyoruz. İmalat sanayisinde girişimcilerin yalnızca binde 8'i -yüzde 1 değil- yüksek teknoloji ürün üretmekte ve istihdam içindeki payı da sadece yüzde 2,8.

Sanayide yapısal değişim durma noktasına gelmiş durumda, verimlilik artışı çok sınırlı bir şekilde gelişmekte. Uluslararası doğrudan yatırımcıların, yabancı yatırımın ülkenin teknolojik üretimine katkısı elbette ki bilinen bir gerçek. 2007 yılında, Türkiye Avrupa Birliği müzakerelerine başlamasıyla çekim merkezi hâline gelmişti. Gelen doğrudan yatırım, yabancı yatırım 20 milyar dolarları aşmıştı senede. Türkiye en fazla doğrudan yatırım alan ilk 20 ülke arasına girmişti. Bugün geline durum gerçekten de vahim. 2007 yılının ilk sekiz ayında 22 milyar dolar doğrudan yabancı yatırım gelmiş, ilk sekiz ayda 2007'de; 2024 yılının aynı döneminde, ilk sekiz ayında gelen 6,4 milyar dolar yani üçte 1'ine düşmüş durumda. Şimdi size sormak istiyorum: Bakın, aklı başında bir yabancı yatırımcı kayyumların atandığı, gazetecilerin, siyasi parti liderlerinin hapse atıldığı, tutuklandığı bir ülkeye gelir mi? Aklı başında bir yabancı yatırımcı ülkedeki en büyük belediyenin Belediye Başkanına ahmakça davalar açıldığı bir ülkeye gelir mi? Gelmez tabii, Türkiye'ye de gelmiyorlar.

Değerli milletvekilleri, anlatmak istediğim şey sanayi üretiminde bu denli düşüş yaşanmasının tek nedeni para politikalarından, ekonomi politikalarından kaynaklanmıyor, çok ciddi yapısal problemlerimiz bulunmakta. İmalat sanayimizi...

ORHAN YEGİN (Ankara) - Yabancı yatırımcı...

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) - Rakamlar ortada, işte gelen rakam belli, rakamları söylüyorum, TÜİK'in rakamlarını söylüyorum yani bilmediğimiz bir yatırım varsa onu da bilemiyorum ama rakamlar ortada, üçte 1'e düşmüş durumda.

İmalat sanayimizin yapısı emek yoğun, düşük katma değer üreten verimsiz sektörlerden oluşmakta. Yıllardan beri orta gelir tuzağından bahsetmekteyiz, Türkiye orta gelir tuzağından bir türlü kurtulamıyor demekteyiz. Önceki dönem beraber milletvekilliği yaptığımız Hocamız Sibel Özdemir'in sizlere selamı var, sanayimizin içinde bulunduğu durumu benzer bir şekilde tariflemiş. Onun tarifine göre, bugün Türkiye sanayisi orta teknoloji tuzağına olan bir ülke, orta gelir tuzağından kurtulmanın yolu da ancak Türk sanayisinin orta teknoloji tuzağından kurtulmasıyla olur. Nasıl olur bu, bu tuzaktan nasıl kurtulabiliriz? Bu cam

tavanları, duvarları nasıl yıkabiliriz? Bakın, endekslerden bahsettiğimiz zaman iktidar temsilcileri bize kızıyor. Hukuk endeksi diyor, Orhan Bey kızıyor oradan bize, adalet endeksi diyor köpürüyorlar, demokrasi endeksi diyor hakikaten de kızıyorlar. Türkiye'nin yeri baktığımız zaman, bu endekslerde her geçen gün azalmakta, yerlerde sürünmekteyiz. Şimdi, iktidar temsilcilerimizin kızmayacağı ve sıklıkla yinededikleri bir endeksten bahsedeceğim sizlere, Küresel İnovasyon Endeksi. Bu endekse göre Türkiye 37'nci sırada, 37'ye çıktık. Ülkede bir bahar havası estir. Şimdi en büyük 18'inci ekonominin 37'nciliği sevinerek karşılaması ayrı bir tartışma konusu, o konuya girmeyeceğim ancak bu endeksin, bu raporun alt endekslerine baktığımız zaman çok farklı bir tabloyla karşı karşıya geliyoruz. Buna göre alt endekslerde "Yaratıcı Çıktılar" başlığında 16'ncı sıradayız, gayet iyi. "İnsan sermayesi ve altyapı"da da 40'inci sıradayız yani genel sıralamamızla üç aşağı beş yukarı aynı yerdeyiz. Peki, problem nerede? Bir şey bizi ayaklarımızdan çekiyor, çeken şey ne? Alt endekslerde "Kurumlar" başlığına baktığımız zaman dünyada 100'üncü sıradayız. "Hükümetin etkinliği"nde dünyada 81'inci sırada, "düzenleyici ortam"da yani kanun yapıcının yasama kalitesine baktığımız zaman da dünyada 90'inci sıradayız, "Hukukun üstünlüğü"nde 90'inci sırada, "İş yapma politikası istikrarı"nda 111'inci sıradayız, "Eğitim"de ise 67'nci sıradayız. Bu verilere, bu endekse baktığımız zaman, bizi aşağı çeken şeyin yirmi yılda inşa ettiğiniz eğitim sistemi, hukuk sistemi olduğunu görmekteyiz. Tüm kurumları yerle bir eden, demokrasiyi rafa kaldıran, kurumları tarumar eden Cumhurbaşkanlığı sistemi yani iktidarınız en büyük engellerden bir tanesi bu ülkenin önünde. (CHP sıralarından alkışlar) Peki, çözüm ne? Çözüm belli esasında. "Çözüm ne?" diye vatandaşa sormuşlar anketlerde "Çözüm nedir? Bu memleket nasıl kurtulur?" diye vatandaşa sormuşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamlı) - Artık sizin iktidarınızdan yakasını silmiş olan vatandaşlarımız, emekçilerimiz, emeklilerimiz, iş adamlarımız, çiftçimiz, hepsi neredeyse tek bir ağızdan -yüzde 70 çıkmış rakamlarda- "erken seçim" diyorlar, "derhâl seçim" diyorlar.

Bu duygu ve düşüncelerle hepimizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci konuşmacı Niğde Milletvekili Sayın Cevahir Uzkurt.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEVAHİR UZKURT (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında konuşmak üzere söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Özellikle TÜBİTAK ve KOSGEB gibi kurumlarımızın uygulamalarında günün şartlarına göre ortaya çıkan yeni durumlara uyum sağlanması ve verilen destek ve teşviklerin etkinliği açısından bazı düzenlemeler önerilmektedir. TÜBİTAK ve KOSGEB gibi kurumlarımızın destek verdiği alanlardaki dinamik değişimler dikkate alındığında teklifteki düzenlemelerin önemli olduğunu ifade etmek isterim. Diğer taraftan Anayasa Mahkemesi tarafından muhtelif kanun ve kanun hükmünde kararname hükümlerine ilişkin olarak verilen iptal kararları neticesinde oluşacak hukuki boşluğun giderilmesi ve uygulamada ortaya çıkan yeni ihtiyaçların karşılanması amacıyla da birtakım düzenlemelerin getirildiği görülmektedir.

Öncelikle, Genel Kurul öncesi Komisyon sürecinde kanun teklifine önemli katkılar yapan Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu üyelerimize katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, teklifteki düzenlemelerin ne kadar gerekli olduğu sorusuna cevap olması açısından ve az önceki konuşmalarda maalesef manipülatif birtakım söylemlere ve bu kurumlarımızın yapmış olduğu hizmetleri küçümseyen arkadaşlarımıza cevap olması açısından TÜBİTAK ve KOSGEB'in ülkemiz AR-GE, bilim, teknoloji, girişimcilik ekosistemine yapmış olduğu katkıları ifade eden, özellikle son dönemde yapmış oldukları çalışmalardan bazılarını siz değerli arkadaşlarımla paylaşmak isterim: TÜBİTAK tarafından sadece 2024 yılında 2.934 firmanın ve 186 üniversitenin 10.161 AR-GE projesine 11,93 milyar TL destek sağlanmıştır. Geçtiğimiz yıl yürütülen burs ve destek programları aracılığıyla 92 bin bilim insanımıza ve gencimize 5 milyar TL destek sağlanmıştır. Son yirmi iki yılda ise 11.981 firmanın ve 186 üniversitenin 60.329 AR-GE projesine 276 milyar TL destek verilmiştir. Yürütülen burs ve destek programları aracılığıyla 383 bin bilim insanımıza ve gencimize 42,29 milyar TL destek verilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, az önce TÜBİTAK'ın vermiş olduğu bursları siyasi parti üyeliğiyle ilişkilendiren bir söylemde bulunuldu. Gerçekten bu mesnetsiz eleştirilere cevap vermek çok üslubum değildir ama iki dönem Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği adına TÜBİTAK Bilim Kurulu üyeliği yapmış bir arkadaşınız olarak buna çok üzülüğümü ifade etmek isterim.

Bakınız, TÜBİTAK'ta özellikle proje destekleri ve burslar birtakım objektif kriterlere göre verilir ve bu da herkes tarafından bilinir, açıklanır ve bu kriterlere uyan herkes bu desteği alır. Mesela, 2205 Lisans Burs Programı'nda burs kriterlerini söyleyeyim: Yükseköğretim Kurumları Sınavı yani YKS sonucunda sayısal bölümler -bunlar astronomi ve uzay bilimleri, fizik, kimya, matematik gibi tadat edilir- ve sözel bölümler için TYT puan türünde ilk 25 bine girerek yurt içinde bir üniversiteye, örgün öğretim programlarından herhangi birine kayıt yaptıran herkes bu programdan yararlanır ve bu bursu alır. Şimdi, bu kriteri eğer biliyorsanız burada nasıl bir siyasi parti üyeliğine göre burs verildiğini söyleyebilirsiniz? Eğer bunu bilmeden, burada bu mesnetsiz eleştiriyi yapıyorsanız, gerçekten milletin kürsüsünde bu tür söylemleri yapmaya biz milletvekillerinin hakkı olmadığını düşünüyorum.

Yine, bir arkadaşımız yapay zekâ devriminden bahsetti. Birtakım ülkelerin bunda ön aldığını ama bizim hiçbir şey yapmadığımızı ima etti. Bakın, TÜBİTAK, yine burs ve destek programları kapsamında son beş yılda yapay zekâ alanında 2.935 proje ve 3.696 bilim insanı ve gencimize 11,17 milyar Türk lirası destek vermekte. Ayrıca, TÜBİTAK BİL GEM bünyesinde bir Yapay Zekâ Enstitüsü kurulmuş, kamu ve özel sektör iş birliğiyle burada yapay zekâ projeleri gerçekleştirilmekte. Dolayısıyla bu 2 kurumumuzun da ülkemizin bilim ve teknolojisi adına gerçekten önemli projeler yürüttüğünü ifade etmeyi önemsiyorum. Yine yüzde 80'in üzerinde yerlilikle ürettiğimiz ilk millî haberleşme uydumuz TÜRK SAT 6A 2024 yılında uzaya gönderilmiştir ve geldiğimiz noktada haberleşme uydusu üretebilen ilk 11 ülkeden biri olmuş durumdayız.

Yine, ülkemizin askerî ve sivil yüksek çözünürlüklü görüntü ihtiyaçlarını karşılamak üzere TÜBİTAK UZAY tarafından tasarlanıp üretilen metre altı çözünürlüklü İMECE yer gözlem uydusu 2023 yılında başarıyla fırlatılmıştır. İlk millî ve yerli hava

füzelerimiz GÖKDOĞAN ve BOZDOĞAN'ın atış testleri başarıyla gerçekleştirilmiştir. Bilgisayar sistemleri ve aviyonik ara yüz birimlerini geliştirdiğimiz millî muharip uçağımız KAAN Projesi'nin 1'inci aşaması ilk uçuşla tamamlanmıştır.

Yine, savunma, otomotiv, beyaz eşya gibi endüstrilerde kullanılacak sensörlerin tasarım ve imalatını gerçekleştireceğimiz çip üretim tesisi TÜBİTAK bünyesinde kurulmaktadır.

KOSGEB'e geldiğimizde 2024 yılında 27,6 bini esnaf ve 29,4 bini tacir olmak üzere toplamda 57 bin işletmeye 13,2 milyar TL destek sağlanmıştır. Az önce bir konuşmacımız "54 bin öngörmüştünüz, 51 bin verdiniz." demiş ama bugün ilgili bürokrat arkadaşlardan aldığım bilgiye göre 57 bin işletmeye destek verildiğini ifade etmek isterim. Yeniden yapılandırılan Girişimci Destek Programı'yla destek üst limiti 375 bin TL'den 2 milyon TL'ye kadar çıkarılmıştır. Program kapsamında ilk iki çağrıda 4.284 başvuru alınmıştır. Yapılan değerlendirme neticesinde 2,5 milyar TL yatırım tutarına sahip 1.064 girişimin 1 milyar 481 milyon TL tutarında desteklenmesine karar verilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, az önce bu kanunda yer alan maddelerin gerek TÜBİTAK'ın burs programlarına ilişkin olsun gerekse KOSGEB'in KOBİ'lerden elde ettiği verileri yine KOBİ'lere daha iyi hizmet verebilme adına kullanması olsun gerçekten bu düzenlemelerin iki kurumumuzun önünü açacak düzenlemeler olduğunu ifade ediyor, bu vesileyle teklifin kanunlaşması sürecinde katkı verecek siz değerli milletvekillerine şimdiden teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 6'ncı maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde, YENİ YOL Partisi Grubu adına Tekirdağ Milletvekili Sayın Cem Avşar.

Buyurun. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEM AVŞAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; TÜBİTAK ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine YENİ YOL Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu teklifi biz iki açıdan değerlendiriyoruz: Bir, teklifin usulü, diğeri içeriği. Bir, yasama yetkisinin gasbedildiği başka bir teklifle karşı karşıyayız. Neden? Mecelle der ki: "Usul esasa mukaddemdir." Evet, usul esastan önce gelir ancak hukuku bir araç olarak gören iktidarın yasa yapma usulü Meclisin yetkilerini fiilen ortadan kaldırmaktadır. Bugün, burada tartıştığımız şey sadece bir kanun teklifi değil, bugün, burada, yasama yetkisinin nasıl gasbedildiğini, Meclisin nasıl devre dışı bırakıldığını ve Anayasa Mahkemesi kararlarının nasıl yok sayıldığını konuşuyoruz. Bu yöntem artık maalesef sistematik bir hâle geldi. Önce, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle Anayasa'ya aykırı bir düzenleme yapılıyor, sonra Anayasa Mahkemesi bu düzenlemeyi iptal ediyor. Ardından, iktidar, iptal edilen düzenlemeyi küçük değişiklik ve redaksiyonlarla bugün olduğu gibi yasa teklifi olarak Meclise getiriyor, bu süreçte yasama yetkisi tek bir kişinin kararlarında maalesef toplanmış oluyor. Hatırlayalım, Öğretmenlik Meslek Kanunu'nda aynısını yaşadık, Adalet Akademisinde geçen hafta aynı yol izlendi, baroların yapısının değiştirilmesiyle alakalı yine aynı yöntem kullanıldı. Şimdi, TÜBİTAK gibi bilim ve teknolojiye Türkiye'nin geleceğiyle alakalı bir kurum bu yöntemle düzenlenmeye çalışılıyor. Peki, yasaları Meclis mi yapıyor yoksa Anayasa Mahkemesi iptal ettikçe Hükümet Meclise yasa mı getiriyor? Bugün önümüzdeki torba kanunun birçok maddesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen düzenlemeleri aynı şekilde ufak redaksiyonlarla Meclise getirilmiştir. Bu yöntem Meclisi itibarsızlaştırmaktadır. Eğer yasaları burada tartışmayacaksak, eğer kararları bir kişi alacaksa, Anayasa Mahkemesi iptal ettikçe buraya gelecekte biz niye buradayız? Milletvekillerinin varlığı sorgulanır. Torba kanunlar, yasama faaliyetlerini felç eden bir araç hâline gelmiştir. Bu yöntemle yasalar hızla, tartışılmadan ve taraflar yeterince dinlenilmeden geçirilmekte, Meclis sadece onay mercisi olarak kullanılmaktadır. 2018'den bu yana onlarca Cumhurbaşkanlığı kararnamesi Anayasa Mahkemesinden dönmüştür. Sonuç olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi 2024 yılında mesaisinin büyük bir kısmını iptal edilen maddeleri tekrar yasalaştırmaya ayırmıştır. 2025 yılına geldiğimizde de durum farklı olmayacak maalesef. Meclis iktidarın hukuka aykırı düzenlemelerini yasalaştırma makinesine doğru hızla ilerlemektedir. Bu, asli yasama faaliyetlerinin engellenmesine ve halkın gerçek sorunlarının göz ardı edilmesine yol açar. Bugün bu yüce Meclisin Anayasa'ya aykırı kararnameleeri kitaba uydurma yeri hâline getirilmesi kabul edilemez.

İki: Esas açısından kanun teklifinin içeriği... TÜBİTAK Kanunu olarak sunulan bu teklif aslında dört farklı kanunu toplayan bir torba yasa ancak teklife yakından bakıldığında, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilen birçok düzenlemenin aynen korunduğunu görüyoruz. Peki, Anayasa Mahkemesi niye iptal kararı verdi? Çünkü getirilen düzenlemeler Anayasa'nın açık hükümlerine aykırılık taşımaktadır. Özellikle TÜBİTAK'la ilgili düzenlemeler, öğrencilere verilecek burslar, Kurumun gelirleri ve KOSGEB'in veri toplama yetkisi, yürütmenin yasama yetkisini gasbetmesi nedeniyle iptal edilmiştir. Ancak Hükümet, iptal edilen düzenlemeleri küçük değişikliklerle tekrar Meclise getirmiştir. Dolayısıyla, en kritik sorunlardan bir tanesi hukuki belirsizlik ve keyfî yetkiler verilmesi. İdareye geniş, muğlak yetkiler verilmekte, bu durum keyfî uygulamalara zemin hazırlayıcı riskler taşımaktadır, hukuk güvenliği zedelenmektedir.

TÜBİTAK ve KOSGEB'e ek bütçeler, muafiyetler diğer bir konu. Bu bütçelerin nasıl kullanılacağına dair yani bu ek bütçelerin nasıl kullanılacağına dair şeffaf bir denetim mekanizması yasada yok, TÜBİTAK'a geniş yetkiler verilmekte ancak hesap verilebilir bir mekanizmaya bağlılığı sağlanmamakta.

Dördüncüsü, TÜBİTAK'ın siyasallaşması... Bilim insanlarının yerine liyakatsiz atamaların yapılma riski var yine kanunda. TÜBİTAK burslarının ve projelerinin, akademik başarıya göre değil siyasi bağlantılara göre dağıtılmasının da bu yasayla önü açılmakta.

Başka bir önemli konu, kişisel verilerin korunmasının ihlali var burada. KOSGEB'in veri toplama yetkisi genişletiliyor ve bu, şirketlerin ticari sıralarının üçüncü kişilerin eline geçmesi yönünde ciddi bir yolu açıyor maalesef.

Diğer bir konu, vergi muafiyetleriyle kamu maliyesine yük getirilmesi hususu. TÜBİTAK'a muğlak ifadelerle tanımlanan vergi muafiyetleri tanınıyor, içeriği tam olarak belli değil. Niye tanınıyor bu vergi muafiyetleri? Bu, tabii ki de toplumun her kesiminde olduğu gibi vergide de bir adaletsizliğin önünü açacaktır.

Son olarak, altıncı riskli kısmı idari para cezalarının keyfi bir şekilde artırılması. Ölçüler ve Ayar Kanunu'na eklenen yeni cezalar küçük ve orta ölçekli işletmeleri zor durumda bırakacak. Cezaların 10 kat artırılması zaten ciddi ekonomik sıkıntı içerisindeki KOBİ'leri ve içerisindeki sektör temsilcilerini, üyelerini daha çok zorlayacaktır. Şu soruyu sormamız lazım: Bu kanundan sonra TÜBİTAK'a gerçekten bilime hizmet edecek bir şekil mi verilmeye çalışılıyor yoksa siyasetin başka bir aracı hâline mi getirilmeye çalışılıyor? Bu teklif TÜBİTAK'ı bilimden uzaklaştıran, kurumları keyfi şekilde yöneten bir anlayışın ürünü olma yolunda ilerlemekte ve şimdi bu anlayış KOBİ'lerin ticari verilerini Hükümetin kontrolüne verecek, bu da diğer bir risk. Bugün burada konuştuğumuz şey sadece bir yasa teklifi değil -diğer haftalarda konuştuklarımızda olduğu gibi- Meclisin itibarı, yasama yetkisinin korunması ve hukukun üstünlüğü mücadelesi, Anayasa'nın kutsallığı mücadelesi. Eğer bu yasa teklifi geçerse üç başlık hayata geçecek: Bir, TÜBİTAK siyasallaşır; iki, KOBİ'lerin verileri Hükümetin veya üçüncü kişilerin eline geçer; üç, Anayasa Mahkemesinin kararları yeniden yok sayılır. Türkiye Cumhuriyeti devletinde yasa yapma yetkisi sadece ve sadece Türkiye Büyük Millet Meclisine aittir. Bu Meclis halkın iradesini temsil etmek için vardır.

Bu düzenlemeye karşı çıktığımızı bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL ve CHP sıralarından alkışlar)
BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına Edirne Milletvekili Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun Sayın Akalın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, öncelikle, aziz vatanımız için 18 Şubat 2016 yılında Şırnak'ta bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Polis Memuru Veysi Kaki'yı ve bütün şehitlerimizi rahmet, saygı ve hürmetle anıyor; bütün gazilerimizi, şehit ailelerini ve yakınlarını saygılarımla selamlıyorum. Sizleri unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız.

Değerli milletvekilleri, bugün burada TÜBİTAK'la ilgili kanun teklifini görüşüyoruz fakat ele almamız gereken asıl temel mesele, Türkiye'de üniversitelerle ilgili yanlış politikalar, liyakatsizlik, nepotizm ve bunun sonucunda yapılan akademik çalışmaların ekonomik zenginliğe dönüşmemesidir. Dünyayla kıyasladığımızda, nüfusumuza oranla yapılan bilimsel çalışmalar yeterli gibi görünse de yanlış bilimsel politikalar, liyakatsiz atamalar yüzünden bu çalışmaların katma değere dönüşümünde sıkıntı yaşamaktayız. Bu sebeple de TÜBİTAK destekleri de hedeflerine ulaşamamaktadır.

Bir ülkenin en büyük gücü, sahip olduğu nitelikli insan kaynağıdır. Üniversitelerimiz bu nitelikli insan kaynağını yetiştirmekle ve geliştirmekle görevlidir fakat bugün akademik kadroların belirlenmesinde liyakat ilkesinden uzaklaşıldığı için akademisyenler hak ettikleri pozisyonlara değil, çoğu zaman siyasi veya bürokratik referansların belirlediği pozisyonlara gelmektedirler. Bu liyakatsizliğin sonucunda akademik çalışmaların niteliği düşmekte, bilimsel yayınlarımız uluslararası alanda yeterince ses getirmemektedir. Üniversitelerde üretilen bilginin sanayile buluşması, teknolojik ürünlere, patentlere ve markalara dönüşmesi için gereken ekosistem zayıflamaktadır.

Eğer bir ülke üniversitelerindeki bilimsel araştırmaları ve akademik birikimini ekonomisine kazandırmak istiyorsa önce akademik kadro atamalarında liyakat esasına dayalı bir düzen kuralmalıdır çünkü liyakate dayalı sistem nitelikli araştırma demektir. Bu nitelikli araştırmalar hem sanayi ve teknoloji dünyasına hem de toplumsal sorunların çözümüne katma değer olarak yansır.

Tüm kadro atamalarında öncelikle hocalarımızın alanlarındaki başarıları, bilimsel yayınları, uluslararası tanınırlıkları, katma değer yaratma özellikleri veya sanayile kurdukları bağlantıları değil, maalesef, nepotizm esas alınmaktadır.

Şimdi sizlere soruyorum: Böyle bir ortamda bilimsel çalışmanın ekonomik çıktılara dönüşmesini beklemek mümkün müdür? Beyin göçünü durdurmak mümkün müdür? Bu sebepten dolayı araştırma projelerinde ulusal ve uluslararası fonlardan gerektiği kadar yararlanılamıyor, fikrî mülkiyet haklarının ticarileşmesi sınırlı kalıyor.

Sonuçta, yüksek teknoloji ürünü geliştirmek, dünya ölçeğinde rekabet etmek ve küresel değer zincirinde üst sıralara çıkmak ülkemiz için hayal olmuştur. Maalesef, yaptığımız hataların faturasını bugün öderken geleceğimizi de ipotek altına alıyoruz.

Gelişmiş ülkeler bilimsel araştırmalara sağladıkları mali desteklerle akademik özgürlüğü, kaliteli eğitim ve araştırma ortamını teşvik ederken üniversitelerini gerçek anlamda fabrikaya dönüştürüyorlar; bilgi üretiminin, buluşların, yeniliklerin fabrikası hâline getiriyorlar. Biz ise üniversitelerde liyakati bir yere bırakıp yanlış politikalarla tabelada "araştırma üniversitesi" yazan fakat içerikte rekabetçi olmaktan çok uzak kurumlar oluşturuyoruz. Peki, bunun sonucunda ne oluyor? Teknolojiye ve bilime dayalı ürünler ortaya koyamıyoruz, yüksek teknoloji ihracatımız bir türlü artmıyor. AR-GE harcamalarımız dünya ortalamalarının altında kalıyor, zenginleşemiyoruz. Türkiye'nin gayrisafî hasılasından AR-GE'ye ayırdığı pay maalesef yüzde 1'lerdedir. Oysa gelişmiş ülkelerde bu oran, örneğin, Güney Kore'de yüzde 4,8; İsrail'de yüzde 5,4'tür; Avrupa Birliği ortalaması ise yüzde 2,5'tur. Yüksek teknoloji ürünleri üretiminde de durumumuz içler acısıdır. Dünyanın en büyük 10 ekonomisinin ortalaması yüzde 24, İsrail'de bu oran yüzde 30 iken Türkiye'nin yüksek teknoloji üretim oranı yalnızca yüzde 3,3'tür. Bunun anlamı şudur: Biz üretmiyoruz, maalesef tüketiyoruz; biz teknoloji geliştirmiyoruz, biz ithal ediyoruz ve bu şekilde büyütüyoruz. Sorun ortada, peki çözüm nedir? Öncelikle üniversitelerin akademi ve yönetim yani dekan, rektör gibi kadrolarının atamalarında liyakat esasını kesinlikle güvence altına almalıyız. Atamalarda kişilerin bilimsel başarılarına, katma değer üretimlerine, projelerine ve uluslararası etkileşimlerine bakmalıyız.

İkinci olarak, üniversitelerin iç dinamiklerini güçlendirmeli, bilimsel özgürlüğü ve kurumsal özerkliği korumalıyız. Bilim ancak özgür ortamlarda gelişir.

Üçüncü olarak, üniversite-sanayi iş birliğini gerçek anlamda teşvik etmeliyiz. Üniversite kadrolarının sanayile projelerini daha fazla desteklemeli ve teşvik etmeliyiz. Eğer gerçekten bilimle ve teknolojiyle büyümek istiyorsak önce üniversitelerde kaliteyi ve liyakati sağlamak zorundayız. Bu noktada ülkemize düşen görev, sadece kâğıt üzerindeki kanun tekliflerini tartışmak değil, sahada uygulanacak somut politikaları hayata geçirmektir; Türkiye ancak bu şekilde akademik çalışmaların gerçek ekonomik değere dönüştüğü, güçlü bir AR-GE ve inovasyon ülkesi olabilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bunun yanında, seçim bölgem Edirne Trakya Üniversitesindeki başka bir konuya vurgu yapmak istiyorum. Vurgulamak istediğim konu, Kampüs 4.0 uygulamasıdır. Trakya Üniversitesinde devreye alınan bu sistem,

çağın gereklerine uygun, modern bir eğitim teknolojisi sunduğunu iddia etmektedir. Ancak işin aslı, bu uygulamanın bilimsel kriterlerden uzak, denetimsiz ve güvenlik açıklarıyla dolu olduğu yönünde ciddi şüpheler bulunmaktadır. Nedir bu Kampüs 4.0? İmzayla yoklama sisteminin yerine, öğrencilerin ve akademisyenlerin akıllı telefonlarına indirdikleri bir uygulama üzerinden "bluetooth" aracılığıyla yoklama alındığı bir sistemdir. Bu sistemle hem akademisyenler hem de öğrenciler dijital ortamda takip edilmektedir. Ancak uygulamanın detaylarına indiğimizde, veri güvenliği, akademik özgürlükler ve kişisel haklar açısından büyük riskler içerdiğini görmekteyiz. Öncelikle "bluetooth" temelli bir yoklama sisteminin güvenilirliği bilimsel olarak tartışmalıdır. Bağlantı hataları, sahte yoklama bildirimleri, teknik aksaklıklar gibi sorunlar yaşanabilmektedir. Bahse konu uygulamayla yoklama alma süresi yirmi dakikalara geçmekte ve derslerin verimliliği düşmektedir; sistemin öğrencilerin ve akademisyenlerin cihazlarına erişimini sağlamakta, dolayısıyla geçmiş konum bilgilerine ve diğer bazı bilgilerine erişebilirlik olduğu söylenmektedir. Bu sistemin tanıtım sürecinde ise güvenlik açıklarına yönelik sorular sonuçsuz kalmıştır. Uygulamanın tanıtım sürecinde "Bu uygulama üzerinde veri sızdırılabilir mi?" sorusuna "Efendim, Yemeksepeti'nden de veri sızdırılıyor." diye bir cevap verilmiştir; bir üniversiteye, bir bilim kurumuna bu yakışmamaktadır. Bir güvenlik açığının nasıl önleneceğini anlatmaları gerekirken meşrulaştırmaya çalışmak, üniversite kadrolarında yaşanan liyakatsizliği çok açık bir şekilde gözler önüne sermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Tamamlıyorum Sayın Başkan.

Şimdi buradan soruyorum: Bu zihniyetle hangi katma değeri yüksek bilimsel ürünler üretilebilecek ve AR-GE çalışmaları yapılabilecektir? Aynı zamanda merak ettiğim birçok soru var. Bu konuyu ilgili bakanlığa soru önergesi olarak verdim ancak buradan birkaç soru da sormak istiyorum: Bu uygulamanın Trakya Üniversitesine maliyeti ne kadardır? Bu uygulamayı Türkiye'de başka uygulayan bir üniversite var mıdır? Bu uygulamanın sahibi kimdir? En önemlisi, bu uygulamanın amacı öğrenci devam kontrolü müdür yoksa bilim insanlarını denetlemek midir? Bu uygulamada zorunlu onay durumu KVK'ye aykırı değil midir?

Değerli milletvekilleri, ben sözlerime burada son verirken son olarak da şunu soruyorum: "Bu mudur yükseköğretimde ve TÜBİTAK'ta çağ atlama vizyonunuz?" diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Yozgat Milletvekili Sayın İbrahim Ethem Sedef.

Buyurun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumuyla İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen ve sosyal medya aracılığıyla takip eden aziz Türk milletini ve Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşüyor olduğumuz bu düzenlemeyle, Anayasa Mahkemesi tarafından verilen iptal kararları sonrasında oluşacak hukuki boşluğun giderilmesi amaçlanmaktadır. Başta, Ticarete Taşışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun uyarınca hizmet, muayene, bakım, takip ve kontrol faaliyetlerine ilişkin düzenleyici işlemler ile ürün dışı zorunlu standartlara aykırı hareket edenler hakkında uygulanacak idari yaptırımlar düzenlenmektedir. Ayrıca, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından öğrencilere ve araştırmacılara sağlanan burslara ve Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığının (KOSGEB) bütçe gelirlerine ilişkin maddenin yeniden düzenlenmesine ve KOSGEB'in görev alanına giren konuların kapsamı ile KOBİ'lerin desteklenmesi ve geliştirilmesi amacıyla yapacağı çalışmalarla sınırlı olmak üzere ilgili mevzuat çerçevesinde veri temini ve paylaşımına ilişkin yasal dayanağın oluşturulmasına yönelik düzenlemeler bulunmaktadır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; ticarete taşışın önlenmesi ve ihracatın denetimi ve korunması ülkemizin ekonomik istikrarı ve uluslararası ticaretteki itibarı açısından büyük önem taşımaktadır. Taşış yani malın kalitesinin düşürülmesi veya hileli üretim sadece tüketici haklarını ihlal eden bir durum değildir, aynı zamanda ülkemizin ihracat performansını ve uluslararası ticaretteki güvenilirliğini derinden etkileyen ciddi bir sorundur. Taşış kısa vadede kâr sağlıyor gibi görünse de uzun vadede marka değerimizi zedelemekte, ihracatımızın rekabet gücünü azaltmakta ve ülke ekonomisine geri dönüşü olmayan ciddi zararlar vermektedir. Bu bahsettiğimiz hususlar iç piyasamız için de geçerlidir. Türkiye, coğrafi konumu, genç ve dinamik nüfusu, üretim kapasitesi ve ihracat potansiyeliyle dünya ticaretinde önemli bir aktördür ancak bu konumumuzu korumak ve daha ileriye taşımak için ihracat kalitemizi ve güvenilirliğimizi her zaman en üst seviyede tutmalıyız. Bunun için de taşışın önlenmesi ve ihracat süreçlerinin etkin bir şekilde denetlenmesi büyük önem taşımaktadır. Denetim mekanizmaları güçlendirilmeli, cezai yaptırımlar artırılmalı, farkındalık ve eğitim çalışmaları daha çok yapılmalıdır, teknolojik altyapının geliştirilmesi sağlanmalıdır.

Ülkemizin bilimsel ve teknolojik gelişiminin temel taşlarından biri olan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ülkemizin bilim ve teknoloji alanında kalkınması, AR-GE kapasitesinin artırılması ve yenilikçi projelerin desteklenmesi açısından hayati bir role sahiptir. Bilimsel ve teknolojik araştırmaları destekleyen TÜBİTAK, üniversiteler, araştırma kurumları ve özel sektör tarafından yürütülen bilimsel teknolojik araştırma projelerine finansal destek sağlamaktadır. AR-GE ve yenilikçi projeleri teşvik eden TÜBİTAK, özellikle genç araştırmacıları ve girişimcileri desteklemek amacıyla çalışmalar yürütmektedir. Örneğin, 1512-Teknogirişim Sermayesi Desteği Programı kapsamında 2022 yılında 1.200'den fazla girişimciye destek sağlanmıştır. Ulusal ve uluslararası bilimsel iş birliklerini geliştirmek için çalışan TÜBİTAK, Avrupa Birliği çerçeve programları başta olmak üzere uluslararası bilimsel iş birliklerini desteklemektedir. Bilim insanı yetiştiren ve eğitim programları düzenleyen TÜBİTAK geleceğin bilim insanlarını yetiştirmek amacıyla lise ve üniversite öğrencilerine yönelik burslar, yarışmalar ve eğitim programları düzenlemektedir. Örneğin, Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 2023 yılında 8.900'den fazla öğrencimizin projesine destek vermiştir. TÜBİTAK'ın desteklediği projeler sayesinde son beş yılda 500'den fazla yeni teknoloji şirketi kurulmuştur. 2023 yılında TÜBİTAK tarafından düzenlenen Bilim Olimpiyatları'na 15 bine yakın öğrenci katılmış ve bu öğrenciler uluslararası yarışmalarda 192 madalya kazanmıştır.

Değerli milletvekilleri, teklifin önemli maddelerinden biri de KOSGEB'in görev alanına giren konuların kapsamıyla KOBİ'lerin desteklenmesi ve geliştirilmesi amacıyla yapacağı çalışmalarla sınırlı olmak üzere ilgili mevzuat çerçevesinde veri temini

ve paylaşımına ilişkin yasal dayanağın oluşturulmasıdır. Giderek dijitalleşen bir dünyada ticari işletmelerin dijitalleşmesi artık yalnızca bir tercih değil, bir zorunluluk hâline gelmiştir. Özellikle ticari işletmeler için dijital dönüşüm, rekabet gücünü artırmanın, verimliliği yükseltmenin ve yeni pazarlara ulaşmanın en etkili yollarından biri hâline gelmiştir. E-ticaret platformları, mobil uygulamalar ve sosyal medya gibi dijital kanallar işletmelerin müşterilerine daha hızlı ve kişiselleştirilmiş hizmetler sunmasını sağlamaktadır. Müşteri verilerinin analiz edilmesi, işletmelerin müşteri ihtiyaçlarını daha iyi anlamasına ve buna uygun stratejiler geliştirmesine olanak tanımaktadır. Böylelikle, ticari işletmelerimizin dönüşümüyle birlikte önemli bir veri kaynağı da ortaya çıkmaktadır. Veri, çağımızın en değerli kaynaklarından biridir ancak bu kaynağı doğru yönetmek hem bireysel hakları korumak hem de toplumsal faydayı artırmak için büyük bir sorumluluk gerektirir. Bu sorumluluğu hep birlikte üstlenerek ülkemizi dijital çağın gerekliliklerine uygun bir şekilde geleceğe taşıyabiliriz. Bugün giderek dijitalleşen dünyamızda büyük bir öneme sahip olan veri temini, paylaşımı ve yapay zekâ konusu artık yalnızca bir teknoloji meselesi değil, aynı zamanda ekonomik, sosyal ve siyasi hayatımızın temel taşlarından biridir. Doğru kullanıldıklarında, inovasyonun ve kalkınmanın ve toplumsal refahın itici güçleri olacaklardır. Bu bağlamda KOSGEB, vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını daha iyi anlamak, hizmetlerini optimize etmek ve politika üretmek için çeşitli verilere ihtiyaç duymaktadır. Veri toplama süreçleri illaki şeffaf olacaktır. Vatandaşlarımızın hangi verilerinin toplandığı, nasıl kullanıldığı ve kimlerle paylaşıldığı konusunda kurum toplumumuzu bilgilendirecek ve bu konuda ilgili mevzuat gereğince gerekli tedbirleri alacaktır.

Değerli milletvekilleri, küçük ve orta ölçekli işletmeler ekonomimizin bel kemiğini oluşturan, istihdamın lokomotifini oluşturan ve yenilikçi fikirlerin hayat bulduğu en önemli yapı taşlarımızdır. KOSGEB bu işletmelerin büyümesi, rekabet gücünün artırılması ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlaması için hayati bir rol oynamaktadır. Ancak günümüz ekonomik şartlarında, koşullarında verilen desteklerin kapsamının genişletilmesi, hibe oranlarının artırılması ve özellikle teknoloji odaklı dijitalleşme projelerine öncelik verilmesi KOBİ'lerin küresel rekabette daha güçlü bir konuma gelmesini sağlayacaktır. Bu destekler yalnızca ekonomik büyümeyi değil aynı zamanda istihdamın artırılmasını ve bölgesel kalkınma farklılıklarının azaltılmasını da sağlayacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın İbrahim Akın.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA İBRAHİM AKIN (İzmir) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Evet, Türkiye çok olağanüstü bir dönemde; antidemokratik koşulların egemen olduğu, Anayasa'mızın rafa kaldırıldığı, darbeci, kayyumcu bir zihniyetin etkisi altında Meclis çalışmalarını yürütüyoruz. Maalesef, normal koşullarda bu çalışmalar başka türlü değerlendirilebilirdik ancak bu aşamada normalmiş gibi konuşmaya, normalmiş gibi yasalar yapmaya uygun olmayan bir dönemden geçiyoruz. O nedenle, birazcık konu dışındaki görüşlerimizi sizlerle paylaşmak isterim. Evet, bu antidemokratik, kayyumcu, darbeci zihniyetin fikriyatını sadece biz söylemiyoruz, aynı zamanda dünyadaki bütün demokratik standartlar açısından bakıldığında Türkiye en geri demokratik standartlara sahip olan ülke olarak değerlendiriliyor. Sadece biz söylemiyoruz, bu ülkeye gelip giden insanlar, örneğin, bugün, Avrupa Birliği Türkiye Sözcüsü "Türkiye'de düşünce özgürlüğü, demokratik kriterler, yargı bağımsızlığı kalmamıştır ve ülkede ciddi bir hukuksal problem vardır." diyebiliyor. Peki, ben savcıya söylüyorum, İstanbul savcısına; peki, onun hakkında da soruşturma başlattınız mı İstanbul savcısı hakkında? Konuşan herkes, gazeteci, siyasetçi, belediye başkanı, konuşan herkes bu ülkenin geleceği için iyi şeyler söylemeye çalışıyor ama konuşan herkes hakkında soruşturma başlatılıyor, yetmiyor, cezaevine koyuluyor ve arkasından da bu sabah yine korkunç bir şekilde, 12 Eylül darbesi sırasında gördüğümüz, sabah şafağında operasyonlar yapılıyor. Bu operasyondaki uygulamalar yine korkunç. Yine, bir arkadaşımızın annesi ve aynı zamanda eşi anlatıyor, sabahın altısında evine giriyorlar, evinin kapısını kırıyorlar, yere yatırıyorlar ve sonra da diyorlar ki: "Biz burada terörist var zannettik." Bu ülkede şu andaki yapılan operasyonun genel olarak tarihi... 2011 yılında... Ne yapmıştı HDK? HDK barış çalışması yapıyor, demokrasi çalışması yapıyor ve son zamanlarda bu çalışmayı daha etkili bir şekilde yapmaya çalışıyor ancak anlaşılana ki AKP iktidarı demokrasiye de söz kurmaya da barışa da karşı bir tutum alıyor ve buradan biz sesleniyoruz. Ben fiilen, bizzat İzmir'de yaşadığım bir olayı sizlerle paylaşmak istiyorum. İzmir'de DEM PARTİ olarak il yönetimimiz bir barış etkinliği yapmak istiyor, karanfilleriyle beraber basın açıklaması yapmak istiyor ve İzmir Valisi karanfillerle yapılmak istenen basın açıklamasını yasaklıyor ve saldırıyor, oradaki insanlara saldırıyor ve sonra da diyor ki oradaki görevli polis memurları, doğrudan bu işin sorumlusu olan polis: "Bizi ne olur bu kötülükten kurtarın. Biz talimatlarla bu işi yapıyoruz. Vali talimatıyla bu işi de yaptık." Bizim onlarla ilgili kurduğumuz her cümlemin kendileri için ve gelecekleri için olduğunu biliyorlar. Şunu söylemek istiyorum: Evet, tükenmişlik sendromu yaşayan bir rejimle, bir iktidarla karşı karşıyayız ve tükenmişlik sendromunu daha fazla devam ettirmenin siyasetini kuramayanlar, sözünü söyleyemeyenler sadece devleti ele geçirmiş olmanın yarattığı güçle beraber, zorla, sopyayla bu ülkenin insanlarını yönetmeye çalışıyorlar. Yok öyle yağma. Bu ülkede demokrasiyi savunan, barışı savunan, aynı zamanda adaleti savunan insanlar olduğu sürece sizlerin karanlık yüzü her zaman açığa çıkacak ve bu ülkenin karanlık tarihine gömüleceksiniz. Ve sizlere bir kez daha sesleniyorum: Kayyumcu zihniyetiniz... Burada "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." diyor -biraz önce, sabah toplantısında konuşuldu- "Evet, milletindir." diye savunuyorsunuz. Size söylüyoruz ki egemenlik kayıtsız şartsız milletindir neden en son Van'a kayyum atadınız, oradaki insanların seçme ve seçilme hakkını neden gasbettiniz? Kayyumcu zihniyetiniz öyle bir noktaya geldi ki 94'lerde Toroslara yaptığınız olağanüstü rejimin karakterlerini şimdi siz Van'da gerçekleştiriyorsunuz. Van'da ne oldu? Van'da plakasız dolmuşlarla, otobüslerle insanlarımızı sürekli işkence yapar hâle geldiniz; şimdi daha başka bir noktaya geldiğini görüyoruz.

Şimdi, ben mümkün olduğu kadar şu andaki mevcut duruma geçmek istiyorum. Evet, görüşmekte olduğumuz yasanın dört ayrı kanun teklifiyle yapılması öngörülüyor. Yine, AKP'nin bildik zihniyeti, torba yasası... Daha önce iptal edilen, Anayasa Mahkemesi tarafından geri gönderilen yasayı farklı maddelerle, birkaç cümlesini değiştirerek tekrar önümüze getirmiş durumda ve ısrarla tüm Meclise dayattığı bu yasa yapma yöntemlerini devam ettiriyor. Biz daha önce de uyarıştık, bu yöntem Meclisi değersizleştiriyor, sizleri de değersizleştiriyor aynı zamanda. Kendi değersizleştirilmeye ortak ettiğiniz bu durumu biz kabul etmiyoruz. Genel Kurula getirilen bu torba yasayla TÜBİTAK Kanunu'nda birtakım değişiklikler yapılması isteniyor. AKP, tüm kurumları çökerterek önce işlevsiz hâle getiriyor, sonra da kendi amacına uygun şekilde kullanılacağı bir araca dönüştürüyor. 2018 yılında yapılan düzenlemeyle TÜBİTAK'taki Bilim Kurulu kaldırıldı, onun yerine Yönetim Kurulu oluşturuldu. Bakın, bunun nasıl

anlayışla sonuçlandığını biliyor musunuz? Bu iktidar bilimi bile yönetim kurulu vasıtasıyla yönetmeye çalışıyor. Bilim Kurulundan rahatsız oluyor, onun yerine Yönetim Kurulu oluşturuyor. TÜBİTAK Başkanı ve Yönetim Kurulu tabii ki Cumhurbaşkanı tarafından atanıyor.

Sayın milletvekilleri, dünyanın her normal ülkesinde bilimsel çalışmalar özektir. Bilimsel çalışma yürütecek kurumlar da iktidarın müdahalesinin dışında olmalıdır. AKP iktidarı bilimi bile kendi amaçları doğrultusunda eğip bükmektedir, bilim ile kendi parti çıkarlarını eşleştirerek doğrudan araç hâline getirmeye çalışmaktadır. AKP iktidarının oyuncağı hâline gelen kurumlarımız asıl işlevini yerine getirememektedir. Bunun sonucunda da bilimden kültüre, toplumsal hayatımıza, doğal yaşama kadar her alanda çölleşme ve kuruma gündeme gelmektedir. Her şeye karar veren tek adam, bilimin de nasıl olmasına karar vermek istiyor, ülkeyi yaşanılır olmaktan çıkarıyor, doğayı doğa olmaktan çıkarıyor; dokunduğunuz her yer berbat hâle geliyor ve çölleşmeyle karşı karşıya kalıyoruz. Bilim özektir ve siyaset kurumu tarafından şekillendirilmemelidir; bilimsel kurumların özerkliğine herkes saygı duymalı, bu kurumları birer siyasi mevzi görmemelidir. AKP iktidarı bilim için iyi bir şey yapmak istiyorsa gölge etmesin yeter.

Sayın milletvekilleri, bu değişiklik teklifinin ayrıca 3624 sayılı KOSGEB Yasası'yla ilgili bir bölümü de var. Küçük ve orta ölçekli işletmeler... Türkiye'de sermaye dağılımının orta ve alt gruplara doğru yayılması tabii ki çok önemlidir. Ekonomik anlamda adaletin sağlanabilmesi için sermaye ve kaynakların adil dağıtılması zorunludur. Sermayenin ve refahın toplumun her kesimine mümkün olduğunca adil şekilde dağıtılmasını sağlamak devletin temel görevlerinden ve sorumluluklarından biridir. Devletin bu adaleti sağlamak için var olması gerekir. Bu açıdan bakıldığında, temeli 1980 yıllarına kadar giden, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin devlet tarafından desteklenmesi düşüncesi sonucunda 1990 yılında çıkarılan ve bugüne kadar bazı değişikliklerle devam eden KOSGEB Kanunu yürürlüğe sokulmuştur ancak tüm bu her şeyin içini boşaltmakta ustalaşmış AKP iktidarı, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin desteklenmesi ilişkisinin de altını boşaltmıştır. Devleti şirket gibi yöneten ve aynı zamanda bu şekilde devam eden AKP iktidarı, KOSGEB'i de bir şirket gibi yönetmeye çalışmaktadır. Devlet, şirket mantığıyla yönetilmekte ve böylece her yaptığı şey sadece büyük ölçekli şirketlere verilmektedir. AKP iktidarının şekillendirdiği bugünkü kapitalist ekonomik düzende faaliyet yürüten büyükler tekelleşti ve rekabeti öldürdüler; o büyüklerle rekabet edemeyen küçük işletmeler de battı. Türkiye'nin ekonomisindeki önemli payına rağmen KOBİ'ler, önemli ve ihmal edilmiş sorunlarla boğuşmak zorunda kaldılar. Üretim maliyetleri, finansman, ihracat, teknoloji, AR-GE, üretim, pazarlama, örgütlenme ve yönetim gibi birçok sorunla boğuşan küçük ve orta ölçekli işletmeler, devletin her kurumuyla kullandığı büyük şirketlerle rekabet edemediğinden dolayı çöktü.

Sayın milletvekilleri, devletin yeterince desteklemediği küçük ve orta ölçekli işletmeler kapısına kilit vurmak zorunda kaldı ve AKP iktidarı her ne kadar destek verildiğini iddia etse de gerçekler bunun tam tersini gösteriyor.

Bakın, kapanan işletme sayılarını ifade eden şu rakamlar var, KOSGEB'in kendi internet sitesine girdiğimizde şöyle sıralanmış rakamlar: 2020 yılında 40 bin işletme kapatılmış, 2021 yılında 38 bin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İBRAHİM AKIN (Devamla) - ...2022 yılında 47 bin, 2023 yılında 60 bin şirket kapatılmış ve hayatına son vermiştir çünkü AKP iktidarının giderek daha da kurumsallaştırmaya çalıştığı bu ekonomik model, küçük esnafı, küçük işletmeleri değil, büyük şirketleri ve büyük sermaye gruplarını büyütmektedir. Tüm bu sorunlar yetmiyormuş gibi, AKP iktidarı daha çok yandaşları için KOSGEB'den faydalanan bir zihniyeti geliştirmektedir. Neredeyse KOSGEB desteklerinden yararlanabilmek için AKP üyeliğini zorunlu hâle getirilmiştir. Bunun en iyi örneğini de şu cümlelerle ifade etmek isteriz: Anadolu Ajansının verdiği bir haberde "2025 yılında Türkiye'nin vizyon ve idealleri hedefine katkı sağlayacak 52 bin KOBİ'ye destek vereceğiz." diyor. Yani AKP iktidarının dili kendisini hemen ele veriyor, kendi dilinde olanlara destek verilmesini istiyor; bunu da buradan şiddetle kınıyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Komisyonumuz KOBİ'lerin ve sanayinin genel sorunlarına değil altı yıla yayılan hatalı mevzuatların düzeltilmesi ve maalesef buna ilişkin çalışmalara büyük bir mesai harcamaktadır. Vatandaşın acil çözülmesi gereken sorunları varken Komisyonda harcadığımız mesainin aynısını şu anda Mecliste de harcıyoruz. Oysa asıl tartışılması ve görüşülmesi gereken, Türkiye sanayisinin ekonomi modeli çerçevesinde bile isteye daralmaya terk edilmesidir; tartışılması gereken, 2025 yılına sanayimizin büyük sorunlarla girdiği gerçeği karşısında Meclisimizin nasıl çözümler üreteceğidir. Vatandaşın, yatırımcının, sanayicinin, KOBİ'lerin sorunlarına eğilmeyen, TÜBİTAK'a tam anlamıyla siyasallaşmayı getiren, KOSGEB'in içini boşaltan, yetkiyi fütursuzca kullanan bir anlayışın hâkim olduğu bu kanun teklifine baştan karşı çıktığımızı burada ifade etmek isterim. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, torba kanun uygulamaları tekliflerin Meclis dışında hazırlanmasına, İç Tüzük madde 38 gereklerinin yerine getirilmemesine, Meclisin müzakereci organ olarak çalışmaması veya çalıştırılmamasına, Anayasa Mahkemesinin Anayasa'ya uygunluk denetiminin etkili biçimde yapılmasını zorlaştırmasına, en başta Anayasa'nın "Yasama yetkisi Türk Milleti adına Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. Bu yetki devredilemez." hükmüne ve "Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz." hükümlerine açıkça aykırılık oluşturmaktadır; bu saptama bu kanun teklifi için de geçerlidir ne yazık ki. Kanun teklifi, AYM'nin iptal ettiği hükümlerin şimdi yasa yoluyla düzenlenmesini içermektedir. Meclis ve komisyonlar bir üretim alanı olmaktan çıkarılmış, tam anlamıyla bir tadilat alanına dönüştürülmüştür. Sanayi Komisyonumuz üretim alanına, birikmiş sorunların çözümüne zaman ayırabilecekken tek adam rejiminin altı yıllık hukuksuz inşasının örneği olan teşkilat düzenlemeleri Anayasa Mahkemesinin iptal kararları sonrasında tek tek Meclise gönderilmektedir. Bu, kabul edilemez bir durumdur arkadaşlar.

Teklifin 1'inci maddesi, kanunda açıkça hangi ihlaller karşısında hangi cezanın verileceğini tarif etmektedir.

Yine, 2'nci madde, yasama yetkisinin hiçe sayıldığı Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçiş döneminde kanun yoluyla yapılması gereken değişikliklerin Cumhurbaşkanı kararları ve kanun hükmünde kararlarla yapılmasının bir örneğidir. Yasama organı

yedi yılın ardından AYM iptal kararları doğrultusunda getirilen teklifleri görüşmekte ve uyarılarımızı dinlemeyen iktidarın hukuksuz düzenlemeleri Meclise zaman kaybettirmektedir.

3'üncü madde ise yine 250 bin liraya kadarki ihtilaflarda konunun yargıya taşınması ya da davalardan vazgeçilmesi hususunda yetkili kılınmaktadır. Kurul, maddi, hukuki nedenlerle kovuşturulmasında, yüksek mahkeme ve mercilerden inceleme istenmesinde kamu yararı bulunmayan konularda açılmış ya da açılacak dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçebilecektir. Biz, tabii, bunun ne kadar yarar getirdiği konusunda ve neden 250 bin TL olduğu konusunda Komisyon da itirazlarımızı dile getirdik, burada da yine dile getiriyoruz.

Teklifin 4'üncü maddesiyle, Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler, Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paralardan Kurumun gelirlerine eklenen kısım, yayım gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri, gelir ve kurumlar vergileri ile bu vergiler yerine kaim olacak diğer vergilerden; Kurumun her türlü tesis, bina ve arazisi, bina ve arazi vergilerinden muaf olmaya devam edecektir.

5'inci maddeyle, TÜBİTAK'ın desteklediği projelerde kamu görevlilerine ödenmekte olan ve yine Yönetim Kurulunun bu konuda karar vermesine devam edilecektir.

6'nıncı madde de sorunlu bir maddedir yine. TÜBİTAK'ta toplu sözleşme kapsamı dışındaki personelin ve dışarıdan görevlendirilenlerin ücret ve ödemelerinde miktarlar ve üst sınırlar konmaktadır. 6'nıncı maddenin son cümlesi sorunludur. Ve burada iki sorunlu alan vardır: Birincisi, referans ücret veya ödemeyi belirleyecek organ işveren statüsünde olan Yönetim Kuruludur dolayısıyla objektif bir değerlendirme yapılması burada mümkün görünmemektedir ve 2018 öncesindeki hâlinde Bilim Kurulu tarafından bu referans ücret belirlenirken bu değiştirilmiş ve referans ücretin Yönetim Kurulu tarafından belirlenmesi düzenlenmiştir. İkincisi ise Yönetim Kuruluna kanunla ücretin bir kısmının performansla ilgili olarak belirleme yetkisi verilmesidir ve bu hukuken yanlıştır. Ücret, işin karşılığı olarak sözleşmeyle belirlenen bir ödeme türüdür dolayısıyla Yönetim Kurulunun inisiyatifine ve subjektif kurallara bağlı olarak bırakılamaz.

Değerli milletvekilleri, tüm kurumlarda olduğu gibi TÜBİTAK'ın ve KOSGEB'in de içi boşaltılmıştır. Dünya ölçeğinde tek bir teknoloji projemiz yokken, olanlar da kabul görmemişken en önemli kurumlarımızdan biri olan TÜBİTAK bünyesinde, okunmuş fasulyeye, ne yazık ki papaz eriğinin adının değiştirilmesine, tüm dünyada Darwin yılı kutlanırken TÜBİTAK'ın dergisinden Darwin'in çıkarılmasına varan bir sürü absürt uygulamalar oluşmuştur. Bilimsel verilerle sunulan projeler desteklenmezken maalesef bu hurafeler ve absürt projeler desteklenmiştir. TÜBİTAK böyle bir kurum olmamalıdır arkadaşlar. Liyakatin olmadığı, sadakatin olduğu bir kuruma dönüştürülmüştür TÜBİTAK. Böyle olmamalıdır arkadaşlar. TÜBİTAK bizim göz bebeğimiz bir kuruluştur.

Yine, Meclis bu kanun teklifi örneğinde olduğu gibi kısır bir döngü içerisine sokulurken, bakın, işçinin, emekçinin KOBİ'lerde sanayicinin, iş insanlarının, iş kadınlarının, kooperatiflerin, ticaret erbaplarının maalesef derin bir çaresizliğe itildiği görülmektedir. Devleti yöneten organlar halkın gerçek sorunlarından uzak, vatandaşın derdiyle dertlenmeyen bir yapıda ısrar ederek günü kurtarmaya dönük, kişisel menfaatlere dayalı ya da siyasi gelecek hesaplarıyla hareket etmektedir. 2024 yılında dış borçlara 226 milyar dolar ödenirken maalesef işçi, çiftçi, emekçi, esnaf bu faiz sarmalından en önemli etkilenen kesim olmuştur.

Türkiye kamu ve özel sektöre ait toplam dış borç stoku Eylül 2024 itibarıyla 525,8 milyar dolardır. Dolayısıyla, değerli milletvekilleri, AKP iktidarları döneminde dışarıya toplam 256,2 milyar dolar faiz ödendi. Vatandaşın bankalar ve finans kuruluşlarına olan bireysel kredi ve kredi kartı borçları toplamı 4 trilyon 99 milyar lira olarak belirlendi. Varlık yönetim şirketleri ve TOKİ'ye olan taksitli konut kredisi borçlarıyla birlikte toplam borç 4 trilyon 231 milyar lira oldu.

Değerli milletvekilleri, bunları listelersek sayacak çok şey var elbette; faiz oranlarında yaşanan yüksek seyir ve yüksek enflasyon, geliri yeterince artmayan vatandaşın borçlarını geri ödemelerini zorlaştırıyor, vatandaşlar giderek yeni borç sarmalı içerisine giriyorlar. Cumhurbaşkanının "Nas böyle emrediyor." diyerek Merkez Bankasına faiz indirtmeye başladığı 2021 yılından sonra vatandaşların bankaya ödediği faiz tam 7 kat arttı.

Değerli milletvekilleri, 2025 yılının Ocak ayında mahkemeler 231 dosya için konkordato geçici mühlet kararı verdiler. Konkordato geçici mühlet kararı verilen dosya sayısı geçtiğimiz yıl için 1.724 oldu. Bunlar düşünmemiz gereken şeyler değil mi? Sanayi Komisyonunun bunun üzerine fikirler üretmesi ve kanunlar çıkarması gerekmiyor mu arkadaşlar?

Yine, baktığımız zaman, TOBB verilerine göre, 2024 yılında toplam 32.166 şirket tasfiye edilirken 31.416 şirket de kapanmış görünüyor. Millet aç gezerken, kadınlar pazarlarda artık toplarken, çocuklar okula aç giderken, mimarlar, mühendisler, şehir plancıları, kamu mühendisleri, taşeronlar, işçiler, emekliler, asgari ücretliler açlık sınırının altında maaşlara talim ettirilirken, milyonlarca üniversite mezunu genç işsiz gezerken, maalesef atamalar yapılmazken, kadınlar ekonominin hiçbir alanında yer bulamazken hangi büyümeden bahsediyorsunuz arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Hemen tamamlıyorum.

Görünen köy kılavuz istemez. Bize ne anlatıyorsunuz? Bütün bu konular Meclisimizi çok yakından ilgilendiriyor. Ha, AK PARTİ, iyi şeyler yapmadı mı? Başardığı şeyler var. Refahı artıracığına insanları yoksullaştırmayı başardı, cumhuriyet tarihinin en yüksek faizini kur korumalı mevduata aktarmayı başardı; ekonomist Başkanın ve bakanların bütün beceriksizliklerinin faturasını, memura, emekliye, çiftçiye, işçiye, esnafa çıkarmayı başardı; eğitimde, sağlıkta, güvenlikte, turizmde, afetler konusunda, ülkeyi dünya liginin gerisinde bırakmayı başardı; Türkiye'nin dünyada ilk 100 içinde bulunan üniversitelerini ilk 500'e dahi giremez hâle getirmeyi başardı; çocukları okula aç göndermeyi başardı ama en önemlisi gençlerin umudunu ve yaşama sevincini kaybettirmeyi başardı(!) (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Hemen selamlıyorum.

BAŞKAN - Vermiyoruz ki hiç vermedik şimdiye kadar.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - Peki.

Hiç kimse umutsuzluğa kapılmasın arkadaşlar; var bir çaresi, bunun da adı Cumhuriyet Halk Partisi. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerinde siyasi parti grubu adına yapılan konuşmalar tamamlanmıştır.

Şahsı adına ilk söz Gaziantep Milletvekili Sayın Melih Meriç'e ait.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; on iki gün önce hepimizi derinden yaralayan, milyonlarca insanımızı acıya, kedere boğan 6 Şubat depremini 2'nci yıl dönümünde andık. On binlerce insanımızı hayattan koparan, yüz binlerce insanımızı evsiz bırakan bu büyük felaket hepimizin hayatında derin izler bıraktı. Sözlerime başlarken deprem felaketlerinde hayatlarını kaybeden tüm vatandaşlarımıza bir kez daha Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifalar diliyorum.

İktidarın bugünkü İstanbul Milletvekili, AK PARTİ Milletvekili buraya çıkıp "Deprem konutlarını tamamladık." diye fotoğraflar gösterdiğinde gerçekten çok üzülüm. Sayın Grup Başkan Vekiline de buradan bir söz söylemek istiyorum: Bir milletvekili burada milletinin gözüne baka baka nasıl yalan söyler, gerçekten inanılacak gibi değildi. Sayın İstanbul Milletvekilinin buradan gösterdiği, ismini söyleyemediği, turist gibi gidip geldiği o bölgenin adı Gaziantep'in Şahinbey ilçesine bağlı Güneyşehir. Orası, 2019 yılında temeli atılan, 100 bin Konut Projesi'yle sosyal konut olarak dar gelirliilere yaptıkları, söz verdikleri ve altı yılda yapamadıkları yerlerin fotoğrafı. Gerçekten, bu yalanları söylerken hiç vicdanınız sızlamadı mı, sızlamıyor mu? Bu depremi yaşayan binlerce insanımızın bu ahının altından nasıl kalkacaksınız, anlamış değilim. (CHP sıralarından alkışlar) Üstelik orayı Cumhurbaşkanımız Gaziantep'e gelmeden bir hafta önce bütün belediyelerin kadrolarıyla gece gündüz çalışarak kaldırımlarını, yollarını, temizliğini yapan o belediye çalışanlarının da emeklerine çok üzülüm. "Deprem konutları" diye sayın milletvekili gözümüzün içine baka baka yalan söylüyor. O sosyal konut olarak verdiğiniz yerlere gittim, vatandaşlara satarken verdiğiniz sözlerde hâlâ durmadığınızı bas bas bağırdılar. Yüzde 1 KDV'den yüzde 10 KDV'ye çıkardınız, sabit taksitten memur maaş zamlarına gelen zamlarla eşit olarak artırdınız. Sonra, o gün, Sayın Cumhurbaşkanının geldiği gün, Sayın Çevre Bakanı, oradaki halkın gözlerine baka baka "Siz susun, ben bunların hepsini - tekrar- ilk verdiğimiz sözleri yerine getireceğim." diye bas bas bağırdı. Ben de bunu video çekip paylaştığımda oranın AKP İlçe Başkanı "Göreceksiniz nasıl yapacağız." dedi. Üç ay oldu, hâlâ o sözünüzde de durmadınız. Sayın Bakan da yalan söyledi, Sayın İl Başkanı da yalan söyledi. Buradan da bunları herkesin huzurunda açık yüreklilikle söylemek istiyorum.

İslâhiye'ye, oraya 6 Şubatın 2'nci yıl dönümünde gittim. Bir kadın, eşini, kızını, oğlunu ve kayınvalidesini depremde kaybetmiş, kendisi de iki gün o enkazın altında kalmış, yüzde 50 engelli raporu almış. "TOKİ'den ev çıktı mı?" dedim, "Maalesef çünkü ben kiracıydım." dedi. "Peki, ne yapacaksınız şimdi?" dedim, "Devlet beni bu konteynerden çıkarmak için zorluyor 'Çıkmazsanız elektriğini, şunu bunu keseceğim.' diye tehdit ediyor." dedi. Dedim "Ne yapmayı düşünüyorsun?" "Bilmiyorum Sayın Vekilim, eşyalarımı toparladım çünkü polis gücüyle geldiler, 'Bir dakika dur, sen bu eşyaları da alamazsın.' dediler. İki yıldan beri kullandığım o ufak televizyon, o ufak buzdolabı, bir tane yatağımı bana vermediler, sadece giydiğim çamaşırlarımı aldım, kapının önünde beni bıraktılar." dedi. İşte sizin adaletiniz, işte sizin vicdanınız. (CHP sıralarından alkışlar) Bunu da bütün halkın buradan duymasını istiyorum.

Yine, İslâhiye'de bir dolmuşçu, bebeği gecenin saat ikisinde ağıladığı için evden çıkıyor mama almak için, eve geldiğinde bütün bina çöküyor; annesi, 3 çocuğu dâhil ölüyor. Dolmuşçu bu arkadaşımız bugün diyor ki: "Şehir içerisinde, Gaziantep'in İslâhiye ilçesinde 20 lira dolmuş parasını veremeyen, kulağıma eğilip 'Ya kardeşim, ben azıcık sonra vereyim.' diyen vatandaşımızın hâlini bir düşünün lütfen."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, toparlayın.

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Gerçekten her şeyin üstünü bu kadar kapatıp, "Her şeyi yaptık, bitti." deyip bu kadar yalanı hem Türkiye Büyük Millet Meclisinde milletvekili arkadaşlarınızın karşısında hem de ekranlarda bizi izleyen milletimizin gözünün içine baka baka nasıl söylüyorsunuz? Geçtim yalanlarınızı, bu vicdanla nasıl yaşayacaksınız çok merak ediyorum ama artık bu millet sizin yalanlarınıza kanmayacak. Cumhuriyet Halk Partisi iktidarında bütün sıkıntıları size rağmen çözeceğimize de bütün milletimizin önünde söz veriyorum.

Sağ olun, var olun. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahsı adına ikinci konuşmacı Kars Milletvekili Sayın Adem Çalkın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 192 sıra sayılı TÜBİTAK ve KOSGEB'le ilgili kanun maddelerini içeren kanun teklifimiz hakkında söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, TÜBİTAK, kurulduğu ilk günden bugüne kadar ülkemizin ihtiyaç duyduğu insan kaynağının yetiştirilmesi için lisans, yüksek lisans, doktora ve doktora sonrası aşamalarda burs vermek suretiyle öğrencilerimizi ve araştırmacılarımızı desteklemeye devam ediyor. Genç insan kaynağından lider araştırmacılara kadar uzanan bir kapsamda AR-GE ve yenilik ekosistemimiz ihtiyaçlar doğrultusunda harekete geçirilmektedir. AR-GE faaliyetlerinin artırılması TÜBİTAK'ın daha hızlı ve etkili bir şekilde hareket edebilmesine olanak sunacak ve proje yürüttüğü kuruluşlarla yaşanabilecek aksaklıkları giderecek yeni tedbirler hayata geçmiş olacaktır. Diğer taraftan, nitelikli ve alanında uzmanlaşmış profesyonellerden istifade edilmesi bilimsel çalışmalarda oldukça önemlidir. Bu kanunla işin ehli, kurum dışından kişilerin TÜBİTAK'ta görevlendirilmesine olanak tanınacaktır.

Kanun teklifiyle, KOSGEB'in gelirlerine ilişkin hükümlerin yeniden düzenlenmesi ve KOBİ'lerle ilgili veri teminine imkân tanıyacak değişiklikler hayata geçiriliyor.

Değerli milletvekilleri, biraz da serhat şehrimiz Kars'ımızdan bahsetmek istiyorum. Kars'ımız yirmi üç yıldır ulaşımdan sağlığa, eğitimden turizme, tarımdan hayvancılığa her alanda bölgesinin parlayan yıldızı olmaya devam ediyor. AK PARTİ hükümetleri döneminde katrilyonlarca yatırım almış, bunu kendi potansiyeliyle harmanlamış, kendisini yenileyerek geleceğe emin adımlarla ilerleyen bir Kars var artık. Bölgemizde jeopolitik konum itibarıyla Kars Türkiye'nin Kafkaslara açılan bir lojistik üssüdür. Bakü-Tiflis-Kars demiryolları ve önümüzdeki dönemde Kars-İğdir-Nahçıvan demiryollarının devreye girmesiyle ülkemizin kaynaklarını pazarlayan büyük bir potansiyel arz edecektir. Biz, bölgemizin hayvancılığı noktasında büyük bir iddiaya sahip,

potansiyeli yüksek, gelecek vadeden, kaynakları güçlü bir şehirdir. Doğal mera alanlarımız et ve süt üretiminde karşımıza büyük bir rekabet gücü sunuyor. Yatırımlar da hız kesmeden devam ediyor, birinci OSB'miz doldu, ikinci OSB'mize başladık. Var olan besi organize sanayi bölgemizde Kars'ımız hayvancılık girdilerini desteklemektedir. Buradan yatırım yapmak isteyenleri hayvancılığın başkenti Kars'ımıza davet ediyoruz.

Kars hayallerin ötesinde bir şehirdir. Tarihi, kültürel kimliği ve manevi atmosferiyle asırlardan süzülüp gelen şehir altyapısıyla, dokusuyla kendine hayran bırakmaktadır, eğer Kars'a gitmemişsiniz eksik kalmışsınız demektir. Bu kadim şehre ne yapsak azdır.

Değerli milletvekilleri, Meclis kürsümüzden kıymetli hemşehrilerimize bazı müjdelere vermek istiyorum. 500 yataklı Kars bölge hastanemizin ihalesi önümüzdeki nisan ayında yeniden yapılacaktır. Bu yıl Sağlık Bakanlığımız tarafından hastanemizin yapımı için 750 milyon liralık bir ödenek ayrılmıştır. Bu ödenek en kısa zamanda serhat şehrimize gönderilecektir yani sağlıkta gazı Kars'ımızın altyapısı her geçen gün yenilenmekte ve güçlenmektedir. Biz AK PARTİ hükümetleri şimdiye kadar ne söz vermişsek bunları yeri vakti geldiğinde bir an bile tereddüt etmeden yerine getirdik, yeter ki imkânlar olgunlaşsın, gereken zemin oluşsun

Değerli milletvekilleri, bu kürsüden Kars'ımızın sorunlarıyla ilgili zaman zaman bizleri üzen, gerçekleri yansıtmayan bazı konuşmalara tanık oluyoruz. Öylesine olumsuz bir tablo çiziyorlar ki içler acısı, bu bakış açısıyla bir yere varılmaz, hele hele hizmet hiç yapılmaz.

Bir müjde daha vermek istiyorum. Sarıkamış'ımız, dünyanın hiçbir yerinde bulunmayan kristal karlarıyla ve eşsiz doğasıyla karların dans ettiği tam bir masal diyarıdır. Çam ağaçlarının eşliğinde yapılan kayak keyfini daha da uzatmak için suni karlama projemizi hayata geçiriyoruz. Sarıkamış'ımıza 500 milyon değerinde suni karlama ihalesini önümüzdeki günlerde gerçekleştireceğiz.

Değerli milletvekilleri...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Kim alıyor ihaleyi?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Sayın Vekilim, biraz önce siz Gaziantep'in sorunlarını dile getirdiniz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Bitti süren.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Burada Grup Başkan Vekiliniz de gülüyor ama Cumhuriyet Halk Partisinin genel tavrı olarak Sayın Grup Başkan Vekilim, her seferinde Kars Milletvekiliniz Kars'taki hastaneyi soruyor. Biraz önce Gaziantep Milletvekiliniz yalanlardan bahsetti. Biz hiçbir zaman yalan konuşmayı öğrenemedik, öğrenemeyeceğiz ve asla yalan konuşmayacağız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ama ben sizin Kars hakkında söylediğiniz yalanları düzeltmek istiyorum. Oradan gülmeniz beni biraz rahatsız etti, onu ifade edeyim.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Sen bana mı diyorsun?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Biz yirmi üç yıldır bu memlekete hizmet ediyoruz, gençlerimizin yarınları için çalışıyoruz. Bu anlamda...

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Sana gülmedi; Sarıkamış'a, kara güldü.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ben Sarıkamış'ta ilkokul okudum, suni kara mı ihtiyacı var Sarıkamış'ın?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Kara da gülebilirsiniz ama Kars'ımızın karlamaya ihtiyacı var ve inşallah Sarıkamış'ımıza biz bu müjdeyi verdik, yaptık ve yapmaya devam edeceğiz inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İhaleyi kim alacak, ihaleyi?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Ülkemizin her bir kurumu da liyakatli ve ülkesine, vatanına sadakat düsturuyla çalışmaktadır, çalışmaya da devam ediyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci madde üzerinde 3'ü aynı mahiyette olmak üzere 4 önerge vardır.

Aynı mahiyetteki önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ
Muğla
Mehmet Emin Ekmen
Mersin
Şerafettin Kılıç
Antalya

Bülent Kaya
İstanbul
Mehmet Karaman
Samsun
Ertuğrul Kaya
Gaziantep

İdris Şahin
Ankara
Mustafa Bilici
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Ceylan Akça Cupolo
Diyarbakır
George Aslan
Mardin

Semra Çağlar Gökcalp
Bitlis
Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli

Burçgöl Çubuk
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Mehmet Satuk Buğra Kavuncu
İstanbul

Hüsmen Kırkpınar
İzmir

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YUSUF ZİYA ALDATMAZ (Bartın) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Gaziantep Milletvekili Ertuğrul Kaya.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KAYA (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri YENİ YOL Grubu ve DEVA Partisi adına saygıyla selamlıyorum.

Evet, yine bir torba kanun ve yine kanun yapım tekniğine aykırı bir kanun teklifini görüşüyoruz.

Değerli arkadaşlar, bakın, iktidarın, sizlerin bu ısrarı ülkeye inanın hiçbir fayda getirmiyor. Koskoca ülke yapboz tahtasına inanın dönmüş vaziyette. Görüşmekte olduğumuz torba kanunun 1'inci maddesi Ticarete Tağışın Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesinin değiştirilmesini amaçlıyor. Bu kanun, değerli arkadaşlar, 1930'da yürürlüğe girmiş bir kanun yani doksan beş yıldır yürürlükte. Bu doksan beş yılda hem ticarete hem sanayide hem gıda teknolojisinde hem de tarımsal üretimde dünyada ve ülkemizde pek çok şey değişti ve değişmeye devam ediyor. Tükenmez kalem, teflon tava 1938'de; mikroçip 1958'de, ilk kelime işlemcisi 1964'te, ilk cep telefonu 1978'de, kompakt disk 1982'de icat edildi. Türkiye'de ilk süpermarket 1956'da kuruldu. Değerli arkadaşlar, bu örnekleri çoğaltabiliriz, sizler de ekleyebilirsiniz, ezcümle bu kanun günümüz ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak bir kanun, tümünden ele alınması ve yeniden bir kanun ihdas edilmesi elzemdir. Ancak torba yasalarla kanunlara madde, madde ilaveler yapmak, fıkralar eklemek inanın sorunları çözmüyor. Bu palyatif tedbirlerle çözüm arayışlarınız fayda getirmiyor. Ülkede yollar yamalı, ayakkabılar yamalı, kıyafetler yamalı, kanunlar yamalı; ezcümle koskoca ülke yamalı bir bohça hâline geldi.

Değerli arkadaşlar, az önce de ifade ettim, bir kez daha ifade etmek istiyorum. 1930'un Türkiye'si ile 2025'in Türkiye'si birbirinden tamamen farklı. O günün şartlarına göre hazırlanan bir kanunla bugünün dijital çağında, küresel ticaretin tam ortasında olan ülkemizin ticaret ve sanayisi yönetilemez. Ülkemizde sanayi, ticaret, tarım arzu ettiğimiz kadar gelişmedi fakat önemli ilerlemeler katedildi. Bu gelişmeler yaşanırken ticari ahlaktan yoksun insanlar da elbette ki boş durmadı; onlar da yeni taklit yöntemleri, yeni hile yöntemleri, yeni dolandırma yöntemleri, hatta yeni teknikler, teknolojiler geliştirdiler.

Değerli arkadaşlar, rahmetli Demirel'in çok güzel bir tespiti var. "Enflasyon, devletleri yıkan bir olaydır, milletleri içinden bozan bir olaydır. Enflasyon sadece pahalılık olayı da değildir; ahlaki bozar, borcu olan borcu ödemez, alacağı olan alacağını alamaz; hırsızlıktan, soygundan fuşşa hemen hemen bütün yolları açar, toplumun içini bozan bir olaydır. Onun için Batılılar enflasyona 'Bir numaralı halk düşmanı.' derler." diyor rahmetli Demirel. Evet, bir numaralı halk düşmanı aramızda cirit atıyor. Enflasyon, faiz, el ele, kol kola, toplumu içten içe çürütmeye devam ediyor. Yaşanan krizler dolandırıcılara, hilekârlara, tağışçılara kapı aralıyor.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçildikten sonra her alanda ortaya çıkan krizler, vatandaşlarımız açısından bir ürünü daha ucuz nasıl alabiliriz diye market market, sayfa sayfa indirim kovalatıyor, sahtekârlara da böylelikle gün doğuyor. Bu sahtekârlar, milletimizin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için bu çırpınışlarını, daha ucuz alternatiflere yönelme mecburiyetini, servetlerine servet katmak için fırsata çeviriyorlar. Bu nedenle, şu an görüştüğümüz 1'inci maddeyle bu işlere tevessül edenlere yönelik cezaların artırılmasını olumlu karşılıyoruz. Bakın, 12.020 liradan 482.204 liraya kadar para cezası öngörülmesi olumlu bir gelişme, lakin milyon dolarların konuşulduğu bu sahtecilik olaylarında cezaların üst limitinin daha da artırılması gerekiyor. Düzenlemede tekerrür hâlinin düzenlenmemesi, suçta ve cezada kanunilik ilkesi açısından önemli bir eksiklik. Bu eksikliğin giderilmesi gerektiğini buradan ifade etmek istiyorum. Vatandaşlarımızı zehirleyen, aldatan, elini vatandaşımızın cebine uzatanların, vatandaşımızın canına kastedenlerin üstüne sonuna kadar gidilmelidir; atılacak samimi adımlara da gönülden destek vereceğimizi buradan ifade etmek istiyorum. Buradan, iktidarın başta hukuk olmak üzere her alanda acilen reform yapması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

ERTUĞRUL KAYA (Devamla) - Hukuk, adalet tesis edilmeden ekonomik kriz bitmez, bu yangın da sönmez. Ekonomik kriz bitmeden de toplumsal çürüme her alanda maaalesef artarak devam eder, işte asıl beka sorunumuz bu meselelerdir. Onun için iktidar vekillerine, kıymetli çalışma arkadaşlarımıza buradan seslenmek istiyorum: Gelin, ülkemizin yarınları için günümüz koşullarını önceleyen, geleceği öngören kapsamlı bir reform paketine iktidarıyla muhalefetiyle birlikte çalışalım; ortak paydamız vatandaşlarımızın hukukudur, refahıdır, sağlığıdır, ülkemizin, milletimizin güvenliğidir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) - Elimizdeki kitapçıkta TÜBİTAK üzerine bir kanun teklifi olduğu yazıyor ama tabii ki tek başına bu değil. TÜBİTAK'ı nasıl bir fon torbası olarak kullanıyorsa iktidar, hakkındaki kanunu da torba olarak getirmiş. Yine karman çorman bir torbayla karşı karşıyayız ve Komisyon sürecinden de biliyoruz ki birkaç gün içerisinde incelenip, tartışılıp, muhalefet şerhleri yazılıp bir sonuca varılması beklenmiş bir kanun teklifiyle buradayız. Neden şu an ben bu 1'inci madde üzerine konuşuyorum? Çünkü tağışla ilgili verilen cezaların belirsizliği, yasanın belirsizliği, uygulamanın belirsizliği üzerine AYM bozma vermiş ve dokuz aylık bir süre vermiş. Bakın, bu bir döngüdür; iktidar, AYM'nin bozma verdiği, bozduğu bütün kanunlarla ilgili buraya

aynısını ve belki de daha kötüsünü getiriyor ve çıkarmaya çalışıyor. Bunu kadınların soyadı hakkında da görmüştük, buraya getirmeye çalışmıştı, engellemiştik. Bu döngüyü başka nerede görüyoruz, AYM kararlarını ne kadar ciddiye aldığı döngüsünü? Örneğin, Can Atalay kararında da gördük. Depremi üzerinden iki yıl geçti, Hatay halkı hapisteki bir insanı kendisini temsil edeceğine inanarak seçti, buraya göndermek istedi; AKP iktidarı Can Atalay kararını da tanımadı. Anlıyoruz ki AKP iktidarı AYM'yi tanımıyor. AYM neden bozuyor? AYM iptal kararında, yaptırıma konu olacak düzenlemelere ilişkin olarak açık ve belirgin bir alan çizilmediğini, idareye sınırları belli olmayan bir düzenleme yetkisi verildiğini belirtmiş. Peki, niye bu kanun maddesi bugün buraya geldi? İdari para cezası uygulamasının devamlılığının sağlanmasına dair taşşışle ilgili. Hangi miktarlar arasında? 12.020 lira ile 482.204 lira arasında. Hiçbir belirlilik yok burada, aynı belirsizlik devam ediyor. Kime, ne kadar uygulanacak? Küçük işletmelerin başına ne gelecek? Bu cezayı kesenin kiminle ne ilişkisi var? Kim denetliyor? Hiçbiri yok, kriter yok, belirleme yok. İşletmenin büyüklüğüne göre neyin değişeceği yok. Para cezası var, para cezasının nasıl kesileceği var ve elbette şunu biliyoruz: Nasıl ki holdinglerin vergi borçları sıfırlandıysa, şimdi de bu cezalar AKP'li olmayanlara uygulanacak en çok. Halk sağlığı hak getire, etik hak getire, bunlar değil dert; belirli bir şekilde eşitsizlik devam edecek, denetimsizlik devam edecek, şeffaflık olmayacak, AKP aynı kanunları tekrar tekrar getirmeye devam edecek. Misal, bu kanun teklifi Anayasa'ya aykırı çünkü hukuk devleti ilkesine aykırı, bunun herhangi bir açıklaması yok. Taşşışin ne olduğunu biliyoruz ama taşşışi kimlerin uyguladığını hâlâ bilmiyoruz. Bugün, taşşışle ilgili gerekli denetimler, yeterli denetimler yapılmazken biz yeniden gelen, iptal edilmiş bu kanun teklifinin başımıza ne getireceğini biliyoruz. Denetim mekanizmaları istiyoruz ama komisyonlarda bunları tartışma şansımız olmuyor. Neden bu kanun tekliflerini milletvekilleri hazırlamıyor? Bakanlıklar veriyor, bakanlıklara bu kanun tekliflerini kim getiriyor, bunu öğrenmek istiyoruz, Meclise kim indiriyor, bunu öğrenmek istiyoruz. Bu kanun teklifleri, bugüne kadar AKP'nin getirdiği bütün kanun teklifleri patronların lehine geldi; bugüne kadar gelen hiçbir kanun teklifi halkın yararına gelmedi, hiçbir kanun teklifi işçinin yararına gelmedi. "İşçiler" demişken de bugün bu ülkede Başpınar'da, Temel Conta'da, KFC ve Pizza Hut işçilerinde, birçok yerde işçi direnişleri var, onları selamlamak istiyorum; bu kanun teklifiyle de zarar görecektir küçük işletmeleri selamlamak istiyorum.

Bir de bir başsağlığı dileğim var. Güvenli Sokaklar Derneği tarafından bugün hedef gösterilen, Ankara'da hedef gösterilen Necla teyzenin evi şüpheli şekilde yandı ve Necla teyze birlikte yaşadığı canlarla birlikte bu evde öldü. Bu ölüm araştırılmalı, bu ölümün altındaki sebepler araştırılmalı ve Güvenli Sokaklar Derneği gibi halkı ve doğayı hedef gösterenler cezalandırılmalı. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki öneriler üzerinde üçüncü konuşmacı İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HÜSMEN KIRKPINAR (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifinin 1'inci maddesi üzerine İYİ Parti Grubumuz adına söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Görüşüğümüz maddeyle 1705 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinin birinci fıkrasına düzenleme getiriliyor. Anayasa'ya aykırı olan birinci fıkranın iptal gerekçesini incelediğimizde idareye geniş ve belirsiz yetkiler tanındığını, yaptırıma konu olan eylemlerin kapsamının açıkça belirtilmediğini, dolayısıyla hukukilik ve kanunilik ilkelerine aykırı olduğunu görüyoruz. Bu teklifte zaten yürütme ve yürürlük maddelerini saymazsak 9 maddenin yalnızca 1'i yeni bir düzenleme getiriyor. Onun dışındaki 8 madde Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarına karşılık çıkarılıyor. Her ne kadar bazı tanımlamalar yapılmış olsa da 1'inci madde Anayasa Mahkemesinin kararını karşılamada yine yetersiz kalıyor. Maddede; hizmet, muayene, bakım, takip ve kontrol gibi faaliyetlere ilişkin düzenleyici işlemlere veya ürün dışı zorunlu standartlara aykırı davranan gerçek veya tüzel kişilere uygulanacak cezaya yer verilmiş. İdari para cezalarının alt ve üst sınırları belirtilmiştir. 12.020 TL ile 482.204 TL ceza aralığıyla belirlenen alt ve üst sınır arası oldukça geniş tutulmuş, öte yandan fiillere getirilen cezalarda hangi kriterlerin baz alınacağı kısmı netleştirilmemiştir. Verilen ceza sonrasında meydana gelebilecek ihlallerin tekrarlanması hâlinde nasıl bir ceza uygulanmasına gidileceği de muğlak bırakılmıştır. Bu hâliyle, düzenleyici işlemlerin ve denetimlerin kapsamı idarenin takdir yetkisinden kurtulamamıştır. Keyfiliği önlemek adına kanunla düzenleme yaparak çerçeve hükmün oluşturulması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, bir noktaya daha değinmek istiyorum: Bilgilendirme toplantısında örnek olarak verilen asansör bakımını ihmal eden bina yöneticisine bu madde uyarınca idare tarafından ceza yazılabileceği ilgili bürokratlar tarafından ifade edilmiştir. Bu örnekten bağımsız olarak, 1705 sayılı Teklif'in amacıysa "Gıda maddeleri hariç olmak üzere dahili ve harici ticaret menfaatlerini korumak ve ticaret malları üzerinde taşşış ve hilelere mâni olmak." şeklindedir. Anlaşılabileceği üzere bürokratlarca yapılan açıklama ile maddenin amacı arasında bir bağlantı bulunmamaktadır. Kanun tekliflerinin içeriği hakkında teklif sahibi milletvekilinin bilgisi olmadığını hatta ilgili bürokratların bile teklif maddesinin kapsamı hakkında açık bir izahta bulunmadığını bu vesileyle bir kez daha görmüş olduk. Yasama faaliyetlerindeki bu sorumsuzluk ve ciddiyetsizlik en kısa zamanda sona erdirilmelidir. Meclis, sizin yaptığınız gibi arkadan dolanarak, iptal edilen maddeleri torbalar içinde tekrar çıkarabileceğiniz bir yer değildir. Meclisi noter gibi kullanarak milletimizin iradesini hiçe sayamazsınız. Toplumda esas sorunlar çözülmeyi beklerken bizler hatalarımızın tamiri için oyalanamayız. Bu kara düzeninize bir an önce son vermenizi bekliyoruz.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 192 sıra sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 1'inci maddesinde geçen "ilişkin" ibaresinin "bağlı" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Müzeyyen Şevkin

Adana

Nurten Yontar

Tekirdağ

Nail Çiler

Kocaeli

Tahsin Ocaklı

Rize

Gülcan Kış

Mersin

Aliye Timisi Ersever

Ankara

Nermin Yıldırım Kara
Hatay

Gizem Özcan
Muğla
Ömer Fethi Gürer
Niğde

Sibel Suiçmez
Trabzon

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YUSUF ZİYA ALDATMAZ (Bartın) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer.
Buyurun Sayın Gürer.

Sayın Gürer, vazgeçebilirsin yani.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Yok, yarın diye söylemişlerdi Başkanım...

BAŞKAN - Buyur, gel, Niğde'den, patates...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, çok özür dilerim; bugün Tahsin Ocaklı'yla değiştiriyoruz, Ömer Bey yarın konuşacak eğer uygun görürseniz.

BAŞKAN - Sayın Tahsin Ocaklı... (CHP sıralarından alkışlar)

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gece yarısı oldu, yorulduk, hepiniz yoruldu ama sıkıcı cümlelerle başlayacağım yine elbette ki. Ne yazık ki Türkiye depremlerde, tren kazalarında, maden kazalarında; işte, yurtlarda, öğrenci yurtlarında ve en sonunda sellerde, en sonunda Kartalkaya'da yaşadığımız çok önlenemez felaketler yüzünden gerçekten büyük acılar yaşadı. Burada kaybettiğimiz binlerce insan için şu cümleleri kurabiliyoruz ne yazık ki: Bunlarla ilgili tek bir istifa yok, yargı yoluyla da gerçekten kamuoyunun vicdanını rahatlatabilecek herhangi bir durum yok. Ama üzülerek söyleyeyim size, işini iyi yapan bir kişi var Rize'de -Rize Vekilim de gözümün içine bakıyor şimdi- Sağlık İl Müdürü; adam doğru dürüst işini yaparken birdenbire istifasını istediniz onun. Nereden çıktı, nasıl oldu bilmiyorum ama işini doğru yapan adamların istifasını istiyorsunuz. Ne yazık ki hastane kapasitesini 600 yataktan 3.600 yatağa çıkaran Sağlık Bakanından veya işte, Ticaret Bakanından ya da işte, Turizm Bakanından -o da otel sayılarını dünya kadar sayılara yükseltmiş- onlardan herhangi bir ifade veya onlarla ilgili herhangi bir sorumluluk yok; bu çok kötü.

1980 yılında başlamış, bir karar verilmiş; ihracat odaklı büyüme stratejisi ve "Bunun peşinden gideceğiz." denilmiş. Bunun peşinden sizin iktidarınız döneminde de gidilerek maalesef ihracat pastasından alınan pay yüzde 1,1 seviyesinde kalmış. Yine, muadil gelişmekte olan ülkeler sınıfında Meksika ve Polonya bile bizleri geçmiş ve Türkiye'nin payının düşük düzeyde kaldığı belli olmuştur.

Yüksek teknoloji ihracatının toplam ihracat içindeki payı gelişmekte olan ülkeler için yaklaşık yüzde 19'lar seviyesine çıkmışken Türkiye bu oranda yüzde 4'ün altında kalmış. Yani siz "Uçtuk, havalandık." falan diyorsunuz ya, öyle bir şey yok, TÜİK'in rakamları bile sizi yalanlıyor ne yazık ki.

Şimdi, TÜBİTAK gibi, KOSGEB gibi kuruluşlar elbette bizde çok önemli fakat mesela KOSGEB'e ayrılan veya özellikle de TÜBİTAK'a ayrılan bütçeye baktığımızda on binde 4 civarında kalıyor. Şimdi, on binde 4 civarında ayrılmış bir bütçeyle TÜBİTAK'tan herhangi bir AR-GE çalışmasını beklemiş olmak haksızlık.

Örneğin, Türkiye'de yaşanan depremlerle ilgili 1-8-10 saniyelik sismik dalgalarla birçok şey devre dışı bırakılıp -bu benim mesleğim de olduğu için biliyorum- can kayıpları ve hasarlar ciddi biçimde önlenebilecekken buna ilişkin bütçenin yeterli olmaması nedeniyle TÜBİTAK'ın, üniversitelerin bu konularda herhangi bir çalışma yapmadığını biliyoruz. O yüzden, bu bütçe meselesi çok önemli.

Yine, TÜBİTAK'ın 2025 bütçesinin yüz binde 3 olduğunu biliyor muyuz arkadaşlar, yüz binde 3! Yani 46 milyar liralık bir bütçe ayrılmış. Bu bütçeyle elbette ki TÜBİTAK'tan yararlı bir bilgi beklemek olası değildir.

Gelelim atamalara. Atamalar meselesinde de ne yazık ki liyakatsizlik ve bilgisizlik önde görünüyor. Bu tablodan teknoloji çıkmaz, daha çok yaptığınız şey manipülasyon ve algı. Esasında yaptığınız, siyasi şovdan başka bir şey değil. Her şeyi seçim malzemesi yapıyorsunuz, algı oluşturuyorsunuz ama sonuçta olan şu: 2002'de 125 milyar dolar olan dış borcu şu anda 520 milyar dolara çıkardınız, bu sizin iktidarınızın başarısı. Türkiye'yi, Arjantin, Suriye ve Lübnan'dan sonra dünyanın en yüksek enflasyon oranına sahip ülkesi yaptınız. Asgari ücret, yine, 22.104 lirayla açlık sınırının altında, bunu çok arkadaşım söylüyor. Emeklilere yine, açlık sınırının altında "14.469 lirayla geçinin." demek büyük bir haksızlık.

Velhasıl, sizin döneminde hukuksuzluk, ekonomi almış başını gidiyor ve Türkiye bu durumdan çokça şikayetçi. Sanayiciler söz ediyorlar, işverenler söz ediyorlar onlara soruşturma var, çalışan belediyelere kayyum var, belediye meclis üyelerine var. Yani hukuksuzluk, hukuka dayalı olmayan her türlü iş ve eylemler ne yazık ki sürüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

TAHSİN OCAKLI (Devamla) - Şunu bilin: Sizden kimse korkmuyor, çekinmiyor; yaptığınız baskılardan dolayı ne belediyelerimiz ne bizler. Cumhuriyet Halk Partisine kayyum atama girişimi yapmaya çalışan herkes bunu bilsin ki Cumhuriyet Halk Partisi, en yakın zamanda seçim gelecek ve iktidar olacaktır.

Saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 23.59

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 00.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN
KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Mustafa BİLİCİ (İzmir)
----- 0 -----

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 58'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu aÇıyorum.
192 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadıŐından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 19 Şubat 2025 ÇarŐamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleŐimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.03